

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM
V TOPOĽČANOCH**

**DOPLNENÁ
VÝROČNÁ SPRÁVA
za rok 2013**

Topoľčany, január 2014

1. Identifikácia organizácie

Názov: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Topoľčanoch

Sídlo: Stummerova 1856, 955 01 Topoľčany

Rezort: Ministerstvo zdravotníctva SR

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia

Regionálny hygienik a vedúci služobného úradu: MUDr. Beata Hlaváčová

Členovia vedenia: MVDr. Mária Janíková – zástupca regionálneho hygienika,
RNDr. Mária Škodová, Ing. Ľuboš Bošanský, Ing. Marta Igazová,
MVDr. Vojtech Lisák, Ing. Pavol Žembera

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Poslaním RÚVZ je ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia. Vykonávanie prevencie je vybudované na kvalitnom a efektívnom systéme opatrení zameraných na vylúčenie, prípadne zníženie rizika výskytu ochorení a iných porúch zdravia, na ktoré v rozhodujúcej miere vplyvajú životné, pracovné a sociálno-ekonomické podmienky a spôsob života.

Okrem toho poskytujú odborní pracovníci RÚVZ množstvo odborných a metodických konzultácií zamestnancom iných štátnych inštitúcií, odborným pracovníkom rezortu zdravotníctva a iných rezortov, fyzickým osobám- podnikateľom a právnickým osobám a laickej verejnosti. Tieto konzultácie sa uskutočňujú individuálne aj skupinovú formou.

Strednodobý výhľad organizácie

RÚVZ by mal aj v budúcnosti zabezpečovať úlohy jedinečného charakteru a celoštátneho významu na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia. Jeho hlavnými činnosťami by mali byť vykonávanie a realizácia:

- štátneho zdravotného dozoru
- úradnej kontroly potravín a štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami
- posudkovej činnosti
- riešenie aktuálnych prioritných problémov na lokálnej a regionálnej úrovni
- národného imunizačného programu a poradenstvo v problematike očkovania s cieľom udržania vysokej preočkovanosťi populácie SR
- prioritných cieľov Akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR (NEHAP IV)
- znižovania miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce, zabezpečenie úrovne ochrany zdravia na chránených pracoviskách
- monitorovania úrazovosti u detí predškolského a školského veku a spôsob prevencie
- programu ozdravenia výživy obyvateľov SR s osobitným zameraním na aktualizáciu odporúčaných výživových dávok pre obyvateľov SR
- činnosti poradenských centier podpory zdravia so zameraním na prevenciu srdcovocievnych, onkologických ochorení

- regionálnych aktivít v oblasti plnenia Národného programu ochrany a podpory zdravia starších ľudí
- národného programu podpory zdravia a medzinárodného programu CINDI , prevencia obezity, hodnotenie zdravotného uvedomenia obyvateľov SR
- zdravotno – výchovných aktivít pre obyvateľov regiónu s cieľom zvyšovania zdravotného uvedomenia obyvateľov a výchova k zdravému životnému štýlu so zameraním na zmenu stravovacích zvyklostí, zvýšenia pohybovej aktivity, odstránenie závislostí, podporu duševného zdravia

Na realizáciu úloh zastabilizovať personálne obsadenie odborných pracovísk, vrátane ich materiálneho a technického zabezpečenia. Organizácia aj v strednodobom výhľade bude plniť uvedené úlohy, ktoré jej nariaďuje zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370.

4. Činnosti

RÚVZ je rozpočtová organizácia štátu zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva. V zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonáva v regióne okresu Topoľčany:

- štátny zdravotný a potravinový dozor
- plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva
- ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov
- prejednáva priestupky a iné správne delikty , ukladá pokuty
- monitoruje determinanty zdravia a verejného zdravia
- vydáva záväzné stanoviská a rozhodnutia
- schvaľuje prevádzkové poriadky
- zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologicky závažné činnosti a vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti
- vykonáva hodnotenie dopadov na verejné zdravie a využíva systémy rýchleho varovania pri ohrození verejného zdravia
- nariaďuje a odvoláva opatrenia na predchádzanie ochoreniam a pri ohrozeniach verejného zdravia
- riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení a plnenie imunizačného programu
- vykonáva prevenciu ochorení a iných porúch zdravia a dohľad nad jej vykonávaním
- vykonáva poradenskú činnosť v oblasti ochrany a podpory zdravia, zriaďuje poradenské centrá zamerané na ovplyvňovanie verejného zdravia prostredníctvom životného štýlu, výživových faktorov a prevencie rizikových faktorov
- poskytuje súčinnosť okresným úradom a obciam
- vedie register rizikových prác
- zabezpečuje sprístupnenie informácií o kvalite vôd určených na kúpanie počas kúpacej sezóny
- Zúčastňuje sa na riešení národných projektov a projektov WHO

5. Rozpočet organizácie

Rozpočtované prostriedky schváleného rozpočtu na bežné výdavky celkom na rok 2013 boli nižšie oproti predchádzajúcemu roku o 16 959,- € a úpravami rozpočtu počas roka sa znížili o ďalších 3 427,- €.

Závazný ukaz. / v €	Schvál. rozpočet 2013	Upravený rozpočet po 3 úpravách r. 2013	Skutočnosť 2013
Príjmy	6 500,00	6 500,00	8 359,86
600 -Bežné výdavky celkom	377 713,00	374 287,90	374,286,06
610 – Mzdy a platy	214 640,00	214 640,00	214 640,00
620 – Poistné	75 017,00	77 576,43	77 576,43
630 – Tovary a služby	85 156,00	80 910,57	80 908,73
640 – Transfery	2 900,00	1 160,90	1 160,90
Počet zamestnancov	29	29	25

5.1. Rozpočet príjmov

V oblasti príjmov na rok 2013 sme mali rozpísaný rozpočet vo výške 6 500,- € a skutočne sme dosiahli príjmy vo výške 8 359,86 €.

Dosiahnuté príjmy boli v štruktúre:

- za porušenie predpisov 6 157,68 €,
- z predaja výrobkov, tovarov, služieb 1 347,18€,
- z prenajatých budov 855,00 €

5.2. Rozpočet kapitálových výdavkov

Na rok 2013 sme nemali rozpísaný žiadny limit na kapitálové výdavky i keď máme potrebu minimálne na obstaranie automobilu.

5.3. Rozpočet bežných výdavkov

Počas roka bolo čerpanie v zmysle stanovených limitov a úprav rozpočtu v programe 0790203 – Ochrana zdravia. Všetky prostriedky boli čerpané efektívne a účelne pre potreby organizácie a plnenia stanovených úloh v roku 2013. Z dôvodu chýbajúcej základnej reprodukcie majetku rastú v bežných výdavkoch náklady na údržbu majetku a to najmä na údržbu automobilov, ktoré sú potrebné pre plnenie úloh organizácie. V roku 2013 to činilo 2 184,08 €.

Podrobnejšie čerpanie rozpočtu bežných výdavkov je v prílohe č. 1.

5.3.1. Pracovníci a mzdové prostriedky

Počet zamestnancov na r. 2013 bol stanovený 29 a skutočný stav zamestnancov k 31.12.2013 vo fyzických osobách bol 25 z toho 17 v štátnej službe a 8 zamestnancov vykonávajúcich práce vo verejnom záujme.

V r. 2013 sme mali rozpísaný limit mzdových prostriedkov vo výške 214 640,- €, ktorý bol aj v celej výške vyčerpaný. Rozpočtované prostriedky na mzdy a platy pre rok 2013 boli o 5% nižšie ako v roku 2012 t.j. nižšie o 11 247,- €, čo predstavuje zníženie funkčného platu zamestnanca o 387,82 € za rok.

5.3.2. Poistné a príspevok do poisťovní

Schválený rozpočet na rok 2013 bol vo výške 75 017,- € a skutočná potreba bola 77 576,43 €. Zvýšená potreba týchto prostriedkov bola spôsobená zvýšeným objemom prostriedkov na odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru, z ktorých je tiež povinný príděl do poisťovních fondov. Zvýšená potreba týchto finančných prostriedkov bola riešená presunom rozpočtových prostriedkov v rámci limitu organizácie v rozpočtových podpoložkách.

5.3.3. Prevádzkové prostriedky

Schválený rozpočet na ostatnú bežnú prevádzku v r. 2013 bol rozpísaný vo výške 85 156,- € ktorý sa v absolútnej hodnote menil počas roka na konečný stav 80 910,57 € a čerpaný bol na 100,00 %.

5.3.4. Transfery

V r. 2013 sme v položke 642 015 – na nemoc. dávky sme mali rozpočtované prostriedky po úprave rozpočtu vo výške 1 160,90 € a čerpané boli na 100 % t.j. vo výške 1 160,90 €.

V položke 642 013 – na odchodné sme mali schválený rozpočet vo výške 2 000,- € a po úpravách rozpočtu 0,- €.

V položke 642 012 – na odstupné sme mali schválený rozpočet vo výške 0,- € a počas roka sa stav nezmenil.

II. Rozpočtové výdavky k 31.12.2013					IČO : 17335761				
Od- diel	Para- graf	Polož- ka	Podpo- ložka	Text	Skutoč. 2012	Schv. rozp. 2013	Upr.rozpoč. 2013	Skutočnosť 2013	Rozdiel sk.- upr.rozp
a	b	c	d	e	1	2	3	4	5
07	401	610		Mzdy a platy spolu	225 937,00	214 640,00	214 640,00	214 640,00	0,00
07	401	611		Tarifný plat	175 572,00	175 572,00	165 267,16	165 267,16	0,00
07	401	612		Príplatky	46 825,00	39 068,00	49 372,84	49 372,84	0,00
07	401	612	001	Osobný príplatok	29 973,00	19 216,00	37 486,09	37 486,09	0,00
07	401	612	002	Ostatné príplatky	16 852,00	16 852,00	10 375,65	10 375,65	0,00
07	401	613		Náhrada za prac..služobnú pohotovosť	1 000,00	1 000,00	0,00	0,00	0,00
07	401	614		Odmeny	200,00	200,00	100,00	100,00	0,00
07	401	615		Ostatné osobné vyrovnania					
07	401	616		Doplatok k platu a ďalší plat	2 340,00	1 800,00	1 411,10	1 411,10	0,00
07	401	620		Poistné a príspevok do poisťovní	78 965,00	75 017,00	77 576,43	77 576,43	0,00
07	401	621		Poistné do Všeobecnej zdravotnej poisťovne	17 695,00	16 317,00	18 379,31	18 379,31	0,00
07	401	622		Poistné do Spoločnej zdravotnej poisťovne	0,00				0,00
07	401	623		Poistné do ostatných zdrav. poisťovní	5 372,00	5 147,00	3 006,83	3 006,83	0,00
07	401	625		Poistné do Sociálnej poisťovne spolu	55 898,00	53 553,00	56 190,29	56 190,29	0,00
07	401	625	001	Na nemocenské poisť.(1,4%)	3 137,00	3 005,00	3 096,89	3 096,89	0,00
07	401	625	002	Na starobné poistenie (14%)	31 365,00	30 050,00	31 793,63	31 793,63	0,00
07	401	625	003	Na úrazové poistenie (0,8%)	1 792,00	1 717,00	1 815,79	1 815,79	0,00
07	401	625	004	Na invalidné poistenie (3%)	6 721,00	6 439,00	6 524,09	6 524,09	0,00
07	401	625	005	Na poistenie v nezamestnanosti (1%)	2 240,00	2 146,00	2 174,05	2 174,05	0,00
07	401	625	007	Na poistenie do rezervného fondu (4,75%)	10 643,00	10 196,00	10 785,84	10 785,84	0,00
07	401	627		Príspevok do doplnk.dôchodk.poisťovní					
07	401	630		Tovary a služby	87 000,00	85 156,00	80 910,57	80 908,73	-1,84
07	401	631		Cestovné náhrady	1 900,00	1 500,00	1 716,29	1 716,29	0,00
07	401	631	001	Tuzemské	1 900,00	1 500,00	1 716,29	1 716,29	0,00

07	401	631	002	Zahraničné					
07	401	631	003	Při dočasnom prideleni na výkon práce					
07	401	632		Energie, voda a komunikácie	26 370,00	23 770,00	17 934,45	17 932,61	-1,84
07	401	632	001	Energie	12 900,00	12 500,00	8 877,74	8 877,74	0,00
07	401	632	002	Vodné, stočné	1 270,00	1 270,00	816,12	816,12	0,00
07	401	632	003	Poštové a telekomunikačné služby	12 200,00	10 000,00	6 822,85	6 822,85	0,00
07	401	632	004	Komunikačná infraštruktúra	0,00	0,00	1 417,74	1 415,90	-1,84
07	401	633		Materiál	12 790,00	12 690,00	14 805,76	14 805,76	0,00
07	401	633	001	Interiérové vybavenie	50,00	50,00	808,36	808,36	0,00
07	401	633	002	Výpočtová technika	1 600,00	800,00	4 455,74	4 455,74	0,00
07	401	633	003	Telekomunikačná technika	120,00	120,00	24,00	24,00	0,00
07	401	633	004	Prevádzk.stroje,prístř.,zariad.,technika a nár.	200,00	100,00	923,60	923,60	0,00
07	401	633	005	Špeciálne stroje,prístř.,zariad.,tech. a nár.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
07	401	633	006	Všeobecný materiál	9 500,00	9 500,00	7 013,80	7 013,80	0,00
07	401	633	007	Špeciálny materiál					0,00
07	401	633	008	Krv a krvné výrobky					0,00
07	401	633	009	Knihy, časopisy, noviny, učebnice	1 200,00	1 800,00	1 476,76	1 476,76	0,00
07	401	633	010	Pracovné odevy obuv a pracovné pomôcky	20,00	20,00	0,00	0,00	0,00
07	401	633	013	Softvér	50,00	250,00	0,00	0,00	0,00
07	401	633	016	Reprezentačné	50,00	50,00	21,50	21,50	0,00
07	401	633	018	Licencie			76,00	76,00	0,00
07	401	633	019	Komunikačná infraštruktúra	0,00	0,00	6,00	6,00	0,00

II. Rozpočtové výdavky k 31.12.2013				IČO : 17335761					
Od- diel	Para- graf	Polož- ka	Podpo- ložka	Text	Skutoč. 2012	Schv. rozp. 2013	Upr.rozpoč. 2013	Skutočnosť 2013	Rozdiel sk.-upr.rozp
a	b	c	d	e	1	2	3	4	5
07	401	634		Dopravné	11 490,00	10 370,00	10 251,38	10 251,38	0,00
07	401	634	001	Palivo,mazadlá,oleje,špecialne kvapaliny	8 300,00	8 000,00	6 137,01	6 137,01	0,00
07	401	634	002	Servis,údržba,opravy a výdavky s tým spoj.	2 000,00	1 200,00	2 184,08	2 184,08	0,00
07	401	634	003	Poistenie	1 000,00	1 000,00	1 670,45	1 670,45	0,00
07	401	634	004	Prepravné a prenájom doprav. prostriedkov	0,00	0,00	159,84	159,84	0,00
07	401	634	005	Karty, známky, poplatky	170,00	150,00	100,00	100,00	0,00
07	401	634	006	Pracovné odevy, obuva pracovné pomôcky	20,00	20,00	0,00	0,00	0,00
07	401	635		Rutinná a štandardná údržba	7 480,00	6 150,00	3 781,48	3 781,48	0,00
07	401	635	001	Interiérového vybavenia	200,00	100,00	0,00	0,00	0,00
07	401	635	002	Výpočtovej techniky	2 200,00	2 000,00	16,00	16,00	0,00
07	401	635	003	Telekomunikačnej techniky	80,00	50,00	0,00	0,00	0,00
07	401	635	004	Prev.strojov,prístř.,zariadení,techniky a nár.	500,00	500,00	401,20	401,20	0,00
07	401	635	005	Špeciálnych strojov, prístř., zariadení			322,80	322,80	0,00
07	401	635	006	Budov, objektov alebo ich častí	2 500,00	2 000,00	40,80	40,80	0,00
07	401	635	007	Prac.odevov,obuvi a prac. pomôcok	0,00				0,00
07	401	635	009	Softvéru	2 000,00	1 500,00	3 000,68	3 000,68	0,00
07	401	635	010	Komunikačnej infraštruktúry	0,00	0,00	0,00		
07	401	636		Nájomné za prenájom	80,00	80,00	54,00	54,00	0,00
07	401	636	001	Budov, priestorov a objektov					
07	401	636	002	Prev.strojov,prístř.,zariad.,techniky a náradia	80,00	80,00	54,00	54,00	0,00
07	401	637		Služby	26 890,00	30 596,00	32 367,21	32 367,21	0,00
07	401	637	001	Školenia, kurzy, semináre, porady	1 400,00	1 100,00	845,90	845,90	0,00
07	401	637	002	Konkurzy a súťaže	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
07	401	637	003	Propagácia, reklama a inzercia	300,00	50,00	307,80	307,80	0,00
07	401	637	004	Všeobecné služby	5 181,00	5 000,00	2 432,08	2 432,08	0,00

07	401	637	005	Špeciálne služby	270,00	500,00	47,76	47,76	0,00
07	401	637	011	Štúdie, expertízy, posudky	0,00	200,00	84,38	84,38	0,00
07	401	637	012	Poplatky, odvody,	260,00	260,00	30,60	30,60	0,00
07	401	637	014	Stravovanie	13 034,00	13 100,00	12 073,01	12 073,01	0,00
07	401	637	015	Poistné	900,00	300,00	207,45	207,45	0,00
07	401	637	016	Prídel do sociálneho fondu	2 868,00	2 683,00	2 587,67	2 587,67	0,00
07	401	637	018	Vrátenie príjmov z minulých rokov					
07	401	637	023	Kolkové známky					
07	401	637	024	Vyrovnanie kurzových rozdielov					
07	401	637	027	Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	1 377,00	6 103,00	12 450,00	12 450,00	0,00
07	401	637	029	Manká a škody	0,00				
07	401	637	030	Preddavky na rozpočtové výdavky	0,00				
07	401	637	031	Pokuty a penále	0,00				
07	401	637	035	Dane	1 300,00	1 300,00	1 300,56	1 300,56	0,00
07	401	640		Bežné transféry	2 770,00	2 900,00	1 160,90	1 160,90	0,00
07	401	642		Bežné transf. jednotlivcom, nezisk.práv.os.	2 770,00	2 900,00	1 160,90	1 160,90	0,00
07	401	642	012	Na odstupné	0,00				
07	401	642	013	Na odchodné	1 270,00	2 000,00	0,00	0,00	0,00
07	401	642	015	Na nemocenské dávky	1 500,00	900,00	1 160,90	1 160,90	0,00
07	401			Výdavky celkom	394 672,00	377 713,00	374 287,90	374 286,06	-1,84

6. Personálne otázky

K 1. januáru 2013 sme mali plánovaný stav pracovníkov 29 funkčných miest, skutočný stav vo fyzických osobách bol 28.

K 31. decembru 2013 bol reálny stav zamestnancov v počte 25, z toho 17 štátnych zamestnancov a 8 zamestnancov vykonávajúcich práce vo verejnom záujme.

Stanovený limit zamestnancov na rok 2013 nebol prekročený.

- stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch k 31.12.2013

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách)	
Kategória	Počet zamestnancov
Lekár	
Sestra	
Verejný zdravotník	1
Zdravotnícky laborant	
Fyzik	
Laboratórny diagnostik	
THP - VŠ	3
THP - ÚSV	3
Robotníci	1
Spolu	8

**V sledovanom období sú
v mimoevidenčnom stave
(spolu verejná aj štátna služba):**

materská dovolenka	0
rodičovská dovolenka	0
neplatené voľno	0

Prehľad počtu zamestnancov za r. 2013

Počty zamestnancov	Plán rok 2013	Skutočnosť rok 2013
Evidenčný poč. zam. vo fyz. osobách k poslednému dňu sled. obdobia	29	25
Priemerný ev. poč. zam. vo fyz. osobách v sledovanom období	29	27
Evidenčný počet zam. prepočítaný k poslednému dňu sled. obdobia	29	24,60
Priemerný evidenčný počet zam. prepočítaný v sledovanom období	29	24
SPOLU	29	

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2013 podľa kategórií a vekovej štruktúry

Veková štruktúra zamestnancov podľa kategórií k 31. 12. 2012 (všetci zamestnanci)

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
do 20 rokov										
20 - 24										
25 - 29			0,80							0,80
30 - 34			2,00							2,00
35 - 39										
40 - 44			1,00				1,00	2,00		4,00
45 - 49			4,00							4,00
50 - 54			9,00							9
55 - 59	1,00						1,00	0,80	1,00	3,80
60 - 64							1,00			1,00
65 a viac										
Spolu	1,00		16,80				3	2,80	1,00	24,60

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2013 podľa kategórií a odborov

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
HŽP			3,80							3,80
HDM			3,00							3,00
PPL			3,00							3,00
HV			4,00							4,00
EPI			2,00							2,00
Laboratóriá										
Úsek RH	1,00							0,80		1,80
HTČ							2,00	2,00	1,00	5,00
PZ			1,00				1,00			2,00
OZpŽ										
Spolu	1,00		16,80				3,00	2,80	1,00	24,60

7. Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavné ciele organizácie sú v stanovené v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Špecifické ciele:

- ✓ Monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotného uvedomenia ľudí
- ✓ Navrhovať opatrenia na zlepšovanie pracovného a životného prostredia, zdravotného stavu obyvateľstva a zamestnancov v spolupráci so zamestnávateľmi, PZS
- ✓ Monitorovanie vplyvu výživy na zdravie ľudí a prostredníctvom poradenských činností vplývať na zlepšenie stravovacích návykov u vybraných skupín dospelaj populácie a detí
- ✓ Monitorovanie kvality pitnej vody a kvality vody určenej na kúpanie počas kúpacej sezóny
- ✓ Monitorovanie výskytu prenosných ochorení a vykonávanie epidemiologického dohľadu
- ✓ Znižovanie chorobnosti, úmrtnosti a následkov po prekonaní infekčných ochorení a zvyšovanie bezpečnosti pacientov v zdravotníckych zariadeniach
- ✓ Prešetrovanie podozrení na choroby z povolania
- ✓ Monitorovanie cirkulácie divých a vakcinálnych poliovírusov vyšetovaním odpadových vôd
- ✓ Plánovanie a kontrola imunizačného programu, správnych postupov a manipuláciu s očkovacími látkami vo všetkých očkujúcich zdravotníckych zariadeniach
- ✓ Navrhovanie a realizácia intervenčných aktivít zameraných na znižovanie zdravotných rizík vyplývajúcich zo životného štýlu, z pracovného prostredia
- ✓ Zúčastňovať sa na realizácii európskych informačných kampaní vedených európskymi inštitúciami
- ✓ Zvyšovanie odbornej a technickej úrovne pracovníkov na poskytovanie poradenstva a vykonávanie objektívnych zisťovaní
- ✓ Zabezpečiť informovanie verejnosti o kombinovanom pôsobení faktorov životného štýlu, o možnosti ich negatívnych účinkov na zdravie a o možnostiach ochrany zdravia aj prostredníctvom zmeny návykov v spôsobe života

Plnenie:

Hodnotenie cieľov sa každoročne vykonáva v „Odpočtoch plnenia Programov a projektov“. Výsledný efekt úsilia sa dá očakávať v priebehu niekoľkoročného plnenia cieľov. Z čiastkových a priebežných výsledkov niektorých programov z oblasti životného štýlu je možno pozorovať pozitívny trend.

Oddelenie hygieny životného prostredia

- pitná voda
- voda na kúpanie
- kvalita ovzdušia
- pôsobenie zdrojov hluku

- zariadenia cestovného ruchu
- zariadenia starostlivosti o ľudské telo
- zariadenia sociálnych služieb
- zdravotnícke zariadenia
- telovýchovné a športové zariadenia
- pohrebníctvo
- kontrola fajčenia podľa zákona 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov

Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie

- analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok
- rizikové práce
- zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby
- choroby z povolania
- toxické a veľmi toxické látky a zmesi
- karcinogénne a mutagénne faktory
- podpora zdravia pri práci
- špecializované úlohy

Oddelenie hygieny výživy

- sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospeljej populácie
- monitoring jodidácie kuchynskej soli
- bezpečnosť PET fliaš
- bezpečnosť výrobkov určených pre deti
- bezpečnosť papierových a kartónových obalových materiálov
- monitoring spotreby vybraných prídavných látok v potravinách
- monitoring bisfenolu v materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami
- mimoriadne úlohy, ktoré boli vyhlásené Úradom verejného zdravotníctva SR

Oddelenie hygiena detí a mládeže

- analýza hygienickej situácie pre deti a mládež
- zásobovanie vodou pre deti a mládež
- stravovanie deti a mládeže
- zotavovacie podujatia pre deti a mládež
- mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadenia pre deti a mládež

Oddelenie epidemiológie

- Národný imunizačný program SR (NIP SR)
- Surveillance infekčných chorôb
- Informačný systém prenosných ochorení
- Nozokomiálne nákazy
- Mimoriadne epidemiologické situácie
- Environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV
- Prevencia HIV/AIDS
- Poradne očkovania
- Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniu

Oddelenie podpory zdravia

- Národný program podpory zdravia
- Národný program prevencie nadváhy a obezity
- Národný akčný plán na kontrolu tabaku na roky 2012-2014
- Regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu ochrany zdravia starších ľudí
- CINDI PROGRAM SR

Všetky tieto úlohy sú podrobne rozanalyzované vo výročných správach jednotlivých oddelení, ktoré nasledujú ďalej v texte. Vyhodnotenie úloh je pravidelne realizované a zasielané na ÚVZ SR.

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v danom roku

Poslanie organizácie je celospoločenské a plní úlohy štátu, financovanie činností je zabezpečené zo štátneho rozpočtu. Výsledky, ktoré organizácia dosiahla, hodnotí a predkladá organizácia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pravidelne podľa dôležitosti týždenne, mesačne alebo polročne. Na zlepšenie činností a podľa aktuálnej situácie v prípade mimoriadnych udalostí sú prijímané operatívne, ale aj dlhodobé opatrenia v oblasti zabezpečovania odborných úloh ako aj v ekonomickej oblasti.

Na základe pravidelných hodnotení odbornej činnosti organizácie je možné uviesť tieto závery:

1. RÚVZ plnil svoje poslanie pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v rozsahu zodpovedajúcom možnostiam štátneho rozpočtu a množstvu prostriedkov ním poskytnutých. Pri plnení a zabezpečovaní riešenia odborných činností neprekročil stanovený rozpočtový limit.
2. Kvalita a odborná úroveň vykonávaných činností je daná odbornou úrovňou zamestnancov, ktorých štruktúra a kvalifikovanosť sa neustále zlepšuje, ako aj úrovňou technických prostriedkov, kde však z dôvodu obmedzeného rozpočtu nedochádza v mnohých prípadoch k výraznejšiemu zlepšovaniu.

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM
V TOPOĽČANOCH

VÝROČNÁ SPRÁVA
za rok 2013

Správu vyhotovili pracovníci oddelenia
Hygieny životného prostredia a zdravia

I. Analýza zložiek životného prostredia

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

V okrese Topoľčany bolo v roku 2013 z verejných vodovodov zásobovaných 68 677 obyvateľov okresu čo je 95,33 % obyvateľov okresu, z verejných studní približne 100 obyvateľov. Ostatní obyvatelia sú odkázaní na individuálne vodné zdroje, ktorých kvalita vody je nevyhovujúca (mikrobiologická závadnosť – prítomnosť koliformných baktérií; fyzikálno-chemická závadnosť – zákal, dusičnany, dusitany). V sledovanom roku bol skolaudovaný vodovod v obciach Šalgovce, Ardanovce a Svrbice s napojením na Skupinový vodovod Radošina – Veľké Ripňany, jeho prevádzka však začne v roku 2014. V roku 2013 bolo ešte stále 6 obcí bez verejného vodovodu: Nemečky, Ardanovce, Šalgovce, Svrbice, Lipovník a Blesovce. V obciach bez verejného vodovodu žije v súčasnosti cca 2000 ľudí.

K 31.12.2013 sme evidovali 13 vodovodov v 48 obciach okresu Topoľčany – s 55 spotrebiskami. Z uvedeného počtu 10 vodovodov prevádzkuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť a. s. Nitra a 3 vodovody prevádzkujú obce (Krnča, Urmince a Orešany).

Pre zásobovanie pitnou vodou okresu Topoľčany sú využívané podzemné vodárenské zdroje vody, nachádzajúce sa v okrese Bánovce nad Bebravou i vodárenské zdroje na území okresu Topoľčany, ktorých je 18. V roku 2013 nepribudol ani jeden vodárenský zdroj. Z okresu Bánovce nad Bebravou je pitná voda privádzaná do okresu Topoľčany Ponitrianskym skupinovým vodovodom (diaľkovod) do vodojemu Krušovce 2 x 2000 m³ a z neho do vodojemu 2 x 4000 m³ Krušovce v rámci Topoľčianskeho skupinového vodovodu. Ďalej je voda uvedeným diaľkovodom privádzaná pre skupinové vodovody: Horné Obdokovce – OÚ, Kovarce – Nitrianska Streda, Ludanice – Mýtina Nová ves, Preseľany – Koniarovce a pre obecný vodovod Nemčice. Každý z týchto skupinových vodovodov má riešenie akumuláciu vody vodojemi, v hodnotenom roku bol skolaudovaný jednokomorový vodovod v obci Ludanice 650 m³. V uvedených vodovodoch je zabezpečená dezinfekcia vody chlórnanom sodným, v hodnotenom roku neboli zavedené žiadne nové spôsoby dezinfekcie vody.

Skupinový vodovod Topoľčany – je zásobovaný pitnou vodou z Ponitrianskeho skupinového vodovodu prostredníctvom vodojemu 2 x 4000 m³ v obci Krušovce. Vodovod má i vlastné vodárenské zdroje: pramene Zľavy (20 – 32 l.s⁻¹), Zvernica (1,5 – 3,5 l.s⁻¹), Lúky

(8 – 10 l.s⁻¹), Beňovský (3,8 – 5 l.s⁻¹), Rybníčky I a II (4 – 10 l.s⁻¹) a náhradný vodný zdroj Nové Mlyny (5 l.s⁻¹). Dezinfekcia vody sa vykonáva kontinuálne chlórnanom sodným alebo plynným chlórrom.

Skupinový vodovod Oponice – Súlovce má 2 vlastné vodárenské zdroje – prameň Cánová Súlovce (3,5 l.s⁻¹) a vrtanú studňa HVO-1 Oponice (3 l.s⁻¹). Dezinfekcia vody sa vykonáva chlórnanom sodným.

Skupinový vodovod Nitrianska Blatnica – Vozokany – zdrojom vody je vrtaná studňa HNB-1 (7 l.s⁻¹) v Nitrianskej Blatnici a dva pramene Pri horárni (3.5 – 1.5 l.s⁻¹) a Pri bani (2 – 4 l.s⁻¹) vo Vozokanoch. Dezinfekcia vody je zabezpečená kontinuálne chlórnanom sodným.

Skupinový vodovod Radošina – Veľké Ripňany má vlastné vodárenské zdroje – predovšetkým prameň Hlavina (40 l.s⁻¹) v Radošine a vrtanú studňu HGR-4 v Radošine (10 l.s⁻¹). Dezinfekcia vody sa vykonáva chlórnanom sodným.

Obecný vodovod Urmince – prevádzkovateľom vodovodu je Obec Urmince. Zdrojom vody je vodárenský zdroj HVK-1 Karlov dvor Urmince (1,0 – 1,5 l.s⁻¹). Dezinfekcia pitnej vody je zabezpečená chlórnanom sodným.

Obecný vodovod Krnča – má vlastný vodárenský zdroj – studňu HGT-1 (9,8 l.s⁻¹) Krnča. Dezinfekcia vody sa vykonáva chlórnanom sodným. Prevádzkovateľom vodovodu je Obec Krnča.

Obecný vodovod Orešany – zdrojom vody je vrtaná studňa PID-1, nachádzajúca sa v k.ú. Orešany. Pitná voda je dezinfikovaná chlórnanom sodným vo vodojeme Orešany. Prevádzkovateľom vodovodu je Obec Orešany.

Na dezinfekciu pitnej vode sa v okrese Topoľčany nepoužíva chlórdioxid a nepoužívajú sa ani žiadne novšie technológie dezinfekcie vody.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov sú vymedzené a orgánom štátnej vodnej správy aj vyhlásené pre všetky vodárenské zdroje, v roku 2013 nedošlo k prehodnocovaniu ochranných pásiem vodárenských zdrojov.

V okrese Topoľčany sme v roku 2013 evidovali 8 verejných studní, konkrétne v obciach Ardanovce – 2, Lipovník – 2, Blesovce – 1, Práznovce – 1, Závada – 1 a Orešany – 1. Z hľadiska zásobovania obyvateľstva majú veľmi malý význam – vodu z nich odoberá približne 100 obyvateľov hlavne v obciach, v ktorých nie je verejný vodovod alebo sa vyskytne sezónny nedostatok vody.

Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov je uvedený v Tabuľke č.

1.1

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

V sledovanom roku 2013 bolo z verejných vodovodov zásobovaných 68 677 obyvateľov okresu čo je 95,33 % všetkých obyvateľov okresu Topoľčany. Oproti predchádzajúcemu roku nedošlo zásadným k zmenám v počte zásobovaných obyvateľov.

V roku 2013 v okrese Topoľčany nedošlo k regulácii spotreby vody, nemuseli byť prijaté žiadne opatrenia na ochranu zdrojov vody, neboli vyhlásené regulačné stupne pre dodávku vody.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

Výnimky orgánu štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva neboli pre verejné vodovody v okrese Topoľčany udelené – nebolo nutné hodnotiť zdravotné riziká.

Tabuľka č. 1.4 : Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

V okrese Topoľčany v zariadeniach, v ktorých štátny zdravotný dozor vykonáva oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia neevidujeme individuálne hygienicky významné vodovody.

V roku 2013 sme evidovali 8 verejných studní (počet verejných studní oproti roku 2009 zostal nezmenený): Ardanovce – 2, Lipovník – 2, Blesovce – 1, Práznovce – 1, Závada – 1 a Orešany – 1. Verejné studne majú označenie podľa STN 75 5115 Studne individuálneho zásobovania vodou a obyvatelia sú tak informovaní o vhodnosti používania vody z verejnej studne.

Kvalita vody vo všetkých 8 verejných studniach nevyhovovala vo vyšetovaných ukazovateľoch požiadavkám na kvalitu vody podľa NV č. 354/2006 Z. z. v platnom znení, (po stránke mikrobiologickej, po fyzikálno-chemickej stránke - v ukazovateľoch enterokoky, E. coli, koliformné baktérie, kultivovateľné mikroorganizmy pri 37 °C a 22 °C, dusičnany, zákal, farba, mangán a železo).

V hodnotenom roku nebolo vydané žiadne rozhodnutie o zákaze používania vody z vodného zdroja.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitoring

V roku 2013 bolo v rámci monitoringu vyšetrených spolu 66 vzoriek, z toho 19 vzoriek bolo vyšetrených v rámci preverovacieho monitoringu a 47 vzoriek vôd v rámci kontrolného monitoringu. Z celkového počtu vôd vyšetrených v rámci monitoringu boli závadné 2 vzorky vody, t. j. 3,03 %. Mikrobiologická závadnosť bola zistená v jednej vzorke vody, čo je 1,52 % (kultivovateľné mikroorganizmy pri 37 °C), v jednej vzorke vody bola zaznamenaná fyzikálno-chemická závadnosť, čo je 1,52 % (prekročená MH v ukazovateli farba). Kontrolnými vzorkami nebola závadnosť vody potvrdená.

Oproti predchádzajúcemu roku 2013 došlo k zníženiu počtu závadných vzoriek o štyri.

Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu je uvedený v Tabuľke č. 1.2

Štátny zdravotný dozor

V roku 2013 boli v rámci štátneho zdravotného dozoru odobraté a vyšetrené dve vzorky z verejného vodovodu – jedna vzorka bola odobratá na základe podnetu z mestskej studne napojenej na verejný vodovod. Ani v jednej z vyšetrených vzoriek vody nebolo zistené prekročenie MH vo vyšetrovaných ukazovateľoch v rozsahu minimálneho rozboru.

Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov ŠZD je uvedený v Tabuľke č. 1.3

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Západoslovenská vodárenská spoločnosť a. s. Nitra je prevádzkovateľom 10 verejných vodovodov v okrese Topoľčany, 3 vodovody prevádzkujú obce. Analýzy ZsVS a. s. Nitra sú vykonávané aj pre obce prostredníctvom Strediska chemicko-technologickej a laboratórnej činnosti, Laboratória Topoľčany pre pitnú aj odpadovú vodu, patriaceho ZVS a.s. Nitra OZ Topoľčany (minimálny rozsah analýz) a Strediskom chemicko - technologickej a laboratórnej činnosti, pracovisko Bratislava (úplný rozsah analýz) alebo inými akreditovanými laboratóriami. Rozbory sú vykonávané v nezmenenom rozsahu ako v roku 2012 na základe spoločného rokovania s prevádzkovateľmi vodovodov. V hodnotenom roku sme nezistili nedodržiavanie programov prevádzkovej kontroly kvality vody, výsledky sú pravidelne

zasielané RÚVZ. Neboli zistené rozdiely vo výsledkoch prevádzkovej kontroly kvality vody a monitoringu a štátneho zdravotného dozoru.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V sledovanom roku neboli zaznamenané epidémie, kde by faktorom prenosu nákazy bola voda, nebolo zistené ochorenie na alimentárnu dusičnanovú methemoglobinémiu.

Tabuľka č. 1.5 : Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

2 Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

Z prírodných kúpalísk bola orientačne sledovaná kvalita vody vo *Vodnej nádrži Duchonka*, kde je kúpanie neorganizovanou formou rekreácie, lokalitu využíva väčšie množstvo ľudí. Každoročne býva povolená iba prevádzka autokempingu v rekreačnej oblasti Duchonka s kapacitou 1 500 návštevníkov. Vodná nádrž nebola Krajským úradom životného prostredia v Nitre vyhlásená za vodu vhodnú na kúpanie. Ide o hradenú vodnú nádrž viacúčelovú s rozlohou 13,9 ha.

Vykonaných bolo 6 obhliadok vodnej nádrže z hľadiska výskytu vodného kvetu vo vode. V letných mesiacoch bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru odobratých spolu 9 vzoriek vôd z 3 odberových miest z VN Duchonka (veľká pláž, malá pláž a hrádzny múr). Z výsledkov analýz vyplýva, že 100 % odobratých vzoriek nevyhovovalo požiadavkám na vodu na kúpanie podľa vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku (ďalej len „vyhláška MZ SR č. 308/2012 Z.z.“). Vzorky vody, ktoré boli odobraté v júni a v polovici júla 2013 zodpovedali požiadavkám na kvalitu vody na kúpanie podľa vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z. Avšak už pri odbere vzoriek vody dňa 17.7.2013 bola vizuálne zistená prítomnosť cyanobaktérií vo vode, laboratórne ich medzná hodnota podľa uvedeného predpisu však nebola prekročená. Dňa 31.7.2013 boli odobraté ďalšie vzorky vody. Vyšetrené vzorky vody nevyhovovali požiadavkám na kvalitu vody na kúpanie podľa vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z. pre prekročenie medzných hodnôt v ukazovateľoch Cyanobaktérie a Chlorofyl-a.

V mikrobiologických ukazovateľoch nebolo zistené prekročenie medzných hodnôt sledovaných ukazovateľov. Vychádzajúc z § 53 písm. c) zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z.z.“) sme Obec Prašice, ako obec, v katastri ktorej sa VN Duchonka nachádza, požiadali o spoluprácu a informovanie obyvateľstva o nevyhovujúcej kvalite vody na kúpanie a o kúpaní na vlastné riziko. Obec zabezpečila umiestnenie oznamu o nevyhovujúcej kvalite vody na kúpanie a o kúpaní na vlastné riziko v blízkosti vodnej plochy na viacerých miestach. Premnoženie cyanobaktérií pretrvávalo do skončenia kúpacej sezóny.

Počas sezóny sme verejnosť informovali o tom, že voda vo vodnej nádrži nie je vhodná na kúpanie (web stránka úradu, IS Voda na kúpanie), okolo nádrže boli osadené i informačné tabule pre návštevníkov, informujúce o tejto skutočnosti.

Prehľad prírodných kúpalísk je uvedený v Tabuľke č. 2.1

Prehľad o kvalite prírodných kúpalísk je uvedený v Tabuľke č. 2.2

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V roku 2013 boli v prevádzke 2 zariadenia – *Krytá plaváreň ŠK COOPEX VTJ Topoľčany* a *Wellness centrum Hotela Chateau Appony v Oponiciach*.

Krytá plaváreň ŠK COOPEX VTJ Topoľčany má dva bazény – 20 m plavecký bazén a neplavecký bazén). Zdrojom vody pre bazény je verejný vodovod. Kapacita: 160 návštevníkov. Rozhodnutie k prevádzke bolo vydané dňa 13.9.2002, v roku 2013 bola schválená zmena prevádzkového poriadku zariadenia v súvislosti s legislatívnou úpravou, ktorá sa týkala počtu plavčikov.

V roku 2013 boli vykonané 2 previerky zariadenia, v rámci ŠZD neboli zistené prevádzkové nedostatky. Hodnotenie kvality vody na kúpanie bolo vykonávané podľa vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z. Celkovo bolo vyšetrených 56 vzoriek v rámci ŠZD ako aj v rámci prevádzkovej kontroly kvality bazénovej vody (od roku 2011 vyšetrenia bazénovej vody v rámci prevádzkovej kontroly zabezpečuje laboratórium VETLAB v Púchove). Z uvedeného počtu bolo závadných 11 vzoriek, čo je 19,64 % v ukazovateľoch voľný

a viazaný chlór, prekročenie MH v mikrobiologických ani v biologických ukazovateľoch nebolo v roku 2013 zaznamenané.

Wellness centrum Hotela Chateau Appony v Oponiciach má dva bazény (neplavecký a oddychový bazén) a slúži pre klientov hotela. Zdrojom vody pre bazény je verejný vodovod. Kapacita: 30 návštevníkov. Rozhodnutie k prevádzke bolo vydané dňa 8.11.2011. Z bazénov wellness centra bolo v roku 2013 odobratých a vyšetrených 39 vzoriek v rámci prevádzkovej kontroly kvality vody a v rámci ŠZD. Z uvedeného počtu bolo závadných 26 vzoriek (66,67 %), konkrétne boli prekročené medzné hodnoty pH, voľného a viazaného chlóru ale hlavne medzné hodnoty *Pseudomonas aeruginosa* (4 x) a kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C (zistené v rámci prevádzkovej kontroly kvality vody počas letnej sezóny). Prítomnosť *Pseudomonas aeruginosa* bola zistená i v steroch z povrchov bazénov. Na základe toho bolo 2 krát podľa § 55 ods. 1 písm. f) zákona č. 355/2007 Z.z. prevádzkovateľovi uložené na mieste výkonu štátneho zdravotného dozoru opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 55 ods. 2 písm. g) zákona č. 355/2007 Z.z. „uzatvorenie časti prevádzky“ najskôr oddychového bazéna (jún 2013) a v druhom prípade neplaveckého aj oddychového bazéna (august 2013). Prevádzkovateľ uložené opatrenia rešpektoval a zabezpečil sanitáciu celého technologického a filtračného zariadenia a povrchov bazénov a doplnil dezinfekciu bazénovej vody UV žiarením.

Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2.3

Prehľad kvality vody umelých kúpalísk celoročnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2.4

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

V roku 2013 bolo v prevádzke jedno zariadenie - *Letné kúpalisko Topoľčany* – prevádzkovateľ Mesto Topoľčany. Ide o kúpalisko netermálne, zdrojom vody je verejný vodovod. Kapacita: 2 500 návštevníkov. Zariadenie má 4 bazény. Ďalej sú tu k dispozícii šatne a zariadenia pre osobnú hygienu osobitne pre mužov a ženy, sklady čistiacich prostriedkov a náradia, miestnosť prvej pomoci s príslušným vybavením a technológia úpravy vody a priestory pre zamestnancov. Všetky bazény majú recirkuláciu vody. Na kúpalisku je vyhradený priestor na odpočinok, hru, šport pre deti a dospelých, v ktorom sa nachádzajú stolnotenisové stoly, volejbalové ihriská, nohejbalové ihrisko s umelým povrchom, hojdačky, pieskovisko a samostatné zariadenia pre osobnú hygienu návštevníkov, ktoré sú oddelené

podľa pohlavia. V areáli je k dispozícii 8 fontánok na pitnú vodu, ktoré sú označené. Oproti predchádzajúcemu roku nedošlo k významným zmenám.

Kvalita vody pred začiatkom prevádzky zodpovedala požiadavkám kvality vody na kúpanie podľa vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z. Dňa 31.5.2013 bolo vydané rozhodnutie k prevádzke kúpaliska na rok 2013, zároveň bol schválený aj prevádzkový poriadok kúpaliska. Prevádzkovateľ začal svoju prevádzku dňa 8.6.2013 a ukončil prevádzku LK v Topoľčanoch dňa 1.9.2013.

Počas sezóny bolo odobratých spolu 30 vzoriek vody, z toho 6 vzoriek v rámci štátneho zdravotného dozoru – mimoriadneho cieleného štátneho zdravotného dozoru, zameraného na kvalitu vody na kúpanie na kúpaliskách v SR v termíne od 24.6.2013 do 4.7.2013. V roku 2013 nebol v prevádzke chriľč vody (vodná atrakcia) v bazéne pre deti, preto neboli počas kúpacej sezóny vyšetrované Legionely. V rámci štátneho zdravotného dozoru boli vykonané 4 previerky, z toho 1 bola vykonaná v rámci mimoriadneho cieleného dozoru. Neboli zistené nedostatky v prevádzke ani nebolo zistené porušovanie schváleného prevádzkového poriadku. Kvalita vody počas sezóny nezodpovedala požiadavkám kvality vody na kúpanie podľa vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z. – 9 vzoriek, t.j. 30 % vzoriek bolo nevyhovujúcich, konkrétne: v bazéne pre deti a v dojazdovom bazéne tobogánu bola prekročená medzná hodnota kultivovateľných mikroorganizmov pri 36 °C, pH a viazaného chlóru (zistené v rámci prevádzkovej kontroly kvality vody). V plaveckom bazéne bolo zaznamenané iba prekročenie obsahu viazaného chlóru.

V okrese Topoľčany je v prevádzke 1 zariadenie pre výuku plávania dojčiat, prevádzkovateľom je ŠK COOPEX VTJ Topoľčany. Kvalita vody je sledovaná prevádzkovateľom v rozsahu a v intervaloch podľa vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z. V roku 2013 bolo odobratých 12 vzoriek vody v rámci prevádzkovej kvality vody, nebolo zistené prekročenie medzných hodnôt kvality vody podľa platnej legislatívy.

Počas sezóny sme informovali verejnosť na internetovej stránke úradu aj prostredníctvom IS „Vody na kúpanie“ o prevádzkovaných kúpaliskách a o kvalite vody na prírodných a umelých kúpaliskách, informácie sme priebežne aktualizovali.

Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2.5

Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou je uvedený v Tabuľke č. 2.6

3 Kvalita ovzdušia

3.1 Zhodnotenie stavu kvality voľného ovzdušia

Podľa údajov Okresného úradu Topoľčany, Odboru starostlivosti o životné prostredie v okrese Topoľčany je evidovaných 244 veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Z toho bolo 24 veľkých a 220 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Mimo prevádzky bolo 50 veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Najväčšími producentmi TZL sú BIOENERGY TOPOĽČANY s.r.o. (kogeneračný zdroj tepla na báze biomasy), Decodom, spol. s r.o. a Elektrokarbon a.s. so sídlom v Topoľčanoch, najväčšími producentmi SO₂ sú Elektrokarbon a.s., ZsVS a.s. Nitra OZ Topoľčany a Hyza a.s. so sídlom v Topoľčanoch. Najväčšími producentmi NO_x sú BIOENERGY TOPOĽČANY s.r.o., Decodom, spol. s r.o. Topoľčany a HYZA, a.s. so sídlom v Topoľčanoch. Najväčšími producentmi CO sú BIOENERGY TOPOĽČANY s.r.o., Elektrokarbon a.s. a Europlac s.r.o. so sídlom v Topoľčanoch. Najväčšími producentmi TOC sú BIOENERGY TOPOĽČANY s.r.o., ZsVS a.s. Nitra OZ Topoľčany so sídlom v Topoľčanoch a BPS Veľké Ripňany s.r.o. so sídlom vo Veľkých Ripňanoch.

Ani v roku 2013 sa ovzdušie v okrese Topoľčany nesledovalo, nie sú zriadené ani monitorovacie stanice SHMÚ Bratislava.

3.2 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

V sledovanom roku sme sporadicky riešili výskyt plesní v bytoch – 2 obhliadky bytov. Merania ukazovateľov kvality vnútorného prostredia sme v sledovanom roku nerealizovali, preto ich neuvádzame ani v *Tab. č. 3.1. Prehľad kvality uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru.*

4 Pôsobenie zdrojov hluku

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

V roku 2013 sme riešili tri podania týkajúce sa hluku v životnom prostredí – hluk z prevádzky expedičného skladu dreva v Topoľčanoch v dennej dobe, ktorého prevádzkovateľom je štátny podnik Lesy Slovenskej republiky, Banská Bystrica, Odštepňný závod Prievidza, ďalej hluk zo stavebnej činnosti v dennej dobe a počas víkendu a hluk

z prevádzky výťahu v obytnej budove v nočnej dobe. Merania hluku na základe uvedených podnetov obyvateľov bývajúcich v blízkosti týchto zdrojov hluku vykonalo pracovisko objektivizácie fyzikálnych faktorov životného prostredia RÚVZ so sídlom v Nitre.

V prípade expedičného skladu dreva boli namerané zvýšené hodnoty hluku, riešenie situácie nie je ukončené a bude prebiehať v roku 2014. V prípade výťahu namerané hodnoty hluku v nočnej dobe neprekračovali prípustné hodnoty hluku vo vnútornom prostredí obytnej budovy. V prípade stavebnej činnosti sa meranie hluku nepodarilo uskutočniť, pretože stavebné práce, ktoré boli zdrojom hluku – činnosť vrtacej súpravy pri osadzovaní pilót pre stavbu – boli v čase merania ukončené.

V Tab. č. 4.1. uvádzame počet podnetov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD v roku 2013.

V hodnotenom roku sme venovali zvýšenú pozornosť dodržiavaniu prípustných hladín hluku pri investičných akciách podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Vyžadovali sme spracovanie štúdií s dôrazom na predikciu hluku z očakávaných zdrojov hluku v rámci územného konania alebo zmeny v užívaní stavby (napr. OSC Obchodné – spoločenské centrum Topoľčany, Priemyselný areál Brehy Tovarníky, Zariadenie na zber a spracovanie starých vozidiel Topoľčany). Pri kolaudáciách stavieb sme požadovali objektivizáciu hlukových pomerov v území resp. overenie predikcie hluku pokiaľ bola spracovaná hluková štúdia napr. výmenníkové stanice tepla v obytných a školských budovách). V procese územného plánovania vyžadujeme riešenie zaťaženia územia dopravným hlukom.

V roku 2013 sme v procese územného plánovania vyžadovali riešenie zaťaženia územia dopravným hlukom – posúdenie územných plánov obcí (Územný plán obce Malé Ripňany, Územný plán obcí Prašice a Solčany – zmeny).

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Na zníženie hlučnosti neboli prevádzkovateľmi zdrojov hluku prijaté opatrenia na zníženie hlučnosti. Opatrenia na zníženie hluku z prevádzky expedičného skladu dreva budú prijaté v roku 2014.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

- **Zariadenia cestovného ruchu**

Najväčším strediskom cestovného ruchu v okrese Topoľčany je rekreačná oblasť Duchonka, ktorá má nadregionálny význam. Okrem súkromných a podnikových chat je tu k dispozícii autokemping s kapacitou 1500 osôb, v roku 2013 došlo k zmene prevádzkovateľa. Najväčším problémom v uvedenej rekreačnej oblasti zostáva nedoriešená likvidácia splaškových odpadových vôd, ale i kvalita vody v nádrži, ktorá nevyhovuje požiadavkám na vodu na kúpanie. Pri výkone ŠZD (1 previerka) v Autokempingu Duchonka, neboli zistené nedostatky v prevádzke ani porušovanie prevádzkového poriadku.

V obci Podhradie na úpätí Považského Inovca je vybudované stredisko zimnej rekreácie menšieho charakteru, nenachádza sa tu žiadne ubytovacie zariadenie.

V okrese Topoľčany bolo v sledovanom roku v prevádzke 37 ubytovacích zariadení s 2 461 lôžkami, ktoré boli prevádzkovateľmi zaradené do kategórií podľa vyhlášky MH SR č. 277/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaradovaní do kategórií a tried. Medzi najvýznamnejšie patria: Hotel Chateau Appony v Oponiciach, Hotel Kaštieľ v Tovarníkoch, Hotel Zimný štadión, Hotel Koruna, Hotel Kopačka, Penzión Batavya v Topoľčanoch. V sledovanom roku došlo k zníženiu počtu ubytovacích zariadení o 1 (zrušený bol Penzión Hubert - 8 lôžok).

V roku 2013 bolo vydaných 6 rozhodnutí k prevádzke, pričom išlo o zmenu prevádzkovateľa (Autokemping Duchonka, Hotel ZARA Topoľčany, Penzión Fortunato v RO Duchonka, Penzión ALLEN v Topoľčanoch, Penzión Félix v Topoľčanoch, Garni hotel PUK v Topoľčanoch. Vydaných bolo 5 záväzných stanovísk k zmene v užívaní stavby alebo k územnému konaniu stavby.

V rámci mimoriadneho cieleného ŠZD zameraného na výskyt roztočov a plesní v ubytovacích zariadeniach bol vykonaný štátny zdravotný dozor spojený s odberom prachu na vyšetrenie roztočov v jednom zariadení – Garni hotel PUK v Topoľčanoch. Odobratých bolo 5 vzoriek prachu podľa určeného postupu, tieto boli zaslané RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici. Výsledky nie sú k dispozícii. Okrem toho v rámci štátneho zdravotného dozoru boli vykonané 4 previerky, neboli zistené nedostatky.

Tabuľka č. 5.1 : Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ

- **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo**

V okrese Topoľčany evidujeme 308 prevádzok zariadení starostlivosti o ľudské telo, v sledovanom roku sme zaznamenali mierny nárast počtu zariadení (kaderníctva, manikúry – nechťový dizajn, masáže, tetovanie). V okrese bolo evidovaných: 111 kaderníctiev, 5 holičstiev, 58 zariadení starostlivosti o pleť, 28 prevádzok pedikúry, 46 prevádzok manikúra a nechťový dizajn, 1 zariadenie na nastreľovanie náušnic, 29 masážnych salónov, 11 prevádzok na rekondíciu, 12 solárií a pribudli 2 tetovacie salóny.

V roku 2013 boli v prevádzke 4 sauny, z toho 1 sauna slúži pre verejnosť, ďalšie 3 sauny slúžia pre určenú skupinu osôb (2 pre hotel 1 pre fitnesscentrum). Sauna pre športovcov na Futbalovom štadióne v Topoľčanoch nebola ani v roku 2013 v prevádzke.

V sledovanom roku bolo vydaných 30 rozhodnutí pre zariadenia starostlivosti o ľudské telo a 2 záväzné stanoviská. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo (41 previerok) neboli zistené nedostatky.

V roku 2012 na základe odborného usmernenia hlavného hygienika SR k prevádzkam solárií bola všetkým jestvujúcim prevádzkovateľom solárií poslaná informácia s upozornením na platnosť STN EN 60335-2-27 „Elektrické spotrebiče pre domácnosť a na podobné účely. Bezpečnosť. Časť 2-27: Osobitné požiadavky na elektrické spotrebiče s ultrafialovým a infračerveným žiarením, určené na ošetrovanie pokožky“ s tým, že bol daný 6-mesačný termín pre všetkých prevádzkovateľov na predloženie technickej dokumentácie k trubiciam i k soláriám a na predloženie výsledkov meraní UV žiarenia zo všetkých prevádzkovaných zariadení. Merania UV žiarenia boli vykonané v 6 prevádzkach, výsledky merania sa premietli do prevádzkového poriadku zariadenia.

Tabuľka č. 5.2 : Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

- **Zariadenia sociálnych služieb**

V okrese máme spolu 12 zariadení sociálnej služby so zameraním na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku: Ide o nasledovné zariadenia:

Domov sociálnych služieb v Horných Obdokovciach pre mužov,

Domov sociálnych služieb v Kovarciach pre mužov,

Domov sociálnych služieb v Horných Štitároch pre ženy, ktorého súčasťou je Domov dôchodcov a DSS v Radošine,

„Môj domov“ Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany (domov dôchodcov a DSS, ktorého súčasťou je prevádzka v Domova dôchodcov v Prašiciach, Azylové centrum pre mužov v Topoľčanoch a Domov na pol ceste v Topoľčanoch,

Domov penzión pre dôchodcov, Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb pre dospelých v Topoľčanoch, v roku 2013 boli posúdené podmienky na denný stacionár v tomto zariadení,

Domov dôchodcov – Profín Slovakia s.r.o. vo Veľkých Ripňanoch,

Domov dôchodcov a sociálnych služieb Senior v Horných Obdokovciach,

Zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, zariadenie opatrovateľskej služby v Nitrianskej Strede,

Komunita Kráľovnej pokoja v Radošine - charitatívne zariadenie pre chlapcov, v roku 2013 boli posúdené podmienky na denný stacionár v tomto zariadení,

Zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb a zariadenie opatrovateľskej služby Bojná, Centrum sociálnych služieb „Náruč záchran Senior & Junior Solčany,

Zariadenie pre seniorov KOMFORT Topoľčany.

Na základe podnetu bol vykonaný štátny zdravotný dozor v Centre sociálnych služieb Náruč záchran Senior & Junior Solčany, neboli zistené nedostatky v prevádzke ani v dodržiavaní prevádzkového poriadku. V roku 2013 bolo vydaných 6 rozhodnutí k zmene v prevádzkovaní jestvujúcich zariadení sociálnych služieb, zároveň boli schválené aj zmeny prevádzkového poriadku. Ďalej boli vydané 3 záväzné stanoviská pre zariadenia sociálnych služieb, napr. na kolaudáciu Domu dôchodcov v Jacovciach s pravdepodobnou kapacitou 56 osôb – jeho prevádzka začne v roku 2014.

Tabuľka č. 5.3 : Prehľad zariadení sociálnej služby v spádovom území RÚVZ

- **Zdravotnícke zariadenia**

- **ústavné**

Zdravotnícke služby sú poskytované v jednej nemocnici, ktorej prevádzkovateľom je od 1.3.2010 organizácia Nemocnice s poliklinikami n. o. Nitra. V roku 2013 bolo uvedené do prevádzky CT pracovisko a laserové pracovisko oddelenia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie.

Prevádzkovateľ nemocnice prevádzkuje aj polikliniku, v ktorej sú zriadené privátne ambulancie.

- **ambulantné**

Oproti roku 2013 pribudli dve lekárne v meste Topoľčany.

V sledovanom roku sme vydali 21 rozhodnutí a 5 záväzných stanovísk pre zdravotnícke zariadenia a lekárne, v 19-tich prípadoch išlo o zmenu prevádzkovateľa z fyzickej osoby na právnickú osobu alebo o zmenu prevádzkovateľa. Okrem toho sme zároveň posudzovali prevádzkové poriadky zdravotníckych zariadení v rozsahu podľa vyhlášky MZ SR č. 553/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia a vykonávali sme ŠZD v ambulantných zariadeniach. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru neboli zistené nedostatky.

• **Telovýchovno-športové zariadenia**

V meste Topoľčany sa nachádzajú: zimný štadión, futbalový štadión, hádzanárska hala, stolnotenisová hala, tenisová hala, squashová hala, 4 fitcentrá a futbalové štadióny v každej obci (57 zariadení). V sledovanom roku bolo v rámci ŠZD preverených 7 telovýchovno-športových zariadení, pri výkone štátneho zdravotného dozoru neboli zistené nedostatky.

V roku 2013 bolo vydané 1 rozhodnutie k uvedeniu do prevádzky fitnesscentra.

• **Pohrebníctvo**

V okrese Topoľčany bolo k 31.12.2013 v prevádzke 5 pohrebných služieb – oproti roku 2012 nepribudla ani jedna prevádzka pohrebných služieb, bola posúdená jedna zmena v prevádzkovaní Pohrebnej služby v Ludaniciach z dôvodu zriadenia dvoch ďalších predajní pohrebných služieb vo Veľkých Ripňanoch a v Hrušovanoch. Všetky prevádzky pohrebných služieb vyhovujú požiadavkám na pohrebné služby podľa zákona NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve, každá z nich má vlastné vozidlo určené na prepravu telesných pozostatkov a ostatkov.

V roku 2013 bola vykonaná 1 kontrola v prevádzke pohrebnej služby, nebolo zistené porušenie povinností ustanovených zákonom o pohrebníctve.

K exhumácii bolo vydané jedno kladné vyjadrenie podľa § 19 ods. 8 písm. a) zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve. K medzinárodnému prevozu telesných pozostatkov sme sa nevyjadrovali, nevydávali sme žiadny pas pre mŕtvolu.

Tabuľka č. 5.4 : Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v SR v roku 2013

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Verejnosti sú informácie poskytované prostredníctvom internetovej stránky RÚVZ, informačnými panelmi ale i prostredníctvom regionálnej tlače. V budove RÚVZ sme pripravili panel venovaný kvalite pitnej vody v okrese Topoľčany za rok 2012, panel venovaný problematike letných horúčav a kúpaniu na prírodných a umelých kúpaliskách, panel venovaný problematike solárií a panel venovaný urbanizovaným priestorom a vnútornému prostrediu budov.

Poskytované sú individuálne konzultácie najmä v problematike zásobovania pitnou vodou, stavebno-technického stavu domových studní, zariadení starostlivosti o ľudské telo, kvality vody na kúpanie, v problematike kvality bývania, atď. Informácie uvedeného charakteru sú poskytované v rámci environmentálnej poradne (43 klientov - 45 konzultácií v rámci environmentálnej poradne).

V roku 2013 sme poskytli dve informácie podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, z toho v jednom prípade nebola informácia poskytnutá.

IV. Ďalšie činnosti odboru

Prednášková činnosť

V roku 2013 nebola oddelením hygieny životného prostredia a zdravia uskutočnená ani jedna prednáška v rámci seminára RÚVZ.

Ostatné činnosti

Vedúca oddelenia je členkou komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností nielen pre oblasť služieb a práce vo vodárenstve ale i pre problematiku potravinárstva. V roku 2013 bolo vyskúšaných spolu 239 osôb v rámci skúšok odbornej spôsobilosti pre výkon epidemiologicky závažných činností, v oblasti zariadení starostlivosti o ľudské telo a v úprave vody nebol vyskúšaný ani jeden žiadateľ.

Vedúca oddelenia je členkou Evakuačnej komisie zriadenej Obvodným úradom v Topoľčanoch, komisia v roku 2013 zasadala dvakrát.

Vedúca oddelenia je aj členkou technického štábu okresnej povodňovej komisie. Technický štáb v roku 2013 nezasadal, pretože nebola zaznamenaná povodňová aktivita.

Vedúca oddelenia je krajskou odborníčkou HH SR pre Nitriansky kraj v odbore HŽP a Z, v roku 2013 sa zúčastnila na pracovných stretnutiach členov poradného zboru pre odbor HŽP a Z, spracovala pripomienky k návrhom rôznych materiálov - k návrhu novely vyhlášky MZ SR č. 309/2012 Z.z. o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie, k návrhu vyhlášky MZ SR o podrobnostiach hodnotenia dopadov na zdravie a k vzneseným pripomienkam v rámci medzirezortného pripomienkového konania, k návrhu novely vyhlášky MZ SR č. 520/2007 Z.z. – rozsah požadovaných vedomostí pre hodnotenie dopadov na zdravie). Ako členka pracovnej skupiny spolupracovala na novelizácii vyhlášky č. 259/2008 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia a zúčastnila sa na pracovnom stretnutí v Trenčíne.

Pracovníci oddelenia HŽP sa podieľali na riešení podaní prevažne na znečisťovanie životného prostredia a hluk v životnom prostredí – riešených bolo spolu 14 podaní (hluk z prevádzky expedičného skladu dreva v Topoľčanoch, hluk pri stavebnej činnosti, hluk z prevádzky výtahu v obytnej budove, prevádzka pohrebnej služby, prevádzka zariadenia sociálnych služieb, zvýšený výskyt holubov v okolí obytnej budovy, zápach z kompostárne, chov holubov v obytnej zóne, mikroklimatické podmienky na pošte, atď.). Na základe podnetov bol v dotknutých zariadeniach vykonaný štátny zdravotný dozor (7 podnetov), prípadne boli podnety postúpené príslušným orgánom štátnej správy alebo obciam na priame vybavenie (7 podnetov).

Implementácia HIA v posudkovej činnosti - v 5 prípadoch bol vykonaný preskríning v rámci hodnotenia dopadov na zdravie pre: Územný plán obce Radošina, Priemyselný areál Brehy Tovarníky, Zariadenie na zber a spracovanie starých vozidiel Topoľčany, OSC Obchodno - spoločenské centrum Topoľčany, Zariadenie na zber odpadov a nakladanie s nebezpečným odpadom Nitrianska Blatnica. Spracovanie HIA bolo požadované v 1 prípade a to pre OSC – Obchodno – spoločenské centrum Topoľčany, HIA spracovala odborne spôsobilá osoba, MUDr. Jindra Holíková, Bratislava.

V Tabuľke č. 6.1 je uvedený prehľad uplatňovania procesu HIA v praxi za rok 2013.

V rámci aktivít k Svetovému dňu vody sme poskytovali občanom z okresu Topoľčany orientačné vyšetrenie prinesených vzoriek vody z domových studní pomocou testovacích indikátorových prúžkov (Nitro-test) v ukazovateľoch dusičnany a dusitany. Vyšetrených bolo 51 vzoriek vody, poskytnutých bolo 115 konzultácií. Z uvedeného počtu vzoriek bolo nevyhovujúcich 72,5 % vzoriek (dusičnany).

V rámci akcie Topoľčiansky deň zdravia v septembri 2013 sme zabezpečovali orientačné vyšetrenie vzoriek vody z domových studní Nitro-testom v ukazovateľoch dusičnany a dusitany. Vyšetrených bolo 58 vzoriek vody, poskytnutých bolo 138 konzultácií. V ukazovateli dusičnany bolo nevyhovujúcich 36 % vzoriek.

V sledovanom roku bolo oddelením HŽP a Z odobratých 99 vzoriek pitných vôd, 83 vzoriek vôd na kúpanie a 32 sterov z prostredia.

V roku 2013 bolo oddelením HŽP vydaných 208 záväzných stanovísk a 155 rozhodnutí podľa § 13 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a bolo vydaných 182 iných stanovísk. Poskytnutých bolo 1198 individuálnych konzultácií.

V hodnotenom roku nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o uložení pokuty v sume 2 000 € podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. za porušenie povinností pri prevádzke filtračného čistiaceho zariadenia - hluk v životnom prostredí (zdroj hluku technologické zariadenie).

V roku 2013 nebolo vydané žiadne opatrenie podľa § 12 ods. zákona č. 355/2007 Z.z.

V sledovanom roku boli vydané 2 opatrenia podľa § 55 ods. 1 písm. f) zákona č. 355/207 Z.z. - prevádzkovateľovi bolo uložené na mieste výkonu štátneho zdravotného dozoru opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 55 ods. 2 písm. g) zákona č. 355/2007 Z.z. „uzatvorenie časti prevádzky“ na umelom kúpalisku s celoročnou prevádzkou (Wellness centrum Hotela Chateau Appony v Oponiciach).

V rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. bolo posúdených 14 zámerov alebo strategických dokumentov (vydaných bolo 14 záväzných stanovísk), okrem toho v dvoch prípadoch bolo vydané čiastkové stanovisko pre ÚVZ SR - Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2011-2015 a jeho zmena.

V rámci zákona o integrovanej prevencii a kontrole bolo vydané 1 záväzné stanovisko.

Kontrola fajčenia podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

Kontroly vykonávali zamestnanci oddelení hygieny výživy, hygieny detí a mládeže, hygieny životného prostredia a zdravia a to: v zariadeniach spoločného stravovania, školských a predškolských zariadeniach, v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, v zdravotníckych zariadeniach, v zariadeniach sociálnych služieb, v úradných budovách, v predajniach, v športových zariadeniach.

1. Celkový počet vykonaných kontrol fajčenia:	471
2. Počet uložených sankcií na základe priestupkového konania:	0
3. Výška pokút v rámci priestupkového konania (vrátane blokových pokút):	0
4. Počet uložených sankcií v rámci správneho konania rozhodnutím:	0
5. Výška pokút v rámci správneho konania:	0

Z uvedeného počtu bolo oddelením HŽP a Z vykonaných 88 kontrol zameraných na dodržiavanie zákazu fajčenia podľa zákona č. 377/2004 Z.z.

Tab. č. 1.1 : Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2013 - 31.12.2013

Kraj: Nitriansky

Okres: Topoľčany

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Ardanovce	214	0	0
Nitrianska Streda	769	769	100
Chrabrany	741	679	91,63
Horné Chlebany	357	357	100
Hajná Nová Ves	340	340	100
Hrušovany	1 113	1 113	100
Koniarovce	648	648	100
Krnča	1 340	1 255	93,66
Lužany	201	201	100
Horné Obdokovce	1 534	1 534	100
Horné Štitáre	495	495	100
Kamanová	603	603	100
Lipovník	319	0	0
Ludanice	1 853	1 853	100
Malé Ripňany	563	563	100
Preseľany	1 459	1 459	100
Nitrianska Blatnica	1 197	1 197	100
Práznovce	966	966	100
Krtovce	311	311	100
Oponice	858	858	100
Svrbice	204	0	0
Velušovce	506	506	100
Súlovce	477	477	100
Jacovce	1 761	1 761	100
Nemečky	313	0	0
Orešany	327	250	76,45
Podhradie	304	304	100
Prašice	2 015	2 015	100
Tesáre	731	731	100
Tvrdomestice	476	476	100
Urmince	1 409	320	22,71
Vozokany	328	328	100
Závada	593	593	100
Šalgovce	503	0	0
Kovarce	1 590	1 590	100
Krušovce	1 736	1 736	100

Radošina	2 007	2 007	100
Tovarníky	1 440	1 440	100
Veľké Ripňany	2 115	2 115	100
Norovce	314	156	49,68
Solčany	2 483	2 483	100
Veľké Dvorany	689	689	100
Čermany	377	377	100
Belince	320	320	100
Biskupová	219	219	100
Rajčany	553	553	100
Solčianky	269	269	100
Topoľčany	26 916	26 916	100
Čeľadince	438	438	100
Bojná	2 007	2 007	100
Dvorany nad Nitrou	761	761	100
Kuzmice	671	671	100
Nemčice	968	968	100
Blesovce	337	0	0
Spolu:	72 038	68 677	95,33

Kuzmice	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Topoľčany	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Norovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Podhradie	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajčany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Solčianky	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Velušovce	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Závada	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Nitrianska Streda	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Chrabrany	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kovarce	0	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Urmince	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jacovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Čeľadince	0	1	0	0	0	0	1	50	0	0
Koniarovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Krnča	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Horné Chlebany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Krušovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Prašice	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Tovarníky	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Tesáre	0	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Solčany	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tvrdomestice	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Biskupová	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľké Dvorany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Dvorany nad Nitrou	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Čermany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lužany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Nemčice	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Nitrianska Blatnica	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Práznovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	19	47	2	3,03	1	1,52	1	1,52	0	0

RÚVZ so sídlom v Topolčanoch

Okres: Topolčany

Tab.č.1.4: Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch v roku 2013

P.č.	Názov vodovo-du	Obec	Nevyhovujúci ukazovateľ	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Prekročenie hygienického limitu	Časové obdobie výnimky (od-do)	Zásobo- vané obyva- teľstvo
							počet
-	-	-	-	-	-	-	-

RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch:

Okres: Topoľčany

Tabuľka č.1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Okres	Miesto (Obec/Zaria- denie)	Obdobie trvania	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Pôvodca nákazy (infekčné agens)*	Faktor prenosu	Poznámky (popis zdroja vody, typu zásobovania, príčin epidémie)	Nariadené opatrenia
-	-	-	-	-	-	-	-

* - uvádza sa v prípade, ak bol pôvodca preukázaný

RÚVZ so sídlom v Topolčanoch

Okres: Topolčany

Tab. č. 2.1 : Prehľad prírodných kúpalísk v roku 2013

Kraj: Nitriansky									
Okres: Topolčany									
Obec: Prašice		Plocha							
Názov Kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]	štatút	rekreácia	stav kúpaliska	dátum začatia sezóny	dátum ukončenia sezóny	poznámka
Vodná nádrž Duchonka	vodná nádrž			nevyhlásený	neorganizovaná	neuvedené			

RÚVZ so sídlom v Topolčanoch

Okres: Topolčany

Tab. č. 2.2 : Prehľad o kvalite prírodných kúpalísk v roku 2013

Kraj: Nitriansky													
Okres: Topolčany													
Obec: Prašice		Plocha				Vzorky			Ukazovatele				
Názov Kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláží [m ²]	vody [km ²]	štatút	rekreácia	vyšetrené spolu	počet prekro- čených s MH	% nevyho- vujúcich	spolu vyšetrených	s prekroč. MH spolu	mikrobio- logické	biolo- gické	fyzikálno - chemické
Vodná nádrž Duchonka	vodná nádrž			nevy- hlásený	neorgani- zovaná	9	9	100	66	14	0	5	9
Sumárne údaje za okres						9	9	100	66	14	0	5	9

RÚVZ so sídlom v Topolčanoch

Okres: Topolčany

Tab. č. 2.3 : Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou v roku 2013

Kraj: Nitriansky						
Okres: Topolčany						
Obec: Topolčany				bazény		
Názov Kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	prerušenia	kapacita	termálne	netermálne	spolu
Krytá plaváreň Topolčany	13.9.1992	-	160	0	2	2
Wellness centrum Hotela Chateau Appony Oponice	1.10.2011	-	30	0	2	2
Sumárne údaje za okres			190	0	4	4

RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch

Okres: Topoľčany

Tab. č. 2.4 : Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou v roku 2013

Kraj: Nitriansky								
Okres: Topoľčany								
Obec: Topoľčany	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekroč. MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
Krytá plaváreň Topoľčany	56	11	19,64	729	15	0	0	15
Wellness centrum Hotela Chateau Appony Oponice	39	26	66,67	525	47	22	0	25
Sumárne údaje za okres	95	37	38,95	1254	62	22	0	40

RÚVZ so sídlom v Topolčanoch**Okres: Topolčany****Tab. č. 2.5 : Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou v roku 2013**

Kraj: Nitriansky								
Okres: Topolčany								
Obec: Topolčany	Dátum		bazény					
Názov Kúpaliska	začatia sezóny	ukončenia sezóny	prerušenia	mimo prevádzky	kapacita	termálne	netermálne	spolu
Letné kúpalisko Topolčany	8.6.2013	1.9.2013	nie	nie	2500	0	4	4
Sumárne údaje za okres					2500	0	4	4

RÚVZ so sídlom v Topolčanoch**Okres: Topolčany****Tab. č. 2.6 : Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou v roku 2013**

Kraj: Nitriansky								
Okres: Topolčany								
Obec: Topolčany	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekroč. MH spolu	mikrobiogické	biologické	fyzikálno-chemické
Letné kúpalisko Topolčany	30	9	30	410	11	3	0	8
Sumárne údaje za okres	30	9	30	410	11	3	0	8

RÚVZ so sídlom v Topolčanoch:

Okres: Topolčany

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
Topol- čany	Počet podnetov spolu:				1		1			1
	<i>z toho: opodstatnených</i>				1		nemerané			
	<i>neopodstatnených</i>						nemerané			1
....	Počet podnetov spolu:									
	<i>z toho: opodstatnených</i>									
	<i>neopodstatnených</i>									

Poznámka: Informácie o spôsobe riešenia podnetov je potrebné uviesť v kapitole „č. 4.2: Opatrenia na zníženie hlučnosti“

RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch**Okres: Topoľčany****Tab. č. 5.1 Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ v roku 2013**

Okresy	DRUH UBYTOVACIEHO ZARIADENIA																	
	Hotel		Motel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Topoľčany	6	296	0	0	21	343	3	172	1	1500	1	126	0	0	3	24	37	2461
SPOLU :	6	296	0	0	21	343	3	172	1	1500	1	126	0	0	3	24	37	2461

RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch**Okres: Topoľčany****Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ v roku 2013**

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Soláriá	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušník	Iné	Spolu
Topoľčany	111	5	58	28	46	12	2	29	0	4	1	0	1	11	308
SPOLU:	111	5	58	28	46	12	2	29	0	4	1	0	1	11	308

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch:

Okres: Topoľčany

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnej služby v spádovom území RÚVZ v roku 2013

Okresy	Druh zariadenia						Spolu
	Zariadenia na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb	Zariadenia na podporu rodiny s deťmi	Zariadenia na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Zariadenia s použitím telekomunikačných technológií	Zariadenia poskytujúce podporné služby	Iné zariadenia	
Topoľčany	0	0	12	0	5	0	17
Spolu	0	0	12	0	5	0	17

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch:

Okres: Topoľčany

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v SR v roku 2013

Okres	Počet prevádzkovaných pohrebných služieb	Počet chladiacich zariadení s kapacitou	Počet pohrebných vozidiel			Počet krematórií	Počet chladiacich zariadení s kapacitou	Počet mraziacich zariadení s kapacitou
			Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu			
Topoľčany	5	5/13	0	6	0	0	0	0
Spolu	5	5/13	0	6	0	0	0	0

RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch:

Okres: Topoľčany

Tab. č. 6.1 Prehľad uplatňovania procesu HIA v praxi

RÚVZ	Názov HIA	Pre-skrining Áno/Nie	Vyžiadaná HIA Áno/Nie	Ukončená HIA Áno/Nie	Spracovateľ	poznámky
Topoľčany	Územný plán obce Radošina	áno	nie	nie	RÚVZ Topoľčany RNDr. Mária Škodová	z procesu preskríningu nevzišla požiadavka na spracovanie HIA
Topoľčany	Priemyselný areál Brehy Tovarníky	áno	nie	nie	RÚVZ Topoľčany RNDr. Mária Škodová	z procesu preskríningu nevzišla požiadavka na spracovanie HIA
Topoľčany	Zariadenie na zber a spracovanie starých vozidiel Topoľčany	áno	nie	nie	RÚVZ Topoľčany RNDr. Mária Škodová	z procesu preskríningu nevzišla požiadavka na spracovanie HIA
Topoľčany	Odborný posudok na hodnotenie zdravotných rizík a dopadov na zdravie činnosti: OSC – Obchodno-spoločenské centrum Topoľčany	áno	áno	áno	MUDr. Jindra Holíková, Bratislava	
Topoľčany	Zariadenie na zber odpadov a nakladanie s nebezpečným odpadom Nitrianska Blatnica	áno	nie	nie	RÚVZ Topoľčany RNDr. Mária Škodová	z procesu preskríningu nevzišla požiadavka na spracovanie HIA

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM
V TOPOLČANOCH

VÝROČNÁ SPRÁVA
za rok 2013

Správu vyhotovili pracovníci oddelenia
Preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese.

Väčšie priemyselné spoločnosti a poľnohospodárske podniky v okrese Topoľčany boli v roku 2013 stabilne etablované v trhovom priestore. Tak ako aj v predchádzajúcich rokoch sme zaznamenávali rušenie drobných živností. Mnohé spoločnosti prepúšťali kmeňových zamestnancov a zákazky zabezpečovali dodávateľsky prostredníctvom SZČO. Tento trend sme registrovali najmä v strojárskych a v drevospracujúcich prevádzkach, kde takmer na všetkých výrobných pozíciách boli nahradení kmeňoví zamestnanci živnostníkmi. Po objektivizácii faktorov pracovného prostredia je na týchto pracoviskách veľmi problematické vyhlásovať rizikové práce, ktoré SZČO vykonávajú. Dôvodom je neochota firiem spolupracovať a neznalosť legislatívy na ochranu zdravia u živnostníkov.

Spoločnosť ZKW Slovakia s.r.o. Krušovce výrobca osvetľovacej techniky pre automobilový priemysel, v roku 2013 v rámci 5. kompletizačnej etapy „Rozšírenie výrobného areálu“ uviedol do prevádzky administratívno–sociálny úsek, výrobnú halu, manipulačný priestor, sklad expedície a príjmu. Realizovaním 5. etapy rozšírenia výrobného areálu, došlo k rozšíreniu výroby a nárastu počtu zamestnancov.

V roku 2013 v okrese Topoľčany vznikli nové prevádzky: právnické osoby – Team 6 s.r.o., Práznovce, VLM Plus s.r.o. Hrušovany, CHEMOS Floormix s.r.o. Topoľčany – výroba sypkých stavebných hmôt. SZČO – Štefkovič Michal, Jacovce – autoservis, Blaška Jozef, Urmince, prevádzka Topoľčany – výroba čalúneného nábytku, Roman Ondrejka – Roma, Bzince, prevádzka Nitrianska Blatnica – kovovýroba. V roku 2013 sme posudzovali 21 pracovísk pre osoby so zdravotným postihnutím. V tejto oblasti sme spolupracovali aj s ostatnými oddeleniami úradu a to s odd. HŽPaZ, HV a HDM.

Aj v tomto roku ekonomické dôvody viedli k rušeniu činnosti hlavne u samostatne zárobkovo činných osôb, ktorým boli vydané rozhodnutia v predchádzajúcich rokoch. Tento trend zaznamenávame naďalej najmä na vidieku, v malých obciach, kde drobné prevádzky nedokážu konkurovať väčším firmám. Zrušené prevádzky, napr.: Bujna Patrik – Procom – predajňa výpočtovej techniky, Štefkovič Milan – My Way, - predajňa autosúčiastok.

V roku 2013 sme zaznamenali nárast vzniku právnických osôb, hlavne v kategórii spoločnosti s ručením obmedzeným.

Tak ako v minulých rokoch sme aj v roku 2013 zaznamenali v poľnohospodárskych podnikoch zmeny v zlepšovaní pracovných podmienok a pracovného prostredia a to nákupom modernej poľnohospodárskej techniky, ktorá odstraňuje riziká zvýšenej expozície hluku, pesticídom a prachu. Poľnohospodárske organizácie pri aplikácii pesticídov takmer nepoužívajú prípravky, ktoré sú klasifikované ako toxické, resp. veľmi toxické. Tieto poznatky boli zistené pri plnení úlohy určenej pre Nitriansky kraj.

Zlepšovanie pracovného prostredia súvisí aj so skvalitňovaním ochrany zdravia pri práci, najmä dodržiavaním súvisiacich predpisov. Tým, že na trh vstúpili súkromné subjekty, ktoré zabezpečujú v organizáciách pracovnú zdravotnú službu zaznamenávame skvalitnenie úrovne predkladaných odborných materiálov, prevádzkových poriadkov, návrhov na vyhlásenie rizikových prác. Organizácie v okrese Topoľčany, ktoré majú zaradené práce do kategórie rizík (3. a 4. kategória) majú zabezpečenú pracovnú zdravotnú službu takmer všetky. V okrese Topoľčany má sídlo pracovná zdravotná služba ALW s.r.o. Topoľčany. V organizáciách zabezpečujú služby pracovnej zdravotnej služby súkromné spoločnosti z okresov Nitra, Prievidza, Trenčín, Bratislava a Piešťany.

Mimoriadna a havarijná situácia v pracovnom prostredí v priebehu roka 2013 nebola v okrese Topoľčany zaznamenaná.

2. Rizikové práce.

Sumár údajov o rizikových prácach SR za r. 2013

Komentár k tabuľkám o rizikových prácach / výstupy programu ASTR 2011/:

V priebehu roka 2013 sme vydávali rozhodnutia o rizikových prácach v zmysle Vyhl. MZ SR č. 448/2007 Z.z.. Celkom bolo vydaných 21 rozhodnutí pre rizikové práce, z toho 2 pre zrušenie rizikových prác. Výkonom ŠZD na rizikových pracoviskách boli následne aktualizované rizikové práce i v databáze ASTR 2011. V roku 2013 došlo k nárastu celkového počtu exponovaných pracovníkov (1763) o 272 z toho žien (541) o 89. V 3.kategórii rizika počet exponovaných vzrástol o 276 pracovníkov z toho 88 žien, v 4. kategórii rizika nastal pokles celkom o 4 pracovníkov.

V rizikovom faktore **hluk** došlo k poklesu počtu exponovaných pracovníkov o 9.

Rizikový faktor **chemické karcinogény**: Počet exponovaných pracovníkov sa oproti predchádzajúcemu roku nezmenil.

Rizikový faktor **psychická pracovná záťaž**: V roku 2013 sme neevidovali vyhlásené rizikové práce s týmto rizikovým faktorom.

Rizikový faktor **záťaž teplom a chladom**: V tomto rizikovom faktore došlo k nárastu v počte exponovaných pracovníkov o 65 pracovníkov. Boli vyhlásené rizikové práce pre spoločnosť HYZA, a.s. Topoľčany, rizikový faktor záťaž chladom.

Rizikový faktor **ionizujúce žiarenie**: V tomto rizikovom faktore došlo k preradeniu pracovníkov exponovaných ionizujúcemu žiareniu na základe odborného stanoviska RÚVZ so sídlom v Nitre, oddelenie ochrany zdravia pred žiarením z 3. kategórie rizika do 2. kategórie. (Nemocnice s poliklinikami n. o. Nitra, prevádzka ZZ Topoľčany)

Rizikový faktor **vibrácie**: V tomto rizikovom faktore došlo k zmenám v počte exponovaných pracovníkov. Evidujeme 10 exponovaných pracovníkov - pilčíkov. (spoločnosť Topholz s.r.o. Krnča)

Rizikový faktor **optické žiarenie**: Evidujeme vyhlásené rizikové práce pre rizikový faktor UV žiarenie (8 zamestnancov Pankl Automotive Slovakia s.r.o. Topoľčany), laser 4. triedy pre 2 zamestnancov spoločnosti Kaderma Majtán s.r.o. Topoľčany.

Rizikový faktor **chemické látky a zmesi**: V tomto rizikovom faktore došlo k nárastu v počte exponovaných pracovníkov o 62. Nárast bol zaznamenaný v poľnohospodárskych organizáciách a drevospracujúcich firmách.

49 zamestnávateľov vypracovalo informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku t.j. 71 % z celkového počtu zamestnávateľov s vyhlásenými rizikovými prácami.

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby.

Pri výkone ŠZD sme v roku 2013 v organizáciách okresu Topoľčany kontrolovali zabezpečenie povinnosti mať zdravotnú pracovnú službu zabezpečenú dodávateľským spôsobom alebo vlastnými zamestnancami. Z evidovaných 69 organizácií, kde sú vyhlásené rizikové práce má 67 organizácií uzatvorenú zmluvu s poskytovateľom tejto služby, čo je 97 % z celkového počtu. 23 organizácií, kde nie sú vyhlásené rizikové práce tiež potvrdilo

uzatvorenie zmluvy s PZS. Najviac subjektov má zmluvu s miestnou PZS (ALW s.r.o. Topoľčany). Ďalšími PZS, ktoré poskytovali služby v okrese Topoľčany sú: Pro Care a.s. Bratislava, Bio – Fit s.r.o. Trenčianske Teplice, ENSARA s.r.o. Piešťany, Saluse s.r.o., Piešťany.

V rámci výkonu ŠZD sme počas roku 2013 kontrolovali vykonávanie LPP v organizáciách. LPP boli vykonávané v stanovených termínoch prehliadok a bola potvrdzovaná účasť na prehliadke na osobitných tlačivách. Pri výkone ŠZD sme sa stretávali s tým, že posudok o zdravotnej spôsobilosti zamestnanca nemal k dispozícii zamestnávateľ ale poskytovateľ PZS.

Aj v roku 2013 sme sa stretli s problémom drobných živnostníkov a spoločností, kde sú na vyhlásených rizikových prácach exponovaní jeden prípadne dvaja zamestnanci a zo skutočnosťou, že v zmysle legislatívy nedokážu zabezpečiť PZS. Ako dôvod uvádzajú neochotu oslovených PZS o poskytnutie služieb, kde predstavitelia PZS uvádzajú, že by to bolo pre nich finančne nerentabilné. Na druhej strane živnostníci a drobné spoločnosti uvádzajú fakt finančnej náročnosti a neochoty spolupracovať zo strany PZS.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sme zaznamenali trend, keď kontrolovaný subjekt preukázal zabezpečenie zdravotného dohľadu zmluvou o poskytovaní služieb medzi subjektom a PZS. Následným kontaktom s pracovníkmi PZS sme zistili, že subjekt zmluvu s PZS vypovedal a zdravotný dohľad vlastne zabezpečený nemá.

Spoločnosti často neoznamujú zmenu PZS, tieto poznatky sú zisťované len pri výkone štátneho zdravotného dozoru.

V okrese Topoľčany nevidujeme spoločnosť, ktorá by činnosť PZS zabezpečovala vlastnými odbornými zamestnancami.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

V roku 2013 nám bola zaslaná žiadosť Univerzitetnej nemocnice Bratislava, Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie o hygienický prieskum pracoviska na profesionálne ochorenie z DNJZ končatín (PHS bilat., stav po artroskopií pravého ramena, stav po redresii ahs l. dx.) u šičky. Na základe hygienického prieskumu a hodnotenia fyzickej záťaže bolo skonštatované prekročovanie limitných hodnôt pre PHK 37,5 min/zmena pre neprijateľné polohy > 60°/zmenu v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 410/2007 o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou

záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci pri rozžehľovaní pomocou žehliaceho stroja. Ochorenie malo súvis s prácou.

5. Choroby z povolania

V roku 2013 neboli klinickými pracoviskami potvrdené choroby z povolania u zamestnávateľov okresu Topoľčany. Vstupom PZS na trh sa nezvýšil počet podozrení na chorobu z povolania, resp. poškodenia zdravia v súvislosti s prácou v okrese Topoľčany, aj keď LPP vykonávajú lekári s kvalifikáciou klinické pracovné lekárstvo, resp. služby zdravia pri práci.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

Pracovníci oddelenia PPLaT vykonávali kontroly plnenia opatrení na ochranu zdravia pri zaobchádzaní s veľmi toxickými a toxickými chemickými látkami a zmesami v priemyselných podnikoch, autoservisoch a podobne. Poradenstvo sme zabezpečovali podľa požiadaviek. V priebehu roka 2013 sme zisťovali nedostatky pri výkone ŠZD zameranom na zaobchádzanie s nebezpečnými chemickými látkami, najmä pri posudzovaní prevádzkových poriadkov a posudkov o riziku, ktoré neboli spracované v súlade s príslušnou legislatívou.

Bolo posúdených a schválených 9 prevádzkových poriadkov pre prácu s chemickými faktormi. RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch dostal 13 oznámení o začatí DDD činnosti.

V rámci Nitrianskeho kraja pracovníci oddelenia PPLaT realizovali úlohu: Zdravotné riziká pri používaní agrochemikálií v trinástich poľnohospodárskych organizáciách a jedného SHR. Vyhodnotenie úlohy je uvedené samostatne v hodnotení „Programov a projektov“.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

V roku 2013 bolo spoločnosti Elektrokarbon, a.s. Topoľčany vydané nové rozhodnutie na zaradenie prác do kategórií podľa jednotlivých rizikových faktorov.

V n.o. Nemocnice s poliklinikami Nitra, prevádzka ZZ: Topoľčany sa na pracovisku POKO počet pracovníkov nezmenil, je exponovaných 10 zamestnancov. Boli spotrebované

cytostatiká prevažne triedy 1, 2A a 2B podľa klasifikácie I.A.R.C. v počte 7479 ampúl, čo je nárast oproti minulému roku o 18 ampúl. Oddelenie patológie nahlásilo nulové spotreby karcinogénnych látok (oxid chrómový, kongo červený), spotrebovali 6 l kyseliny chrómsírovej. Pneuservis Mikona, s.r.o. Tovarníky v roku 2013 spotreboval 1500 g prípravku TIP TOP THERMOPRESS MTR - ROZTOK, ktorý obsahuje trichlóretylén.

V roku 2013 bolo vydaných desať rozhodnutí na búracie práce s expozíciou azbestu v exteriéroch a interiéroch. A to na rekonštrukcie striech hospodárskych budov a rekonštrukcie vnútorných rozvodov bytových domov a odstránenie výplní balkónov v Topoľčanoch.

Spotreba materiálov používaných v procese chemickej karcinogenity a karcinogénnych látok v roku 2013 je uvedená v tabuľke č. 5a.

Komentár k tabuľke č. 5a – chemické karcinogény:

V roku 2013 zanikla spoločnosť Ján Kondrila Nitra, prevádzka Kamanová ako spracovateľ tvrdého dreva, spoločnosť GKT s.r.o. Topoľčany prestala spracovávať tvrdé drevo. Bolo vydaných päť rozhodnutí pre spracovateľov tvrdého dreva a to spoločnosti Sofatrend s.r.o. Topoľčany, Magdaléna Šinská Topoľčany, Ing. Kolbík Topoľčany, Jozef Blaška Urmince, prevádzka Topoľčany.

Bolo vydaných desať rozhodnutí pre odstraňovanie materiálov obsahujúcich azbest pri búracích stavebných činnostiach, a to na rekonštrukcie striech hospodárskych budov a rekonštrukcie vnútorných rozvodov bytových domov a odstránenie výplní balkónov v Topoľčanoch.

Búracie práce vykonali oprávnené spoločnosti na základe vydaného rozhodnutia úradu. Pri ŠZD neboli zistené žiadne nedostatky. ŠZD bol vykonaný v dvoch prípadoch pri odstraňovaní azbestových materiálov v exteriéry.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

Komentár k tabuľke č.2:

V roku 2013 bolo vydaných 19 rozhodnutí na vyhlásenie a 2 rozhodnutia na zrušenie rizikových prác, spolu 21. Bolo vydaných päť rozhodnutí na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku a to pre Sofatrend s.r.o. Topoľčany, Magdaléna

Šinská Topoľčany, Ing. Kolbík Topoľčany, Jozef Blaška Urmince, prevádzka Topoľčany. ako spracovatelia tvrdého dreva. Na odstraňovanie azbestu oprávnenou spoločnosťou bolo vydaných desať rozhodnutí. Búracie práce sa vykonávali v exteriéri a vo vnútorných a exteriérových priestoroch bytových domov v Topoľčanoch. Celkový počet vydaných rozhodnutí vydaných podľa zák. č. 355/2007 Z. z. bolo 101 z toho 48 na uvedenie priestorov do prevádzky, 9 na schválenie prevádzkových poriadkov, 5 na činnosti spojené s spracovaním a manipuláciou s chemickými karcinogénmi a mutagénmi.

Podľa zák. č. 355/2007 Z. z. bolo vydaných 31 záväzných stanovísk a to 12 pre územné konania a 19 pre kolaudácie stavieb.

Celkovo bolo vydaných v posudkovej činnosti 132 rozhodnutí a záväzných stanovísk. V posudkovej činnosti sa počet vybavovanej agendy znížil o 23 vydaných rozhodnutí a záväzných stanovísk.

Komentár k tabuľke č.3 :

Počet previerok ukončených záznamom je nižší o 14 oproti roku 2012. Štátny zdravotný dozor bol vykonávaný hlavne na pracoviskách kde sú vyhlásené rizikové práce.

V priebehu roku sme šetrili podnety, ako výkon ŠZD v spoločnosti vyrábajúcej kovové výrobky pre nábytkársky priemysel a krajčírskej dielni. V oboch prípadoch spoločnosti prevádzkovali výrobné priestory bez rozhodnutia príslušného RÚVZ, za čo im bola uložená sankcia v sume 825,-€. V spolupráci s oddelením HŽPaZ boli riešené podnety od občanov mesta na obťažujúci hluk, ktorý sa šíril zo spoločnosti vyrábajúcej dýhy a manipulačného dvora lesného závodu. Podnet občanov mesta bol oprávnený. ŠZD bol vykonaný aj v spoločnosti zabezpečujúcej telefonické služby a v FTV Veľké Dvorany, kde sa zamestnanci sťažovali na pracovné podmienky. Pri výkone ŠZD nebolo zistené porušenie predpisov. V predajni obchodného reťazca bol kontrolovaný predaj pesticídu. Pri výkone ŠZD bolo zistené, že predávaný prípravok nie je klasifikovaný ako pesticíd ale ako hnojivo.

Poradenstvo a konzultácie sme poskytovali telefonicky, ústne pri posudkovej činnosti ako aj pri výkone ŠZD. V iných činnostiach sú zahrnuté údaje – 16 odberov vzoriek pitných vôd pre oddelenie PPLaT.

Komentár k tabuľke č. 5a

Je podrobne popísaný v bode č. 7 Karcinogénne a mutagénne faktory.

Komentár k tabuľke č. 5b

Na úrad boli zaslané tri oznámenia o začatí búracích prác a dve záverečné správy po skončení prác. Pracovníci vykonali dve fyzické kontroly po oznámení o začatí búracích prác s materiálmi obsahujúcimi azbest.

Komentár k tabuľke č. 6

Sledovanie pracovných podmienok a režim práce a odpočinku zamestnancov pri práci so zobrazovacími jednotkami sme v roku 2013 nerealizovali.

Komentár k tabuľke č. 7

V roku 2013 sme pri výkone ŠZD použili celkovo 91 dotazníkov informovanosti zamestnancov. V dotazníkoch zamestnanci poukazujú na obvyklé nedostatky na pracoviskách, ktoré sú potom tiež zisťované pri výkone ŠZD. Zamestnanci nepoznajú aký rizikový faktor sa nachádza na pracovisku, nevedia uviesť aké opatrenia vykonal zamestnávateľ na ochranu ich zdravia, nepoznajú výsledky meraní faktorov v pracovnom prostredí a pod. Naopak vedia uviesť ako získavajú informácie, aké osobné ochranné pracovné prostriedky im zamestnávateľ pridelil. Bolo použitých 57 dotazníkov zameraných na rizikový faktor – hluk, 27 dotazníkov na chemické faktory, 2 dotazníky na karcinogény a mutagény (azbest) a 5 dotazníkov pre spracovateľov tvrdého dreva – chemické karcinogény.

Komentár k tabuľke č.8:

V roku 2013 boli uložené 2 sankcie.

- František Baláž STELLA, Kvačalova 28, Bratislava – Ružinov, prevádzka, Prašice, parcela č. 548/9 – krajčírská dielňa :

Za opakované vykonávanie činnosti bez kladného rozhodnutia na uvedenie pracovných priestorov do prevádzky v sume 660,- €.

- Roman Ondrejka, ROMA, Bzince 1, 956 05 Radošina, prevádzka Nitrianska Blatnica 5 – výroba kovových výrobkov pre nábytkársky priemysel:

Za vykonávanie činnosti bez kladného rozhodnutia na uvedenie pracovných priestorov do prevádzky v prevádzke Nitrianska Blatnica 5 v sume 165,- €.

Komentár k tabuľke č. 9:

V roku 2013 bolo hlásené jedno podozrenie na chorobu z povolania, resp. poškodenia zdravia v súvislosti s prácou.

Bola nám zaslaná žiadosť Univerzitnej nemocnice Bratislava, Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie o hygienický prieskum pracoviska na profesionálne ochorenie z DNJZ končatín (PHS bilat., stav po artroskopii pravého ramena, stav po redresii ahs l. dx.) u šičky. Na základe hygienického prieskumu a hodnotenia fyzickej záťaže bolo skonštatované prekračovanie limitných hodnôt pre PHK 37,5 min/zmena pre neprijateľné polohy > 60°/zmenu v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 410/2007 o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci. Pracovala pri rozžehľovaní pomocou žehliaceho stroja. Ochorenie malo súvis s prácou.

Komentár k tabuľke č. 11 :

V roku 2013 bola kontrola zameraná na zabezpečenie primeraného zdravotného dohľadu formou pracovných zdravotných služieb, uplatňovanie novej legislatívy, boli kontrolované rizikové pracoviská, vypracovanie prevádzkových poriadkov, posúdenie rizík a pod. Počet evidovaných podnikateľských subjektov vzrástol o 23 na 820. Zaznamenali sme vznik väčšieho počtu spoločností s ručením obmedzeným, ktoré si zakladali hlavne živnostníci.

9. Podpora zdravia pri práci

Pracovníci oddelenia PPLaT poskytovali v priebehu roka 2013 poradenstvo pre zamestnávateľov a zamestnancov v 425 prípadoch. Jednalo sa hlavne o výklad legislatívy (prevádzkové poriadky, posudky o riziku, návrhy na vyhlásenie rizikových prác, pracovná zdravotná služba). Oddeleniu podpory zdravia sme poskytovali odborné materiály pre poradenskú činnosť. Odborné materiály s problematikou ochrany zdravia pri práci boli uverejňované na webovej stránke úradu, vývesnej tabuli úradu, ktorá slúži pre informovanosť obyvateľov mesta Topoľčany. Pracovníci oddelenia sa aktívne podieľali pri zabezpečovaní

Topoľčianskeho dňa zdravia, ktorý dňa 18.9.2013 v spolupráci s MsÚ Topoľčany, primátorom mesta a MsKS Topoľčany organizoval RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Komentár k tabuľke č. 12

Na webovej stránke úradu sú pravidelne aktualizované odborné články týkajúce sa ochrany zdravia pri práci. Ing. Bošanský sa 16.-18. októbra 2013 zúčastnil IV. Kongresu s medzinárodnou účasťou „Zoonózy – spoločná ochrana zdravia ľudí a zdravia zvierat“. Ing. Bošanský a Mgr. Ondrušová sa zúčastnili odborného seminára na využitie programu ASTR 2011 v RÚVZ Martin.

Komentár k tabuľkám č. 13a, 13b, 13c

Pri výkone ŠZD sme v roku 2013 v organizáciách okresu Topoľčany zisťovali, ako je zabezpečená povinnosť vyplývajúca z príslušnej legislatívy a to mať zdravotnú pracovnú službu zabezpečenú dodávateľským spôsobom alebo vlastnými zamestnancami pre pracoviská, ktoré majú práce zaradené do kategórie rizík (3. a 4. kategória). Pri výkone ŠZD sme v rámci úradu (údaje sú za všetky odborné oddelenia) zistili, že celkovo má 84 organizácií zabezpečenú PZS, z toho je 69 organizácií, v ktorých sú vyhlásené rizikové práce, 23 organizácií, kde nie sú vyhlásené rizikové práce. Tieto údaje sú uvedené v tabuľke 13 b. V roku 2013 nebol zaznamenaný nárast počtu organizácií, ktoré majú zabezpečenú PZS, naopak spoločnosti na základe legislatívnych zmien vypovedali zmluvy z poskytovateľmi PZS. Najviac subjektov podpísalo zmluvu s miestnou PZS (ALW s.r.o. Topoľčany). Ďalšími PZS, ktoré poskytujú služby v okrese Topoľčany sú: Pro Care a.s. Bratislava, Bio – Fit s.r.o. Trenčianske Teplice, OHS – s.r.o. Opatovce n/Nitrou, ENSARA s.r.o. Piešťany, Saluse, s.r.o. Piešťany.

V tabuľke 13 c sú uvedené dve spoločnosti, ktoré nemajú zabezpečené PZS.

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci medzi MPSVR SR a MZ SR

Komentár k tabuľke 14a

V roku 2013 RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch spolupracoval s pracovníkmi Inšpektorátu so sídlom v Nitre pri kontrole dodržiavania chemickej legislatívy REACH. ŠZD bol vykonaný v spoločnosti CHEMOS Adhesives s.r.o. Topoľčany vyrábajúcej lepidlá pre profesionálne použitie na báze organických rozpúšťadiel. Pri výkone ŠZD neboli zistené závažné nedostatky.

12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s novou chemickou legislatívou

Komentár k tabuľke č. 15a :

V roku 2013 pracovníci odd. PPLaT vydali 14 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, súčasne bol schválený prevádzkový poriadok, ktorého súčasťou bol aj posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi.

Komentár k tabuľke č. 15b :

V roku 2013 dostalo odd. PPLaT 13 oznámení o začatí vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť.

Komentár k tabuľke č. 15c :

V roku 2013 neboli realizované sankčné opatrenie.

Komentár k tabuľke č. 15d :

V roku 2013 sme nedávali žiadne stanoviská, vyjadrenia, informácie vypracované v oblasti chemických faktorov.

13. Personalistika

Komentár k tabuľke č. 16 :

V roku 2013 v personálnom obsadení nedošlo k zmenám.

Na oddelení PPLaT pracuje absolventka VŠP, odbor fytotechnický, bola zaradená ako samostatný radca do stálej štátnej služby. V roku 2013 ukončila bakalárske štúdium, odbor Verejné zdravotníctvo na VŠZaSP sv. Alžbety v Bratislave.

Na oddelení pracuje absolventka magisterského štúdia, odbor Verejné zdravotníctvo na VŠZaSP sv. Alžbety v Bratislave. Bola zaradená na miesto samostatný radca.

Vedúci oddelenia – odborný radca absolvoval CHTF, STU Bratislava, potravinársko-biochemický smer. Absolvoval špecializačnú skúšku v odbore Hygiena životného a pracovného prostredia.

Na oddelení v rámci zákona o štátnej službe sú zaradení 1 – odborný radca, 2x samostatný radca, t.j. pracujú 3 pracovníci.

14. Tabuľky č. 1-16

Tabuľka č. 1a

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň)

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	63	9	2	0	65	9
B	Ťažba a dobývanie	4	0	0	0	4	0
C	Priemyselná výroba	1521	478	95	14	1616	492
H	Doprava a skladovanie	12	0	0	0	12	0
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	12	0	0	0	12	0
N	Administratívne a podporné služby	5	0	0	0	5	0
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	47	40	0	0	47	40
S	Ostatné činnosti	2	0	0	0	2	0
	SPOLU	1666	527	97	14	1763	541

Tabuľka č. 1b

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	63	9	2	0	65	9
08	Iná ťažba a dobývanie	4	0	0	0	4	0
10	Výroba potravín	661	343	47	1	708	344
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku, výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	116	0	2	0	118	0
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	4	0	0	0	4	0
20	Výroba chemikálií a chemických produktov	56	14	34	13	90	27
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	35	0	0	0	35	0
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	3	0	9	0	12	0
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	75	9	0	0	75	9
26	Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	3	3	0	0	3	3
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	2	0	0	0	2	0
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	169	79	0	0	169	79
31	Výroba nábytku	397	30	3	0	400	30
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	12	0	0	0	12	0
75	Veterinárne činnosti	12	0	0	0	12	0
81	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	5	0	0	0	5	0
86	Zdravotníctvo	47	40	0	0	47	40
96	Ostatné služby	2	0	0	0	2	0
	SPOLU	1666	527	97	14	1763	541

Tabuľka č. 1c

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň)

Rizikový faktor 1. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	4	4	0	0	4	4
Fyzická záťaž	196	94	0	0	196	94
Hluk	1247	366	12	1	1259	367
Chemické látky a zmesi	241	58	108	31	349	89
Optické žiarenie	12	3	0	0	12	3
Vibrácie	10	0	0	0	10	0
Záťaž teplom a chladom	77	12	0	0	77	12

Tabuľka č. 1d

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Tuberkulóza	4	4	0	0	4	4
Fyzická záťaž	DNJZ	196	94	0	0	196	94
Hluk	Ultrazvuk	3	3	0	0	3	3
	Premenný	1244	363	12	1	1256	364
Optické žiarenie	Ultrafialové žiarenie	8	0	0	0	8	0
	Laser	4	3	0	0	4	3
Vibrácie	Prenášané na ruky	10	0	0	0	10	0
Záťaž teplom a chladom	Záťaž teplom	12	6	0	0	12	6
	Záťaž chladom	65	6	0	0	65	6

Tabuľka č. 1e

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2013 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. stupeň)

Chemická látka 2. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergén	55	27	0	0	55	27
dráždivé	117	20	41	25	158	45
chem. karcinogén/mutagén	94	35	20	6	114	41
jedovaté - toxické	59	29	8	6	67	35
látky poškodzujúce reprodukciu	19	8	8	6	27	14
pevné aerosóly	119	21	78	13	197	34
veľmi jedovaté – veľmi toxické	30	2	8	6	38	8
žieravé	29	27	0	0	29	27

* Poznámka: Do tabuliek 1a až 1e sa prekopírujú dáta z tabuľky v adresári
C:\ASTR_2011\SUBORY_EXPORT\prnFaktoryRizika_I.xls atď.

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	48		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	9		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia a na činnosti, ktoré môžu mať za následok vystavenie zamestnancov biologickým faktorom	0		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	0		
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	5		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	10		
- o návrhoch na nakladanie s nebezpečnými odpadmi a na prevádzkovanie zariadení na zneškodňovanie nebezpečných odpadov	4		
- o návrhoch na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác / o zrušení rizikových prác	19/2		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	0		
- ostatné	4		
Spolu:	101		
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia	0		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb	-		
E. Záväzné stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	0		
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.	31		

- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	12		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	19		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	0		

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor	P o č e t
Kontrola - miestne zisťovanie (ukončená záznamom)	325
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	0
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	9
Odborné stanoviská (expertízy)	31
Konzultácie	590
Poradenstvo - individuálne - skupinové	425
Iné činnosti*	16

* napr. šetrenie fyzickej záťaže, psychickej pracovnej záťaže, odbery vzoriek vôd a pod.
Poznámka: v štatistickom výkaze sa používa výraz „kontrola“

Tabuľka č. 5a

Organizácia	Chemický karcinogén, proces s rizikom chemickej karcinogenity	Klasifikácia podľa NV SR č.356/2006 Z.z., Zákona č. 67/2010 Z. z.	Počet exponovaných celkom/ženy	Množstvo spotrebovaných látok/rok**
Elektrokarbon. a.s. Topoľčany	Proces s rizikom chemickej karcinogenity		6/0	Smola 2,066 t Koksy 165,24 t Sadze 58,13 t Antrac. olej 7,69 t Trichlóretylén 6,63 t
Kompozitum s.r.o. Topoľčany	Proces s rizikom chemickej karcinogenity		2/0	Smola 5,8 t Sadze 2,38 t Koks 7,15 t
Nemocnice s poliklinikami Nitra n.o. prevádzka ZZ: Topoľčany	Proces s rizikom chemickej karcinogenity cytostatiká		10/6	7479 ampúl
Liporta s.r.o. Jacovce	Tvrde drevo (dub, buk)	Karcinogén kat. 1	11/1	36 m ³
Trachea Team Topoľčany	Tvrde drevo (dub, buk)	Karcinogén kat. 1	12	700 m ³
Topholz s.r.o. Krnča	Tvrde drevo (dub, buk)	Karcinogén kat. 1	10/0	5820 m ³
Šinská Topoľčany	Tvrde drevo (dub, buk)	Karcinogén kat. 1	2/0	37 m ³
IVER Nitrianska Blatnica	Tvrde drevo (dub, buk)	Karcinogén kat. 1	6/0	100 m ³
Jurton s.r.o. Tvrdomestice	Tvrde drevo (dub, buk)	Karcinogén kat. 1	10/0	2980 m ³
Sokol, Jacovce	Tvrde drevo (dub, buk)	Karcinogén kat. 1	2/0	1,87 m ³
Ing. Šlik Nitrianska Blatnica	Tvrde drevo (dub, buk)	Karcinogén kat. 1	9/0	500 m ³
Jozef Blaška, Urmince, prevádzka Topoľčany	Tvrde drevo (dub, buk)	Karcinogén kat. 1	4/0	86 m ³
Združenie LUKY Tovarníky	Tvrde drevo (dub, buk)	Karcinogén kat. 1	5/0	480 m ³
SOFATREND s.r.o. Topoľčany	Tvrde drevo (dub, buk)	Karcinogén kat. 1	8/0	480 m ³
ROI s.r.o. Topoľčany	Tvrde drevo (dub, buk)	Karcinogén kat. 1	4/0	40,7 m ³
Mikona,s.r.o. Tovarníky	Trichlóretylén	Karcinogén kat.2	2/0	1500 g

* kat. 1 – dokázaný karcinogén pre ľudí

kat. 2 – pravdepodobný karcinogén
 proces s r.ch.k – proces s rizikom chemickej karcinogenity
 **N – objektivizácia nevykonaná, resp. spotreba neudaná

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o začatí činnosti s azbestom alebo s materiálmi obsahujúcimi azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa NV SR č. 253/2006 Z. z.	Poččet
Oznámenia o začatí činnosti s azbestom alebo s materiálmi obsahujúcimi azbest	3
Kontrola – miestne zisťovanie (ukončená záznamom) vykonaná po oznámení o začatí činnosti s azbestom alebo s materiálmi obsahujúcimi azbest	2

Tabuľka č. 6

Štátny zdravotný dozor na pracoviskách so zobrazovacími jednotkami podľa NV SR č. 276/2006 Z. z.	P o č e t
Kontrola (ukončená záznamom)	0
Kontrolné listy	0
Pokyny na odstránenie nedostatkov	0
Sankčné opatrenia*	0

* V komentári uviesť názov organizácie, druh sankcie a dôvody uloženia sankcie

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Banská Bystrica										
Bardejov										
Bratislava										
Čadca										
Dolný Kubín										
Dunajská Streda										
Galanta										
Humenné										
Komárno										
Košice										
Levice										
Liptovský Mikuláš										
Lučenec										
Martin										
Michalovce										
Nitra										
Nové Zámky										
Poprad										
Považská Bystrica										
Prešov										
Prievidza										
Rimavská Sobota										
Rožňava										
Senica										
Spišská Nová Ves										
Stará Ľubovňa										
Svidník										
Topoľčany	2		27	57	5					
Trebišov										
Trenčín										
Trnava										
Veľký Krtíš										
Vranov n/Topľou										
Zvolen										
Žiar n/Hronom										
Žilina										

A – azbest
 B – biologické faktory
 C – chemické faktory
 H – hluk

N – neionizujúce žiarenie
 P – psychická pracovná záťaž
 R – bremená
 V – vibrácie

K – karcinogénne a mutagénne faktory Z – zobrazovacie jednotky

Tabuľka č. 8

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	-	
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 46 zákona č. 355/2007 Z. z.)	2	825,-€
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Trestné oznámenie	-	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Zvýšenie poisťného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)	-	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	-	-

Tabuľka č. 9

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania				
Číslo položky Zoznamu CHzP	Diagnóza	Organizácia	Profesia	Záver prešetrovania S / N*
29	PHS bilat.	OZETA NEO, a.s. Topoľčany	šička	S

* Záver prešetrovania príčinnej súvislosti vykonávanej práce, resp. pracovných podmienok so vznikom poškodenia zdravia

S – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N - nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

Poznámka:

Ak sa jednej fyzickej osoby týka niekoľko položiek zo zoznamu chorôb z povolania, uveďte ich v komentári. Do jedného riadku uveďte len 1 položku zo zoznamu chorôb z povolania.

Ak sa nedá jednoznačne potvrdiť súvislosť s vykonávanou prácou (nejednoznačné závery) uveďte pri položke zo zoznamu chorôb z povolania ?

Ak záver nebol stanovený (napr. z dôvodu zániku podniku, pracoviska v zahraničí) uveďte pri položke zo zoznamu chorôb z povolania 0

Tabuľka č. 11

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR	42					42
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR	151	255	43	2		451
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu	193	255	43	2		493
Verejná obchodná spoločnosť			2			2
Spoločnosť s ručením obmedzeným		127	90	6	2	225
Komanditná spoločnosť			2			2
Nadácia						
Nezisková organizácia					1	1
Akciová spoločnosť		6	8	7	3	24
Družstvo			4	10		14
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						
Štátny podnik			1			1
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia		1	1	2		4
Príspevková organizácia						
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne			1			1
Odštepny závod			1			
Združenie (zväz, spolok)		5	3			8
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia			1			1
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)		3	38			41
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)			2			2
Právnické osoby spolu		142	154	25	6	327
S p o l u :	193	397	197	27	6	820

<i>Špecializované úlohy a iná odborná činnosť</i>					
<i>Prednášky</i>		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	<i>Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)</i>	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
<i>na odborných podujatiach (počet prednášok)</i>	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				

Poznámka: Podrobnejšie sú údaje spracované vo všeobecnej časti VS

Komentár:

Zahraničné pracovné a študijné cesty

- názov podujatia, miesto, dátum
- Špecializované úlohy – aktívna práca na špecializovaných odborných činnostiach schválených ÚVZ SR pre dané RÚVZ a ÚVZ SR

Iné činnosti

- besedy a relácie v rozhlase, v televízii
- besedy so žiakmi ZŠ a so študentmi SŠ a SOU
- články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači
- články (aktivity) na internetových stránkach, atď.

Tabuľka č.13a

PZS u zamestnávateľa – vlastnými odbornými zamestnancami						
RÚVZ	kde nie sú vyhlásené rizikové práce			s vyhlásenými rizikovými prácami		
	počet kontrolovaných subjektov	počet zamestnancov	z toho žien	počet kontrolovaných subjektov	počet zamestnancov	z toho žien
Banská Bystrica						
Bardejov						
Bratislava						
Čadca						
Dolný Kubín						
Dunajská Streda						
Galanta						
Humenné						
Komárno						
Košice						
Levice						
Liptovský Mikuláš						
Lučenec						
Martin						
Michalovce						
Nitra						
Nové Zámky						
Poprad						
Považská Bystrica						
Prešov						
Prievidza						
Rimavská Sobota						
Rožňava						
Senica						
Spišská Nová Ves						
Stará Ľubovňa						
Svidník						
Topoľčany	0	0	0	0	0	0
Trebišov						
Trenčín						
Trnava						
Veľký Krtíš						
Vranov nad Topľou						
Zvolen						
Žiar nad Hronom						
Žilina						
S p o l u						

Tabuľka č.13b

PZS u zamestnávateľa – dodávateľským spôsobom						
RÚVZ	kde nie sú vyhlásené rizikové práce			s vyhlásenými rizikovými prácami		
	počet kontrolovaných subjektov	počet zamestnancov	z toho žien	počet kontrolovaných subjektov	počet zamestnancov	z toho žien
Banská Bystrica						
Bardejov						
Bratislava						
Čadca						
Dolný Kubín						
Dunajská Streda						
Galanta						
Humenné						
Komárno						
Košice						
Levice						
Liptovský Mikuláš						
Lučenec						
Martin						
Michalovce						
Nitra						
Nové Zámky						
Poprad						
Považská Bystrica						
Prešov						
Prievidza						
Rimavská Sobota						
Rožňava						
Senica						
Spišská Nová Ves						
Stará Ľubovňa						
Svidník						
Topoľčany	23	920	525	69	1763	541
Trebišov						
Trenčín						
Trnava						
Veľký Krtíš						
Vranov nad Topľou						
Zvolen						
Žiar nad Hronom						
Žilina						
S p o l u						

Tabuľka č.13c

RÚVZ	PZS – zamestnávateľ nemá zabezpečenú					
	kde nie sú vyhlásené rizikové práce			s vyhlásenými rizikovými prácami		
	počet kontrolova- ných subjektov	počet zamestnancov	z toho žien	počet kontrolova- ných subjektov	počet zamestnancov	z toho žien
Banská Bystrica						
Bardejov						
Bratislava						
Čadca						
Dolný Kubín						
Dunajská Streda						
Galanta						
Humenné						
Komárno						
Košice						
Levice						
Liptovský Mikuláš						
Lučenec						
Martin						
Michalovce						
Nitra						
Nové Zámky						
Poprad						
Považská Bystrica						
Prešov						
Prievidza						
Rimavská Sobota						
Rožňava						
Senica						
Spišská Nová Ves						
Stará Ľubovňa						
Svidník						
Topoľčany	0	0	0	2	27	7
Trebišov						
Trenčín						
Trnava						
Veľký Krtíš						
Vranov nad Topľou						
Zvolen						
Žiar nad Hronom						
Žilina						
S p o l u						

Tabuľka č. 14a

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách*		
Kraj	Počet	Organizácia (firma)
Bratislavský		
Trnavský		
Nitriansky	1	Chemos Adhesives, s.r.o. Topoľčany
Žilinský		
Banskobystrický		
Trenčiansky		
Prešovský		
Košický		

* Vykazujú vybrané RÚVZ so sídlom v Bratislave, Trnave, Trenčíne, Nitre, Žiline, Banskej Bystrici, Prešove a Košiciach

Tabuľka č.15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických § 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z.	P o č e t súhlasných/nesúhlasných rozhodnutí
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektívizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	14

* Týka sa prevádzok, u ktorých orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok, ktorého súčasťou je posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi.

V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Tabuľka č.15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Oznámenie o začatí vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi alebo právnickými osobami (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	13
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Nariadenie opatrení v prípade, že hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam, látkam reprodukčne toxickým (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z.z.)	0
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia *. (§ 26 ods. 3 písm. e) zákona č. 67/2010 Z.z.)	-

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.
V komentári uveďte dôvody prijatia rozhodnutia.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z.z.	Počet	V sume
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. a), b), c), d), e), f) zákona č. 355/2007 Z. z.	-	
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 28 písm. e), f), g), h), i) zákona č. 355/2007 Z. z.	-	
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 39 písm. b), c), d) zákona č. 355/2007 Z. z.	-	
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 41 písm. a), b) zákona č. 355/2007 Z. z.	-	
Pokuty uložené podľa § 36 zákona č. 67/2010 Z. z. za správne delikty uvedené v §§ 33-35 zákona č. 67/2010 Z. z.	-	
Poriadkové pokuty uložené podľa § 38 zákona č. 67/2010 Z.z.	-	

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	-
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 9 ods. 6 zákona č. 261/2002 Z. z.)	-

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
	2	1					3

- VŠ zdrav. – zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo (Bc., Mgr.)
- VŠ iní – odborní pracovníci v zdravotníctve s vysokoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru (podľa NV SR č. 296/2010 Z. z. od 1.7.2010 v znení NV SR č. 111/2013 Z. z. od 1.7.2013)
- DAHE – diplomovaní asistenti hygieny a epidemiológie
- AHE – asistenti hygieny a epidemiológie
- SŠ zdrav. – zdravotnícki laboranti, sestry
- SŠ ostatní – chemickí laboranti, odborní pracovníci v zdravotníctve so stredoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM
V TOPOĽČANOCH

VÝROČNÁ SPRÁVA
za rok 2013

Správu vyhotovili zamestnanci oddelenia
Hygieny výživy

1 Personálne obsadenie odborov/oddelení hygieny výživy

Na oddelení hygieny výživy pracovali v sledovanom období 4 zamestnanci. Jeden vysokoškolák II. stupeň (vedúca oddelenia) absolventka STU CHTF v Bratislave so zameraním na biochémiu a analýzu potravín a tri zamestnankyne – radcovia oddelenia hygieny výživy, jedna vysokoškoláčka I. stupňa verejné zdravotníctvo, ďalšie dve zamestnankyne absolventky nadstavbového štúdia hygieny a epidemiológie so špecializáciou, jedna zamestnankyňa je DAHE.

- Ing. Marta Igazová, od roku 1991, VŠ II. stupňa, špecializácia v hygiene životného a pracovného prostredia
- Júlia Danišová, od roku 1987, vyššie odborné vzdelanie (špecializácia v odbore a DAHE)
- Magdaléna Krajčovičová, od roku 1983, vyššie odborné vzdelanie (špecializácia v odbore)
- Andrea Ondrušová, od roku 1991, VŠ I. stupňa (verejné zdravotníctvo)

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

V uplynulom roku sa všetci zamestnanci oddelenia zúčastňovali v rámci vzdelávania školiacich akcií.

- Pracovný seminár k problematike odpadu zo zariadení spoločného stravovania ÚVZ SR 3.4.2013 (2 zamestnanci)
- Celoslovenská pracovná porada v HV Terchová – Vrátna 29.5.-30.5.2013 (1 zamestnanec)
- Metodický seminár „Výkon ŠZD a kontroly fajčenia“ 7.8.2013 RÚVZ so sídlom v Trenčíne (1 zamestnanec)
- Celoslovenská porada v HV Dom techniky Košice 27. – 28. november 2013 (1 zamestnanec)
- Vzdelávanie: Postupy v oblasti podpory zdravia 18.01.2013 (3 zamestnanci)
- Vzdelávanie : Správne konanie 22.03.2013 (3 zamestnanci)
- Vzdelávanie: Aktuálna problematika hygieny životného prostredia 16.04.2013 (3 zamestnanci)
- Vzdelávanie: Legislatíva na úseku verejného zdravotníctva 24.05.2013 (3 zamestnanci)
- Vzdelávanie: Laboratórne aspekty surveillance infekčných ochorení vykonávanej NRC odborov lekárskej mikrobiológie SR 06.11.2013 (4 zamestnanci)
- Vzdelávanie: Vývojové trendy v zdravotnom stave obyvateľstva 10.12.2013 (4 zamestnanci)

- Vzdelávanie: Aktuálne témy v oblasti Hygieny detí a mládeže 22.10.2013 (1 zamestnanec)
- Vzdelávanie: Najnovšie postupy v oblasti epidemiológie 20.11.2013 (1 zamestnanec)
- Vzdelávanie: Radiačná ochrana – ionizujúce žiarenie 26.11.2013 (2 zamestnanci)
- Vzdelávanie: Kvalita pitnej vody/Problematika pitnej vody a vody na kúpanie 18.02.2013 (1 zamestnanec)

Okrem toho sa zamestnanci oddelenia zúčastňovali všetkých odborných seminárov, ktoré sa uskutočňovali v uplynulom roku v rámci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Topoľčanoch (6 seminárov) a boli pripravované jednotlivými odbornými pracoviskami úradu.

Pravidelné porady, ktoré sa realizujú na oddelení hygieny výživy, zabezpečujú informovanosť všetkých zamestnancov oddelenia o aktuálnych problematikách v oblasti výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín, v zásadách správnej výživy a životosprávy, o aktuálnych zmenách v legislatíve a o odborných usmerneniach. Štúdium týchto predpisov ako aj ich aplikácie v praxi si vyžadovali konzultácie nielen na úrovni úradu ale i prostredníctvom krajského odborníka v hygiene výživy a v rámci už spomínaných porád hygienikov výživy.

Konzultácie s krajským odborníkom ale i s ďalšími odbornými pracoviskami úradu využívame pri riešení rôznych problémov, pretože mnohé úlohy a problematiky majú dosah aj na ďalšie oblasti, čo pramení z postavenia oddelenia hygieny výživy ako multidisciplinárneho medicínskeho odboru. V rámci odborných činností pripravujeme podklady a pripomienky k návrhom právnych predpisov a k materiálom, s ktorými pracujeme.

V rámci regiónu spolupracujeme i s príslušnou Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou a spolupracujeme pri výkone dozoru i so zložkami ministerstva vnútra PZ a s ostatnými orgánmi štátnej správy, organizáciami a inštitúciami.

V súvislosti s posudzovacou činnosťou a pri riešení jednotlivých projektov a úloh poskytujeme konzultácie tak pre fyzické osoby ako i pre fyzické osoby podnikateľov a pre právnické osoby. V roku 2013 bolo v rôznych formách (telefónicky, ústne – osobne, písomne, elektronicky atď.) poskytnutých zhruba 1620 konzultácií.

V súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti pre výkon epidemiologickej závažných činností pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov, sa i v tomto roku v spolupráci s Akadémiou vzdelávania v Topoľčanoch uskutočnili 3 školiace akcie, kde v rozsahu 10 vyučovacích hodín si budúci pracovníci v potravinárstve osvoja poznatky z požiadaviek na zdravotný stav pracovníkov, zásad osobnej a prevádzkovej

hygieny, hygieny budov a zariadení na výrobu potravín a pokrmov, z manipulácie a distribúcie potravín, z právnych predpisov na úseku verejného zdravotníctva a hygieny potravín. Oboznámia sa tiež so základnými hygienickými zásadami, zásadami správnej výrobnéj praxe a s HACCP systémom so zameraním sa na určovanie kritických kontrolných bodov (CCP), ich monitoring, verifikáciu a dokumentáciu, so zásadami realizácie sanitačných postupov, dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie. Získajú tiež poznatky o epidemiológii a o prevencii výskytu alimentárnych ochorení.

Školiacich akcií sa zúčastnilo cca 70 osôb. Pred skúšobnou komisiou, v ktorej 1 z členov je vedúca oddelenia hygieny výživy, bolo preskúšaných 239 žiadateľov (potravinarov). Osvedčenie bolo vydané 239 žiadateľom.

Vedúca oddelenia pracuje aj ako predseda škodovej komisie úradu a zastáva aj pozíciu hovorkyne úradu.

V letných mesiacoch aktuálne uverejňujeme na našej webovej stránke články o význame pitného režimu v letnom období a o spôsobe nakupovania jednotlivých potravín počas letných horúčav. Prezentácie boli zverejnené i na nástenke úradu, ktorá je prístupná obyvateľom. Okrem aktuálnych článkov zverejňujeme pre podnikateľské subjekty ale aj pre verejnosť na našej webovej stránke aj aktuality viazané na legislatívu ako aj pomôcky pre ich aplikáciu.

V roku 2013 sme nepublikovali v regionálnom periodiku žiaden článok. V jednom prípade sme sa však v regionálnom periodiku vyjadrovali k zisteniam z mimoriadnych kontrol stánkov rýchleho občerstvenia na letnom kúpalisku. Aktuálne informácie resp. požiadavky vo vzťahu k podnikateľským subjektom a k verejnosti uverejňujeme, ako už bolo uvedené, na webovej stránke nášho úradu a na nástenke oddelenia HV v rámci RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch.

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch má územnú pôsobnosť v jednom okrese, ide o okres Topoľčany, ktorý má cca 73 tisíc obyvateľov. V tomto území zabezpečuje:

- štátny zdravotný dozor podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z.z.“),
- úradnú kontrolu potravín podľa zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 152/1995 Z.z.“),

- mimoriadne ciele úlohy,
- programy a projekty,
- plnenie viacročného plánu úradných kontrol a štátneho zdravotného dozoru (MANCP)
- saturáciu informačného systému CITRIX
- spracovanie podkladov o vybraných kontaminantoch v potravinách pre EFSA

3.1.1 Posudková činnosť

Podľa zákona č. 355/2007 Z.z. bolo vydaných 146 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky a na schválenie prevádzkových poriadkov. Z uvedeného počtu bolo 145 kladných rozhodnutí a v jednom prípade bol vydaný nesúhlas v maloobchodnej predajni Kik na predaj sladkých trvanlivých potravín a nealkoholických nápojov. Účastník konania podal v zákonnej lehote odvolanie voči predmetnému rozhodnutiu. Odvolací orgán však potvrdil rozhodnutie RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch. Ďalej bolo vydaných 26 záväzných stanovísk (10 pre územné konanie a 16 pre kolaudačné konania a zmeny v užívaní stavieb) podľa § 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z.z. Všetky záväzné stanoviská boli súhlasné. Ostatné výkony, ktoré súviseli s podkladmi pre ďalšiu rozhodovaciu činnosť v štádiu územného a stavebného konania, mali charakter vyjadrení resp. stanovísk pre projektantov prípadne stavebníkov, ktoré boli vydávané na základe individuálnych žiadostí - odborných konzultácií (tab.č.3.) a išlo aj o fyzické osoby bez oprávnenia na podnikanie. Okrem iného boli vydávané i predbežné vyjadrenia k zámerom a boli realizované predbežné obhliadky so zápisnicami. Pri posudzovacej činnosti sme tiež spolupracovali s ďalšími oddeleniami RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch v prípadoch, kde na vydávaní rozhodnutí participovalo viac pracovísk. Spolupracovali sme tak s oddelením HŽPaZ a s oddelením PPLaT.

V roku 2013 sme v súvislosti s posudzovacou činnosťou ÚVZ SR vo veci nových potravinových technológií (napr. automaty na surové kravské mlieko) nezaznamenali žiadne nové žiadosti. V územnej pôsobnosti nášho úradu máme v súčasnosti v prevádzke iba 1 automat v typovom vyhotovení CONDOR XL, ktorý je umiestnený v areáli hospodárskeho dvora PPD Jacovce, farma Velušovce.

Pri posudzovaní ambulantného predaja pri príležitosti konania jarmokov, kultúrnych podujatí atď. sme tak ako v minulom období vydávali individuálne rozhodnutia k ambulantnému predaju účastníkom resp. poskytovateľom foriem rýchleho občerstvenia a zo strany organizátora hromadného podujatia sme akceptovali v súčinnosti s platnosťou zákona č. 355/2007 Z.z. „ohlásenie hromadnej akcie“, pričom sme vyžadovali, aby v rámci ohlásenia boli zakomponované povinnosti organizátora vo vzťahu k organizovaniu hromadného

podujatia (vodozásobovanie, odpadové hospodárstvo, toalety atď.) v rámci takzvaného „organizačného a technického zabezpečenia“ hromadného podujatia.

Pri posudzovaní zariadení spoločného stravovania sme vychádzali z požiadaviek platnej legislatívy a to v súčinnosti s vyhláškou MZ SR č. 533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania a nariadením (ES) č. 852/2004 Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o hygiene potravín.

Aj napriek snahe zamestnancov oddelenia, aby všetky žiadosti boli vybavené v súlade so správnym poriadkom, najmä pokiaľ ide o lehoty na vybavenie, stretávame sa naďalej s neúplnými podaniami podnikateľských subjektov. Stretávame sa aj so stavom, kedy podnikateľské subjekty podávajú žiadosti predčasne a v čase miestnych obhliadok sú tieto zariadenia ešte nepripravené na prevádzku. Preto si vybavovanie niektorých podaní vyžaduje nemalé časové nároky na zamestnancov oddelenia. Uvedeným sa predlžujú, neúmyselne, lehoty na vybavenie žiadostí. V uplynulom roku sme však neprerušili konanie ani v jednom prípade, prevádzkovatelia, ktorí zistili, že nestihnú zabezpečiť celý proces, predovšetkým technicky, si podania sťahovali samostatne žiadosťou. Správny orgán takéto konania zastavil úradným záznamom vyznačením v spise (10).

V roku 2013 sme v rámci posudzovacej činnosti neschvaľovali prevádzkové poriadky pre zariadenia spoločného stravovania ako samostatné rozhodnutia. Prevádzkové poriadky boli pre zariadenia spoločného stravovania vrátane foriem rýchleho občerstvenia schvaľované v rámci rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky.

3.1.2 Kontrolná činnosť

Podľa zákona č. 355/2007 Z.z. bolo spolu uskutočnených 451 kontrol. V súvislosti s vydávaním rozhodnutí a záväzných stanovísk bolo realizovaných 121 kontrol. Podľa zákona o ochrane nefajčiarov bolo spolu vykonaných cca 191 kontrol. Nešlo však o samostatné kontroly zamerané len na uplatňovanie zákona o ochrane nefajčiarov, ale tieto boli realizované v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru predovšetkým v zariadeniach spoločného stravovania ako aj v rámci cielených kontrol dodržiavania zákazu fajčenia v nákupných strediskách, v ktorých sú riešené aj zariadenia spoločného stravovania. Pri kontrolách uplatňovania ustanovení zákona o ochrane nefajčiarov sme v uplynulom roku nezaznamenali žiadne porušenia.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bola kontrolná činnosť zameraná predovšetkým na zariadenia spoločného stravovania. V ostatných prevádzkach boli kontroly zamerané na cielené sledovanie stavu potravinárskych zariadení, úroveň vodozásobovania,

sanitáciu a dezinfekciu náradia a pracovného prostredia. Osobitnú časť tvorí štátny zdravotný dozor nad kozmetickými výrobkami, ktorý bol zosumarizovaný v samostatnej časti (v samostatnej výročnej správe).

V rámci spoločného stravovania sme pozornosť venovali prevádzkam s celodenným stravovacím režimom (nemocničné zariadenie a zariadeniam domov dôchodcov a sociálnych služieb). V regióne máme 1 ústavné stravovanie v rámci Nemocnice s poliklinikami n.o., kde je zriadená 1 kuchyňa, 1 výdajňa stravy pre zamestnancov a 16 čajových kuchyniek pri jednotlivých oddeleniach nemocnice.

Tak ako v poslednom období, aj v roku 2013 sme zaznamenali zlepšenie v stave stravovacích jednotiek v zariadeniach sociálnych služieb. Pri zistení nedostatkov v týchto zariadeniach sa stretávame so snahou, čo najrýchlejšie zistené nedostatky odstrániť. V roku 2013 v súvislosti sme na odstránenie zistených nedostatkov vydali podľa zákona č. 355/2007 Z.z. dva pokyny, ktorých výsledkom bola naplávaná celková rekonštrukcia dvoch stravovacích zariadení v rámci domovov sociálnych služieb. Pokiaľ ide o stravovacie zariadenia v rámci poľnohospodárskych družstiev, tu sa situácia už niekoľko rokov stabilizuje a odstraňovanie nedostatkov, predovšetkým stavebno-technického charakteru, je rýchlejšie a účinnejšie ako to bolo v minulosti. Systémy správnej výrobnéj praxe v týchto zariadeniach vypracované majú. Stále však, a to aj s ohľadom na odbornú úroveň zamestnancov stravovacích zariadení, sú problémy so zavádzaním tohto systému do praxe. Zamestnanci oddelenia aj v rámci kontrolnej činnosti vysvetľujú pracovníkom stravovacích zariadení význam systému ako i monitorovanie jednotlivých kritických kontrolných bodov, aby bol celý proces výroby pokrmov pod kontrolou.

V závodnom stravovaní sa situácia stabilizovala. V nadväznosti na modernizáciu technológie v zariadeniach sme zaznamenali i zlepšenie prevádzkovej hygieny v týchto potravinárskych podnikoch. V roku 2013 sme uvádzali do prevádzky veľkú stravovaciu prevádzku s kapacitou 1000 denných jedál (Stravovacia prevádzka ZKW Krušovce). Ide o moderné stravovacie zariadenie, ktoré je vybavené najnovšou technológiou. Vo všeobecnosti však treba povedať, že úroveň výdajni stravy v podnikoch je na veľmi dobrej úrovni a to nielen pokiaľ ide o dispozičné členenie ale predovšetkým pokiaľ ide o technologické vybavenie a konštrukčný materiál technologického zariadenia.

Vo všetkých typoch stravovacích zariadení ako i v zariadeniach bez prípravy resp. podávania stravy, najmä však v stravovacích prevádzkach pre verejnosť (tzv. otvorený typ stravovania) stále pretrvávajú nedostatky v prevádzkovej hygiene. Najčastejšie išlo o nedostatočne udržiavané pracovné plochy, podlahy, chladiace zariadenia a mrazničky, opotrebovanosť technologického zariadenia, nebielenie prevádzkových priestorov, nerealizovanie opráv po

znehodnotení povrchov podláh, náterov na technologickom zariadení, neudržiavanie manipulačných a pomocných priestorov vrátane okolia prevádzky. Nedostatky boli zisťované aj v osobnej hygiene najmä v súvislosti s nepoužívaním pracovného odevu, a s nosením ozdôb na rukách. Ďalej bolo zisťované, že sa nevedie evidenciu o sústavnej kontrole pri preberaní surovín a to aj z pohľadu na výsledovateľnosť niektorých potravinových komodít, že sa skladujú vzájomne nezlučiteľné potravinové komodity (suroviny, polotovary, hotové výrobky), nedostatočne sú používané pracovné pomôcky pri manipulácii so surovinami ako i hotovými výrobkami, zamieňajú sa pracovné plochy, ktoré sú účelové pre opracovanie príslušných potravinových komodít, neoznačujú sa potraviny po ich otvorení dňom a hodinou otvorenia, nemonitorujú sa všetky kritické kontrolné body, najmä teploty pri tepelnom opracovaní pokrmov, systém HACCP sa neverifikuje. Tieto nedostatky ako i ďalšie zistené nedostatky boli premietnuté do uložených pokút. Aj napriek tomu, že už sú osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností vydávané na dobu neurčitú, stále sa stretávame s prípadmi, keď zamestnanci nedeklarovali odbornú spôsobilosť na vykonávanie epidemiologicky závažných činností pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov.

Takmer vo všetkých zariadeniach spoločného stravovania, kde sa pripravujú resp. vydávajú pokrmy, majú prevádzkovatelia vypracované systémy správnej výrobných praxe. Nedostatky stále pretrvávajú s verifikáciou systému, ako sme uviedli v predchádzajúcom texte. Celý systém sa tak redukuje do roviny monitoringu teplôt pri dodržiavaní chladiarenského reťazca a zásady správnej výrobných praxe sú v skutočnosti akýmiisi zásadami správnej skladovacej praxe.

Každoročne sa pred začiatkom letnej turistickej sezóny monitorujú všetky prevádzky na trasách cestovného ruchu v rámci štátneho zdravotného dozoru a kontroluje sa tiež pripravenosť zariadení v rámci rekreačných oblastí a letných kúpalísk, čo bolo v roku 2013 rozšírené aj o mimoriadne kontroly v týchto zariadeniach.

V rámci kontrol počas Vianočných trhov 2013/2014 boli v prevádzke 2 zariadenia (stánky s rýchlym občerstvením), v ktorých boli uskutočnené 4 kontroly. V oboch zariadeniach sa podávali iba nápoje (vrátane teplých nápojov). Pokrmy rýchleho občerstvenia sa nepripravovali a nepodávali ani v jednom z nich. V rámci kontrol neboli zistené zásadné nedostatky, ktoré by bolo potrebné riešiť v priestupkovom prípade v správnom konaní.

V súčasnosti je v okrese z 54 obcí napojených na verejný vodovod 48 obcí, čo predstavuje cca 87%. Pokiaľ ide o zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejného vodovodu, pokrytie je cca 95 %. Bez verejného vodovodu je šesť obcí Nemečky, Ardanovce, Svrbice, Šalgovce, Lipovník a Blesovce. Nie všetky obce sú však pokryté vodou z verejného

vodovou úplne. Aj napriek tomuto stavu je z lokálnych vodných zdrojov - studní zásobovaných cca 2,3 % potravinárskych prevádzok, z ktorých najvyšší podiel majú predajne potravinárskeho obchodu, ďalej sú to zariadenia spoločného stravovania, z ktorých jedna je vyvarujúca a na poslednom mieste sú to iné potravinárske výrobné. Pokiaľ ide o kvalitu vôd z lokálnych vodných zdrojov nemožno vysloviť spokojnosť a to aj napriek tomu, že odobraté vzorky vyhovovali požadovaným kritériám pitnej vody. V rámci štátneho zdravotného dozoru prevádzkovatelia predkladali výsledky laboratórnych vyšetrení z lokálnych vodných zdrojov a tu boli zisťované priaznivé výsledky až po druhom resp. treťom vyšetrení v súvislosti s úpravou a dezinfekciou vodného zdroja. Z potravinárskych prevádzok, ktoré sú napojené na lokálny vodný zdroj, najväčší podiel predstavujú zariadenia potravinárskeho obchodu. V prípade potravinárskych výrobní máme v okrese aktuálne 3 prevádzky s lokálnym vodozásobovaním. Ide o pekárenskú výrobnú v obci Urmince, kde je voda z vlastného vodného zdroja upravovaná technológiou od firmy Culligan, v druhom prípade ide o výrobnú vína v lokalite Radošina a poslednou výrobnou je výroba drobného pečiva v obci Nemečky. Všetky tri prevádzkarne sú v lokalitách, kde nie je verejný vodovod, resp. je tam čiastkový vodovod (umiestnenie výrobné v extraviláne obce). Zo stravovacích prevádzkarní, ktoré pripravujú pokrmy sú z lokálneho vodného zdroja zásobované 2 zariadenia (reštaurácia, ktorá je umiestená v extraviláne obce a výdajňa stravy).

V roku 2013 sme registrovali 14 podnetov. Z uvedeného počtu podnetov bolo 6 neopodstatnených, v 5 prípade sa informácie uvádzané v podnetoch potvrdili, resp. sa potvrdili čiastočne, prípadne boli zistené iné nezhody a v 3 prípadoch boli podania postúpené príslušnému orgánu štátnej správy z kompetenčných dôvodov.

Väčšinou išlo o anonymné podania najčastejšie podané telefonicky prípadne elektronicky. V rámci podaní pisateľa poukazovali na nedostatky v prevádzkovej hygiene, v osobnej hygiene, v kvalite potravín a v nakladaní s odpadmi. Riešili sme aj podanie na kvalitu kozmetického výrobku. Uvedený podnet nám prešiel v riešení do roku 2014. Dotazovali sa tiež na podmienky, za ktorých môžu predmetné subjekty vykonávať podnikateľskú činnosť súvisiacu s poskytovaním stravovacích služieb. Všetky opodstatnené podania boli riešené v správnom konaní a prevádzkovateľom boli uložené pokuty za iný správny delikt. Na podnetoch sme pracovali väčšinou samostatne ako oddelenie hygieny výživy. Okrem postúpených podaní sme aj podania v častiach, v ktorých sme nemali kompetencie postupovali príslušným orgánom štátnej správy, pričom ostatnú problematiku, v ktorej sme boli kompetentní, sme riešili v rámci štátneho zdravotného dozoru resp. v rámci úradnej kontroly potravín.

Pri šetrení podnetov bolo podľa zákona č. 355/2007 Z.z. uskutočnených 9 kontrol a podľa zákona č. 152/1995 Z.z. boli uskutočnené 3 kontroly.

3.2 Úradná kontrola

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Topolčanoch v roku 2013 vykonával úradnú kontrolu potravín nad výrobou, obehom a manipuláciou s potravinami a potravinovými zložkami v súlade s kompetenciami vyplývajúcimi z ustanovení § 23 ods. 7 zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a Viacročným národným plánom úradných kontrol v pôsobnosti orgánov verejného zdravotníctva – aktualizácia na rok 2013, v súlade s ktorými boli vytvorené regionálne viacročné plány úradných kontrol vrátane odberov vzoriek potravín na rok 2013.

V roku 2013 bola spracovaná správa k hodnoteniu úradnej kontroly potravín k 31.12.2012. Správa k hodnoteniu ÚK bola na ďalšie spracovanie zaslaná KO HV pre NR kraj. Pri spracovávaní predmetnej správy sme časť údajov získavali z informačného systému, ktorý je priebežne saturovaný údajmi z výkonov štátneho zdravotného dozoru ako i z úradnej kontroly potravín počas celého roka.

Aktualizovaný plán úradných kontrol na rok 2013 vychádzal i z aktuálnej kategorizácie zariadení podliehajúcich úradnej kontrole potravín. Spolu máme registrovaných 588 zariadení. Počet sa oproti roku 2012 zvýšil z dôvodu, že do počtu maloobchodných predajní informačný systém pojal aj lekárne a drogérie s predajom potravinárskeho tovaru. Kontrole bolo podrobených 318 zariadení, kde bolo spolu uskutočnených vykonaných 750 kontrol. Zariadení so zistenými nezhodami bolo 31, čo je oproti roku 2012 o desať prevádzkových jednotiek menej. Spolu bolo v týchto zariadeniach zistených 84 nezhôd.

3.2.1 ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami a arómami

V územnej pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Topolčanoch bolo v roku 2013 registrovaných 104 zariadení s výrobou resp. s predajom nebalenej zmrzliny, s predajom potravín na osobitné výživové účely a výživových doplnkov, s predajom bylinných čajov, lekární a drogérií s predajom potravín na osobitné výživové účely. V roku 2013 bolo úradnej kontrole potravín podrobených 53 zariadení, v ktorých bolo spolu zrealizovaných 111 kontrol. Okrem toho bolo ďalších 104 úradných kontrol uskutočnených v ďalších predajniach potravín. Z celkového počtu kontrol vo výrobníach a predajniach zmrzliny (51) boli zistené nezhody pri 5 kontrolách. Išlo o nedostatky v hygiene

prevádzky, nedostatky v osobnej hygiene, v označovaní, v skladovaní, ako aj pri manipulácii s potravinami, čo sa prejavilo o i vo výsledkoch mikrobiologických vyšetrení vzoriek zmrzliny.

Pokiaľ ide o kontroly v predajniach s predajom potravín na osobitné výživové účely a s predajom bylenných čajov aj tu boli zisťované nezhody. Zo 7 vykonaných kontrol boli nezhody zisťované pri dvoch kontrolách. Išlo o nezhody, ktoré boli viazané na nesprávne označenie prídavnej látky (glykozidy steviolu).

Súčasťou úradnej kontroly potravín bola i úradná kontrola nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami. V našom regióne sú evidovaní, obdobne ako v predchádzajúcich rokoch, štyria výrobcovia obalov a materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami - COVER 3 S, s.r.o., Gorkého 2, Topoľčany, TOPREFAL obaly, s.r.o., Odbojárov 294/10, Tovarníky, TOPOBAL, s.r.o., Pod Kalváriou 155, Topoľčany a PATROPLAST, s.r.o., Hlohovská 344, Nemčice. Z uvedeného počtu 3 výrobcovia vyrábajú resp. spracúvajú obaly, ktoré neprichádzajú do priameho styku s potravinami. Ide o výrobcov kartónových obalov. Všetci deklarujú prehlásenie o zhode, kontroly boli v tejto veci boli vykonávané ešte v minulých rokoch. Ďalší výrobca vyrába mikroténové vrecká, ktorý deklaruje prehlásenie o zhode a obaly, ktoré sú určené na styk s potravinami, nakoľko vyrába aj obaly, ktoré nemajú použitie len v potravinárskom priemysle, sú označené v súlade s platnou legislatívou. U predmetného výrobcu bol v roku 2011 uskutočnený audit. V roku 2013 sme v rámci plnenia viacročného plánu úradnej kontroly „Materiály a predmety určené na styk s potravinami“ podľa nariadenia EP a Rady č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmovinového práva predpisov o zdraví zvierat, zabezpečovali odbery vzoriek materiálov a predmetov, ktoré prichádzajú do styku s potravinami a ktoré boli zasielané na laboratórnu analýzu do NRL pre materiály určené na styk s potravinami v Poprade (išlo o odber 1 vzorky keramického hrnčeka, 1 vzorky papierového obrúska a 1 vzorky potraviny balenej v kartónovom obale s potlačou). Ako vyplynulo z výsledkov laboratórnych analýz (keramická šálka a servítka), vyšetřované vzorky boli v súlade s platnou legislatívou v daných vyšetřovaných ukazovateľoch. Výsledok laboratórnej analýzy vzorky potraviny sme k dnešnému dňu ešte neobdržali.

Okrem toho boli vykonané úradné kontroly bez odberu vzoriek. V rámci uvedeného bolo uskutočnených 7 kontrol, ktoré boli realizované v 7 prevádzkach, v ktorých materiály a predmety určené na styk s potravinami používajú na balenie potravín, ako priame obaly. V roku 2013 neboli u výrobcov kartónových obalov vykonané žiadne kontroly.

Pri úradných kontrolách neboli zistené nedostatky pri označení resp. v dokumentácii. Opakovane však boli zistené nedostatky pri používaní kartónových obalov v zariadeniach spoločného stravovania pri balení pizze (rozvoz pizze), ktorá sa priamo pokladá na kartónový obal. Z uvedeným nedostatkom sme sa stretávali i v minulých rokoch v iných zariadeniach spoločného stravovania. Tento kartónový obal má deklarované v označení použitie na balenie potravín, ale nezabezpečí, že nedôjde ku zníženiu kvality pokrmu (pizza), vzhľadom na charakter a zloženie pokrmu ako i teplotu, pri ktorej sa tam pizza pokladá. Máme zato, že kartónový obal na balenie pizze, ale aj ako obal ako taký, je „druhý obal“ a medzi týmto „druhým obalom“ a samotným pokrmom má byť použitá napr. povrchovo upravená Al fólia (alobal) resp. iný obal, ktorý bude vhodný na kontakt s pokrmom a bude sa voči pokrmu správať inertne.

3.2.2 Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach (kontrola podľa zákona č.152/1995 Z. z.)

V územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch máme registrovaných 484 zariadení spoločného stravovania (v počte nie sú zahrnuté stravovacie prevádzky v školských a predškolských zariadeniach). Kontrole bolo podrobených 265 zariadení. V predmetných zariadeniach bolo spolu uskutočnených 237 úradných kontrol. V ostatných zariadeniach bol vykonaný štátny zdravotný dozor buď samostatne alebo bol vykonaný súbežne štátny zdravotný dozor aj úradná kontrola potravín. V rámci úradných kontrol boli zistené nasledovné nezhody:

- v hygiene prevádzky - nedostatočne udržiavané pracovné plochy, podlahy, chladiace zariadenia a mrazničky, plesne na stenách, opotrebovanosť technologického zariadenia, nebielenie prevádzkových priestorov, nerealizovanie opráv po znehodnotení povrchov podláh, náterov na technologickom zariadení, neudržiavanie manipulačných a pomocných priestorov vrátane okolia prevádzky, odstávka zariadenia od prívodu tečúcej teplej vody,
- v osobnej hygiene – nepoužívanie pracovného odevu, nosenie ozdôb na rukách, znečistený odev, nepoužívanie vhodného náradia a náčinia pri manipulácii s nebalenými potravinami a pokrmami,
- nevedie sa dôsledná evidencia o sústavnej kontrole pri preberaní surovín a to aj z pohľadu na výsledovateľnosť (krok dozadu),

- skladovanie vzájomne nezlúčiteľných potravinových komodít (suroviny, polotovary hotové výrobky), ukladanie pokrmov v nádobách priamo na podlahe, uchovávanie konzervárenských výrobkov po ich otvorení v plechoviciach,
- nedostatočné používanie pracovných pomôcok pri manipulácii so surovinami ako i hotovými výrobkami najmä v ZSS , zamieňanie si pracovných plôch, ktoré sú účelové pre opracovanie príslušných potravinových komodít,
- neoznačovanie otvorených balení surovín ako i hotových výrobkov,
- neudržiavanie organického odpadu vo vyhovujúcom skladovom priestore, pokiaľ ide o mikroklimatické podmienky a vybavenosť týchto priestorov, nádoby na odpad bez poklopov,
- vzdelávanie zamestnancov sa realizuje formálne (zistené z kontrolných otázok), o vzdelávaní sa nevedie evidencia, a aj keď sa vedie, nie je deklarovaná obsahová náplň školenia,
- nemonitorujú sa všetky kritické kontrolné body, najmä teploty pri tepelnom spracovaní pokrmov ZSS, nemonitorujú sa dôsledne v pracovných listoch ani teploty v skladovacích priestoroch (nezaznamenávajú sa konkrétne namerané teploty), systém ako taký sa neverifikuje a nedodržiava sa podľa systému ani sanitačný program vrátane evidencie.

3.2.3 Audity podľa čl. 5 nariadenia (ES) č. 882/2004

Na rok 2013 boli za oddelenie hygieny výživy plánované 2 audity. Tento nízky počet vychádzal aj zo skutočnosti, že oddelenie hygieny výživy pracovalo v roku 2013 desať mesiacov bez jednej pracovníčky, ktorá bola dlhodobo práceneschopná. Tieto dva plánované audity boli aj v roku 2013 zrealizované. Oba audity boli uskutočnené v zariadeniach spoločného stravovania. V rámci týchto auditov bolo spolu zistených 5 nezhôd, ktoré boli spracované v protokoloch o nezhodách. Medzi najčastejšie nezhody patrili:

- neoverovanie systému (nerealizovaná verifikácia systému),
- chýbalo menovanie tímu pre zavedenie systému do praxe,
- grafické znázornenia procesu výroby nebolo porovnané skupinou odborníkov,
- neboli stanovené CCP,
- pri zostavovaní a realizácii sanitačných postupov sa nevychádzalo z analýzy a definície problému, ktorý sa má riešiť, neboli tiež navrhnuté postupy overovania účinnosti a spoľahlivosti sanitačných postupov.

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

Z celkového počtu 273 odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov a materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami) bolo mikrobiologicky vyšetrených 211 vzoriek. Mikrobiologickým požiadavkám nevyhovelo 9 vzoriek, čo predstavuje cca 4,3 % závadnosť.

Nezhody v mikrobiologických parametrov vzoriek epidemiologicky rizikových komodít boli reprezentované 3 vzorkami zmrzliny, v ktorých bolo zistené prekročenia medzných hodnôt v ukazovateli „Kvasinky“ (2) a v ukazovateli „Koliformné baktérie“ (3), 5 vzorkami pokrmov rýchleho občerstvenia, ktorých bolo zistené prekročenie limitov v ukazovateli „Koliformné baktérie“ (5). V sledovanom období bol zistený nevyhovujúci výsledok aj v jednej vzorke pramenitej vody (Drobček dojčenská voda), v ktorej boli zistené prekročené najvyššie medzné hodnoty v ukazovateľoch „Koliformné baktérie“ 6 KTJ v 250 ml a „Escherichia coli“ 2 KTJ v 250 ml. Zistenie bolo oznámené aj ÚVZ SR ako aj miestne príslušnému Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v

Pokiaľ išlo o izolované mikroorganizmy podľa tab. č. 4, všetky výsledky zistenej prítomnosti podmienených patogénnych mikroorganizmov boli získané po pomnožení, nie z priamej kultivácie.

V rámci kontroly účinnosti sanitácie a dezinfekcie bolo spolu odobratých 46 sterov z náradia a pracovného prostredia. Išlo predovšetkým o zariadenia spoločného stravovania ale aj o obchodné reťazce. Nevyhovujúce výsledky sme zaznamenali v 5 steroch, čo predstavovalo cca 10,9 % závadnosť. Išlo o prítomnosť podmienene patogénnych mikroorganizmov (Enterobacter, E. coli).

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

Z celkového počtu 273 odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami) bolo chemicky vyšetrených 89 vzoriek. Limitná hodnota nebola prekročená ani v jednej z analyzovaných vzoriek. Z chemických ukazovateľov boli sledované kontaminujúce látky - ťažké kovy (Pb, Cd, Hg), ktoré boli sledované v dojčenskej a detskej výžive, vo výživových doplnkoch v ostatných potravinách na osobitné výživové účely, v balených pramenitých vodách pre dojčatá, v hotových pokrmoch, pričom neboli zistené prekročené limitné hodnoty. Ďalším kontaminantom, ktorý sme sledovali bol arzén, stanovenie ktorého bolo realizované vo vzorkách pramenitej dojčenskej vody. V detskej a dojčenskej výžive sa sledoval aj obsah

dusičnanov a dusitanov. Ani tu sme nezaznamenali prekročenia limitných hodnôt. Sledovaný bol vo vodách i chróm, nikel, antimón, bór, fluoridy, kyanidy, mangán, dusičnany, dusitany. Dve vzorky detskej a dojčenskej výživy bolo vyšetrené na akrylamid. Ani v jednej z vyšetovaných vzoriek akrylamid dokázaný nebol. Vzorky detskej a dojčenskej výživy boli analyzované aj na mykotoxíny, pričom za uplynulý rok boli sledované aflatoxíny (Aflatoxín B₁). Obe vzorky boli negatívne a prítomnosť Aflatoxínu B₁ nebola detegovaná.

Z prídavných látok bola sledovaná prítomnosť farbív vo vzorkách zmrzliny, vo vzorkách výživových doplnkov, vo vzorke mäsového výrobku a vo vzorkách cukrárskych výrobkov. Ako vyplynulo z výsledkov laboratórnych analýz nebolo zistené používanie nepovolených farbív, vrátane kombinácie jednotlivých farbív. Náhradné sladidlá boli vyšetované v potravinách na osobitné výživové účely a vo výživových doplnkoch. Ani v tomto ukazovateli neboli zistené nezhody. Chemické konzervačné látky boli analyzované vo vzorkách lahôdkarských výrobkov a vo vzorkách výživových doplnkov. Opäť neboli prekročené limity. Kuchynská soľ, ako monitorovacia úloha, bola sledovaná vo vzorkách pokrmov. Spolu boli odobraté 2 vzorky hotových pokrmov. Všetky výsledky boli pod hranicou 10 000 mg/kg.

Okrem toho bola chemickej analýze podrobená 1 vzorka potravín pre osobitné výživové účely – NOVALIM PROMIX PK zmes na bezlepkové jemné pečivo, v ktorom bolo zisťované množstvo gluténu. Laboratórnou analýzou realizovalo laboratórne pracovisko ÚVZ SR. V predmetnom výrobku glutén detegovaný nebol. Vyšetrená vzorka potraviny síce glutén neobsahovala, ale zároveň v označení „...bezlepkové jemné pečivo“ boli zistené nedostatky, ktoré neboli v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 41/2009 z 20. januára 2009 o zložení a označovaní potravín vhodných pre osoby trpiace neznášanlivosťou gluténu, nakoľko sa pri ich označovaní, prezentácii a reklame má používať pojem „bezlepkový“. Ďalším ukazovateľom, ktorý sme sledovali boli GMO organizmy vo vzorke Lúpanej guľatozrnnej ryže. Výsledok chemickej analýzy, ktorú realizoval Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín, bol v súlade s požiadavkami nariadenia (ES) č. 1829/2003 Európskeho parlamentu a Rady z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách, nakoľko boli zistené negatívne výsledky skriningovej PCR na detekciu P-CaMV 35S a T-nos preukázali, že vo vzorke nebola zistená prítomnosť geneticky modifikovanej ryže obsahujúcej uvedené genetické elementy. Okrem toho sme odobrali na laboratórnú analýzu 1 vzorku cukrovínok v rámci úlohy monitoringu vybraných prídavných látok a aróm, ktorú sme analyzovali na mentofurán. Výsledok chemickej analýzy deklaroval výsledok, ktorý bol nižší ako LOQ hodnota. V rámci uvedenej úlohy sme odobrali na laboratórnú analýzu aj 1 vzorku cereálií na stanovenie kumarínu. Ako vyplynulo z výsledkov chemickej analýzy vo vzorke

bolo stanovené množstvo kumarínu na úrovni 1,26 mg/kg, čo je v súlade s nariadením EP a Rady (ES) č. 1334/2008 zo 16. decembra 2008 o arómach a určitých zložkách potravín s aromatickými vlastnosťami na použitie v potravinách a o zmene a doplnení nariadenia Rady (EHS) č. 1601/91, nariadení (ES) č. 2232/96 a (ES) č. 110/2008 a smernice 2000/13/ES. V rámci úradnej kontroly bolo odobraté na laboratórnu analýzu aj stolové sladidlo na báze glykozidu steviolu. Táto vzorka vyhovovala požiadavkám na zdravotnú bezpečnosť podľa nariadenia EP a Rady (ES) č. 1333/2008 o prídavných látkach v potravinách v znení neskorších predpisov. Porušené bolo však označovanie, nakoľko bolo v označení uvedené stolové sladidlo „Stevia“, čo uvádza spotrebiteľa do omylu. Nakoľko sladidlo je len chemická látka glykozid steviolu.

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

Ako každoročne aj v roku 2013 sme zvýšenú pozornosť venovali prevádzkovým jednotkám na trasách cestovného ruchu pred letnou turistickou sezónou. V našom regióne fungovalo iba jedno stredisko – Rekreačná oblasť Duchonka. V tomto stredisku bolo v prevádzke 13 sezónnych prevádzok. V 12 zariadeniach, z uvedeného počtu, sa realizovala i príprava resp. predaj pokrmov rýchleho občerstvenia, v 1 zariadení sa podávali iba nápoje. V roku 2013 tu boli v prevádzke aj 2 predajné stánky s výrobou a predajom zmrzliny pripravovanej tzv. studenou cestou. Okrem sezónnych prevádzok bolo v RO Duchonka v prevádzke aj 7 trvalých zariadení (rekreačné chaty s prípravou stravy a s ubytovaním a reštauračné zariadenie). Stav v sezónnych zariadeniach môžeme hodnotiť ako uspokojivý, situácia sa však zhoršuje vždy v súvislosti s organizovaním hromadných podujatí v tejto oblasti, vzhľadom k tomu, že sa prepínajú kapacity predovšetkým stánkov s rýchlym občerstvením a následne zisťujeme nedostatky dodržiavania chladiarenského reťazca a tepelného reťazca. Nedostatky však zisťujeme i v pripravenosti v trvalých prevádzkových jednotkách. Dozor v tejto lokalite bol zabezpečovaný v letných mesiacoch v týždňových resp. dvojtýždňových intervaloch i s ohľadom na počasie. Počas hromadných podujatí sme v tejto lokalite zabezpečovali výkon dozoru i vo večerných a nočných hodinách a počas víkendov.

Okrem uvedenej rekreačnej oblasti sme mali počas letnej sezóny v regióne v prevádzke 1 letné kúpalisko. V rámci areálu kúpaliska fungovalo 6 stánkov s rýchlym občerstvením a 2 predajné stánky s predajom zmrzliny. Ako vyplynulo z výsledkov mimoriadnych kontrol v týchto zariadeniach (stánky s rýchlym občerstvením), správne konanie bolo riešené v 3 zariadeniach, nakoľko boli zisťované porušenia ustanovení zákona č. 355/2007 Z.z. pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov. Pred začiatkom letnej

turistickej sezóny boli skontrolované všetky prevádzky (motoresty a ostatné zariadenia spoločného stravovania) na trasách cestovného ruchu. Náležitá pozornosť sa týmto zariadeniam venovala počas celej letnej turistickej sezóny. Nedostatky zistené v rámci dozoru sú rozpísané v časti 3.1.2. Kontrolná činnosť.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Lokalita Topoľčian a okolie nedisponuje možnosťami zimnej turistickej rekreácie vo väčšom rozsahu. K dispozícii je iba jedna oblasť - Podhradie, kde je prevádzkovaná lyžiarska dráha s vlekom. Počas roka 2013 však v prevádzke nebola, nakoľko neboli u nás v tomto období priaznivé snehové podmienky. V tejto oblasti poskytuje stravovacie a ubytovacie služby 1 zariadenie spoločného stravovania – penzión, ktoré však poskytuje stravovanie len v súvislosti s návštevnosťou zariadenia a nepripravuje stravu v priebehu celého týždňa. Počas výkonu štátneho zdravotného v roku 2013 kuchyňa v predmetnom zariadení nebola v prevádzke a zariadenie poskytovalo iba pohostinské služby. Počas zimných a jarných mesiacov tu zabezpečujú i školy v prírode. Vtedy zariadenie kontroluje príslušné oddelenie (HDM).

3.5 Hromadné akcie

Pri zabezpečovaní hromadných akcií - ambulantly predaj pri príležitosti konania jarmokov, kultúrnych podujatí atď., akceptujeme zo strany organizátora hromadného podujatie ohlasovacia povinnosť, pričom sme vyžadovali, aby v rámci ohlásenia boli zakotvené aj povinnosti organizátora vo vzťahu k organizovaniu hromadného podujatia (spôsob riešenia zásobovania pitnou vodou, odpadového hospodárstva, zabezpečenie toaliet pre obsluhu predajných stánkov a návštevníkov, atď.) v rámci akéhosi „organizačného zabezpečenia“. Jednotliví účastníci (prevádzkovatelia predajných stánkov) samozrejme museli deklarovat rozhodnutia na ambulantly predaj od miestne príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva podľa miesta bydliska resp. podnikania vrátane schválených prevádzkových poriadkov.

V roku 2013 sa v okrese uskutočnilo 8 významnejších jednorazových hromadných podujatí s poskytovaním občerstvenia. V súvislosti s konaním hromadných podujatí si všetci títo organizátori splnili legislatívnu povinnosť a podujatie na RÚVZ ohlásili podľa § 52 ods. 1 písm. o) zákona č. 355/2007 Z.z. V troch prípadoch bolo organizátorom hromadných akcií Mesto Topoľčany (Vianočné trhy, Topoľčianske hody, Veľký topoľčiansky jarmok), v jednom prípade Mestské kultúrne stredisko (Petro - Pavlovský jarmok), v jednom

případe to bola Obec Veľké Ripňany (RIPFEST 2012), ďalej to bola Obec Tesáre (Vinobranie 2013), SITE PRODUCTION s.r.o., Partizánske (Hudobný festival LET IT ROLL Slovakia 2013) a posledným organizátorom hromadného podujatia bola spoločnosť HIT PRODUCTION, s.r.o., Bratislava (Hudobný festival MUSIC SUMMER Duchonka 2013). Okrem toho boli organizované i ďalšie podujatia menšieho charakteru v rámci obcí ale i mesta Topoľčany. V rámci uvedených hromadných podujatí bolo spolu vykonaných 61 kontrol. V uvedenom počte sú zahrnuté kontroly v predajných stánkoch na krátkodobý predaj, ktoré sú prevádzkované prevádzkovateľmi z iných regiónov Slovenska a v rámci informačného systému nemohli byť spracované za náš úrad. Dozor bol vykonávaný aj vo večerných a nočných hodinách ako i počas víkendov t.j. počas konania akcie.

V rámci dozoru boli zisťované nedostatky, ktoré súviseli s nesprávnym skladovaním potravín, s nedodržiavaním postupov pri príprave pokrmov rýchleho občerstvenia, s rozširovaním sortimentu, s nedodržiavaním chladiarenského reťazca, s nedodržiavaním zásad osobnej a prevádzkovej hygieny, s odbornou spôsobilosťou pre výkon epidemiologickej závažných činností. Zistenia boli riešené s pracovníkmi predovšetkým v blokovanom konaní.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 355/2007 Z .z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

V roku 2013 bolo podľa § 57 uložených za iné správne delikty uložených 8 pokút v celkovej sume 3.300 €. Nie všetky boli uhradené, nakoľko na 1 pokutu bol odsúhlasený splátkový kalendár a v 1 prípade prevádzkovateľ napadol postup kontroly v nevyvarujúcom zariadení spoločného stravovania, kde bola uložená pokuta vo výške 200 € a táto teda zaplatená ešte nebola. K 31.12.2013 bola zaplatená suma vo výške 2.240 €. Podľa § 56 ods. 1 písm. l) zákona č. 355/2007 Z.z. v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo uložených 10 blokovaných pokút v sume 120 €.

Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

Podľa § 28 zákona č. 152/1995 Z.z. bola k 31.12.2013 uložená 1 pokuta v sume 100 €. Podľa § 29 bolo v priestupkovom konaní uložených 31 blokovaných pokút v celkovej sume 876 €. Podľa § 19 ods. 1 bolo na mieste uložených 5 opatrení (stiahnutie neštandardných výrobkov z predaja).

Ďalšie sankčné opatrenia:

Podľa § 10 zákona č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov neboli v sledovanom období uložené žiadne pokuty a to ani v blokovaní konaní. Nebola tiež uložená žiadna poriadková pokuta podľa § 45 správneho poriadku. V zákonom stanovenej lehote bolo podané 1 odvolanie voči rozhodnutiu – o pokute. Správny orgán v rámci odvolacieho konania potvrdil rozhodnutie RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch. Účastník konania následne uloženú pokutu zaplatil.

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

V sledovanom období sme neriešili žiadnu epidémiu v potravinárskej prevádzkarni, ktorá by bola registrovaná oddelením hygieny výživy.

6. Poradne správnej výživy

V rámci poradenskej činnosti má oddelenie hygieny výživy vyčlenený jeden pracovný deň v rámci poradne zdravia, kedy môžu klienti poradne využiť odbornú konzultáciu v oblasti výživy. V roku 2013 sme v rámci poradenskej činnosti riešili 80 klientov v rámci úlohy sledovania výživového stavu obyvateľstva. Ďalších 20 klientov sme riešili v súvislosti s úlohou monitorovania vybraných prídavných látok.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

3.1. SLEDOVANIE VÝŽIVOVÉHO STAVU VYBRANÝCH VEKOVÝCH SKUPÍN DOSPELEJ POPULÁCIE

V plnení projektu sme pokračovali aj v roku 2013 v súlade s prijatými postupmi zaslanými gestormi projektu (ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Poprade, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici). Na riešení sme spolupracovali s oddelením podpory zdravia. Cieľové skupiny boli aj pre rok 2013 ľahko pracujúci muži a ženy v dvoch vekových kategóriách (obe kategórie predstavovali produktívny vek). Spolu bolo do projektu v roku 2013 zapojených všetkých 80 probandov, teda 20 probandov z každého pohlavia a z každej vekovej kategórie. Spracovali sme vyplnené dotazníky o životospráve a stravovacích návykoch, jedálne lístky, výsledky biochemických vyšetrení a antropometrických, ktoré sme následne zosumarizovali do predpísaných tabuliek. Jedálne lístky sme analyzovali v počítačovom programe ALIMENTA. V roku 2013 bol projekt rozšírený aj o ďalšie sledované faktory výživy (kyselina linolová, kyselina linolénová, nasýtené mastné kyseliny, nenasýtené mastné kyseliny s jednou dvojnou

väzbou, nenasýtené mastné kyseliny s viac dvojnými väzbami, trans mastné kyseliny, železo, jód, vitamín A, vitamín D, vitamín E). Biochemické analýzy boli uskutočnené na prístroji Reflotron. Sumárna správa bola zaslaná na ďalšie spracovanie za nitriansky kraj.

3.2. MONITORING JODIDÁCIE KUCHYNSKEJ SOLI

Uvedenú úlohu sme plnili podľa harmonogramu, ktorý, ako vyplynulo z plánu úradných kontrol na rok 2013, je upravený na odber 2 vzoriek kuchynskej soli mesačne z vytypovaných odberových miest. Spolu bolo k 31.12.2013 odobratých a laboratórne vyšetrených 24 vzoriek soli. Ako vyplynulo z laboratórných analýz vzoriek kuchynskej soli. Ani v jednom prípade nebolo množstvo jodidu draselného prekročené a neboli zistené ani podlimitné hodnoty. V rámci úlohy sledujeme v kuchynskej soli aj množstvo ferokyanidu draselného. Ani v jednej z vyšetrovaných vzoriek neboli zistené hodnoty vyššie ako 20 mg/kg.

Úloha je v ďalších etapách čiastočne prepojená i s projektom 3.1. a to najmä pokiaľ ide o konzumáciu potravín, ktoré ovplyvňujú využívanie jódu organizmom, keď sledujeme v rámci projektu 3.1. aj konzumáciu strumigénov.

Úplná správa za rok 2013 s tabuľkovými sumármi bola zaslaná na ďalšie spracovanie za nitriansky kraj na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre.

3.3. BEZPEČNOSŤ PET FLIAŠ

Na tejto úlohe sme v roku 2013 neparticipovali, nakoľko sme neboli zahrnutí v rozpise na zabezpečenie odberu vzoriek pre laboratórnu analýzu, ktorú zabezpečuje Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade, Národné referenčné centrum pre predmety bežného používania a obalové materiály.

3.4. BEZPEČNOSŤ VÝROBKOV URČENÝCH PRE DETI

Cieľom tejto úlohy je kontrola dodržiavania bezpečnosti keramických a plastových výrobkov (PC dojčenské fľaše, plastové výrobky – misky, príbor, tanierne atď.) určených pre deti so zameraním na kontrolu vybraných kritérií bezpečnosti výrobkov – migrácia Cd, Pb, formaldehydu, primárnych aromatických amínov, bisfenolu A resp. iných ukazovateľov

v závislosti od materiálového zloženia a kontrola označovania dokumentácie v súlade s platnou legislatívou pre materiály a predmety určené na styk s potravinami.

V súlade s harmonogramom sa naše pracovisko podieľalo v druhom polroku 2013 na odbere vzoriek 1 vzorky keramického výrobku s potlačou. Ako vyplynulo z výsledkov chemických analýz, analyzovaná vzorka spĺňala požiadavky piatej hlavy druhej časti Potravinového kódexu Slovenskej republiky – Materiály a predmety určené na styk s potravinami. V územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch nie je registrovaný výrobca takýchto keramických výrobkov a ani dovozca. V súvislosti s uvedeným nebola možná kontrola v súvislosti s dostupnosťou vyhlásenia o zhode a podpornej dokumentácie.

3.5. BEZPEČNOSŤ PAPIEROVÝCH A KARTÓNOVÝCH OBALOVÝCH MATERIÁLOV

Cieľom tejto úlohy je kontrola bezpečnosti papierových a kartónových obalových materiálov vo vzťahu k migrácii určitých fotoiniciátorov, ktoré môžu migrovať z tlačiarenských farieb cez primárny obalový materiál používaných na vrchnú potlač papierových a kartónových obalových materiálov.

Naše pracovisko zabezpečilo odber 1 vzorky balenej potraviny v kartónovom obale (Čaj Babička Ruženka – čučoriedky s brusnicami). Výsledkami chemických analýz toho času ešte nedisponujeme.

3.6. MONITORING SPOTREBY VYBRANÝCH PRÍDAVNÝCH LÁTOK V POTRAVINÁCH

Cieľom je monitorovanie spotreby vybraných prídavných látok v potravinách u dospeljej populácie, s cieľom zistiť úroveň spotreby a porovnať príjem každej vybranej prídavnej látky s jej stanoveným prijateľným denným príjmom (ADI). V rámci tejto úlohy bola v roku 2013 realizovaná metodická príprava pre zber údajov o spotrebe dvoch vybraných aditívnych látok (Allura červená AC, E 104 Chinolínová žltá) a dvoch aróm (Mentofurán a Kumarín), príprava dotazníkov a podkladov k jedálnym lístkom na spracovanie a inštruktáže pre ich saturovanie údajmi o spotrebe. Do úlohy boli zapojení ľahko pracujúci muži a ženy v dvoch vekových kategóriách (obe kategórie predstavovali produktívny vek). Spolu bolo v roku 2012 do projektu zapojených všetkých 20 probandov, teda 5 probandov z každého pohlavia a z každej vekovej kategórie. Výsledky boli spracované do tabuľkových sumárov a následne zaslané na ďalšie spracovanie na ÚVZ SR. V rámci úlohy boli odobraté aj 3 vzorky potravín na dôkaz a stanovenie vybraných prídavných látok (Allura červená AC, Chinolínová žltá, Mentofurán a Kumarín). Všetky výsledky laboratórných analýz boli v súlade s platnou legislatívou.

3.7. MONITORING BISFENOLU A V MATERIÁLOCH A PREDMETOCH URČENÝCH NA STYK S POTRAVINAMI

Cieľom tejto úlohy je kontrola dodržiavania špecifického migračného limitu bisfenolu A stanoveného legislatívou, pokiaľ ide o obmedzenie používania bisfenolu A v plastových fľašiach na dojčenskú výživu a monitoring bisfenolu A v materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami. V rámci tejto úlohy participujeme na kontrole označovania bisfenolu A na dojčenských fľašiach. V rámci kontrol neboli zisťované plastové fľaše na dojčenskú výživu s obsahom Bisfenolu A.

- Mimoriadne úlohy

V roku 2013 sme boli zapojení do všetkých mimoriadnych úloh, ktoré boli vyhlásené Úradnom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky s výnimkou mimoriadnej kontroly označovania výživových doplnkov, zameraných na kontrolu nepovoleného prisudzovania výživovým doplnkom schopnosti prevencie, liečby ľudských chorôb alebo odvolávania sa na takéto schopnosti v ich označovaní, prezentácii a/alebo reklame, nakoľko podľa usmernenia mali byť podrobené kontrole len výživové doplnky, ktorých výrobcovia a dovozcovia majú sídlom v rámci daného regiónu. RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch takéhoto výrobcu ani dovozcu neregistroval. Z uvedeného dôvodu sme sa do kontrol nezapojili.

V mesiaci január a február sme sa zapojili do mimoriadnych kontrol, ktoré boli zamerané na epidemiologicky rizikové činnosti pre výrobu, manipuláciu a umiestňovanie potravín na trh v prevádzkach supermarketov, hypermarketov a obchodných domov. V rámci uvedenej úlohy bolo spolu uskutočnených 9 úradných kontrol v sieti Tesco, Kaufland, Billa a Coop Jednota Topoľčany. V rámci úradných kontrol boli zisťované nedostatky v osobnej a prevádzkovej hygiene, nedostatky v deklarovaní odbornej spôsobilosti, ale boli zisťované aj nedostatky pri manipulácii s potravinami, ktoré boli odbalené a predávané ako krájané a predaj krájaných a vážených výrobkov po dobe spotreby. Nedostatky, nakoľko išlo o fyzické osoby boli riešené v blokovom konaní. Spolu tak bolo uložených podľa § 29 zákona č. 152/1995 Z.z. 15 blokových pokút v sume 380 €.

V mesiacoch apríl a máj sme sa zapojili do mimoriadnych kontrol mäsa v zariadeniach spoločného stravovania. V rámci uvedeného bolo spolu uskutočnených 42 kontrol (30 kontrol v reštauračných zariadeniach, 7 kontrol v stravovacích zariadeniach nemocnice, DSS a vo vývarovni a 5 kontrol v zariadeniach s rýchlym občerstvením). V rámci kontrol bolo spolu odobratých 8 vzoriek mäsa, ktoré boli v súlade s platnou legislatívou (mikrobiologické parametre, chemické parametre – ťažké kovy). Pri kontrolách neboli zistené nedostatky

v súvislosti s vysledovateľnosťou resp. s pôvodom mäsa. Nedostatky boli zisťované v osobnej a prevádzkovej hygiene, v odbornej spôsobilosti zamestnancov. S ohľadom na rozsah nedostatkov boli tieto riešené v blokovom konaní, keď boli uložené 4 blokové pokuty v sume 96 € podľa zákona č. 152/1995 Z.z. a 1 bloková pokuta v sume 10 € bola riešená podľa zákona č. 355/2007 Z.z.

V mesiaci máj a jún boli uskutočnené mimoriadne kontroly dodržiavania hygienických požiadaviek v cukrárskych výrobniciach a v cukrárňach. V rámci tejto úlohy bolo uskutočnených 13 kontrol v 7 zariadeniach. V rámci kontrol boli zisťované nedostatky v osobnej hygiene zamestnancov (nepoužívanie pracovného odevu, nenosenie pokrývok vlasatých častí hlavy, nosenie ozdôb na rukách, nepoužívanie jednorazových rukavíc pri manipulácii s nebaleným tovarom). Pri kontrolách boli odobraté aj stery z náradia a prostredia ako aj z rúk a pracovného odevu zamestnancov. Z celkového počtu 10 sterov bolo v troch zistené prekročenie limitných hodnôt (2 stery z rúk, 1 ster z technologického zariadenia). V prípade kvality a bezpečnosti hotových výrobkov bolo odobratých 21 vzoriek zmrzliny a cukrárskych výrobkov. Prekročenie medznej hodnoty v prípade koliformných baktérií bolo zistené v 1 prípade zmrzliny. V rámci kontrol boli uložené 3 blokové pokuty v sume 80 €.

V mesiacoch jún a júl 2013 sme sa zapojili do mimoriadnych cielených kontrol zameraných na dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalitu pokrmov v stánkoch s rýchlym občerstvením na umelých sezónnych kúpaliskách. V rámci tejto úlohy boli kontrolám podrobené 4 stánky s rýchlym občerstvením. Pri kontrolách boli odobraté aj vzorky hotových pokrmov a boli tiež odobraté stery z náradia a z rúk zamestnancov. Nedostatky v osobnej a prevádzkovej hygiene, ale aj nedostatky pri manipulácii s potravinami a skladovaním potravín boli riešené v troch správnych konaniach. V rámci týchto konaní boli spolu podľa zákona č. 355/2007 Z.z. uložené tri pokuty v sume 1.500 €.

V mesiaci október 2013 sme sa zapojili aj do mimoriadnych cielených kontrol zameraných na dodržiavanie hygienických požiadaviek v „Ázijských reštauráciách“ v Slovenskej republike. Kontrolám boli podrobené všetky nami registrované ázijské bistrá a reštaurácie. Spolu boli uskutočnené štyri kontroly v troch registrovaných prevádzkach. Nedostatky boli zistené iba v jednej prevádzke. Nedostatok bol v hygiene prevádzky, čo bolo riešené s vedúcim stravovacej časti v blokovom konaní podľa zákona č. 152/1995 Z.z. vo výške 60 €.

V mesiaci december sme sa zapojili aj do mimoriadnych kontrol zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných trhov v Slovenskej republike. V rámci uvedeného boli v prevádzke 2 predajné stánky s poskytovaním občerstvenia, v ktorých boli uskutočnené aj dve kontroly. V oboch

predajných stánkoch sa pripravovali a podávali iba nápoje. Kontrolami neboli preukázané nezhody.

Okrem uvedeným mimoriadnych kontrol sme sa zapojili v mesiaci február 2013 tiež do kontrol v súvislosti so šetrením mrazených výrobkov Lasagne Bolognese a Hovädzí Burger, ktoré boli s pozitívnym nálezom na prítomnosť konskej DNA. V rámci uvedených kontrol bolo uskutočnených spolu 56 kontrol v zariadeniach spoločného stravovania a v stánkoch s rýchlym občerstvením. Predmetné výrobky v rámci nášho regiónu zistené neboli.

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek – RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch - rok 2013

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	Mikrobiologická kontaminácia	Iná kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyhovujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska								
2	Ostatné mliečne výrobky								
3	Vajcia a výrobky z vajec							5	
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina							8	
5	Ryby a morské živočíchy								
6	Tuky a oleje								
7	Polievky, bujóny a omáčky								
8	Cereálie a pekárske výrobky							2	
9	Ovocie a zelenina								
10	Byliny a koreniny								
11	Nealkoholické nápoje								
12	Víno								
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)								
14	Zmrzlina a dezerty	3			1		3	53	5,66
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaj (okrem 16)								
16	Ovocné a bylinné čaje							3	
17	Cukrovinky							1	
18	Orechy a výrobky z orechov								
19	Lahôdkárske výrobky							13	
20	Cukrárske výrobky				1		1	16	6,25
21	Minerálne vody							1	
22	Pramenné vody a balené pitné vody	1					1	4	25
23	Hotové pokrmy							47	
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	5			1		5	54	9,26
25	Detská a dojčenská výživa							24	
26	Výživové doplnky							7	
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely							3	
28	Prídavné látky - farbivá								
29	Prídavné látky - sladidlá				1		1	1	100
30	Prídavné látky - konzervačné látky								
31	Iné prídavné látky								
32	Arómy								
33	Enzýmy								
34	Kuchynská soľ							24	
35	Obalové materiály								
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami							3	
37	Ostatné							4	
	Spolu	9			4		11	273	4,03

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste – RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch - rok 2013

Tabuľka č. 2

	Primárni výrobcovia	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze	Ostatné prevádzkarne	Spolu
Počet podnikateľských subjektov		1		79	484	24		588
Počet kontrolovaných subjektov		1		29	265	23		318
Počet kontrol		1		70	535	40	104	750
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami				1	27	3		31
SVP/ HACCP					7			7
Vzdelávanie zamestnancov					1			1
Hygiena prevádzky					23	1		24
Osobná hygiena					6	1		7
Odborná spôsobilosť				1	3			4
Zdravotná spôsobilosť								
Označovanie					2	2		4
Výživové a zdravotné tvrdenia								
Potraviny po DS/DMT					1	1		2
Pôvod, vysledovateľnosť					2			2
Skladovanie					9	1		10
Manipulácia s potravinami					8	2		10
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie					4			4
Iné					9			9

Prehľad výkonov posudkovej činnosti – RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch - rok 2013

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	4	4		1		1		10
		odvol.								
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	6	5		3		2		16
		odvol.								
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy								
		odvol.								
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	74	20		39	7	4	2	146
		odvol.							1	1
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy								
		odvol.								
6.	Prerušenia konania									
7.	Zastavenia konania									
8.	Odborné konzultácie		1126	42	2	413	3	26	8	1620
9.	Iné výkony		31	11		15	2	2	1	62

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxínogénne mikroorganizmy – RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch - rok 2013

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																		Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Bac Cer	Crono B		Iné
21	Minerálne vody	1																				
22	Praménité vody a balené pitné vody	4																				
23	Hotové pokrmy	49																				
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia	48																				
25	Detská a dojčenská výživa	10																				
26	Výživové doplnky	7																				
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																					
28	Prídavné látky - farbivá																					
29	Prídavné látky - sladidlá																					
30	Prídavné látky - konzervačné látky																					
31	Iné prídavné látky																					
32	Arómy																					
33	Enzýmy																					
34	Kuchynská soľ																					
35	Obalové materiály																					
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																					
37	Ostatné																					
	Spolu	211																				9

Vysvetlivky: **Sal** - Salmonella spp., **Shi** - Shigella spp., **Cam** - Campylobacter jejuni, **Yer** - Yersinia enterocolitica, **Pse** - Pseudomonas aeruginosa, **Clo Per** - Clostridium perfringens, **Lis** - Listeria monocytogenes, **Sta** - Stafylokoky, **Ple** - plesne, **Kva** - kvasinky, **CloBot** - Clostridium botulinum, **B hem** - B-hemolytické streptokoky, **Vib** - Vibrio parahaemolyticus, **Kol** - koliformné baktérie, **Ecol** - E. coli, **Ent** - enterokoky, **BacCer** - Bacillus cereus, **Crono B** - Cronobacter spp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch - rok 2013

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	1			1			1			1			1			1								1						
22	Praménité vody a balené pitné vody	4			4			4			4			4			4								4						
23	Hotové pokrmy	2			2			2			2																				
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia																														
25	Detská a dojčenská výživa	12			5			5			5																				
26	Výživové doplnky	5			5			5			5																				
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																														
28	Pridavné látky - farbivá																														
29	Pridavné látky - sladidlá																														
30	Pridavné látky - konzervačné látky																														
31	Iné prídavné látky																														
32	Arómy																														
33	Enzýmy																														
34	Kuchynská soľ																														
35	Obalové materiály																														
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	3			2			2																							
37	Ostatné	1																													
	Spolu	37			28			28			25			5			5							5							

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch - rok 2013

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	1																										
22	Praménité vody a balené pitné vody	4																										
23	Hotové pokrmy																											
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia																											
25	Detická a dojčenská výživa	5					2																			2		
26	Výživové doplnky																											
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																											
28	Prídavné látky - farbivá																											
29	Prídavné látky - sladidlá																											
30	Prídavné látky - konzervačné látky																											
31	Iné prídavné látky																											
32	Arómy																											
33	Enzýmy																											
34	Kuchynská soľ																											
35	Obalové materiály																											
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																											
37	Ostatné																											
	Spolu	10					2																			2		

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP – rezíduá pesticídov, _MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhľovodíky, PCB – polychlórované bifenyly, _NZ – nitrózamíny, EKF – estery kyseliny ftalovej, _HIS – histamín, INE- akrylamid

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch - rok 2013

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	1						1			1			1			1			1					
22	Praménité vody a balené pitné vody	4						4			4			4			4			4					
23	Hotové pokrmy																								
24	Pokrmy rýchleho občerstvenia																								
25	Detská a dojčenská výživa										5														
26	Výživové doplnky																								
27	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																								
28	Prídavné látky - farbivá																								
29	Prídavné látky - sladidlá																								
30	Prídavné látky - konzervačné látky																								
31	Iné prídavné látky																								
32	Arómy																								
33	Enzýmy																								
34	Kuchynská soľ																								
35	Obalové materiály																								
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																								
37	Ostatné																								
	Spolu	5						5			10			5			5			5					

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se - selén

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch - rok 2013

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
35	Obalové materiály																								
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami															1									

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
35	Obalové materiály																								
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																								

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
35	Obalové materiály																								
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																								

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_I			iony			odpar			prch_I			senz				
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%		
35	Obalové materiály																							
36	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																							

Vysvetlivky: **Ag** – striebro, **Cr6+** - šesťmocný chróm, **CML** - celková migrácia látok, **form** – formaldehyd, **mel** - melamín, **PAA** - primárne aromatické amíny, **diizok** – diizokyanáty, **1-okt** - 1-oktén, **rozp** - zvyškové rozpúšťadlá, **styr** – styrén, **mono_EG** – monoetylénglykol, **di_EG** – dietylénglykol, **ac_ald** – acetaldehyd, **akr_nit** – akrylonitril, **vin_ac** – vinylacetát, **kapr** – kaprolaktám, **adip** - bis-(2-etylhexyl)adipát, **Bisf_A** -Bisfenol A, **Bisf_F** - Bisfenol F, **Bisf_S** - Bisfenol S, **odol_farb** - odolnosť pigmentov a farbív, **UV_stab** - prítomnosť UV stabilizátora, **fen** – fenoly, **red_I** - redukujúce látky, **iony** - dôkaz iónov, **odpar** – odparok, **prch_I** - prchavé látky, **senz** - senzorické hodnotenie

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach – RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch - rok 2013

Tabuľka č. 7

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín															
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov															
4.1 špecializované predajne potravín	18	8	10	15											
4.3 lekárne, drogérie	61	7	45	8											
4.5 predajne obalov a predmetov															
5.1.1 nemocnice - kuchyne	1	3	1	7											
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	16	10	15												
5.1.3 nemocnice - bufety	1	2	1	12											
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	7	10	11	7											
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	24	18	23	3											
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	3														
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	10	12	12	21											
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	4	5	4	3											
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	1														
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne															
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy															
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety															
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	97	86	114	38	1	2,63	11			6			1		
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	213	30	75	10	1	10	4	1	25	25	2	8			
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	65	19	23	52	5	9,62	2			1					
5.9 krátkodobý stánkový predaj (pri hromadných akciách)	42	19	42										1	1	100
6 Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze	24	23	17	36	2	5,55	5								
Medzisúčet	595	252	393	212	9	4,25	22	1	4,5	32	2	6,25	2	1	50
1 Primárna výroba															
2.13 výroba ostatných výrobkov	53	2	8												
2.26 baliareň ostatných výrobkov	3														
3.2 ostatné prevádzkárne (ostatné sklady)	26		6	3											
4.2 ostatné potravinárske predajne	274	45	44	58	2	3,44	1			14					
4.4 novinové stánky	8														
Medzisúčet	364	47	58	61	2	3,28	1			14			2	1	50
Súčet	959	299	451	273	11	4,03	23	1	4,35	46	2	4,35	2	1	50

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach – RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch- rok 2013

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
2.03 výroba zmrzliny			
2.04 výroba nových druhov potravín			
2.05 výroba potravín na výživu dojčiat a malých detí			
2.06 výroba potravín pre osobitné výživné účely			
2.07 výroba výživových doplnkov			
2.10 výroba bylinných čajov			
2.11 výroba hotových mrazených a chladených pokrmov			
2.12 výroba aditívnych látok			
2.16 baliareň zmrzliny			
2.17 baliareň nových druhov potravín			
2.18 baliareň potravín na výživu dojčiat a malých detí			
2.19 baliareň potravín pre osobitné výživné účely			
2.20 baliareň výživových doplnkov			
2.23 baliareň bylinných čajov			
2.24 baliareň hotových mrazených a chladených pokrmov			
2.25 baliareň aditívnych látok			
2.27.1 výroba plastových/kombinovaných obalov			
2.27.2 výroba papierových/kartónových obalov			
2.27.3 výroba keramiky			
2.27.4 výroba skla			
2.27.5 výroba PET fliaš			
2.27.6 výroba predliskov			
2.27.7 výroba iných obalov			
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín			
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov			
4.1 špecializované predajne potravín			
4.3 lekárne, drogérie			
4.5 predajne obalov a predmetov			
5.1.1 nemocnice - kuchyne			
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky			
5.1.3 nemocnice - bufety			
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	1	1	2
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy			
5.2.3 závodné stravovanie - bufety			
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	1	1	3
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy			
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu			
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne			
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy			
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety			
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)			
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)			
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)			
5.9 krátkodobý stánkový predaj (pri hromadných akciách)			
6 Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze			
Spolu	2	2	5

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM
V TOPOĽČANOCH

VÝROČNÁ SPRÁVA
za rok 2013

Správu vyhotovili pracovníci oddelenia
Hygieny detí a mládeže

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

Oddelenie hygieny detí a mládeže v priebehu roku 2013 zameriavalo svoju činnosť hlavne na:

- kontrolu hygienických podmienok zariadení, ktoré poskytujú výchovno-vzdelávaciu starostlivosť pre deti a mládež
- sledovanie hygieny pedagogického procesu, najmä na predchádzanie nadmernej psychickej a statickej záťaži detí a mládeže
- výkon zvýšeného štátneho dozoru v predškolských zariadeniach okresu
- posudzovanie prevádzkových poriadkov
- kontrolu hygienických požiadaviek na ochranu zdravia u žiakov na pracoviskách praktického vyučovania
- sledovanie režimu dňa v zariadeniach pre deti a mládež, podmienky ich pohybovej výchovy
- kontrolu všetkých predškolských a školských zariadení spoločného stravovania, rýchlych foriem občerstvenia v stánkoch a v školských bufetoch
- sledovanie zapojenia sa školských zariadení do školského mliečneho programu a do programu školského ovocia na školách
- kontrolu zotavovacích podujatí
- šetrenia rýchleho výstražného systému
- realizáciu projektov a programov zameraných na ochranu a podporu zdravia detí a mládeže
- výkon kontrol vysledovateľnosti pôvodu a krížovej kontaminácie mäsa v ZSS pre deti a mládež
- výkon mimoriadnych cielených kontrol zameraných na dodržiavanie hygienických požiadaviek v ubytovacích zariadeniach pre deti a mládež v okrese Topoľčany
- výkon mimoriadnej cielenej kontroly zameranej na dodržiavanie legislatívnych požiadaviek týkajúcich sa priestorov určených na výučbu telesnej výchovy na základných a stredných školách okresu Topoľčany
- odbery a stery v školských stravovacích zariadeniach a ich následné vyhodnotenia
- odbery piesku na mikrobiologické vyšetrenie a prítomnosť helmintov v pieskoviskách
- monitoring zdravotného stavu detskej populácie
- kontroly dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov
- poskytovanie informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda

Dňa 28.10.2013 v spolupráci s Okresným úradom v Nitre, odbor školstva a Školským úradom v Topoľčanoch sa konala v priestoroch zasadačky Mestského úradu v Topoľčanoch pracovná porada pre vedúce školských jedální okresu Topoľčany s aktívnou prednáškou pracovníka RÚVZ Topoľčany na tému „ Problematika odpadov zo školských jedální “.

Dňa 18.09.2013 RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch v spolupráci s Mestským úradom v Topoľčanoch usporiadal VI. ročník Topoľčianskeho dňa zdravia v priestoroch Domu kultúry v Topoľčanoch. Na jeho príprave a celkovom priebehu sme sa podieľali aktívnou účasťou, meraním krvného tlaku, tuku, vitálnej kapacity pľúc klientov a poskytovali sme odborné poradenstvo.

Dňa 5.11. a 6.11.2013 sa vedúca oddelenia HDM zúčastnila celoslovenskej pracovnej porady vedúcich oddelení HDM, ktorá sa konala v Turčianskych Tepliciach.

Priebežne počas celého roka sme spracovávali program OKOZV – hodnotenie potravinárskych zariadení v regióne a denne sme viedli dokumentáciu administratívneho systému úradu.

Vedúca oddelenia HDM je podpredsedom komisie pre skúšanie odbornej spôsobilosti pre výkon epidemiologicky závažných činností. Celkovo bolo v roku 2013 preskúšaných 239 osôb pre výkon epidemiologicky závažných činností.

Pre ÚVZ SR Bratislava sme spracovali v stanovených termínoch za každý polrok 2013 vyhodnotenie programov a projektov oddelenia HDM a výkazníctvo. Taktiež pre ÚVZ SR sme spracovávali priebežne všetky správy z výkonov štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín.

Pre prevádzkovateľov vykonávajúcich zotavovacie podujatia pre deti a mládež sme poskytovali odborné konzultácie v zmysle platnej legislatívy.

Vo všetkých druhoch kontrolovaných subjektov pri výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontrole potravín sme sa zamerali i na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov v zmysle platnej legislatívy. O kontrolách dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov v mesačných intervaloch písomne podávame správu pre oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia.

Zamestnanci oddelenia HDM sa pravidelne zúčastňovali na odborných seminároch v rámci RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch, RÚVZ so sídlom v Nitre, RÚVZ so sídlom v Bojniciach, prípadne RÚVZ so sídlom v Trenčíne a odborných vzdelávacích modulov pod

záštitou ÚVZ SR so sídlom v Bratislave, na základe ktorých boli účastníkom vzdelávania priznané kredity v zmysle vyhlášky MZ SR 366/2005 Z.z.

V pravidelných štvrtročných intervaloch obmieňame témy na nástenke umiestnenej na chodbe RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch.

2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu

Školský mliečny program priaznivo vplýva na zabezpečenie zdravej výživy a správnych stravovacích návykov detí a ovplyvňuje ich vzťah k mlieku a mliečnym výrobkom. Správnymi stravovacími návykmi takto zamedzuje výskytu chorôb súvisiacim prevažne z nedostatočného prísunu vápnika do detského organizmu a neskôr v dospelom veku.

Školský mliečny program v regióne Topoľčany pokračuje v zabehnutom systéme v materských a základných školách, v ktorých sa realizoval od začiatku jeho činnosti. V regióne je do mliečného programu zapojených 14 základných škôl, 8 materských škôl a 4 základné školy s materskou školou. Na stredných školách sa školský mliečny program realizuje vo dvoch stredných školách. Dodávateľom mlieka pre materské a základné školy je Tatranská mliekareň a.s. Kežmarok. Množstvo dodaného mlieka je podľa počtu detí zapísaných v školskom zariadení, v rámci školského mliečného programu môže byť žiakom podávané mlieko najviac v množstve 0,25 l na žiaka a deň, alebo mliečny výrobok prepočítaný na ekvivalentný objem mlieka. Jedná sa o mlieko v nenávratných tetrapack obaloch, v množstve 0,25 l ochuteného mlieka – kakao, biely jogurt. Dodržiavané sú dátumy minimálnej trvanlivosti. Mlieko a mliečne výrobky sa podávajú v priestoroch školských jedální zapojených do školského mliečného programu na desiatu alebo po obede ako nápoj. Manipuláciu s mliečnymi výrobkami zabezpečujú zamestnanci školských jedální, ktorí sú odborne a zdravotne spôsobilí na výkon epidemiologicky závažných činností. Mliečne výrobky sú uskladnené v chladničkách, prípadne v skladovacích priestoroch potravín na regáloch, nakoľko sa jedná o výrobky v nenávratných obaloch s dlhou dobou spotreby. Plynulosť dodávky mliečných výrobkov je zabezpečená od dodávateľa pravidelne 1 x týždenne. Nevyskytli sa problémy s porušením obalov a nie sú ani problémy s likvidáciou odpadu. Na stredných školách sa školský mliečny program realizuje vo dvoch stredných školách. Dodávateľom mlieka pre stredné školy je Milsy a.s. Bánovce nad Bebravou. Do školského mliečného programu pre stredné školy je zapojených cca 190 stravníkov.

Zhodnotenie školského mliečneho programu v roku 2013

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečneho programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	8	8	0
ZŠ	14	14	0
SŠ	2	2	0
ZŠ s MŠ	4	4	0
Spolu	28	28	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

V roku 2013 sme odobrali v piatich školských zariadeniach okresu Topoľčany vzorky piesku na laboratórne vyšetrenie v akreditovanom laboratóriu RÚVZ so sídlom v Nitre. Laboratórne výsledky boli posudzované v zmysle § 24 ods.5 písm.c) zák. č. 355/2007 Z.z. a Vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská.

Všetky vyšetrené vzorky piesku z pieskovísk školských zariadení vyhovovali po stránke mikrobiologickej, helminty a iné parazity sa nevyskytli ani v jednom prípade vo vyšetrených vzorkách piesku.

Pozitívne hodnotíme prístup zriaďovateľov školských zariadení k prevádzkam pieskovísk pre školské zariadenia, ktorí vykonávajú 1-krát počas sezóny výmenu piesku v pieskoviskách a prevádzkovatelia pieskovísk v pravidelných intervaloch udržiavajú prevádzku pieskovísk v zmysle platnej legislatívy. O čistení a udržiavaní pieskovísk si vedú pracovníci školských zariadení písomné záznamy.

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2013

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek z dôvodu nálezu:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminty /vajíčka, larvy/
MŠ Nemčice	1	0	0	0
MŠ Bojná	1	0	0	0
ZŠ s MŠ Urmince	1	0	0	0
MŠ L. Fullu Topoľčany	1	0	0	0
MŠ Tribečská Topoľčany	1	0	0	0
SPOLU :	5	0	0	0

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch:

V roku 2013 sme v našom okrese zaznamenali spolu 8 bufetov pri základných a stredných školách. Prevádzkovateľmi bufetov sú predovšetkým fyzické osoby. Niektoré prevádzky školských bufetov zmenili majiteľov, niektoré do konca kalendárneho roku ukončili svoju prevádzku /z celkového počtu 11 bufetov 3 bufety ukončili prevádzku /. Na prevádzku školského bufetu na základe písomnej žiadosti fyzickej, prípadne právnickej osoby a po splnení podmienok na prevádzku bufetu je vydané rozhodnutie regionálnej hygieničky so sídlom v Topoľčanoch. Súčasťou podania žiadosti je kópia živnostenského listu prevádzkovateľa bufetu a nájomnej zmluvy medzi prenajímateľom a nájomcom bufetu.

Pri kontrolách sortimentu tovaru v bufetoch sme dohliadali na dodržiavanie Vyhl. MZ SR č. 527/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež § 8 ods.3 písm. a./.. Celkovo bolo vykonaných 8 kontrol. Ani v jednom bufete sa nenachádzali alkoholické nápoje, ani nápoje s obsahom kofeínu a chinínu a ani tabakové výrobky. Najčastejšie ponuky tovarov boli bagety, obložené pečivo, ktoré sa denne dovážajú z lahôdkarských výrobní, ktorých prevádzka je schválená príslušným regionálnym hygienikom. Ďalším sortimentom sú pekárenské výrobky / obyčajné pečivo, obyčajná bageta, rôzne druhy koláčov, osúchy, fornety /, mliečne výrobky, nanuky, ovocie, príp. zelenina, nealkoholické nápoje, cukrovinky v originálnom balení, rôzne ochutené crekery, kukuričné chrumky a pod. Okrem potravinových komodít v niektorých prevádzkach bufetov sa vyskytovali vo vyčlenených vitrínach, prípadne oddelených policiach školské potreby, papierové vreckovky, prípadne toaletný papier. Predávajúce osoby vo všetkých bufetoch boli zdravotne a odborne spôsobilé na výkon epidemiologickej závažných činností.

Pri kontrolách školských bufetov sa často stretávame s predajom cukroví a čipsov, o ktoré podľa výpovede majiteľov bufetov je veľký záujem zo strany detí. Prevádzkovatelia bufetov sú upozorňovaní na nevhodnosť takéhoto sortimentu v školskom bufete a jeho následné stiahnutie z predaja.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Štátny zdravotný dozor v priebehu roku 2013 v okrese Topoľčany bol prioritne zameraný na stav budov zariadení pre deti a mládež, na úroveň prevádzok zariadení pre deti a mládež, na stravovanie detí a mládeže, na mikroklimu, na vodozásobovanie, na využívanie vonkajších telovýchovných a iných plôch školských areálov, na hygienu pedagogického procesu, na zdravotný stav detí a mládeže v kolektívnych zariadeniach a dodržiavanie zásad schváleného prevádzkového poriadku.

V zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo vykonaných 343 kontrol, vydaných 42 rozhodnutí, 3 záväzné stanoviská a 48 nariadení opatrení.

Na základe žiadosti HH SR v termíne od 2.4. do 22.4.2013 o vykonanie cielených kontrol priestorov určených na výučbu telesnej výchovy na vybraných základných a stredných školách v regióne Topoľčany bolo pracovníčkami oddelenia vykonaných 10 kontrol, pri ktorých boli zistené drobné nedostatky týkajúce sa napríklad chýbajúcich krytov na osvetľovacích telesách v priestoroch telocviční, chýbajúce lavičky v priestoroch šatní, chýbajúce rohože z umelej hmoty v sprchách. Tieto nedostatky boli operatívne odstránené v nasledujúci deň po vykonaní kontroly. Štandard telovýchovných zariadení v regióne Topoľčany pri základných a stredných školách je relatívne uspokojivý, nakoľko na základe našich intervencií značná časť telocviční bola zrekonštruovaná.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež

Počet detských jasí a materských škôl bol v roku 2013 nezmenený, klesol počet základných škôl. Zrušené boli dve malotriedne základné školy / ZŠ Tvrdomestice a ZŠ Malé Ripňany /z dôvodu nízkeho počtu žiakov na školách. Deti zo ZŠ Tvrdomestice navštevujú ZŠ s MŠ Prašice a deti zo ZŠ Malé Ripňany navštevujú ZŠ s MŠ Veľké Ripňany. Zriaďovateľom detských jasí nachádzajúcich sa v priestoroch MŠ Ul. Ľ. Fullu, Topoľčany je Mesto – Mestský úrad Topoľčany. Zriaďovateľmi materských škôl a základných škôl sú obce, mesto – mestský úrad a jedna súkromná španielsko-anglická materská škola. Jedná sa o školské zariadenia, ktoré boli uvedené do prevádzky niektoré pred 50 a viac rokmi. Väčšina týchto typov škôl bola na základe našich intervencií zrekonštruovaná a zmodernizovaná z finančných prostriedkov získaných z Eurofondov, z finančných prostriedkov zriaďovateľov školských zariadení, prípadne svojpomocne.

V niektorých priestoroch materských a základných škôl okresu sa nachádzajú elokované pracoviská Základnej umeleckej školy Ladislava Mokrého, Moyzesova 1737/22 Topoľčany a Cirkevnej základnej umeleckej školy sv. Lukáša, Stummerova 20, Topoľčany. Hygienický štandard týchto typov školských zariadení je na požadovanej úrovni. Dochádza k požadovanému štandardu vybavenosti vnútorných interiérov škôl / výmena školského nábytku, vybavenosť tabuľami, PC technikou a pod./

Stálu pozornosť pri výkone štátneho zdravotného dozoru venujeme i naďalej hygiene pedagogického procesu, kde dosahujeme úspechy.

Počet gymnázií a stredných, odborných škôl v školskom roku 2013/2014 je nezmenený. V roku 2013 bola vykonaná rekonštrukcia a modernizácia budovy Gymnázia, 17. novembra 1180/ 16 Topoľčany. Rekonštrukcia objektov budov spočívala vo výmene nášľapných vrstiev podlahy, vo výmene pôvodných okien za plastové, v demontáži vonkajšieho fasádneho obkladu, v zateplení obvodného plášťa a podlahy podkrovia, vo výmene klampiarskych výrobkov, vo vybudovaní bezbariérového vstupu do objektu, vo vybudovaní zariadenia pre osobnú hygienu imobilných študentov, vo vybudovaní knižnice a kabinetov v podkrovných priestoroch, vo vymaľovaní objektu a vo vybavení učebni novým školským nábytkom.

Postupne z vlastných finančných prostriedkov dochádza k výmene pôvodných okien za nové, plastové na SOŠ Tovarnícka 1632, Topoľčany. Rekonštrukcia telocvične, výmena pôvodných okien za plastové, zateplenie objektov budovy SOŠ Pilska 7, Topoľčany bola

začatá v roku 2013 pokračuje v roku 2014. Hygienický štandard stredných škôl postupne napreduje, najmä v školách s vyšším počtom študentov.

Praktické vyučovanie je praktická príprava na budúce povolania študentov stredných odborných škôl v strediskách praktického vyučovania a pracoviskách praktického vyučovania. Tieto sú vytvorené buď v dielňach alebo v prevádzkach stredných odborných škôl alebo študenti vykonávajú odbornú prax v prevádzkach súkromných podnikateľov. Ide o rôzne profesie. Stredné odborné školy na začiatku školského roka upresňujú miesta konania odbornej praxe a počet študentov vykonávajúcich odbornú prax v súkromných prevádzkach. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru sa zameriavame na dodržiavanie základných opatrení na ochranu zdravia mladistvých so zameraním na minimalizáciu a elimináciu škodlivých faktorov pracovného prostredia a podmienok práce v zmysle platnej legislatívy, ako napríklad používanie OOPP pri práci, dĺžka trvania odbornej praxe, zaraďovanie prestávok počas odbornej praxe, vytvorenie podmienok pre stravovanie, osobnú hygienu a odkladanie odevu a obuvi. Počas výkonov štátneho zdravotného dozoru v prevádzkach u fyzických alebo právnických osôb sme si vyžiadali predložiť súhlas regionálneho hygienika na prevádzku a zameriavali sme sa na dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov. V pracoviskách, kde sa vykonávalo praktické vyučovanie študentov sme nezaznamenali negatívny vplyv pracovného prostredia na zdravotný stav študentov.

V okrese Topoľčany pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami sú v prevádzke dve školy – Spojená škola internátna pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, Pod kalváriou 941, Topoľčany, ktorá zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím s narušenou komunikačnou schopnosťou.

Súčasťou školy je základná škola s materskou školou, Ul. Pavlovova 17, Topoľčany, kde hospitalizované deti a žiaci sú vzdelávaní v učebni na detskom oddelení a podľa zdravotného stavu i v izbách detského oddelenia, príp. iných oddelení nemocnice a v učebni MŠ.

Žiaci sú vzdelávaní aj vo dvoch elokovaných pracoviskách nachádzajúcich sa vo vyčlenených priestoroch DSS „Harlekýn“, Miloša Závodného, Topoľčany a vo vyčlenených priestoroch Základnej školy sv. Don Bosca, Topoľčany. Druhá škola so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami – Spojená škola internátna, Tovarnícka 1632, Topoľčany. Táto škola poskytuje primárne vzdelanie žiakom, ktorí sú v závislosti od stupňa postihnutia zaradení do variantov A, B alebo C v základnej škole a nižšie sekundárne vzdelanie žiakom v praktickej škole. Praktická škola poskytuje vzdelanie vo dvoch učebných odboroch - učebný odbor pomocné práce v kuchyni a učebný odbor pestovateľské práce. Každý učebný odbor je 3-ročný. Hygienický štandard oboch školských zariadení je na dobrej úrovni.

V termínoch od 24.09.2013 do 26.09.2013 na základe žiadosti HH SR boli vykonané ciele kontrol, zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek v zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. a Vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z. vo dvoch ubytovacích zariadeniach pri stredných školách. Jednalo sa o internát pri SOŠ Tovarnícka 1632, Topoľčany a internát pri SOŠ Terézie Vansovej 2, Topoľčany. Tieto internáty boli uvedené do prevádzky v rokoch 1966 a 1973. Nedostatky boli zistené vo frekvencii maľovania priestorov / maľovanie viac ako pred 2 rokmi / a v opotrebení vybavenia zariadení pre osobnú hygienu ubytovaných / skorodované vaničky v sprchách /. Vnútorne vybavenia internátov je síce staré, ale funkčné a prevádzková hygiena priestorov na požadovanej úrovni.

V mesiaci máj 2013 sme šetrili písomný, anonymný podnet zameraný na výskyt švábov v školskom internáte pri SOŠ Tovarnícka 1632, Topoľčany. Podnet bol neopodstatnený.

Medzi zariadenia s dlhodobou starostlivosťou patrí detský domov rodinného typu Ul. Kalinčiakova Topoľčany a zariadenie sociálnych služieb „Harlekyn“ na Ul. M. Závodného Topoľčany, kde trávajú deti a dospelí denný, týždenný a celoročný pobyt. Tieto zariadenia spĺňajú požadovaný hygienický štandard.

V okrese Topoľčany máme 2 fakulty: Ekonomická univerzita – Obchodná fakulta Bratislava, stredisko Topoľčany a Súkromná Vysoká škola ekonomiky, manažmentu a verejnej správy Bratislava, stredisko Topoľčany. Jedná sa o diaľkovú formu bakalárskeho štúdia a magisterského štúdia.

2. Zhodnotenie zmien na školách

V regióne Topoľčany sa zmenosť na základných a stredných školách už niekoľko rokov nevyskytuje.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Sledovanie vodozásobovania školských zariadení napojených na individuálny vodný zdroj patrilo medzi priority oddelenia. Na vlastný vodný zdroj naďalej zostáva napojená len Základná škola s materskou školou Urmince a Základná škola s materskou školou Šalgovce, ktoré boli sledované dvakrát ročne. Kvalita a množstvo pitnej vody vyhovovalo požiadavkám v zmysle platnej legislatívy

4. Výskyt dusičnanej methemoglobinémie

V okrese Topoľčany už niekoľko rokov dozadu nebol zaznamenaný žiadny prípad dusičnanej methemoglobinémie.

5. Stravovanie detí a mládeže

V regióne Topoľčany je zabezpečené stravovanie detí a mládeže v 74 školských jedálňach a v 6 výdajniach stravy. Počet stravníkov v roku 2013 do troch rokov je 18, v materských školách 1896, v základných školách 3473, v gymnáziách 178, v stredných odborných školách 493. Celkové percento stravujúcich sa detí a mládeže činí 60 %.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín sme postupovali v zmysle platnej legislatívy - § 26 zákona č. 355/2007 Z.z., Vyhl. MZ SR č.533/2007 Z.z. a zákon č.152/1995 Z.z.

Na základe výkonov z kontrol školské stravovacie zariadenia v našom regióne boli zaradené do I.a. II. kategórie v zmysle Národného programu ÚKP.

V mesiaci február 2013 na základe informácie Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá sme v školských jedálňach sme vykonali kontroly zamerané na prítomnosť výrobku Lasagne Bolognese Nowaco, mäsom plnené cestoviny 400 g, mrazené, dátum minimálnej trvanlivosti:24/02/2014, z Luxemburska ktorý bol s pozitívnym výsledkom vyšetrený na prítomnosť konskej DNA. Uvedený výrobok v školských jedálňach nášho okresu sa nevyskytol. Ďalší šetrený výrobok Rýchleho výstražného systému bol Hovädzí Burger /mrazený polotovár z hovädzieho mäsa/ z Poľska, dátum minimálnej trvanlivosti: 21.10.2013. Výrobok bol s pozitívnym výsledkom vyšetrený na prítomnosť konskej DNA. Ani uvedený výrobok po šetrení v teréne sa v našom okrese v školských jedálňach nevyskytoval. Ďalší výrobok, ktorý sme šetrili v školských jedálňach boli mrazené kuracie prsia solené dovezené z Brazílskej federatívnej republiky, s dátumom minimálnej trvanlivosti: 13.01.2015. Výrobok bol vyšetrovaný na prítomnosť reziduí doxycyclínu nad MRL. Ani tento tovar sa v podmienkach našich školských jedální nevyskytoval.

V termíne od 06.05.2013 do 24.05.2013 sme na základe žiadosti ÚVZ SR v Bratislave vykonali 31 kontrol v školských jedálňach predškolských a školských zariadení zameraných na hygienu, označovanie a vysledovateľnosť mäsa. Pri kontrolách boli zistené len drobné nedostatky, týkajúce sa neúplného vedenia dokumentácie odložených vzoriek stravy

z predchádzajúceho dňa a neúplnej dokumentácie o vykonávaní dezinfekcie. V niektorých prípadoch v jedálnom lístku neboli vyznačené alergény v podávanej stravy. Všetky tieto zistené nedostatky boli po upozornení operatívne odstránené. O výsledku kontroly sme elektronicky v stanovenom termíne informovali ÚVZ SR v Bratislave, odbor HDM.

Okrem štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín sme v prevádzkach školskej jedálne pri ZŠ s MŠ Krušovce šetrili podnet pôvodu tovaru, dodávateľa, kvality dodaných tovarov, v školskej jedálni pri Základnej škole sv. Don Bosca Topolčany sme šetrili podnet na skladbu jedálneho lístka, kvantitu podávanej stravy pre žiakov školy. Oba podnety boli neopodstatnené.

I napriek sústavnej negatívnej medializácií školských jedální v rámci Slovenskej republiky v našom okrese sa hygienický štandard školských jedální spolu s rekonštrukciami školských zariadení výrazne zlepšil, taktiež uvedenie si zodpovednosti zamestnancov stravovacích prevádzok voči stravníkov. Zistené prípadné nedostatky sa operatívne odstraňujú.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

V roku 2013 sa zotavovacie podujatia v našom regióne uskutočnili v piatich zotavovacích zariadeniach: RZ Tesáre – Nové Mlyny, RZ Duchonka Land, RZ Penzión Slniečko Duchonka, v Penzióne Jazmín Duchonka a v krytej plavárni v Topolčanoch, kde sa konal plavecký výcvik žiakov základnej školy.

Pred začatím zotavovacích podujatí (školy v prírode a letné zotavovacie podujatia) bolo vydaných na základe písomných, prípadne elektronických žiadostí rozhodnutia na prevádzku o celkovom počte 38 rozhodnutí. Zotavovacie podujatia spĺňali kritéria Vyhlášky MZ SR č. 526/2007 Z.z. , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia. Celkovo bolo odrekreovaných 2563 detí, z toho 1620 detí odrekreovaných v priebehu mesiacov máj – jún (ŠvP), 33 detí sa zúčastnilo plaveckého výcviku a 910 detí odrekreovaných v zotavovacích zariadeniach počas mesiacov júl – august. V porovnaní s rokom 2012 je počet odrekreovaných detí vyšší. Hygienický štandard prevádzkovaných zotavovacích podujatí počas výkonov štátneho zdravotného dozoru bol na požadovanej úrovni. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sme venovali zvýšenú pozornosť zdravotnej dokumentácii detí, zdravotnému stavu detí, odbornej spôsobilosti zdravotníkov, prevencii vzniku pedikulózy, pestrosti jedálnych lístkov detí, stravovacej prevádzke / odborná a zdravotná spôsobilosť pracovníkov, odkladanie vzoriek stravy, dokumentácia o odkladaní

vzoriek stravy, dokumentácia systému HACCP, skladovanie potravín, záručné lehoty skladovaných potravín a pod. /, dennému režimu detí, vodozásobovaniu, odstraňovaniu odpadov, celkovej hygiene všetkých priestorov. V RZ Tesáre – Nové Mlyny v mesiaci august sme ako súčasť kontroly zotavovacieho podujatia odobrali vzorky odloženej stravy z predchádzajúceho dňa, porcie pripravenej stravy počas kontroly a vykonali stery z prevádzky kuchyne zotavovacieho zariadenia. Výsledky mikrobiologického vyšetrenia vo všetkých prípadoch boli negatívne.

Škôl v prírode v uvedených zotavovacích zariadeniach sa zúčastnili deti materských a základných škôl pod vedením pedagogických pracovníkov vysielanej školy, predovšetkým z Bratislavy a západoslovenského kraja.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Ako sme už uviedli v predchádzajúcich kapitolách hygienický štandard v materských a základných školách v okrese Topoľčany zaznamenávame už postupne zopár rokov dozadu vo väčšine školských zariadení, ktoré prešli rekonštrukciou a modernizáciou objektov budov, v zateplení objektov budov, vo výmene okien, celkovou rekonštrukciou sociálnych zariadení pre deti a mládež a zamestnancov školy, rekonštrukciou telocviční, stravovacích prevádzok, kotolní, vzduchotechniky a pod. V mnohých prípadoch, hlavne čo sa týka rekonštrukcií napr. sociálnych zariadení, telocviční a pod. boli vykonané na základe našich intervencií, keď boli zistené nedostatky pri výkonoch štátneho zdravotného dozoru.

Postupne dochádza k zlepšeniu životných podmienok a pracovných podmienok vo vnútorných interiéroch školských zariadení - vo výmene školských nábytkov, nových školských tabúl, v modernizácii vybavenosti počítačových učební a iných odborných učební a pod.

Hygienický štandard sa postupne zlepšuje aj na stredných školách, ktoré taktiež prechádzajú rekonštrukčnými prácami. Pomalšie sa realizujú rekonštrukcie v ubytovacích zariadeniach, ktoré si ubytovacie zariadenia vykonávajú svojpomocne, z vlastných finančných prostriedkov. Pracovné a životné podmienky v pracoviskách praktického vyučovania pri stredných školách alebo v súkromnom sektore nemajú negatívny vplyv na zdravotný stav študentov. Zvlášť vysoký štandard v zmysle platnej legislatívy majú novovzniknuté pracoviská praktického vyučovania pre stredných odborných školách, v ktorých študenti

príslušných študijných odborov vykonávajú odbornú prax pod metodickým vedením odborných pracovníkov stredných škôl.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

Na začiatku roku 2013 v mesiaci január a v mesiacoch október, november a december 2013 na základe elektronického hlásenia, v ktorom nám riaditelia jednotlivých predovšetkým MŠ a ZŠ oznamovali, že došlo k zvýšenému výskytu chrípky a akútnych respiračných ochorení v daných zariadeniach. Na základe týchto skutočností bolo vydaných 84 nariadení opatrení regionálnej hygieničky.

Na základe hlásenia praktických lekárov pre deti a mládež na oddelenie epidemiológie pri RÚVZ zaznamenali priebežne počas roku 2013 v detských kolektívnych zariadeniach 310 prípadov ochorení detskej populácie na ovčie kiahne, z toho 165 prípadov u detí navštevujúcich MŠ, 127 prípadov u žiakov navštevujúcich ZŠ, 16 prípadov u študentov stredných škôl, 1 klienta Spojenej školy a u jedného vysokoškoláka.

Ochorenie na šarlach sa vyskytlo v 11 prípadoch, z toho 7 prípadov u detí navštevujúcich MŠ, u 3 žiakov navštevujúcich ZŠ a 1 žiaka navštevujúceho Spojenú školu. Vírusových črevných ochorení v priebehu roku 2013 bolo celkovo 36, z toho 11 prípadov u detí navštevujúcich MŠ, 21 prípadov u žiakov navštevujúcich ZŠ a u 4 študentov navštevujúcich strednú školu.

Jedná sa iba o sporadické výskyty ochorení charakteristické pre detskú populáciu, ktoré sa vyskytovali priebežne počas celého roka 2013.

V jesennom období po skončení letných prázdnin sa objavujú prípady výskytu pedikulózy, najmä u detí nižšej vekovej kategórií. V prípade jej výskytu v kolektívnych predškolských a školských zariadeniach usmerňujeme vedenie školy o opatreniach pri vzniku a šírenia tohto ochorenia.

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
				5	6	7						
5	27	0	3/650	335	0	1	23	64	0	0	35	0

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	1	0	2	0	0	0	0
2.	Materské školy	42	1	50	0	0	5	0
3.	Základné školy	26	2	26	0	0	2	0
4.	Gymnáziá	3	2	6	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	10	4	10	0	0	17	0
6.	Jazykové školy	3	3	3	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	72	68	20	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	6	1	6	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	2	1	2	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	29	2	13	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	8	0	8	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	2	0	2	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	36	4	14	0	0	13	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	74	7	142	0	0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	8	8	8	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	21	14	10	0	0	0	0
18.	Ostatné	56	35	20	0	0	0	0
SPOLU:		399	152	343	0	0	37	0

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	1	0	1	100	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	42	1	21	50	21	50	0	0	0	0
3.	Základné školy	26	2	20	77	6	23	0	0	0	0
4.	Gymnaziá	3	2	2	67	1	33	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	10	4	5	50	5	50	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	3	3	3	100	0	0	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	72	68	60	83	12	17	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	6	1	3	50	3	50	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	2	1	2	100	0	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	29	2	25	86	4	14	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	8	0	0	0	8	100	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	2	0	2	100	0	0	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	36	4	36	100	0	0	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	74	7	60	81	14	19	0	0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	8	8	6	75	2	25	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	21	14	10	48	11	52	0	0	0	0
18.	Ostatné	56	35	30	54	26	46	0	0	0	0
S P O L U:		399	152	286	72	113	28	0	0	0	0

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	0	0	0	0	0	0
2.		SOŠ	2	129	115	89	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0	0	0
4.		VŠ	0	0	0	0	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0	0	0
6.		ZŠ	2	54	43	80	0	0
7.		SŠ	0	0	0	0	0	0
8.		praktické OU	1	12	12	100	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		2	89	78	88	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojjmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
Topoľčany								
spolu v šk. roku 2013/14	26	0	5320	606	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2012/13	28	0	5379	537	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojjmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojjmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	42	40	95	2	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	26	24	92	2	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	3	3	100	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	10	10	100	0	0	0	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	3	3	100	0	0	0	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	72	72	100	0	0	0	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	6	6	100	0	0	0	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	2	2	100	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	29	29	100	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	8	8	100	0	0	0	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	2	2	100	0	0	0	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	36	36	100	0	0	0	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	74	72	97	2	0	0	0	0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	8	8	100	0	0	0	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	21	19	90	2	0	0	0	0	0	0
18.	Ostatné	56	56	100	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		399	391	98	8	0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Nitriansky	Topoľčany	0	0	0	0	0	0
Spolu kraj:		0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdičkou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	1	0	0	0	0	1	100	0	0	0	0
2.	Materské školy	42	38	90	3	7	0	0	0	0	1	2
3.	Základné školy	26	25	96	0	0	1	4	0	0	0	0
4.	Gymnázia	3	0	0	0	0	2	67	0	0	1	33
5.	SOŠ ^{b)}	10	4	40	1	10	1	10	0	0	4	40
6.	Špeciálne školy ^{c)}	6	5	83	0	0	1	17	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	8	7	88	0	0	1	12	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	36	4	100	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	56	0	0	0	0	0	0	0	0	56	100
S P O L U:		190	83	44	4	2	7	4	0	0	64	34

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení
3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %
4. počet zariadení s dovozom stravy
5. počet zariadení s dovozom stravy v %
6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.
7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %
8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.
9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	42	39	36	92	3	8	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	26	25	12	48	13	52	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	10	4	2	50	2	50	0	0	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	6	2	0	0	2	100	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	36	4	3	75	1	25	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		190	74	53	72	21	28	0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	1	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	42	3	0	0	3	100	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	26	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	10	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		190	6	0	0	6	100	0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	18	18	100
2.	Materské školy	2140	1896	89
3.	Základné školy	5320	3473	65
4.	Gymnázia	799	178	22
5.	SOŠ ^{b)}	3390	493	15
6.	Špeciálne školy ^{c)}	221	120	54
7.	Fakulty vysokých škôl	215	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	248	248	100
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	2563	2530	99
11.	Ostatné	0	0	0
S P O L U:		14914	8956	60

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1.	2.	3.	4.
1	zotavovacie podujatie	4	6	0	910
2	školy v prírode	31	31	0	1620
3	Iné	1	1	0	33
SPOLU:		36	38	0	2563

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	0	0	0	0
2	školy v prírode	0	0	0	0
3	Iné	0	0	0	0
SPOLU:		0	0	0	0

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
4. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
5. počet rekreovaných detí

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM
V TOPOĽČANOCH

VÝROČNÁ SPRÁVA
za rok 2013

Správu vyhotovili pracovníci oddelenia
Epidemiológie

I. Demografické trendy

Popisovali sa za rok 2010 (popisujú sa každých päť rokov).

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Topoľčany

Rok 2013 bol, čo sa epidemiologickej situácie týka, priaznivý.

Vo výskyte *alimentárnych* *nákaz* bola epidemiologická situácia priaznivá, pretože celkový počet ochorení – 341 - sa mierne znížil v porovnaní s predchádzajúcim rokom a tiež sme zaznamenali len jednu menšiu epidémiu (5 ochorení) v ZSS Kovarce. Ochorenia prebiehali sporadicky v priebehu celého roka, prípadne po niekoľko ochorení v jednej rodine (2 až 5 ochorení). V minulosti najviac *alimentárnych* ochorení spôsobovali rôzne typy salmonel, v sledovanom roku bolo takýchto ochorení spolu 85, z toho v 1 prípade išlo o bezpríznakové nosičstvo zachytené náhodne pri inom vyšetrení. Väčšina ochorení na salmonelózu vznikla po konzumácii nedostatočne tepelne upravených vajec. Ochorenia postihli všetky vekové skupiny, vrátane detí do 1 roka života. Najviac sa ich vyskytlo v teplých mesiacoch roka.

Oproti predchádzajúcemu roku sa zvýšil počet ochorení spôsobených inými patogénnymi baktériami – spolu 141 ochorení; z toho 126 vyvolal kamylobakter – ochorenia boli sporadické, ale aj po 2 až 3 prípady v rodine a v 4 prípadoch ochoreli deti do 1 roka života; vznikli väčšinou po konzumácii mäsových a hydínových výrobkov. Ďalších 6 ochorení spôsobili patogénne E.coli – všetky u malých detí do 2 rokov a 6 ochorení yersínia (po konzumácii mäsových výrobkov).

Zaznamenali sme i 1 ochorenie na dyzentériu importované z Nemecka.

U 7 chorých sa nepodarilo pri vyšetrení biologického materiálu zachytiť etiologické agens.

Poklesol i počet ochorení spôsobených vírusmi – bolo ich diagnostikovaných 108, z toho 3 vznikli ako nemocničná nákaza.

V roku 2013 sme evidovali 1 bacilonosičku brušného týfusu.

V skupine vírusových hepatítid nebol rok 2013 priaznivý – nezaznamenali sme síce žiadne akútne ochorenie, dvojnásobne však stúpol počet chronických ochorení na 14 (v predchádzajúcom roku ich bolo 7), z toho 9 na chronickú hepatitídu B a 5 na chronickú

hepatitídu C. Ochorenia boli v rôznych vekových skupinách, v 3 prípadoch v súvislosti s injekčným užívaním drog, v 1 prípade mal pacient v anamnéze úraz s amputáciou prsta a 10 prípadov zostalo epidemiologicky neobjasnených. Žiadne z ochorení nebolo u očkovanej osoby.

V skupine respiračných nákaz preventabilných očkovaním – nevyskytlo sa žiadne ochorenie na záškrt, ružienku, príušnice, osýpky, čierny kašeľ, avšak vzrástol počet rodičov, ktorí odmietajú očkovanie detí.

Počet ochorení na ovčie kiahne oproti predchádzajúcemu roku mierne klesol na 373 prípadov (v predchádzajúcom roku 385), ktoré prebiehali počas celého roka ako lokálne epidémie predovšetkým v predškolských a školských zariadeniach, 1 ochorenie bolo u očkovaného dieťaťa s veľmi miernym priebehom.

Počet ochorení na pásový opar poklesol oproti predchádzajúcemu roku – vyskytlo sa 27 ochorení, postihoval viac ženy (15) ako mužov (12).

Taktiež sa zdvojnásobil počet ochorení vyvolaných streptokokmi: 11x šarlach, 5 erysipelov. Počet ochorení na mononukleózu vzrástol - hlásených bolo 20 ochorení (v predchádzajúcom roku 10), všetky u detí a mladistvých.

V sledovanom roku sme zaznamenali aj 2 ochorenia na akútnu pľúcnu formu TBC, a to u 10-mesačného neočkovaného dieťaťa a u 60 ročného muža.

Menej priaznivá epidemiologická situácia bola vo výskyte akútnych respiračných ochorení a chrípky: počet ochorení vzrástol na 25773 (v predchádzajúcom roku 23264), avšak nedosiahol epidemické hodnoty.

Ochorenia prebiehali skôr v lokálnych epidémiách v predškolských a školských zariadeniach, v ktorých bolo nutné prerušovať vyučovací proces – v 4. až 8. kalendárnom týždni v 12 materských školách, 7 základných školách a 1 osobitnej internátnej škole a od 40. kalendárneho týždňa do konca roka v 7 MŠ.

Žiadne ochorenie nebolo u očkovaných osôb. Očkovanie proti sezónnej chrípke sa realizovalo prostredníctvom lekárov prvého kontaktu a bolo hradené zdravotnými poisťovňami, ale zaočkovať sa dalo menej ľudí ako v predchádzajúcich rokoch. V 15 prípadoch sa ochorenie na chrípku potvrdilo i laboratórne. Boli hlásené aj závažné ochorenia na SARI, z toho 1 úmrtie.

V skupine neuroinfekcií bolo hlásených 6 sporadických ochorení spôsobených nešpecifikovanými vírusmi. Všetci chorí boli hospitalizovaní na infekčnej klinike v Nitre, doliečovali sa v domácom prostredí.

V skupine zoonóz hlásené bolo 1 ochorenie na kliešťovú encefalítidu u 35 ročného muža s pozitívnou anamnézou.

Taktiež boli hlásené 2 ochorenia na toxoplazmózu u 12 ročného chlapca a 14 ročného dievčaťa s pozitívnou anamnézou.

Na lymeskú boreliózu ochorelo 19 osôb, čo je vzostup oproti predchádzajúcemu roku (11 ochorení), z toho v I. štádiu (ECHM) 17; v II. štádiu (polyneuropatia) 0, v III. štádiu (postihnutie kĺbov) 2. Najviac ochorení (najmä I. štádium) vzniklo v teplejších mesiacoch roka a súviselo s poštípaním kliešťom.

Poranených, resp. v kontakte so zvieratami podozrivými z besnoty bolo 6 osôb, všetci sa podrobili predpísanej vakcinácii na infektologických ambulanciách; u žiadneho zvierat'a nebola besnota potvrdená laboratórnym vyšetrením.

V skupine nákaz kože a slizníc neboli hlásené ochorenia.

Vzrástol aj počet ochorení na pohlavné choroby: hlásené bolo 1 ochorenie na syfilis u 21 ročnej ženy, 10 ochorení na kvapavku (4 ženy, 6 mužov), 12 ochorení na chlamýdie (7 žien, 5 mužov), všetky vo vekových skupinách od 15 do 44 rokov a 2 ochorenia na trichomonázu u 23 a 48 ročných žien.

V roku 2013 sme zaznamenali v našom okrese 1 úmrtie 38 ročnej ženy, u ktorej sa potvrdila chrípka typ B.

V tomto roku neboli hlásené ochorenia ani prípady pozitivity HIV.

Za rok 2013 bolo z Nemocnice Topoľčany hlásených 60 *nozokomiálnych infekcií*.

III. Epidemiologická situácia:

a) Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

III.1.1. Brušný týfus a paratýfus A 01

V roku 2013 sme nezaznamenali ochorenie ani novozistené nosičstvo. V evidencii máme už len 1 bacilonosičku týfu, fagotyp A. Je to 80 ročná dôchodkyňa bez cestovateľských aktivít.

Odber biologického materiálu s podaním MgSO₄ v roku 2013 nebol vykonaný.

III.1.2. Iné infekcie salmonelami A 02

V roku 2013 sme zaznamenali, podobne ako v predchádzajúcich štyroch rokoch, nízky výskyt ochorení. Spolu bolo diagnostikovaných 85 prípadov – chorobnosť 118,0, čo je najnižší výskyt za posledných 5 rokov. Manifestných ochorení bolo 84 a 1 bezpríznakové nosičstvo u 47 ročného muža zistené pri preventívnej prehliadke (*Salmonella enteritidis*).

Zväčša sa ochorenia vyskytovali sporadicky – 64 prípadov, 5 ochorení bolo v ZSS Kovarce: 7.10.2013 si pracovníci oddelenia epidemiológie prebrali z OKM HPL Topoľčany 3 pozitívne výsledky tampónu stolice s nálezom *Salmonella enteritidis* a v popoludňajších hodinách ďalšie dva pozitívne výsledky. V ten istý deň bolo vykonané epidemiologické šetrenie, pri ktorom sa zistilo, že všetci 5 chorí sú chovanci ZSS Kovarce. Spolu ochorelo 5 osôb (z jednej izby), prvé príznaky u týchto pacientov boli ešte 27.9.2013 - hnačky, bolesti brucha a trvali iba 2 dni (veľmi ľahký priebeh ochorenia), ale aj napriek tomu im boli 1.10.2013 odobraté vzorky stolice. Ani jedno ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu v nemocnici. Pri šetrení bolo zistené, že predpokladaným faktorom prenosu mohla byť potravina, ktorú si pravdepodobne chovanci zaobstarali a skladovali v izbe sami, nakoľko je s nimi ťažšia komunikácia, nepodarilo sa nám presne určiť faktor prenosu. Vzorky stravy z kuchyne, v ktorej sa stravuje 171 chovancov, v čase šetrenia už neboli k dispozícii. Z personálu zariadenia a kuchyne neochorel nikto.

V malých rodinných epidémiách ochorelo spolu 16 osôb, a to:

Salmonelózy – charakter výskytu v roku 2013 v okrese Topoľčany

C h a r a k t e r v ý s k y t u :	S p o l u :	
	abs.	%
Sporadické prípady	64 prípadov	75,3
2 prípady v ohnisku	3x = 6 prípadov	7,1
3 prípady v ohnisku	2x = 6 prípadov	7,1
4 prípadov v ohnisku	1x = 4 prípadov	4,7
Epidémie-počet príp.	1x 5 prípadov	5,9
Spolu prípadov	71 ohnisk 85 prípadov	100,0

Vo všetkých ohniskách rodinného výskytu ochoreli po konzumácii vajec z domácich chovov, v dvoch ohniskách pripravovali domáce zákusky. U 8 chorých (zo 16) sa kultivačným vyšetrením zachytila *S. enteritidis*, u 4 chorých *S.typhi murium*, 4 prípady boli vykázané v epidemiologickej súvislosti a boli vyhľadané aktívne

Najviac ochorení bolo v mesiacoch máj, august, september a október, podľa veku u detí 1 – 4 a 5 – 9 ročných.

U rómskeho etnika neboli zaznamenané ochorenia.

U 0 ročných detí sa vyskytli 3 ochorenia:

Salmonely – etiologické agens u 0-ročných detí
v roku 2013 v okrese Topoľčany

Vek v mesiacoch	Ocho- renie	Vylučovanie	Typ salmonely		
			<i>S.enteritidis</i>	<i>S.t.murium</i>	<i>S.bovismor.</i>
6-mesačné	2		1		1
10-mesačné	1			1	
S p o l u :	3	0	1	1	1

Salmonelózy – faktory prenosu nákazy u 0-ročných detí
v roku 2013 v okrese Topoľčany

Vek v mesiacoch	Ochore- nie	Vylučo- vanie	Faktor prenosu				
			neobjas- nený	Vajíčka domáce	UMV		
6-mesačné	2			1			
10-mesačné	1			1	1		
S p o l u :	3			2	1		

Hospitalizovaných bolo spolu 22 chorých, z toho v nemocnici Topoľčany na pediatrickom oddelení 12, na chirurgickom oddelení 2, na infekčnej klinike FN v Nitre 5, na pediatrických oddeleniach v nemocniciach v Bánovciach nad Bebravou a Partizánske po 1, na onkológii v Bratislave 1.

Salmonelózy – faktory prenosu nákazy
v roku 2013 v okrese Topoľčany

Faktor prenosu :	S p o l u :	
	abs.	%
Vajíčka domáce	59	69,4
Vajíčka z distribúcie	8	9,4
Umelá mlieč.výživa	1	1,2
Mliečne výrobky	1	1,2
Cukrárenské výrobky	7	8,2
Neobjas. faktor	9	10,6
S p o l u :	85	100

Najviac ochorení spôsobilá Salmonella enteritidis.

P.č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1	S.Arizona	1	1,18	1	100,00		
2	S.Bovismorbificans	1	1,18	1	100,00		
3	S.Enteritidis	63	74,12	62	98,41	1	1,59
4	S.Skupiny B	3	3,53	3	100,00		
5	S.Skupiny C	1	1,18	1	100,00		
6	S.Typhimurium	12	14,12	12	100,00		
7	ZES-kult.negatívny	1	1,18	1	100,00		
8	ZSE kult.nevyšetrený	3	3,53	3			
	S P O L U	85	100,00	84	98,82	1	1,18

Importované ochorenia v roku 2013 neboli hlásené.

Žiadne z ochorení nebolo mimočrevné

Vzorky potravín sa neodoberali.

Regionálna veterinárna a potravinová správa nehlásila v priebehu roka žiadne ochorenie u hydiny.

III.1.3. Šigelóza A 03

V roku 2013 poklesol počet ochorení na 3 - chorobnosť 19,4.

Bacilová dyzentéria – charakter výskytu v roku 2013 v okrese Topoľčany

Charakter výskytu :	Spolu :	
	abs.	%
Sporadické prípady	1 prípad	33,3
Epidémie (počet príp.)	1x = 2 prípady	66,7
Spolu prípadov	2 ohniská 3 prípady	100,0

Sporadické ochorenie sa vyskytlo v mesiaci máj u 11 ročného chlapca, ktorý bol hospitalizovaný na DKO Topoľčany a zostalo epidemiologicky neobjasnené.

V mesiaci jún ochorela 27 ročná lekárka, ktorá bola v inkriminovanom čase v Nemecku a o 5 dní ochorel jej 26 ročný priateľ. Obaja boli hospitalizovaní na infekčnej klinike v Nitre.

Všetky 3 ochorenia vyvolala *Shigella sonnei*.

III.1.4. Iné bakteriálne črevné infekcie A 04

Počet ochorení v roku 2013 zaznamenal mierny vzostup oproti predchádzajúcemu roku – na 141, čo je chorobnosť 195,7.

Bakteriálne črevné infekcie – charakter výskytu v roku 2013 v okrese Topoľčany

C h a r a k t e r v ý s k y t u :	S p o l u :	
	abs.	%
Sporadické prípady	135 prípadov	95,7
2 prípady v ohnisku	3x = 6 prípadov	4,3
Epidémie-počet príp.	0	0
Spolu prípadov	138 ohnisk 141 prípadov	100,0

Rozdelenie bakteriálnych črevných infekcií hlásených v roku 2013 v okrese Topoľčany podľa diagnóz

Diagnóza		S p o l u :	
		abs.	%
Inf.enteropatog.E.coli	A040	6	4,3
Kampylobakteriáza	A045	126	89,4
Clostridium difficile	A047	3	2,1
Yersiniáza	A046	6	4,3
S p o l u :	A04	141	100,0

Faktor prenosu u bakteriálnych črevných infekcií hlásených v okrese Topoľčany v roku 2013

Faktor prenosu	počet	%
Mäso a mäsové výrobky	102	72,3
Vajíčka a výrobky z nich		
Zmiešaná strava		
Mäso – kuracie	16	11,3
Mäso – bravčové	5	3,5
Konzerva domáca	1	0,7
Mäso – iné	5	3,5
Mliečne výrobky	1	0,7
Neobjasnený faktor prenosu	11	7,8
S p o l u	141	100,0

Etiológia bakteriálnych črevných infekcií
hlásených v roku 2013 v okrese Topoľčany

Etiologické agens	Počet prípadov	%
Campylobacter jejuni	5	3,5
Campylobacter sp.	119	84,4
Escherichia coli	6	4,3
Yersinia enterocolitica	5	3,5
Clostridium difficile	3	2,1
ZES kultivačne nevyšetrené	3	2,1
S p o l u	141	100,0

Bakteriálne črevné infekcie – etiologické agens u 0-ročných detí
v roku 2013 v okrese Topoľčany

Vek v mesiacoch	Ochorenie	Typ baktérie			
		Campylobacter sp.	Campylobacter jejuni	E.coli O 126	E.coli O 86
12 dňový novorodenec	1		1		
1-mesačné	2			1	1
4-mesačné	1	1			
5-mesačné	1	1			
7-mesačné	1	1			
9-mesačné	1			1	
S p o l u :	7	3	1	2	1

Bakteriálne črevné infekcie – faktory prenosu nákazy u 0-ročných detí
v roku 2013 v okrese Topoľčany

Vek v mesiacoch	Ochorenie	Faktor prenosu					
		neobjasnený	kuracie mäso	Mäsové výrobky			
12 dňový novorodenec	1	1					
1-mesačné	2	2					
4-mesačné	1		1				
5-mesačné	1	1					
7-mesačné	1			1			
9-mesačné	1	1					
S p o l u :	7	5	1	1			

Z celkového počtu ochorení boli 3 vyhládané aktívne v ohniskách.

Hospitalizáciu si vyžiadalo 13 ochorení: 9 na pediatrickom oddelení v nemocničnom zariadení v Topoľčanoch, 4 na infekčnej klinike v Nitre..

U rómskeho etnika bolo zaznamenané 1 ochorenie u 1-ročného dieťaťa po konzumácii kuracieho mäsa (*Campylobacter* sp.).

III.1.5. Iné bakteriálne otravy potravinami A 05

V roku 2013 sme nemali hlásené ochorenia.

III.1.6. Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie – A 07, A 08

V roku 2013 bolo diagnostikovaných 108 ochorení (chorobnosť 149,9), čo je oproti predchádzajúcemu roku mierny pokles. Z nich 45 bolo vyvolaných rotavírusmi, 42 norovírusmi a 21 adenovírusmi. Ochorenia sa vyskytovali vo vekových skupinách:

0 roční	- rotavírusové	5x	norovírusové	7x	adenovírusové	3x
1 – 4 roční	- rotavírusové	26x	norovírusové	19x	adenovírusové	9x
5 – 9 roční	- rotavírusové	5x	norovírusové	10x	adenovírusové	4x
10 – 14 roční	- rotavírusové	3x	norovírusové	4x	adenovírusové	2x
15 - 19 roční	- rotavírusové	2x	norovírusové	2x	adenovírusové	2x
25 - 34 roční	- rotavírusové	1x	norovírusové	0	adenovírusové	0
45 - 54 roční	- rotavírusové	2x	norovírusové	0	adenovírusové	1x
65 a viac roč.	- rotavírusové	1x	norovírusové	0	adenovírusové	0x

Najviac ich bolo hlásených v mesiacoch máj až október.

Biologický materiál bol vyšetrený dôkazom antigénu. Všetky ochorenia boli u neočkovaných jedincov a zostali epidemiologicky neobjasnené.

Hospitalizovaných bolo 82 chorých, z toho 79 na pediatrickom oddelení v NsP n.o. Topoľčany, 3 na IK FN Nitra .

Z celkového počtu 3 ochorenia vyvolané norovírusom boli u rómskych detí .

Tri ochorenia vznikli ako nozokomiálna nákaza na DKO Topoľčany (2x rotavírus, 1x norovírus).

III.1.7. Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu A 09

V roku 2013 poklesol počet ochorení oproti predchádzajúcim rokom, bolo hlásených 7 ochorení, čo je chorobnosť 9,7.

Ochorenia sa vyskytovali sporadicky v priebehu roka vo vekových skupinách: 1 - 4 roční 1x, 15 – 19 roč. 2x, 25 – 34 roč. 2x, 35 – 44 roč. 1x, 45 – 54 roč. 1x., ochoreli 4 muži a 3 ženy.

Žiadne z ochorení nebolo u rómskeho etnika.

Hospitalizovaní boli 3 chorí na IK FN Nitra.

U všetkých chorých bolo vyšetrenie TR s negatívnym výsledkom.

III.2. Vírusové hepatitídy

III.2.1. Akútna hepatitída A B 15

V roku 2013 nebolo diagnostikované ochorenie.

III.2.2. Vírusová hepatitída B B 16

V roku 2013 nebolo diagnostikované akútne ochorenie, náhodne sa zistilo nosičstvo pri inom vyšetrení u 56 ročnej ženy.

V roku 2013 sme nemali hláseného novorodenca HBsAg pozitívnej matky.

V Strednej zdravotníckej škole Topoľčany bolo očkovaných 3 dávkami 97 (100%) študentov. Očkovanie bolo realizované u obvodných lekárov.

V priebehu roka bolo očkovaných 28 pacientov, ktorí boli zaradení do dialyzačného programu a 16 pacientov v príprave .

Základné očkovanie a preočkovanie detskej populácie bolo na vysokej úrovni – ročník narodenia 2011 očkovanie na 98%.

Postvaccinačná reakcia nebola hlásená.

III.2.3. Iné akútne vírusové hepatitídy B 17

V roku 2013 nebolo diagnostikované ochorenie.

III.2.4. Chronická vírusová hepatitída – B 18

V roku 2013 bolo hlásených 9 ochorení na *chronickú hepatitídu B* (chorobnosť 12,5), vo vekových skupinách 20 – 24 roč. 1x, 35 – 44 roč. 4x, 45 – 54 roč. 2x, 55 – 64 roč. 2x. Ochorenia boli zistené pri inom vyšetrení, v jednom prípade išlo o i.v. aplikáciu drog, jeden pacient je kamionista a pred šiestimi rokmi mal úraz s amputáciou prsta, ostatné zostali epidemiologicky neobjasnené. Ochorenia boli laboratórne potvrdené vyšetrením krvi.

Nikto z chorých nebol očkovaný proti VHB.

V súvislosti s týmito ochoreniami bolo odoslaných na vyšetrenie 5 kontaktov, u ktorých bolo zahájené očkovanie.

V roku 2013 bolo hlásených 5 ochorení na *chronickú hepatitídu C* (chorobnosť 6, 9) vo vekových skupinách:

20 – 24 roč.	1 muž, v anamnéze aplikácia i.v. drog
35 – 44 roč.	2 ženy, jedna vo výkone trestu a i.v. aplikácia drog, druhá Rómka – zistené počas hospitalizácie, epidemiologicky neobjasnené
55 – 64 roč.	1 žena, zistené pri inom vyšetrení, epidemiologicky neobjasnené
65 + roč.	1 žena, zistené pri inom vyšetrení, epidemiologicky neobjasnené

III.2.5. Nešpecifikovaná vírusová hepatitída – B 19

V roku 2013 nebolo diagnostikované ochorenie.

III.3. Respiračné nákazy

III.3.1. Záškrt A 36

V roku 2013 nebolo diagnostikované ochorenie.

Základné očkovanie a preočkovanie detskej populácie – ročník narodenia 2011 očkovanie na 98%, preočkovanie v ročníku narodenia 2006 bolo vykonané na 98,9%, preočkovanie v ročníku narodenia 1999 na 98,7% .

Postvákcináčná reakcia nebola hlásená.

III.3.2. Pertussis A 37

V roku 2013 nebolo diagnostikované ochorenie.

Základné očkovanie a preočkovanie v sledovaných vekových skupinách bolo na vysokej úrovni: ročník narodenia 2011 na 98%, ročník narodenia 2006 na 98,9%.

Postvákcináčná reakcia nebola hlásená.

III.3.3. Streptokokové infekcie A 38

V roku 2013 bolo hlásených 11 ochorení na *šarlach* (chorobnosť 15,3) v mesiacoch: január 3 ochorenia, marec, apríl, máj po 1 ochorení, júl a november po 2 ochorenia, december 1 ochorenie. Ochorenia sa vyskytli vo vekových skupinách: 1 – 4 roč. 4x, 5 – 9 ročných 5x, 10 – 14 roč. 1x, 15 – 19 roč. 1x. U všetkých chorých bol z TH bol kultivačne potvrdený *Streptococcus pyogenes*. Chorí boli izolovaní v domácom prostredí.

Taktiež bolo hlásených 5 ochorení na erysipel (chorobnosť 6,94), z toho 4 u mužov a 1 u žien. Ochorenia boli vo vekových skupinách: 35 – 44 roč. 1x, 45 – 54 roč. 1x, 55 – 64 roč. 2x, 65+ 1x. Hospitalizovaní boli 2 chorí na infekčnej klinike v Nitre.

III.3.4. Infekcie herpesovým vírusom (herpes simplex) B 00

V roku 2013 neboli hlásené ochorenia.

III.3.5. Varicella B 01

V roku 2013 sa počet hlásených ochorení v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne nezmenil. Zaznamenali sme 373 prípadov, čo je chorobnosť 517,8. Ochorenia sa vyskytovali u oboch pohlaví, v priebehu celého roka. Podľa veku ich bolo najviac u detí vo

vekovej skupine 1 – 4 , 5 – 9 a 10 - 14 ročných, ojedinele u adolescentov a dospelých osôb. Štyri ochorenia boli aj u 0 ročných detí.

U rómskeho etnika sa ochorenie nevyskytlo.

Jedno z ochorení sa vyskytlo u 3 ročného dieťaťa, očkovaného vakcínou PRIORIX TETRA, priebeh ochorenia bol veľmi mierny.

Jedno z ochorení si vyžiadalo hospitalizáciu na infekčnom oddelení v Nitre.

III.3.6. *Herpes zoster* B 02

Počet ochorení na *herpes zoster* poklesol v roku 2013 na 27, čo je chorobnosť 37,5. Choreli viac ženy (15) ako muži (12).

Ochorenia podľa vekových skupín:

20 – 24 roční	2x
25 – 34 roční	2x
35 – 44 roční	1x
45 – 54 roční	4x
55 – 64 roční	7x
65+ roční	11x

Ochorenia prebiehali sporadicky v priebehu roka, najviac ich bolo v mesiaci jún.

U rómskeho etnika sa ochorenia nevyskytli.

Hospitalizáciu na infekčnej klinike v Nitre si vyžiadalo 1 ochorenie.

III.3.7. *Morbilli* B 05

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie ani podozrenie .

V roku 2013 sa vykonávalo očkovanie a preočkovanie kombinovanou vakcínou PRIORIX. V ročníku narodenia 2011 bolo očkovaných spolu 97,5% detí, v ročníku narodenia 2010 bolo očkovaných 98,6 % detí. Preočkovanie v ročníku narodenia 2001 bolo vykonané u 99,5% detí.

Postvakcinačná reakcia nebola hlásená.

III.3.8. Rubeola B 06

V roku 2013 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

V roku 2013 sa vykonávalo očkovanie a preočkovanie kombinovanou vakcínou PRIORIX. V ročníku narodenia 2010 bolo očkovaných spolu 98,6% detí, v ročníku narodenia 2011 bolo očkovaných 97,5% detí. Preočkovanie v ročníku narodenia 2001 bolo vykonané u 99,5% detí.

Postvaccinačná reakcia nebola hlásená.

III.3.9. Iné vírusové infekcie charakterizované léziami kože a sliznice nezatriedené inde B 08

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.3.10. Parotitis epidemica B 26

V roku 2013 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

V roku 2013 sa vykonávalo očkovanie a preočkovanie kombinovanou vakcínou PRIORIX. V ročníku narodenia 2010 bolo očkovaných spolu 98,6% detí, v ročníku narodenia 2011 bolo očkovaných 97,5% detí. Preočkovanie v ročníku narodenia 2001 bolo vykonané u 99,5% detí.

Postvaccinačná reakcia nebola hlásená.

III.3.11. Infekčná mononukleóza B 27

V roku 2013 bolo hlásených 5 ochorení, čo je chorobnosť 6,94.

Výskyt podľa sezonality: január, apríl a september po 1 ochorení, máj 2 ochorenia.

Podľa vekových skupín: 1 – 4 roč. 1x, 5 – 9 roční 1x, 15 – 19 roční 2x, 20 – 24 roční 1x.

Podľa pohlavia : muži – 4 ochorenia, ženy – 1 ochorenie.

Všetky ochorenia prebiehali ako uzlinová forma infekcie.

U rómskeho etnika sa ochorenia nevyskytli.

Hospitalizovaní boli na infekčnej klinike FN Nitra 3 chorí.

III.3.12. Chrápka a ARO J 10, J 11

V roku 2013 sa počet ochorení v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne zvýšil na 25773 (chorobnosť 57157,88), z toho chrípke podobných ochorení bolo 1875 (chorobnosť 4158,27) .

Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka so sezónne zvýšeným výskytom v prvých týždňoch roka, kedy sa zaznamenali i lokálne epidémie v uzavretých kolektívach a bol prerušený vyučovací proces v 12 MŠ, 7 ZŠ a v Spojenej internátnej škole (4. až 8. KT).

K ďalšiemu sezónnemu zvýšeniu počtu ochorení s lokálnym nárastom došlo koncom roka, v 40. až 51. kalendárnom týždni bol vyučovací proces prerušený v 7 MŠ.

Zaznamenali sme i jednu menšiu epidémiu v ZSS Kovarce - v mesiaci február sme zaznamenali zvýšený výskyt akútnych respiračných ochorení v zariadení sociálnych služieb „Clementia“ Kovarce. Všetci klienti tohto zariadenia boli v mesiaci september 2012 očkovaní proti chrípke vakcínou Fluarix. U dvoch klientov sme odobrali nasopharyngeálny výter a u oboch sa potvrdila v NRC pre chrípku v Bratislave chrípka typu B Wisconsin/1/2010-like. V zariadení bol nariadený rozhodnutím regionálnej hygieničky od 4.2. do 18.2.2013 zákaz návštev.

Očkovanie proti sezónnej chrípke sa v roku 2013 realizovalo prostredníctvom zdravotných poisťovní. V kolektívnych zariadeniach nášho okresu bolo zaočkovaných 822 osôb a 75 detí do 15 rokov v pediatrických ambulanciách.

Reakcie po očkovaní neboli hlásené.

V roku 2013 bolo odobratých a zaslaných do NRC pre chrípku 11 nasopharyngeálnych výterov. Z tohto počtu bolo 6 pozitívnych výsledkov – 5x typ B Wisconsin/1/2010-like, 1x typ A bližšie neurčený. Okrem týchto výsledkov bolo potvrdené 1 ochorenie u 7 roč. neočkovaného dieťaťa v NRC B. Bystrica metódou RT PCR – vírus chrípky B bližšie neurčený. Taktiež neštátne laboratória HPL vykonávajú diagnostiku chrípky rýchlotestom – takto bolo potvrdených 8 ochorení – typ B bližšie neurčený.

Ochorenia na SARI: v roku 2013 sme mali nahlásených 5 ochorení.

V mesiaci január sme mali hlásené jedno ochorenie u 38 ročnej pacientky, ktorá bola prijatá na OAIM NsP Topoľčany s melenou, krvácaním a pečňovým zlyhávaním (cirhóza pečene). Na druhý deň výstup TT 39°C, globálne respiračné zlyhávanie. 28.1.2013 odobratý NV

a odoslaný do NRC pre chrípku, kde 30.1.2013 potvrdený metódou RT-PCR vírus chrípky B bližšie neurčený (A(H1N1)2009 negat.).

Pacientke bola podaná kombinovaná ATB terapia (Amoksiklav+Mycomax) a iba jedna dávka Tamiflu. Dňa 28.01.2012 o cca 23,00 hod. pacientka exitovala. Príčina úmrtia: ťažká obojstranná bronchopneumónia spôsobená vírusom chrípky typu B bez bližšej špecifikácie, dekompenzovaná cirhóza pečene, krvácanie z ezofageálnych varixov.

V 11. kalendárnom týždni sme hlásili jedno ochorenie na SARI u 58 ročnej pacientky, ktorá bola privezená RZP bez ZD na interné odd. v Topoľčanoch s klinickými príznakmi - asi 4 - 5 týždňov infekč. HDC, celková slabosť, zhoršenie dýchania, bolesť brucha, bez teploty. Pridružila sa pneumónia a globálne respiračné zlyhávanie. Liečená bola Ospamoxom, antivirotiká podané neboli, očkovanie proti chrípke sa nepodarilo zistiť. U pacientky bol rizikový faktor: pečeňové zlyhávanie, zlyhávanie obličiek, melena, zvýšenie hladiny hepatálnych transamináz - pacientka popierala požívanie alkoholu.

Podpora dýchania: - UPV – nie, oxygenoterapia: áno.

Dňa 09.03.2013 o 04,00 hod. pacientka exitovala. Dňa 11.03.2013 vykonaná pitva (FN Nitra). Príčina úmrtia: 1. choroba, ktorá priamo privodila smrť - Zlyhanie činnosti pečene a obličiek, 2. prvotná príčina - podozrenie na chrípkový zápal pľúc.

Ochorenie nám bolo hlásené z RÚVZ Nitra 12.3.2013 po obdržaní pitevného protokolu. Z interného oddelenia NsP Topoľčany nám toto ochorenie a úmrtie (aj napriek predchádzajúcemu upozorneniu o hlásení SARI) hlásené nebolo.

Odberu na virologické vyšetrenie: odber vykonaný 11.03.2013 na patologicko-anatomickej oddelení FN Nitra, výsledky virologických vyšetrení : bronchy+pľúca - 15.3.2013 chrípka A, B - negat. Ochorenie nebolo potvrdené.

V 20. kalendárnom týždni nám bolo hlásené z OAİM NsP n.o. Topoľčany jedno podozrenie na SARI u 66 ročného muža s cca 3 dni trvajúcimi chrípkovými príznakmi - celková slabosť, zhoršenie dýchania, teplota 38,5°C, respiračné a kardiálne zlyhávanie, porucha vedomia. Od 15.05.2013 bol hospitalizovaný na internom oddelení - JIS a následne na OAİM, NsP Topoľčany n.o.

Odber materiálu vykonaný 15.05.2013 na OAİM. Komplikácie: poruchy vedomia, respiračné zlyhávanie. Terapia ATB: Axetin, antivirotiká: nie. Podpora dýchania: - UPV. Očkovanie proti chrípke nebol.

Rizikový faktor: ICHS, cievna mozgová príhoda v decembri 2012, DM, chronická renálna insuficiencia, alkoholizmus. Podľa udania syna pacienta bol pacient v kontakte so svojou dcérou, ktorá žije s dvomi deťmi v Rakúsku a u ktorých sa vyskytlo asi pred dvomi týždňami

akútne respiračné ochorenie. Tak isto ochorel aj syn pacienta cca pre 7 dňami. Ani u jedného z týchto chorých (4) sa nevyskytli závažné komplikácie a t.č. sú už zdraví. Pacient žije s manželkou, ktorá do tejto doby neochorela. Výsledky virologických vyšetrení: 31.5.2013 negat. - chrípka A, B a iné vírusy.

V 31. kalendárnom týždni sme hlásili jedno podozrenie na SARI u 61 ročného muža. 24.7.2013 bol hospitalizovaný na neurologickom oddelení NsP n.o. Topoľčany s diagnózou dorzopatia NS, 26.7.2013 bol preložený na interné oddelenie, 31.7.2013 na internú JIS a v ten istý deň na OAIM NsP Topoľčany s komplikáciami – pneumónia, respiračné zlyhávanie. Terapia – Ciphin, Amoksiklav, od 31.7.2013 Gentamycín+Vankomycín, antivirotiká podané neboli, očkovaný proti chrípke nebol. Podpora dýchania – UPV. Rizikový faktor – chronická renálna insuficiencia – dialyzovaný pacient, alkoholizmus, cestovanie – negat. odber na virologické vyšetrenie vykonali na OAIM, výsledky virologických vyšetrení : 15.8.2013 - test na bunkových kultúrach - negat., hemaglutinácia - negat. Ochorenie nebolo potvrdené.

Posledné podozrenie na SARI sme hlásili v 51. kalendárnom týždni. Jednalo sa o 35 ročného muža, ktorý bol hospitalizovaný na internom oddelení v Topoľčanoch s TT 39°C, suchý kašeľ, malátnosť, bolesti celého tela. Postupne zhoršenie dýchania, pridružila sa pneumónia. Terapia: Ciphin, Amoksiklav, antivirotiká nepodané. Cestovateľská anamnéza negatívna, očkovaný proti chrípke nebol. Materiál na virologické vyšetrenie bol odobratý 17.12.2013, výsledky vyšetrení negat., ochorenie sa nepotvrdilo.

III.3.13. Epiglottitída J 05

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.3.14. Septikémia vyvolaná Haemophilus influenzae A 413

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.3.15. Tuberkulóza A 15 – A 19

V roku 2013 boli hlásené 2 ochorenia:

- u 60 ročného muža, diagnostikované ako nešpecifikovaná respiračná TBC potvrdená bakteriologicky a histologicky zo spúta (*Mycobacterium tuberculosis*). Pacient bol hospitalizovaný v liečebni Nitra – Zobor
- u 10-mesačného neočkovaného dieťaťa (povinné očkovanie u detí narodených v roku 2012 bolo zrušené), ktorého otec bol v ústavnej starostlivosti pre BK pozitívitu TBC – granulóm v laryngu – toto ochorenie nám nebolo hlásené. Dievčatko bolo prijaté na hospitalizáciu do Šrobárovho ústavu detskej TaRCH v Dolnom Smokovci ako kontakt, ochorenie bolo potvrdené RTG a CT vyšetrením hrudníka ako TBC pľúc a vnútrohrudníkových LU, kultivačne a mikroskopicky negat. Po preliečení bolo prepustené do domáceho doliečenia.

III.4. Neuroinfekcie

III.4.1. Meningokoková infekcia A 39

V roku 2013 nebolo diagnostikované ochorenie.

III.4.2. Vírusová meningitída A 87

V roku 2013 nebolo diagnostikované ochorenie.

III.4.3. Iná vírusová infekcia centrálného nervového systému nezatriedená inde A 88

V roku 2013 bolo hlásené 1 ochorenie:

- u 31 ročného muža, ktorý ochorel v septembri na meningeálnu formu. Hospitalizovaný bol na infekčnej klinike v Nitre, kde bola diagnóza uzatvorená ako meningoencefalitis acuta v.s. pri CMV infekcii. Kultivačné a mikroskopické vyšetrenie likvoru negat., sérologické vyšetrenia na KE, LB, HSV 1+2 negat.

III.4.4. Nešpecifikovaná vírusová encefalitída A 86

Nešpecifikovaná vírusová infekcia centrálného nervového systému A 89

V roku 2013 boli diagnostikované 4 ochorenia:

- v mesiaci august ochorel 12 ročný chlapec na meningeálnu formu, hospitalizovaný bol na infekčnej klinike v Nitre, kde mu bol odobratý likvor – mikroskopicky a kultivačne negatívny, sérologické vyšetrenie na KE a LB negat.
- v mesiaci august ochorel 37 ročný muž na meningeálnu formu, počas hospitalizácie na infekčnej klinike v Nitre, kde mu opakovane robili vyšetrenie likvoru – mikroskopicky i kultivačne negat., taktiež vyšetrenia na KE, LB, HSV, CMV, EBV, leptospiry negat.
- v mesiaci október ochorel 13 ročný chlapec na meningeálnu formu, počas hospitalizácie na infekčnej klinike v Nitre mu boli robené kultivačné, mikroskopické a sérologické vyšetrenia likvoru a séra na KE, LB, CMV, EBV, HSV 1+2 – všetko negat.
- v mesiaci október ochorel 3 ročný chlapec na meningeálnu formu, hospitalizovaný bol na infekčnej klinike v Nitre mu boli robené kultivačné, mikroskopické a sérologické vyšetrenia na KE, LB, HSV 1+2 – všetko negat.

III.4.5. Herpetickovírusová encefalitída B 004

V roku 2013 bolo hlásené 1 ochorenie:

- u 78 ročnej ženy, ktorá ochorela v apríli na meningeálnu formu. Počas hospitalizácie na infekčnej klinike v Nitre bola diagnóza uzatvorená ako meningoencephalitis herpeticus. Kultivačné, mikroskopické a sérologické vyšetrenia likvoru a séra na KE, LB, HSV 1+2, listeriózu negat., sérum na VZV pozit. IgG aj IgA.

III.4.6. Varicellová meningitída B 010, *varicellová encefalitída* B 011

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.4.7. Zosterová meningitída B 020 zosterová encefalitída B 021

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.4.8. Bakteriálny zápal mozgových plien nezatriedený inde G 00

V roku 2013 neboli hlásené ochorenia.

III.4.9. Zápal mozgových plien vyvolaný inými a nešpecifikovanými príčinami G 03

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.4.10. Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy G 04

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.4.11. Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy pri chorobách nezatriedených inde G 05

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.4.12. Poruchy spánkového nervu G 51

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.4.13. Zápalová polyneuropatia G 61

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.5. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

III.5.1. Tularémia A 21

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.5.2. Leptospiróza A 27

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.5.3. Listeriόza A 32

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.5.4. Ornitόza, psitakόza A 70

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.5.5. Pomalé vírusové infekcie centrálného nervového systému A 81

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.5.6. Vírusová encefalitída prenášaná kliešťami A 84

V roku 2013 bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 1,4) u 35 ročného muža, ktorý ochorel na febrilnú formu. Ochorenie malo dvojfázový priebeh. Diagnόza potvrdená sérologickým vyšetrením : KE IgM aj IgG pozit. Liečený bol na infekčnej klinike v Nitre.

Pacient udával v anamnéze pobyt v prírode a zaklieštenie.

III.5.7. Toxoplazmόza B 58

V roku 2013 boli diagnostikované 2 ochorenia:

- u 12 ročného chlapca, ktorý v anamnéze udával konzumáciu surového mäsa (klobásy), ochorel na uzlinovú formu, ochorenie bolo potvrdené sérologickým vyšetrením: KFR 1:4096, ELISA IgG 193 IU/ml, IgM viac ako 1:3000, IgA viac ako 160 EU/ml, liečený bol ambulantne

- u 14 ročného dievčaťa, v rodine ktorého sa chová pes aj mačka, ochorelo na uzlinovú formu, ochorenie bolo potvrdené sérologickým vyšetrením:

I. vzorka KFR 1: 1024, ELISA	IgG viac ako 250 IU/ml, IgM 1: 2160 IgA viac ako 160 AU/ml
II. vzorka KFR 1: 1024, ELISA	IgG viac ako 250 IU/ml IgM 1: 364 IgA 45 AU/ml
III. vzorka KFR 1: 512, ELISA	IgG 216 IU/ml IgM 1: 188 IgA 17 AU/ml

- liečená bola ambulantne

III.5.8. Tenióza B 68

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.5.9. Trichinelóza B 75

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.5.10. Askarióza B 77

Hlásené nebolo žiadne ochorenie.

III.5.11. Iné helmintózy B 83

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.5.12. *Lymeská choroba A 692, G 630, M 012*

V roku 2013 bolo hlásených 19 ochorení, čo je chorobnosť 26,4 z toho:

I. štádium	-	ECHM	-	17
II. štádium	-	polyneuropatia	-	0
III. štádium	-	kĺbna forma	-	2

Podľa sezonality:

- ❖ ECHM: máj - 2 ochorenia, jún – 6 ochorení, júl – 5 ochorení, august – 2 ochorenia, september - 1 ochorenie, október – 1 ochorenie
- ❖ Polyneuropatia: 0 ochorení
- ❖ Kĺbna forma: jún – 1 ochorenie, júl – 1 ochorenie,

Podľa veku:

- ❖ ECHM: 1 – 4 roční – 1x, 35 – 44 roční – 2x, 45 – 54 roční – 6x, 55 – 64 roční - 7x, 65+ roční – 1x
- ❖ Polyneurapatia: 0
- ❖ Kĺbna forma: 55 – 64 roční – 1x, 65+ roční – 1x

Podľa pohlavia:

- ❖ ECHM: 7 mužov 10 žien
- ❖ Polyneurapatia: 0
- ❖ Kĺbna forma: 1 muž 1 žena

Sérologickým vyšetrením bolo potvrdených 15 ochorení a 4 ochorenia boli diagnostikované na základe klinického obrazu.

Poštípacie kliešťom udávalo 16 chorých, iným hmyzom 1 a 2 ochorenia zostali epidemiologicky neobjasnené.

Hospitalizáciu si nevyžiadalo žiadne z ochorení. ochorenie.

III.5.13. *Kontakt alebo ohrozenie besnotou Z 203*

Aj roku 2013 pokračovala priaznivá situácia; do kontaktu, resp. ohrozenia besnotou prišlo 6 osôb, čo je chorobnosť 8,3.

V roku 2013 nebola hlásená laboratórne potvrdená besnota u žiadneho zvierat'a.

Poranenia spôsobili tieto zvieratá:

Pes	- 3x
Mačka	- 1x
Potkan	- 1x
Kontakt s farmárskym zvierat'om	- 1x (kontakt a konzumácia mäsa z ovce, ktorá uhynula a nebola odoslaná na vyšetrenie)

Lokalizácia poranení:

horné končatiny	3x
dolné končatiny	2x
kontakt a konzumácia	1x

Všetci poranení boli vakcinovaní podľa predpísanej schémy na infektologických ambulanciách v Topoľčanoch vakcínou Verorab. Sérum protirabické nebolo podávané.

Ďalších 11 osôb bolo poranených (pohryznutých) známymi zvieratami, ktoré boli veterinárne vyšetrené s negatívnym výsledkom a preto neboli vakcinovaní (tieto prípady sa v EPIS-e nevykazujú).

III.6. NÁKAZY KOŽE A SLIZNÍC

III.6.1. Tetanus A 33 - A 35

V roku 2013 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Základné očkovanie v ročníku narodenia 2011 bolo vykonané na 98%, preočkovanie v ročníku narodenia 2006 na 98,9%, preočkovanie v ročníku narodenia 1999 na 98,7%.

Postvakcinačná reakcia nebola hlásená.

III.6.2. Plynová gangréna A 480

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.6.3. Svrab B 86

V roku 2013 neboli hlásené ochorenia.

III.7. Iné infekcie – nezaradené

III.7.1. Streptokoková septikémia A 40

V roku 2013 nebolo diagnostikované ochorenie.

III.7.2. Iné septikémie A 41

V tejto skupine vykazujeme 6 ochorení, ktoré boli NN a preto sú popisované v časti nozokomiálnych nákaz..

III.7.3. Bakteriálna sepsa novorodenca P 36

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.7.4. Kandidová septikémia B 377

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.7.5. Puerperálna – popôrodná sepsa O 85

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.7.6. Iné puerperálne infekcie O 860

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.7.7. Infekcie prsníka spojené s pôrodom O 91

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

III.7.8. Salmonelová septikémia A 021

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie.

V roku 2013 nebolo hlásené ochorenie .

III.7.10. Choroby vyvolané vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti – HIV B 20, B24

V sledovanom období nebolo hlásené ochorenie ani pozitivita HIV.

Syfilis (A51, A52, A53)

V roku 2013 bolo hlásené 1 ochorenie diagnostikované ako A53.9 u 21 ročnej ženy, čo je chorobnosť 1,39 (veková skupina 20-24 -ročných osôb - vekovošpecifická chorobnosť 20,11).

Počty ochorení na syfilis, hlásené v okrese Topoľčany za posledných 5 rokov:

- rok 2009	0	
- rok 2010	2 prípady	chorobnosť 2,7/100 000 obyvateľov
- rok 2011	0	
- rok 2012	1 prípad	chorobnosť 1,38/100 000 obyvateľov
- rok 2013	1 prípad	chorobnosť 1,39

Gonokoková infekcia (A54)

V roku 2013 sa výrazne zlepšila hlásna služba z laboratórií, čo sa prejavilo zvýšeným počtom ochorení - 10, čo je chorobnosť 13,9.

Počty ochorení na gonokokovú infekciu hlásené v okrese Topoľčany za posledných 5 rokov

- rok 2009	0	
- rok 2010	3 prípady	chorobnosť 2,5
- rok 2011	0	
- rok 2012	2 prípady	chorobnosť 2,77
- rok 2013	10 prípadov	chorobnosť 13,88

Ochoreli 4 ženy a 6 mužov. Ochorenia boli diagnostikované na základe pozitívnej kultivácie *Neisseria gonorrhoeae* z výteru z pošvy alebo uretry.

Ochorenia v roku 2013 podľa vekových skupín

VEKOVÁ SKUPINA	Počet ochorení	Vekovošpecifická chorobnosť
20-24-roční	4	80,43
25-34-roční	4	33,36
35-44-roční	2	18,25
S p o l u :	10	

Ochorenia boli diagnostikované 9 krát ako gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscecu (A54.0) a 1 krát ako iná gonokoková infekcia (A54.9).

Ostatné pohlavne prenosné ochorenia (A56.0, A59.0, A60.0, A60.1, A60.9, A63.0, A63.8)

Z ostatných pohlavne prenosných ochorení boli v okrese Topoľčany v roku 2013 hlásené:

Chlamýdiové infekcie močovopohlavnej sústavy (A56.0) 12 ochorení (chorobnosť 16,66), 5 u mužov, 7 u žien. Podľa vekových skupín: 15 – 19 roční: 2x, 25 – 34 roční: 6x, 35 – 44 roční: 4x.

Urogenitálna trichomonáza (A 59.0) 2 ochorenia (chorobnosť 2,78) u 23 a 48 ročných žien.

ÚMRTIA

V mesiaci január sme mali hlásené jedno ochorenie u 38 ročnej pacientky, ktorá bola prijatá na OAIM NsP Topoľčany s melenou, krvácaním a pečňovým zlyhávaním (cirhóza pečene). Na druhý deň výstup TT 39°C, globálne respiračné zlyhávanie. 28.1.2013 odobratý NV a odoslaný do NRC pre chrípku, kde 30.1.2013 potvrdený metódou RT-PCR vírus chrípky B bližšie neurčený (A(H1N1)2009 negat.).

Pacientke bola podaná kombinovaná ATB terapia (Amoksiklav+Mycomax) a iba jedna dávka Tamiflu. Dňa 28.01.2012 o cca 23,00 hod. pacientka exitovala. Príčina úmrtia: ťažká obojstranná bronchopneumónia spôsobená vírusom chrípky typu B bez bližšej špecifikácie, dekompenzovaná cirhóza pečene, krvácanie z ezofageálnych varixov.

b) Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.8. Nozokomiálne nákazy

V okrese Topoľčany je jedno lôžkové zdravotnícke zariadenie – NsP n.o. Topoľčany, s počtom lôžok 325, z ktorého v roku 2013 bolo hlásených 60 nozokomiálnych ochorení z celkového počtu hospitalizovaných pacientov 15031, čo je prevalencia 0,40. Ide o aktívny a pasívny zber údajov (z hlásenia z jednotlivých oddelení a z oddelenia klinickej mikrobiológie a pri výkone ŠZD). Biologický materiál od všetkých pacientov hospitalizovaných v NsP n.o. Topoľčany vyšetruje oddelenie klinickej mikrobiológie tunajšej nemocnice.

Evidencia biologického osídlenia, resp. rezistentných kmeňov podľa jednotlivých oddelení sa v nemocnici nevedie. Z biologického materiálu vyšetreného v laboratóriu klinickej mikrobiológie v NsP n.o. Topoľčany v roku 2013 bol počet vykultivovaných kmeňov *Staphylococcus aureus* 3115, testovaných na MRSA bolo iba 581 kmeňov a z toho bolo 1,9 % rezistentných; počet vyšetrených kmeňov *Staphylococcus epidermidis* bolo 7530, testovaných na MRSE bolo iba 22 kmeňov a boli všetky citlivé. Okrem týchto vyšetrení, vyšetrovanie MRSA kmeňov vykonávalo aj neštátne laboratórium v Topoľčanoch, v ktorom bolo vyšetrených kmeňov *Staphylococcus aureus* 3729, z toho MRSA bolo 14 % rezistentných.

V roku 2013 sme v NsP n.o. Topoľčany nezaznamenali žiadne epidémie nozokomiálnych infekcií.

Rozdelenie nozokomiálnych ochorení:

V skupine *črevných infekcií* boli hlásené 3 ochorenia (5%), všetky z pediatrického oddelenia – výsledok vyšetrení stolíc 2x rotavírus a 1x norovírus.

V skupine *ochorení dýchacích ciest* bolo hlásených 31 ochorení, t.j. 51,7%, z toho najviac bolo diagnostikovaných bronchopneumónií po umelej pľúcnej ventilácii – 26, 4x akútne infekcie horných dýchacích ciest a 1x nešpecifikovaná akútna infekcia horných dýchacích ciest.

Ako pôvodca bol najčastejšie izolovaný Klebsiella iná – 14x, Pseudomonas – 8x, E. coli – 2x, Staphylococcus aureus 3x, Proteus 2x, staphylococcus iný nešpecifikovaný 1x a 1x kultivačne negat.

Najviac infekcií bolo hlásených z OAIM+CJIS – 16, 6 z chirurgického oddelenia, 3 z doliečovacieho oddelenia, 3 z interného oddelenia, 2x z ortopedického oddelenia a 1x z pediatrického oddelenia.

Močovopohlavné infekcie - v tejto skupine bolo hlásených 3 ochorení (5%). Všetky ochorenia boli diagnostikované ako infekcie močových orgánov po zavedení permanentného katétra.

Ako pôvodcovia sa najčastejšie uplatnili: Klebsiella 1x, Proteus 1x a 1x E. coli.

Všetky infekcie boli hlásené z OAIM+CJIS.

Infekcie kože a slizníc - v tejto skupine ochorení sme nemali hlásenú žiadnu nozokomiálnu infekciu.

Infekcie v mieste operačného výkonu sa vyskytli v 6 prípadoch, t.j. 10% z celkového počtu hlásených nozokomiálnych infekcií. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o infekciu operačnej rany.

Ako pôvodcovia boli izolované 2x mikroorganizmy grampozitívne iné, 1x Staphylococcus aureus, 1x Pseudomonas, 1x E.coli a 1x Enterobacter.

Najviac infekcií bolo hlásených z chirurgického oddelenia - 5 a 1 z interného oddelenia.

Sepsy – v tejto skupine sme v roku 2013 mali hlásených 6 ochorení, t.j. 10% proporcia z celkového počtu hlásených nozokomiálnych infekcií.

Ako pôvodcovia boli izolované 3x Staphylococcus aureus, 1x E.coli, 1x SKN a 1x Streptococcus iný špecifikovaný.

Najviac septikémií bolo hlásených z hemodialyzačného strediska - 3 a po 1 z doliečovacieho, interného a traumatologického oddelenia.

Iné NO - v roku 2013 sme vykazovali spolu 11 ochorení (18,3%). Všetky infekcie boli hlásené ako flebitídy.

Ako pôvodca boli izolované 2x Pseudomonas, 1x Staphylococcus iný špecifikovaný, 1x Staphylococcus aureus, 1x E. coli, 1x Klebsiella, 1x Proteus a 3x kultivačne negat.

Najviac infekcií bolo hlásených z OAIM+CJIS – 5, 2 z interného oddelenia, 2x z ortopedického oddelenia, 1 z chirurgického oddelenia a 1x z traumatologického oddelenia.

Úmrtia na následky nozokomiálneho ochorenia v roku 2013 hlásené neboli.

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

IV.1. Štátny zdravotný dozor v zdravotníckych zariadeniach

V roku 2013 sa výkon štátneho zdravotného dozoru vykonával v okrese Topoľčany v týchto zdravotníckych zariadeniach:

- lôžkové zdravotnícke zariadenia: 1 – NsP n.o. Topoľčany, s počtom 10 oddelení a 1 jednodňová chirurgia (zameranie urologické, očné a ORL) a 325 lôžok:
 - ✓ chirurgické - 30 lôžok
 - ✓ úrazovej chirurgie - 29 lôžok
 - ✓ ortopedické - 25 lôžok
 - ✓ gynekologicko-pôrodnice - 45 lôžok
 - ✓ novorodenecké - 20 lôžok
 - ✓ pediatrické - 30 lôžok
 - ✓ interné + JIS - 51 lôžok (44+7)
 - ✓ neurologické - 24 lôžok
 - ✓ doliečovacie - 35 lôžok (30 doliečovacie+5 ODCH)
 - ✓ OAIM+ C JIS - 12 lôžok (5+7)
 - ✓ jednodňová chirurgia - 24 lôžok (9 urologické, 10 ORL, 5 očné)

Okrem lôžkových oddelení sa v NsP n.o. Topoľčany nachádzajú:

- ✓ centrálné operačné sály – spolu 6 + 2 gynekologické a očné
- ✓ centrálna sterilizácia (počet sterilizátorov – 6)
- ✓ RDG pracovisko so 4 RDG sálami, 2 miestnosťami pre sonografiu a 1 miestnosťou pre CT prístroj
- ✓ ambulantné onkologické pracovisko s 3 lôžkami a 7 kreslami pre podávanie i.v. prípravkov
- ✓ dialyzačné pracovisko so 4 dialyzačnými kreslami

- ✓ oddelenie klinickej patológie (pitvy sa v Topoľčanoch nevykonávajú)
- ✓ oddelenie klinickej mikrobiológie
- ✓ laboratórium klinickej biochémie a hematológie
- ✓ transfuziológia
- ✓ centrálny príjem pacientov
- ✓ fyziatrisko-rehabilitačné pracovisko

Všetky tieto pracoviská (lôžkové i ostatné) sú sústredené v 2 pavilónoch – okrem oddelenia patológie, dialyzačného pracoviska a fyziatrisko – rehabilitačného pracoviska – tie sú umiestnené v samostatných menších pavilónoch (pôvodné budovy nemocnice).

Okrem toho je v areáli nemocnice aj 16 odborných štátnych ambulancií, 1 nemocničná a 1 verejná lekáreň.

V spádovom území okresu Topoľčany evidujeme spolu 199 neštátnych zdravotníckych zariadení, a to:

30 pre dospelých

18 pre deti a dorast

38 stomatologických ambulancií

76 odborných ambulancií (neurologické, psychiatrické, očné, nefrologické, gynekologické, endokrinologické, alergologické, urologické, diabetologické, reumatologické, ortopedické, pneumologické, gastroenterologické, interné, kardiologické, kožné, FRO, ORL, chirurgické, logopedické, imunologické, infekčné, psychologické, foniatria, RDG, ambulancia pracovnej zdravotnej služby)

35 lekární.

1 neštátne zdravotnícke pracovisko hemodialýza B - Braun

1 neštátne zdravotnícke pracovisko – laboratórium klinickej biochémie, hematológie a mikrobiológie HPL s.r.o .

Z tohto počtu ambulantných zariadení sa v meste Topoľčany nachádza:

- 16 ambulancií pre dospelých
- 10 pre deti a dospelých
- 25 stomatologických ambulancií
- 76 odborných ambulancií
- 20 lekární
- 2 pracoviská TAPCH (1 štátne, 1 neštátne)
- 1 laboratórium

V priebehu roka bolo v týchto zdravotníckych zariadeniach vykonaných 105 kontrol. Vážnejšie nedostatky sa prejednávali s primármi oddelení a vedúcimi sestrami.

Výsledky odberov a kontrol:

- hygienicko-epidemiologický režim vykonaný	-	55
- previerka v súvislosti s výskytom NN	-	0
- sterilný materiál	-	72
- stery z prostredia	-	98
- dezinfekčné roztoky	-	0
- sterilizátory	-	103 (s počtom vzoriek 191)

Všetky vzorky boli vyšetované v akreditovanom laboratórnom pracovisku RÚVZ so sídlom v Nitre.

V zdravotníckych zariadeniach sa počas roka 2013 nevyskytovali také závažné nedostatky, ktoré by si vyžiadali vydanie opatrenia rozhodnutím regionálneho hygienika. Nedostatky menšieho rozsahu zistené pri výkone štátneho zdravotného dozoru sa riešili pokynom na mieste, resp. písomným pokynom – na 55 pracoviskách.

Sterilizácia: vo všetkých zariadeniach sa sterilizácia vykonáva podľa Vyhlášky MZ SR č.553/2007. Sterilizačnou technikou sú vybavené hlavne stomatologické ambulancie a niektoré odborné ambulancie.

V nemocnici funguje oddelenie centrálnej sterilizácie a okrem toho je využívaná sterilizačná technika na jednotlivých oddeleniach. O sterilizačných cykloch sa vedú sterilizačné denníky. Nemocnica si zabezpečovala vlastný monitoring sterilizačných procesov denne na oddelení centrálnej sterilizácie a operačných sálach chemickými, šaržovými indikátormi a Bowie dick testom. Na uvedených oddeleniach bola sterilizačná technika zo strany RÚVZ kontrolovaná fyzikálnymi a biologickými testami jedenkrát za dva mesiace. Na ostatných oddeleniach bola sterilizačná technika kontrolovaná 1-2x do roka. Resterilizácia jednorázových pomôcok sa nevykonáva.

Celkom bolo v roku 2013 v okrese Topoľčany kontrolovaných 87 sterilizačných prístrojov, z toho je 21 autoklávov (AUT), 54 horúcovzduchových sterilizátorov (HVS), 3 formaldehydové sterilizátory (FS) a 9 iných. Opakovane bolo skontrolovaných 17 AUT, 7 HVS a 8 FS. Vyradený nebol ani jeden sterilizačný prístroj.

Sterilný materiál (Tab.IV.1.2). Zo 72 odobraných materiálov na oddelení: úrazovej chirurgie, novorodeneckom, doliečovacom, gynekologických operačných sálach, centrálnych

operačných sálach a 2 pracoviskách hemodialýzy bolo 10 (13,9%) vzoriek materiálu pozitívnych. Oproti minulému roku sa jedná o nárast o viac ako 5% pozitívnych z počtu odobratých vzoriek.

Dezinfekcia: na operačných sálach, lôžkových oddeleniach a ambulanciách sa dodržiava zásada striedania dezinfekčných prostriedkov. Spôsob, intervaly, expozičný čas a druh použitého dezinfekčného prostriedku je uvedený v prevádzkových poriadkoch. Prevádzkový poriadok majú vypracované všetky oddelenia aj ambulancie.

Dezinfekcia rúk zdravotníckeho personálu je na lôžkových oddeleniach a ambulanciách zabezpečená systémom dávkovačov dezinfekčného prostriedku. Na utieranie rúk sa používajú jednorázové uteráky.

V roku 2013 nebola vykonaná kontrola **ovzdušia**.

Stery z prostredia (Tab.IV.1.2). Z 98 odobraných materiálov na oddeleniach: úrazovej chirurgie, novorodeneckom, doliečovacom, gynekologických operačných sálach, centrálnych operačných sálach a 2 pracoviskách hemodialýzy bolo 13 (13,3%) vzoriek materiálu pozitívnych. Oproti minulému roku sa jedná o pokles o približne 1%, za súčasného zníženia počtu odberov oproti minulému roku o 49 vzoriek.

Upratovanie: na operačných sálach, oddeleniach a ambulanciách vykonáva nižší zdravotnícky personál, na obvodných ambulanciách vyčlenení pracovníci podľa vypracovaného a schváleného sanitačno-dezinfekčného programu.

Na väčšine pracovísk majú zabezpečenú diferenciáciu pomôcok na upratovanie podľa pracovísk a využívajú systém dvoch vedier. Dezinfekčné prípravky sú v pravidelných intervaloch striedané.

Manipulácia s bielizňou: sa vykonáva vo zvlášť vyčlenených miestnostiach, bielizeň sa zberá do vriec. Zber sa robí centrálné. Pranie bielizne v NsP n.o. Topoľčany je zabezpečené zmluvne s firmou PAČ Nitra. Čistá a použitá bielizeň sa skladuje vo zvlášť vyčlenených miestnostiach. Čisté prádlo v uzatvárateľných skrinkách.

V NsP n.o. Topoľčany nie je dostatočné množstvo zásob osobnej a posteľnej bielizne. Pacienti sú nútení nastúpiť na ústavnú liečbu s vlastnou bielizňou.

V obvodných ambulanciách si personál použitú bielizeň perie väčšinou doma.

Manipulácia s odpadom: v NsP n.o. Topoľčany sa využíva separovaný zber odpadu. Nebezpečný biologický odpad sa ukladá do oddelených, uzatvárateľných, nepriepustných a mechanicky odolných obalov. Odvoz a likvidáciu zabezpečuje súkromná firma EKO SCHWARZ Topoľčany. Biologický materiál z obvodných ambulancií je odvážaný denne (prípadne pri vhodnom skladovaní 1x za 7 dní) a likvidovaný tou istou firmou.

Deratizácia a dezinsekcia sa v NsP n.o. Topoľčany sa vykonáva podľa potreby.

Najčastejšie chyby:

Porušenie sterility pri parenterálnych zákrokoch, nesprávny postup pri dekontaminácii nástrojov, nedostatky v používaní OOPP (masky, rukavice, plášte), nedodržiavanie zásad dekontaminácie rúk personálu. Dezinfekčné prostriedky neboli používané správnym spôsobom, hlavne zo strany nižšieho zdravotníckeho personálu (nedodržiavajú koncentráciu a expozičný čas).

Ambulantné obvodné, detské, odborné zariadenia boli navštevované iba pri kontrole funkcie sterilizátora, nakoľko štátny zdravotný dozor v ambulantných zdravotníckych zariadeniach v našom okrese vykonáva oddelenie HŽP.

IV.2. Štátny zdravotný dozor v ohniskách nákaz

V roku 2013 sme spolu vykazovali v informačnom programe EPIS spolu 918 ochorení, z toho 441 ochorení, ktoré si vyžiadalo návštevu v ohnisku a 25773 akútnych respiračných ochorení, z toho 1875 chrípke podobných ochorení. Spolu bolo hlásených 257 komplikácií, čo je 1% z celkovo hlásených ARO a CHPO.

V. Zdravotnícke služby vo vzťahu k prenosným ochoreniam

Surveillance vybraných prenosných ochorení sa vykonáva v súlade so zákonmi a nariadeniami vlády, s programovým vyhlásením vlády, ktoré sa rozpracovávajú, resp. zapracovávajú do plánov práce oddelenia epidemiológie a údaje sa spracovávajú i v programe EPIS.

Primárna zdravotnícka starostlivosť sa vykonáva na 48 ambulanciách lekárov prvého kontaktu, z toho je 18 ambulancií pre deti a dorast a 30 všeobecných ambulancií pre dospelých. Z celkového počtu (199) je 150 zdravotníckych zariadení umiestnených v meste Topoľčany tak, aby boli zdravotnícke služby dostupné pre väčšinu obyvateľov. Taktiež strediskové obce majú zdravotnícke zariadenia, kde je ambulancia lekára pre dospelých a pre deti a dorast, stomatologická ambulancia a lekárne. V niektorých obciach je i gynekologická ambulancia.

Nemocničnú starostlivosť v okrese Topoľčany zabezpečuje 1 lôžkové zariadenie – NsP n.o. Topoľčany (podrobný popis je v časti III. nozokomálne ochorenia).

Na území okresu Topoľčany pôsobia 4 rýchle zdravotné služby, z toho 2 RZS (každá s lekárom) a 2 RZP (bez lekára, školený stredný zdravotnícky personál), každá disponuje jedným sanitným vozidlom.

Sociálne služby zabezpečujú 5 pracoviská domácej ošetrovateľskej starostlivosti, Červený kríž v meste Topoľčany. Okrem toho je v okrese Topoľčany 12 ústavov sociálnej starostlivosti, resp. domovov s rôznym vekovým zložením.

Prevenia:

- a) Primárna prevencia – očkovanie prebiehalo podľa očkovacích kalendárov, ktoré boli schválené v súlade s § 5 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s vyhláškou MZ SR č. 585/2008 Z. z

Na povinné očkovanie dojčiat proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam je určená 13-valentná konjugovaná vakcína alebo 10-valentná konjugovaná vakcína. Všetky dávky základného očkovania sa majú vykonať rovnakou očkovacou látkou.

Hlásenia výkonov očkovania v rámci okresu sa zabezpečuje priebežne písomnou formou z jednotlivých ambulancií lekárov prvého kontaktu.

Preočkovanie dospelých proti záškrtu a tetanu sa vykonáva kombinovanou očkovacou látkou každých 15 rokov. V prípade prekročenia odporúčaného intervalu sa preočkovanie proti záškrtu a tetanu vykoná vždy len jednou dávkou pokiaľ je v zdravotnej dokumentácii pacienta dokumentované základné očkovanie tromi dávkami očkovacej látky proti tetanu. Základné očkovanie dospelých proti tetanu a záškrtu tromi dávkami sa vykoná len v prípade, že nie je dôveryhodná dokumentácia základného očkovania v minulosti. Prvé preočkovanie dospelých proti záškrtu a tetanu sa odporúča vo veku 30 rokov a ďalej každých 15 rokov.

- b) Sekundárna prevencia – pri výskyte prenosného ochorenia, resp. podozrenia z ochorenia, sa chorý (podozrivý z nákazy) izoluje doma alebo pri závažnom zdravotnom stave na Infekčnej klinike FN Nitra, podrobí sa komplexnému vyšetreniu a liečbe.

Detekcia prípadov prenosných ochorení sa vykonáva na oddelení klinickej mikrobiológie v NsP n.o. Topoľčany, (pozitívne výsledky si preberajú pracovníci oddelenia epidemiológie osobne denne) a neštátne laboratóriu HPL s.r.o.(pozitívne výsledky hlásia cez webový portál EPIS). V prípade závažnej diagnózy alebo pri zvýšenom výskyte určitých ochorení sú tieto hlásené telefonicky ihneď po ich zistení, resp. vyšetrení.

Prenosné ochorenia sa liečia väčšinou ambulantne v 2 infektologických ambulanciách, v prípade potreby na Infekčnej klinike FN Nitra. Niektoré ochorenia, najmä u detí (napr. E.coli, salmonelóza) liečia ambulantne i pediatri, prípadne sú hospitalizované na pediatrickom oddelení v NsP n.o. Topoľčany.

V prípade epidémie sa vyšetrenie biologického materiálu od pacientov a ich kontaktov vykonáva na oddelení klinickej mikrobiológie v NsP n.o. Topoľčany, odbery vykonávajú buď príslušní lekári v spádovom území, alebo pracovníci oddelenia epidemiológie, ktorí opakovane navštevujú ohniská a vykonávajú potrebné protiepidemické opatrenia. Vyšetrenia vzoriek potravín a prostredia (stery) sa vykonávajú v akreditovanom laboratóriu RÚVZ v sídle kraja Nitra.

I keď zdravotníctvo stále prechádza rôznymi transformačnými zmenami, snažíme sa zachovať aj na regionálnej úrovni fungujúci systém vzájomnej spolupráce v zmysle RÚVZ – NsP n.o. Topoľčany – neštátne zdravotnícke zariadenia tak, aby v prípade mimoriadnej epidemiologickej situácie boli všetky zložky zdravotníckej starostlivosti pripravené na jej úspešné zvládnutie.

Pracovníci oddelenia epidemiológie RÚVZ Topoľčany disponujú veľkým potenciálom praktických skúseností (denné epidemiologické šetrenie v ohniskách infekčných ochorení, výkon štátneho zdravotného dozoru v zdravotníckych zariadeniach, konzultačná činnosť, štatistické spracovanie zozbieraných údajov v rôznych programoch, najmä EPIS-e, administratívna rutinná práca na oddelení, a podobne), avšak pri takomto širokom zábere odbornej činnosti nie je možné pri súčasnom personálnom obsadení oddelenia epidemiológie (1 lekár, ktorý je súčasne aj RH, 2 DAHE, do 30.6.2013 na skrátenej úväzok 1 magistra v odbore verejné zdravotníctvo a do 30.6.2013 na skrátenej úväzok 1 lekár) zaoberať sa vedecko-výskumnou činnosťou.

Pri výkone našej práce je potrebné, ba nutné, denne komunikovať s množstvom rôznych ľudí (odborní zdravotníci pracovníci rôznych medicínskych odborov, pracovníci rôznych inštitúcií, laici takmer všetkých vekových skupín, rómska menšina, drogový závislí, atď.); taktiež medzi sebou navzájom v rámci oddelení RÚVZ a RÚVZ iných okresov. Snažíme sa, aby táto komunikácia bola v súlade so zásadami Etického kódexu zdravotníckeho pracovníka.

VI. Ostatné činnosti

Štátny zdravotný dozor a posudková činnosť

Pracovníci oddelenia epidemiológie zabezpečujú výkon štátneho zdravotného dozoru zmysle plánovaného harmonogramu.

Preventívny štátny zdravotný dozor zdravotníckych zariadení je v kompetencii oddelenia HŽP.

Počet prevádzok a základných výkonov na oddelení epidemiológie k 31.12.2013

Celkový počet všetkých kontrovaných prevádzok v roku 2013 bol 73. Na oddelenie epidemiológie bolo vykázaných 800 podaní, vykonaných 55 kontrol. Vydané boli 4 rozhodnutia podľa § 12. Iné stanoviská boli vydané v 35 prípadoch. Pracovníci oddelenia epidemiológie vykonali 1634 konzultácií a 368 odberov vzoriek biologického materiálu a environmentu na laboratórne vyšetrenie. Celkový počet spracovaných ohnisk bol 466.

a) Preventívne programy a projekty

Plán úloh oddelenia epidemiológie pre rok 2013 vychádzal z „Programov a projektov“ ÚVZ SR:

1. Úloha 6.1. Národný imunizačný program SR (NIP SR)

2. Úloha 6.2. Surveillance infekčných chorôb
3. Úloha 6.3. Informačný systém prenosných ochorení
4. Úloha 6.4. Nozokomiálne nákazy
5. Úloha 6.6. Mimoriadne epidemiologické situácie
6. Úloha 6.7. Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPD
7. Úloha 6.8. Prevencia HIV/AIDS
8. Úloha 6.9. Poradne očkovania

b) Špecializované činnosti – na RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch nevykonávame.

c) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení – odborná i laická verejnosť má možnosť osobne, telefonicky, či elektronicky sa informovať jednak o očkovaní, tak aj o iných odborných témach z oblasti prenosných ochorení denne počas úradných hodín.

V priebehu roku 2013 boli priebežne poskytované informácie lekárom prostredníctvom elektronickej pošty. Mesačne im boli na ich e-mailové adresy zasielané výkazy o epidemiologickej situácii. Dôležité informácie boli uverejňované aj na internetovej stránke RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch. Pracovníci oddelenia v priebehu roku poskytovali odborné konzultácie pre lekárov aj laickú verejnosť, týkajúce sa opatrení pri prenosných ochoreniach, očkovania pred cestou do zahraničia a pravidelného očkovania.

Špeciálne vyčlenené poradne sme v roku 2013 nemali, vzhľadom na nízky počet pracovníkov na oddelení.

Konzultácie boli poskytované zdravotníckym zariadeniam nasledovne: v súkromnom sektore 377x a v štátnom sektore 515x. Jednalo sa hlavne o konzultácie na úseku nozokomiálnych ochorení, výskytu infekčných ochorení, výskytu chrípky a pri vypracovávaní prevádzkových poriadkov. Okrem toho sme poskytli iným oddeleniam v rámci nášho RÚVZ konzultácie 35x a 20x oddeleniam z iných RÚVZ (Levice, Prievidza, Nové Zámky).

d) Zdravotno – výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení –

V roku 2013 sa RÚVZ so sídlom Topoľčanoch podieľalo na plnení týchto aktivít:

Plnenie aktivít v rámci NP prevencie HIV a AIDS:

- Pri príležitosti Svetového dňa AIDS 2013 boli pracovníkom RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch odprednášané 2 prednášky k tejto téme - 1 na strednej zdravotníckej škole k téme AIDS a ostatné pohlavné choroby a 1 na gymnáziu.

Pri príležitosti Svetového dňa AIDS sa uskutočnil v meste Topoľčany sviečkový pochod pre širokú verejnosť v mestskej galérii v spolupráci s pobočkou Červeného kríža v Topoľčanoch, kde pracovník oddelenia poradne zdravia pôsobil ako odborný garant tejto akcie.

Okrem toho boli k tejto téme umiestnené edukačné materiály na jednom paneli na výveske v meste Topoľčany a v budove RÚVZ.

- v našom okrese sme v roku 2013 ochorenie na AIDS hlásené nemali; vyšetrených bolo spolu 8580 osôb v 2 laboratóriách (darcovia krvi, gravidné ženy, pacienti s pohlavnými chorobami, užívatelia drog a iné). V roku 2013 neboli vydané žiadne certifikáty.
- pohlavné ochorenia vyšetrujú a liečia, vrátane sexuálnych kontaktov, gynekológovia, resp. urológovia. K epidemiologickému šetreniu by sme pristúpili v prípade, že by sa jednalo o viac prípadov v epidemiologickej súvislosti, taký prípad v roku 2013 nebol hlásený.
- v roku 2013 sme nemali hlásený nový prípad positivity HIV.
- počet tehotných žien v okrese Topoľčany v 2013 bol 646 .

V rámci Európskeho imunizačného týždňa od 22.4.2013 do 27.4. 2013 realizované tieto aktivity:

- na internetovej stránke RÚVZ Topoľčany bol uverejnený materiál k tejto tematike - „EIW 2013 „Protect your world - get vaccinated“, čo znamená „Chráň svoj svet – daj sa zaočkovať“.
- na vývesnej tabuli v centre mesta Topoľčany a v budove RÚVZ boli propagačné materiály a článok s názvom Európsky imunizačný týždeň (EIT) 22.4.2013 do 27.4. 2013 - „Chráň svoj svet – daj sa zaočkovať“.
- distribuovali sme písomný materiál s tematikou EIT do všetkých ambulancií lekárov prvého kontaktu v okrese Topoľčany,
- formou dialógov sme apelovali na náhodných návštevníkov v ambulanciách,
- telefonické konzultácie.

Dňa 05.05.2013 sa uskutočnil 5. ročník Svetového dňa hygieny rúk pod heslom *Clean care is safer care*. Hlavným cieľom kampane bolo poukázať, že správna hygiena rúk je najúčinnější spôsob prevencie šírenia nozokomiálnych nákaz a vzniku rezistencie mikroorganizmov na antibiotiká. Kampaň bola zameraná na pomoc zdravotníckym zariadeniam pri ich registrácii do siete nemocníc a na informovanie zdravotníckych pracovníkov o význame hygieny rúk v ambulantnej starostlivosti.

V rámci tejto kampane sa distribuovali letáky s touto tematikou v ambulantných aj nemocničných zdravotníckych zariadeniach.

V roku 2013 sme sa podieľali na realizácii celonárodného prieskumu pod názvom „Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaní“.

Výskum bol súčasťou Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike pre rok 2013 a ďalšie roky a bol realizovaný pod záštitou hlavného hygienika Slovenskej republiky.

Hlavným cieľom bola identifikácia kľúčových faktorov, ktoré vedú rodičov a budúcich rodičov k odmietaniu očkovania za účelom prijatia účinných intervencií. Výskum bol realizovaný formou dotazníka v randomizovane vybraných školách a pediatrických ambulanciách v okrese Topoľčany. Spolu bolo vyplnených a odoslaných 25 dotazníkov – 15 vyplnených na pediatrických ambulanciách a 10 na určenej strednej škole v Topoľčanoch.

Pracovníci oddelenia prispievali odborným poradenstvom a článkami do regionálnych novín podľa požiadaviek redaktorov, najmä počas zvýšeného výskytu respiračných ochorení. Okrem toho pravidelne obmieňali, podľa aktuálnej epidemiologickej situácie, vývesné panely umiestnené v centre mesta Topoľčany a v budove RÚVZ.

e) Mimoriadne úlohy - v roku 2013 sme do SRV SR hlásili 8 mimoriadnych epidemiologických udalostí – 5 SARI, z toho 3 potvrdené v NRC pre chrípku v Bratislave, jednu malú epidémiu salmonelových enteritíd v ZSS Kovarce a 2 iné mimoriadne udalosti: dňa 16.05.2013 v ranných hodinách na RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch bol hlásený výskyt podozrivého materiálu (biely prášok) v budove Slovenskej pošty na sídlisku JUH v Topoľčanoch. Pracovníci RÚVZ sa zúčastnili akcie, ktorú riadil Hasičský a záchranný zbor a ktorý zabezpečuje prevoz podozrivého materiálu na expertízu. 6 osôb, ktorí boli v tom čase na pracovisku pošty bolo dekontaminovaných a boli izolovaní na internom oddelení v NsP n.o. Topoľčany. 20.5.2013 sme obdržali z ÚVZ SR - odbor lekárskej mikrobiológie výsledok skrínového vyšetrenia prístrojom Defender TSR na prítomnosť *Bacillus anthracis* - negatívny a výsledok kultivačného vyšetrenia – negatívny.

Druhá udalosť bola hlásená 05.09.2013 o 9,47 bolo na RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch. HaZZ Topoľčany hlásili výskyt neznámeho bieleho prášku v jednom obytnom dome v Topoľčanoch na ul. M. Benku č. 2234/2. Výskyt tohto neznámeho prášku zaznamenali obyvatelia tohto vchodu už o 6,30 hod., Policajnému zboru v Topoľčanoch to nahlásili až 9,30 hod., ktorý následne o tom informoval HaZZ v Topoľčanoch. Pracovník RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch vykonal šetrenie, pri ktorom bolo zistené: - v kontakte s týmto práškom bola iba

jedna osoba, v tom čase bez akýkoľvek ťažkostí, aj napriek tomu bola našim pracovníkom odoslaná k svojmu obvodnému lekárovi,

- HaZZ v Topoľčanoch odobral vzorku z neznámeho bieleho prášku a transportoval ju do chemického laboratória v Nitre,
- miesto, kde sa tento prášok nachádzal bolo dekontaminované a vydezinfikované HaZZ v Topoľčanoch a po dobu 1 hodiny po tejto dezinfekcii bol vydaný zákaz vstupu do týchto priestorov. O 14,55 hod. sme obdržali telefonicky informáciu z Kontrolného chemického laboratória CO v Nitre, že sa jednalo o múku.

VII. Všeobecné kritéria

Tab.č.I.1 Výskyt prenosných ochorení v okrese Topoľčany a porovnávacie indexy v roku 2013

DIAGNÓZA	2013	2012	INDEX	PRIEMER	Index	CHOROBNOSŤ	PRIEMER
	Abs.Hod	Abs.Hod	2013/2012	2008-2012	/P		ch.2008-2012
A02	84	106	0,79	95,6	0,88	116,61	130,53
A02N	1	1	1,00	2	0,50	1,39	2,73
A03	3	14	0,21	3,4	0,88	4,16	4,64
A040	6	3	2,00	9	0,67	8,33	12,29
A045	126	116	1,09	78,4	1,61	174,91	107,04
A046	6	2	3,00	4,6	1,30	8,33	6,28
A08	108	118	0,92	91,2	1,18	149,92	124,52
A09	7	17	0,41	14,4	0,49	9,72	19,66
A370	0	0	0,00	3,2	0,00	0,00	4,37
A38	11	1	11,00	5,2	2,12	15,27	7,10
A39	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,27
A402	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,27
A408	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,27
A410	3	0	0,00	0,4	7,50	4,16	0,55
A411	1	0	0,00	0,6	1,67	1,39	0,82
A412	1	0	0,00	0	0,00	1,39	0,00
A413	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,27
A415	1	0	0,00	2,2	0,45	1,39	3,00
A418	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,27
A69	17	7	2,43	12,4	1,37	23,60	16,93
A84	1	1	1,00	0,6	1,67	1,39	0,82
A87	0	0	0,00	1	0,00	0,00	1,37
B01	373	386	0,97	345,2	1,08	517,78	471,31
B02	27	45	0,60	60,8	0,44	37,48	83,01
B15	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,27
B16	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,55
B171	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,55
B181	9	2	4,50	2,8	3,21	12,49	3,82
B182	5	5	1,00	3	1,67	6,94	4,10
B27	5	20	0,25	12,8	0,39	6,94	17,48
B58	2	0	0,00	1,6	1,25	2,78	2,18
B86	0	2	0,00	1,2	0,00	0,00	1,64
G00	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	1,09
G61	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	0,55
G630	0	0	0,00	2,2	0,00	0,00	3,00
M012	2	4	0,50	8,4	0,24	2,78	11,47
Z203	6	8	0,75	9	0,67	8,33	12,29

Tab.č.I.2 Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Topoľčany v roku 2013

MKCH		m u ž i		ž e n y				
		abs.	na 100 000	abs.	na 100 000			
A01	Brušný týfus a paratyfusy	o						
		n						
A02	Iné infekcie salmonelami	o	84	116,61	35	98,91	49	133,69
		n	1	1,39	1	2,83		
A03	Bac.dyzentéria šigelóza	o	3	4,16	2	5,65	1	2,73
		n						
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie		141	195,73	84	237,38	57	155,52
A05	Iné bak.otravy potravinami							
A09	Hnačka a gastro.prav. inf. pôvodu		7	9,72	4	11,30	3	8,19
A08	Vírusové črevné infekcie		108	149,92	49	138,47	59	160,97
B15	Akútna hepatitída A							
B16	Akútna hepatitída B							
B17	Akútna hepatitída C							
B18.1	Chronická vírusová hepat. typu B		9	12,49	5	14,13	4	10,91
B18.2	Chronická vírusová hepat. typu C		5	6,94	3	8,48	2	5,46
B19	Iné akútne vírusové hepatitídy							
A36	Diftéria - Záškrt							
A37	Pertussis							
A38,A40	Streptokokové infekcie		11	15,27	7	19,78	4	10,91
B01	Varicela		373	517,78	166	469,11	207	564,77
B02	Herpes zoster		27	37,48	12	33,91	15	40,93
B05	Osýpky - Morbili							
B06	Ružienka - Rubeola							
B26	Mumps - Parotitis epidemica							
J10,J11	Chríпка - ARO		25 773	35776,95				
A39	Meningokoková infekcia							
A87	Vírusová meningitída							
A86,A89	Iné a nešpecifikované encefalitídy		6	8,33	5	14,13	1	2,73
B004	Herpetickovírusová encefalitída		1	1,39	1	2,83		
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien nezatriedených inde							
G51,G61	Poruchy tvárového nervu (n. facialis), Zápalová polyneuropatia							
A27	Leptospiroza							
A32	Listerióza							
A69.2	Lymeská choroba		19	26,37	8	22,61	11	30,01
A78	Q-horúčka							
A84.1	Stredoeuróp.kliešťová encefalitída		1	1	1,39	1	2,83	
B58	Toxoplazmóza		2	2,78	1	2,83	1	2,73
B81	Iné črevné helmintózy							
B83.0	Toxokaróza							
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou		8	6	8,33	2	5,65	4
A33-A35	Tetanus							
A48.0	Plynová gangréna							
B86	Svrab - scabies							
A21	Iné infekcie - Tularémia							
A41	Iné septikémie		6	8,33	6	16,96		
B20	Choroby vyvolané HIV							
B 68.1	Tenióza							
B 77.	Askarióza							

Tab.č.I.3 Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Topoľčany v roku 2013

Kód MKCH	Ochorenie	Hod.	Vekové skupiny										Spolu			
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64		65 +		
A01	Brušný týfus a paratýfusy	o	abs.													
			rel.													
		n	abs.													
			rel.													
A02	Iné infekcie salmonelami	o	abs.	3	25	17	7	2	2	3	6	6	6	7	84	
			rel.	502,51	889,05	546,98	220,06	50,05	40,22	25,02	54,76	59,93	58,57	68,84	116,61	
		n	abs.									1				1
			rel.									9,99				1,39
A03	Bac.dyzentéria šigelóza	o	abs.				1			2					3	
			rel.				31,44			16,68					4,16	
		n	abs.													
			rel.													
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	7	44	12	7	12	14	16	7	5	10	7	141		
		rel.	1172,53	1564,72	386,10	220,06	300,30	281,52	133,46	63,89	49,94	97,61	68,84	195,73		
A05	Iné bak.otravy potravinami	abs.														
		rel.														
A09	Hnačka a gastro.prevdepodobne infekčného pôvodu	abs.		1			2		2	1	1			7		
		rel.		35,56			50,05		16,68	9,13	9,99			9,72		
A 08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	abs.	15	54,00	19	9	6		1		3		1	108		
		rel.	2512,56	1920,34	611,33	282,93	150,15		8,34		29,96		9,83	149,92		
B15	Akútna hepatitída A	abs.														
		rel.														
B16	Akútna hepatitída B	abs.														
		rel.														
B17	Akútna hepatitída C	abs.														
		rel.														
B18.1	Chronická vírusová hepat. typu B	abs.						1		4	2	2		9		
		rel.						20,11		36,51	19,98	19,52		12,49		
B18.2	Chronická vírusová hepat. typu C	abs.						1		2		1	1	5		
		rel.						20,11		18,25		9,76	9,83	6,94		

Tab.č.I.4 Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Topoľčany v roku 2013

Kód MKCH	Ochorenie	Hod.	M e s i a c												S p o l u		
			Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.			
A01	Brušný týfus a paratyfusy	o	abs.														
			rel.														
		n	abs.														
			rel.														
A02	Iné infekcie salmonelami	o	abs.	2	1		5	14	5	9	10	21	10	7	84		
			rel.	2,38	0,71		5,95	16,67	5,95	10,71	11,90	25,00	11,90	8,33	100,00		
		n	abs.											1		1	
			rel.											100,00		100,00	
A03	Bac.dyzentéria šigelóza	o	abs.					1	2						3		
			rel.					0,71	1,42						2,13		
		n	abs.														
			rel.														
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	5	3	9	7	12	25	11	14	19	17	9	10	141		
		rel.	3,55	2,13	6,38	4,96	8,51	17,73	7,80	9,93	13,48	12,06	6,38	7,09	100,00		
A05	Ine bakteriálne otravy potravinami	abs.															
		rel.															
A 08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	abs.	6	5	5	9	10	13	12	16	10	13	1	8	108		
		rel.	5,56	4,63	4,63	8,33	9,26	12,04	11,11	14,81	9,26	12,04	0,93	7,41	100,00		
A09	Hnačka a gastro.prevdepodobne infekčného pôvodu	abs.		1	1		2	1		1				1	7		
		rel.		0,71	0,71		1,42	0,71		0,71				0,71	4,96		
B15	Akútna hepatitída A	abs.															
		rel.															
B16	Akútna hepatitída B	abs.															
		rel.															
B17	Akútna hepatitída C	abs.															
		rel.															
B18.1	Chronická vírusová hepat. typu B	abs.				1	1		2			1	4	9			
		rel.				0,71	0,71		1,42			0,71	2,84	6,38			
B18.2	Chronická vírusová hepat. typu C	abs.	1		2							1	1	5			
		rel.	0,71		1,42							0,71	0,71	3,55			

Ochorenia a chorobnosť na ARO a CHPO za okres Topoľčany a vekové skupiny

Územná jednotka		0-5	06-14	15-19	20-59	60+	Spolu
Topoľčany	ARO abs.	3431	4447	2538	12578	2779	25773
	ch.	124349,14	114909,56	93194,61	49479,35	31767,65	57157,88
	CHPO abs.	309	448	327	755	36	1875
	ch.	11199,03	11576,23	12007,34	2970,02	411,53	4158,27

Komplikácie chrípky podľa vekových skupín za okres Topoľčany

Druh komplikácie	0-5		06-14		15-19		20-59		60+		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
bronchopneumómie a pneumómie	29	65,91	10	22,73	3	6,82	2	4,55	0	0,00	44	100,00
otitídy	55	35,71	77	50,00	14	9,09	6	3,90	2	1,30	154	100,00
sinusitídy	5	8,47	28	47,46	19	32,20	6	10,17	1	1,69	59	100,00

A69.2	Lymeská choroba	abs	3	5	2	4	7	12	10	35	28	16	34	26	52	34	36	16	33	19	11	19
		rel	4,0	6,7	2,7	5,4	9,4	16,2	13,5	47,4	37,9	21,6	45,9	35,1	70,2	45,9	48,7	21,6	44,6	25,7	15,2	26,4
A78	Q-horúčka	abs																				
		rel																				
A84.1	Stredoeuróp.kliešťová encefalitída	abs	3	2	5	3		2	2	3	3	3		2		3		1	1		1	1
		rel	4,0	2,7	6,7	4,0		2,7	2,7	4,1	4,1	4,1	0,0	2,7		4,1	0,0	1,4	1,4		1,4	1,4
B58	Toxoplazmóza	abs	2	1	1		1	9	10	6	7	8	1	1	2	2	2	1	4	1		2,0
		rel	2,7	1,3	1,3		1,3	12,1	13,5	8,1	9,5	10,8	1,4	1,4	2,7	2,7	2,7	1,4	5,4	1,4		2,8
B80	Enterobióza	abs									4											
		rel									5,4											
B83.0	Toxokaróza	abs									1					2			2	1		
		rel									1,4					2,7		0,0	2,7	1,4		
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs	51	59	13	12	19	62	19	21	17	13	14	12	8	6	8	9	9	11	8	6
		rel	68,7	79,5	17,5	16,2	25,6	83,6	25,7	28,4	23,0	17,6	18,9	16,2	10,8	8,1	10,8	12,2	12,2	14,9	11,1	8,3
A40-A41	Septikémie	abs					16	17	1	3	6	3	1	1	1	3	5	8	4	2		6
		rel					21,6	22,9	1,4	4,1	8,1	4,1	1,4	1,4	1,4	4,1	6,8	10,8	5,4	2,7		8,3
B20	Choroby vyvolané HIV	abs																				
		rel																0,0	0,0			
A21	Iné infekcie - Tularémia	abs		5	1	1				2	1											
		rel		6,7	1,3	1,3					2,7	1,4										
A48.0	Plynová gangréna	abs																	1			
		rel																0,0	1,4			
B86	Svrab - scabies	abs	4	4	8	4	4	1	9	4	5	1	8	3	9	5	2	2				2
		rel	5,4	5,4	10,8	5,4	5,4	1,3	12,2	5,4	6,8	1,4	10,8	4,1	12,2	6,8	2,7	2,7				2,8
A33 A35	Tetanus	abs																				
		rel																				
B68.1	Tenióza	abs													1							
		rel													1,4							
B77	Askarióza	abs													1		1					
		rel													1,4		1,4					

Tab.č.II.1 Salmonelózy - frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov v roku 2013 v okrese Topoľčany

P.č.	Izolovaný typ salmonelózy	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1	S.Arizona	1	1,18	1	100,00		
2	S.Bovismorbificans	1	1,18	1	100,00		
3	S.Enteritidis	63	74,12	62	98,41	1	1,59
4	S.Skupiny B	3	3,53	3	100,00		
5	S.Skupiny C	1	1,18	1	100,00		
6	S.Typhimurium	12	14,12	12	100,00		
7	ZES-kult.negatívny	1	1,18	1	100,00		
8	ZSE kult.nevyšetrený	3	3,53	3			
S P O L U		85	100,00	84	98,82	1	1,18

Tab.č.II.2 Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2013 v okrese Topoľčany

P.č.	Obec	Dátum výskytu ochorenia		Počet ochorení	Sérotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1.	Kovarce	27.09.2013	27.09.2013	5	S. enteritidis	neznámy	epidemický

Tab.č.II.4a **Vírusová hepatitída A - pasívna imunizácia imunoglobulínom NORGA
a aktívna imunizácia**

Okres	Počet ohnisk	Počet pasívne imunizovaných ggl.	Priemer imunizovaných na 1 ohnisko	aktívna imunizácia

Tab.č.II.4b **Vírusová hepatitída B - aktívna imunizácia ENGERIX-om**

Okres	Počet ohnisk VHB	Počet očkovaných kontaktov v ohnisku VHB		
		I.dávkou	II.dávkami	III.dávkami
Topoľčany	10			5

Tab.č.II.3a Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	VHB spolu	z toho					
		pozitívna anamnéza					negatívna anamnéza
		amb.	hospit.	kúpele	soc.zar.	iné	
roky	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
0							
1-4							
5-9							
10-14							
15-19							
20-24	1						1
25-34							
35-44	4					1	3
45-54	2						2
55-64	2+1		1				1+1
65+							
Spolu	9+1*		1			1	7+1*

*chronická
VHB+nosič
VHB

Tab.č.II.3b Analýza hepatitíd C vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	VHC spolu	z toho					
		pozitívna anamnéza					negatívna anamnéza
		amb.	hospit.	kúpele	soc.zar.	iné*	
roky	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
0							
1-4							
5-9							
10-14							
15-19							
20-24	1					1	
25-34							
35-44	2		1			1	
45-54							
55-64	1						1
65+	1						1
Spolu	5		1			2	2

* - aplikácia i.v. drog+tetovanie

Tab.č.II.3c Analýza hepatitíd non A non B vzhľadom na druh anamnézy

Veková skupina	VHnAnB spolu	z toho					
		pozitívna anamnéza					negatívna anamnéza
		amb.	hospit.	kúpele	soc.zar.	iné	
roky	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
0							
1-4							
5-9							
10-14							
15-19							
20-24							
25-34							
35-44							
45-54							
55-64							
65+							
Spolu							

Tab.č.II.5 Imunizácia pri ohrození besnotou

Typy vakcín	Tuzemské množstvo (počet dávok)	Importované množstvo (počet dávok)
Vakcíny z mozgového tkaniva		
Tkaninová vakcína		
Vakcína pripravovaná na kuracích embryách		6
Vakcína pripravovaná na ľudských embryách		

Tab.č.II.6 Aplikácia vakcín

	Počet osôb
Len vakcína	6
Vakcína + sérum	
Len sérum	

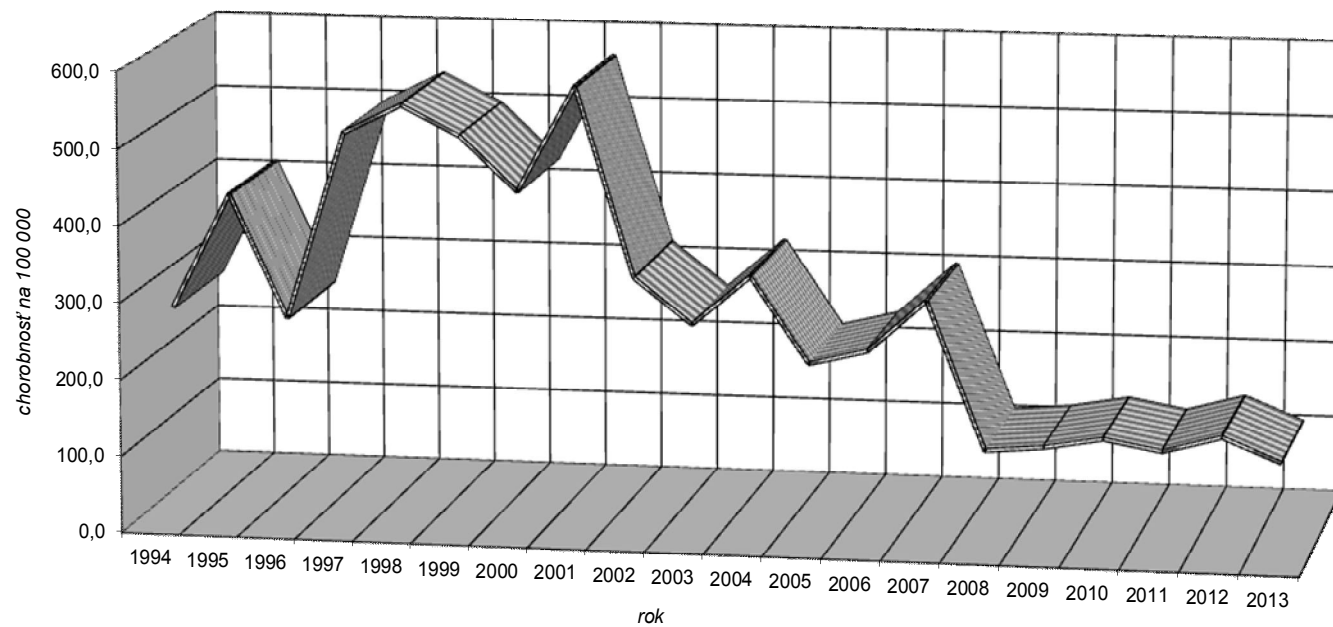
Tab.č.II.7 Počet vakcínovaných osôb pri kontakte so zvierat'om

Živočíšny druh	Počet vakcínovaných osôb
známy pes	
neznámy pes	5
známa mačka	
neznáma mačka	
kontakt s farmárskym zvierat'om	1
potkan	
Spolu	6

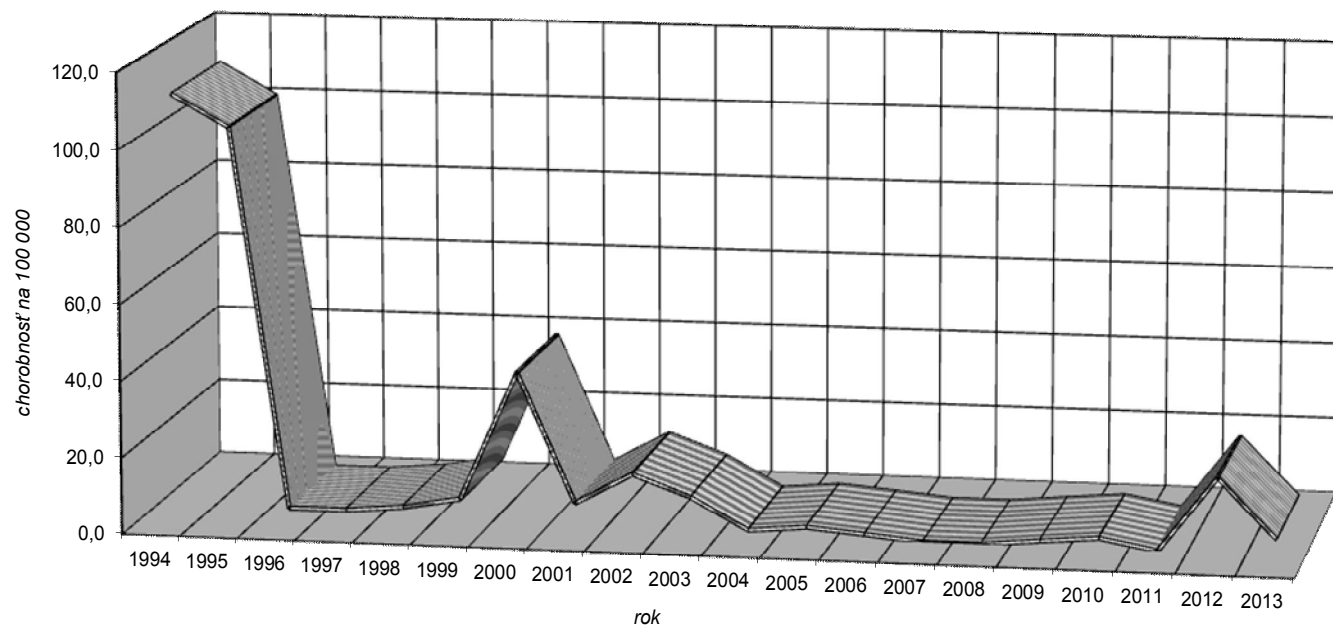
Počet vyšetrených osôb na anti-HIV v laboratóriách a oddeleniach v okrese Topoľčany

Zariadenie	Počet vyšetrených za roky																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	z toho pozit.
HTO - darcovia krvi a pacienti NsP	2 566	2 384	3 796	2 246	2 535	3 254	2 859	1 851	1 536	1 257	1 506	5 243	789	1 005	1 448	2 944	0
OLM - preventívne vyšetrenia									772	727	1 140		4 087	4 385	5 107	5 411	0
Pred cestou do zahraničia									186	111	139						0
Poradňa AIDS-ŠZÚ obč. SR/cudzí t.pr. anonymné vyšetrenie																	
Kožné odd. - pacienti	35	43	47	23	65	48	81	42	76	91	260		87	105	53	225	0

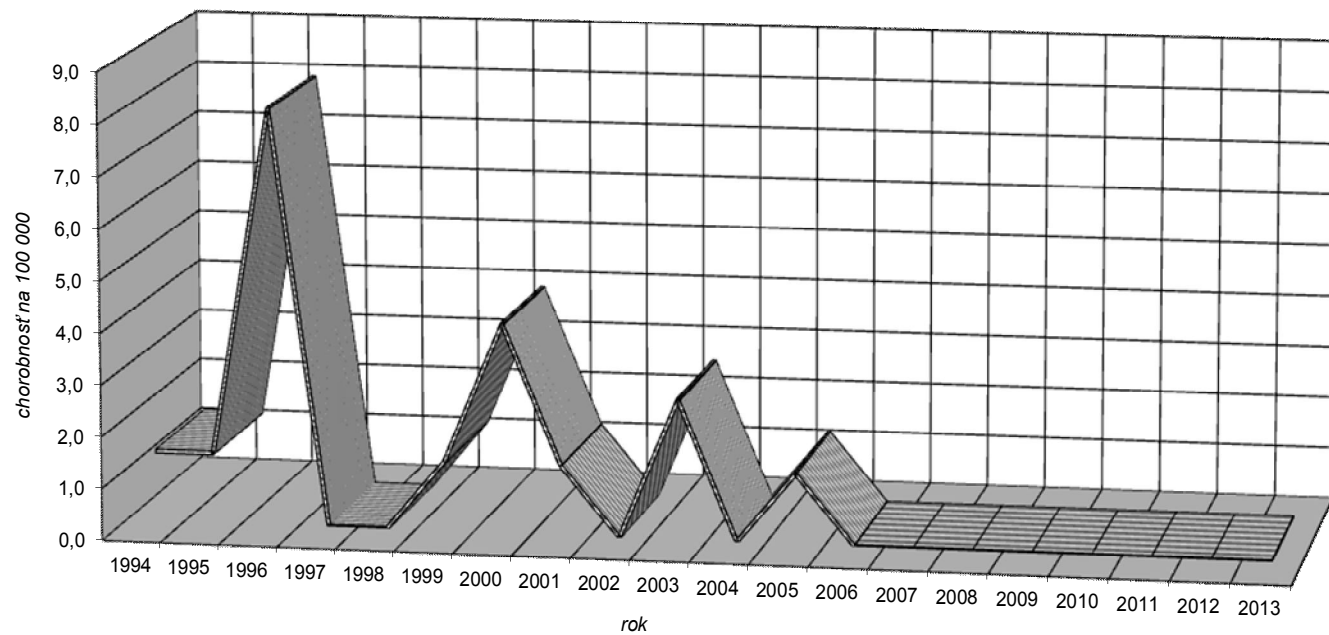
Iné infekcie salmonelami v okrese Topoľčany za roky 1994 - 2013

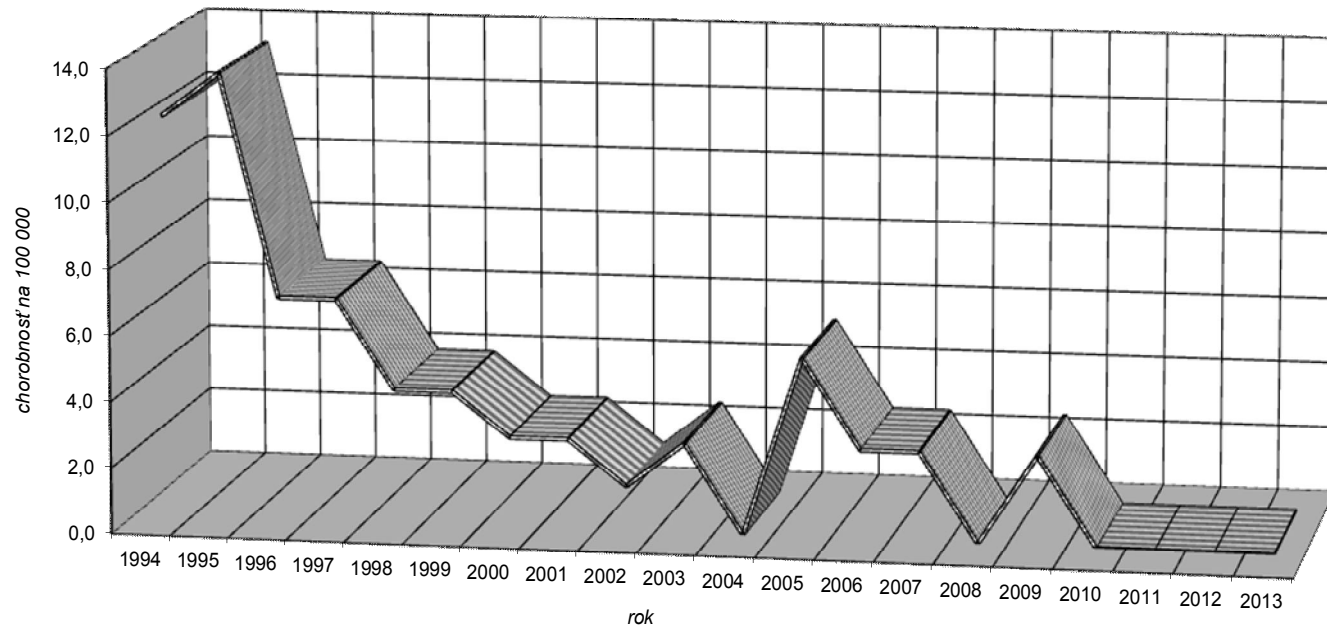
Bac.dyzentéria šigelóza v okrese Topoľčany za roky 1994- 2013

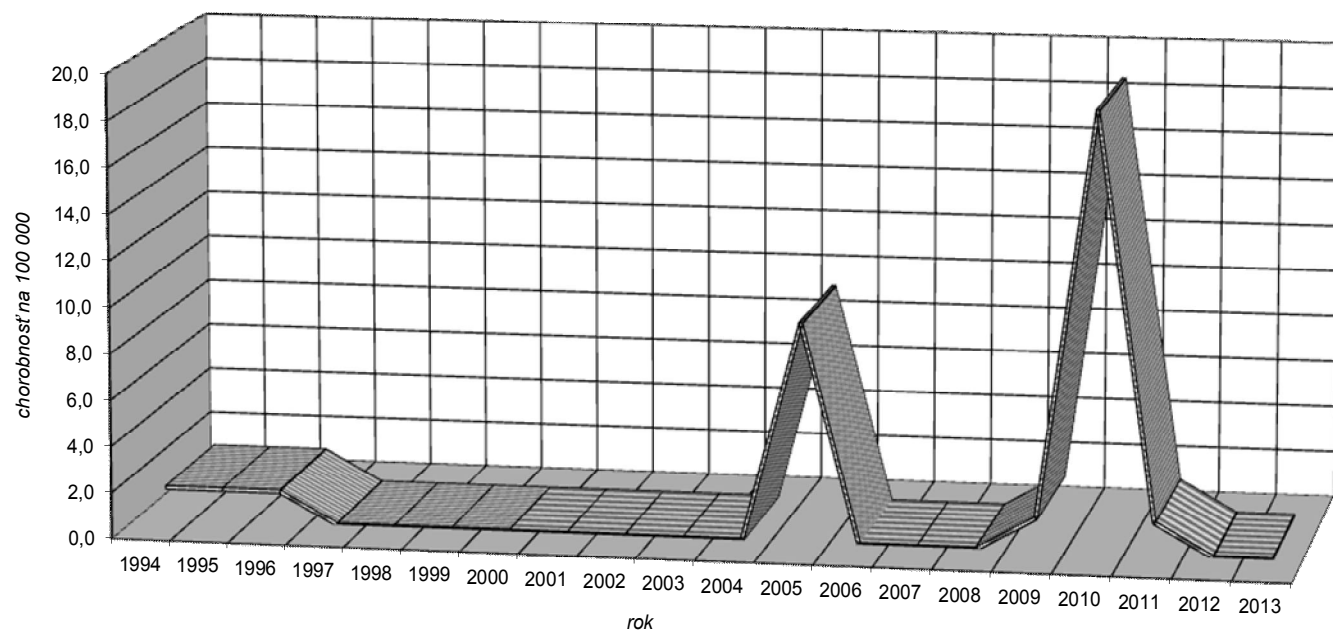
Akútna hepatitída "A" v okrese Topoľčany za roky 1994 - 2013

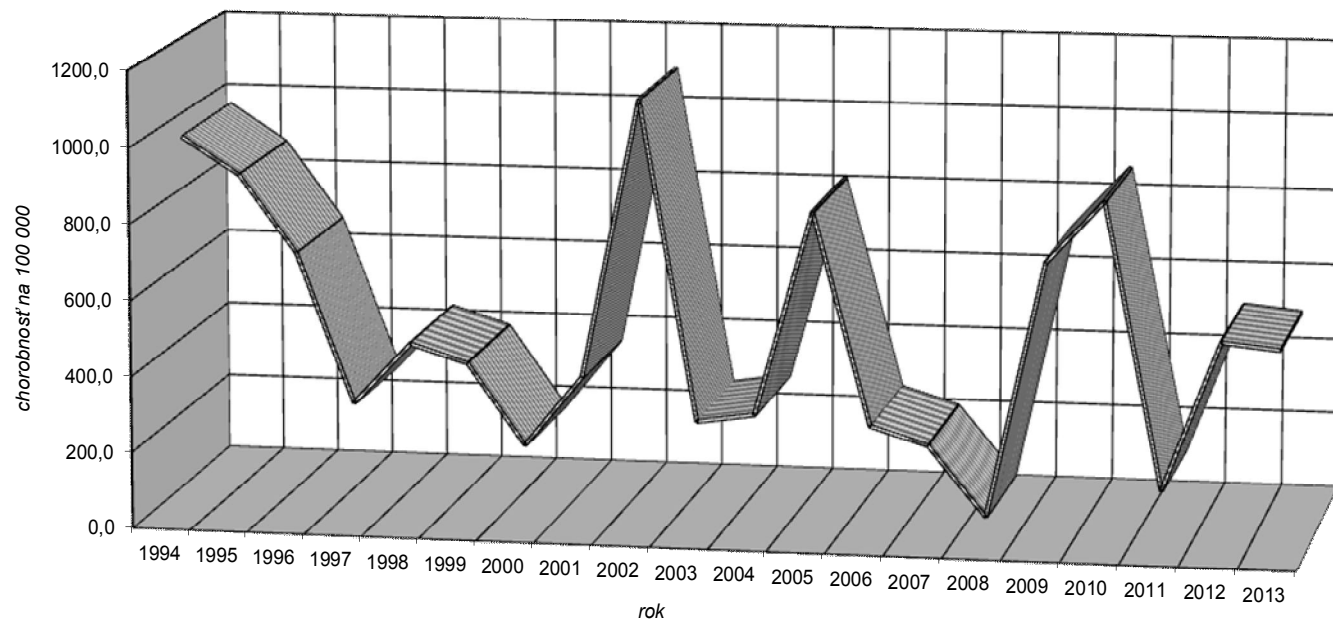
Akútna hepatitída "B" v okrese Topoľčany za roky 1994 - 2013

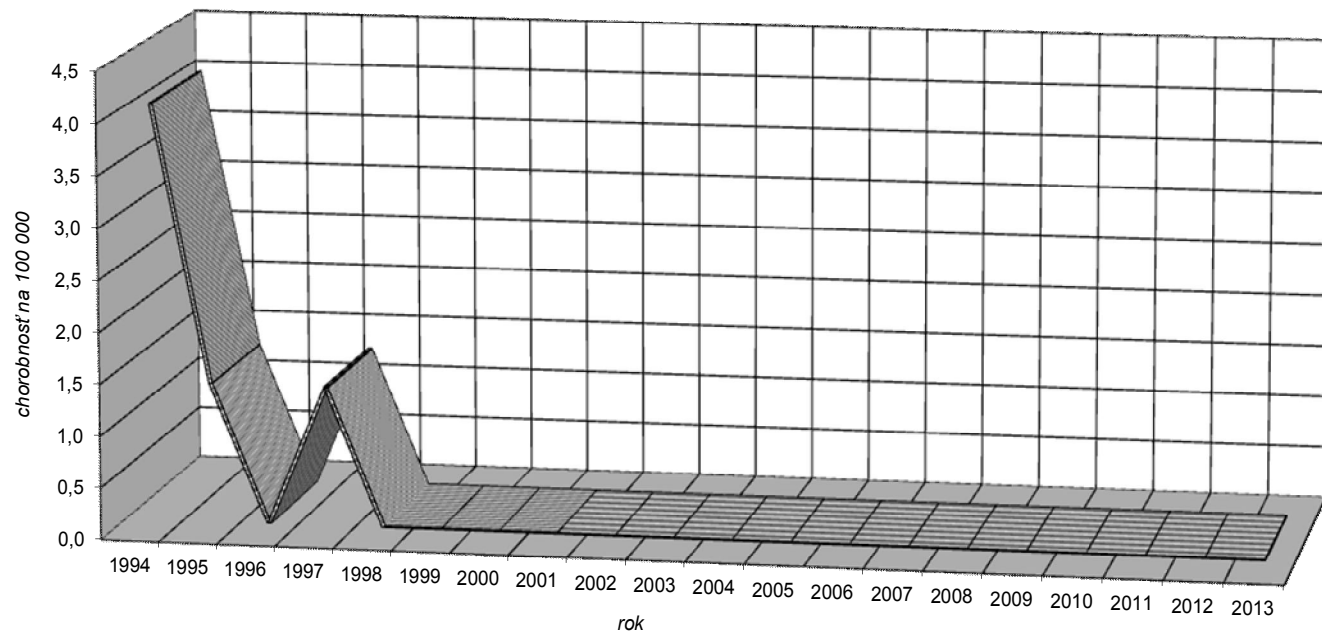
Pertussis v okrese Topolčany za roky 1994 - 2013

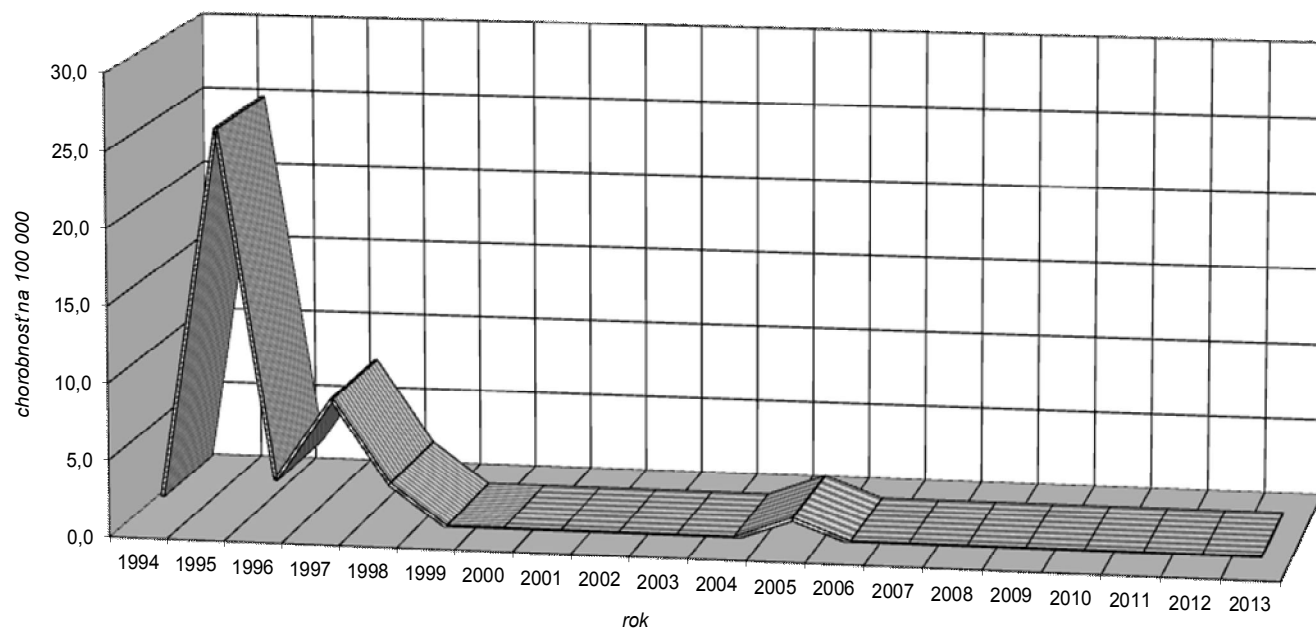
Varicela v okrese Topolčany za roky 1994 - 2013

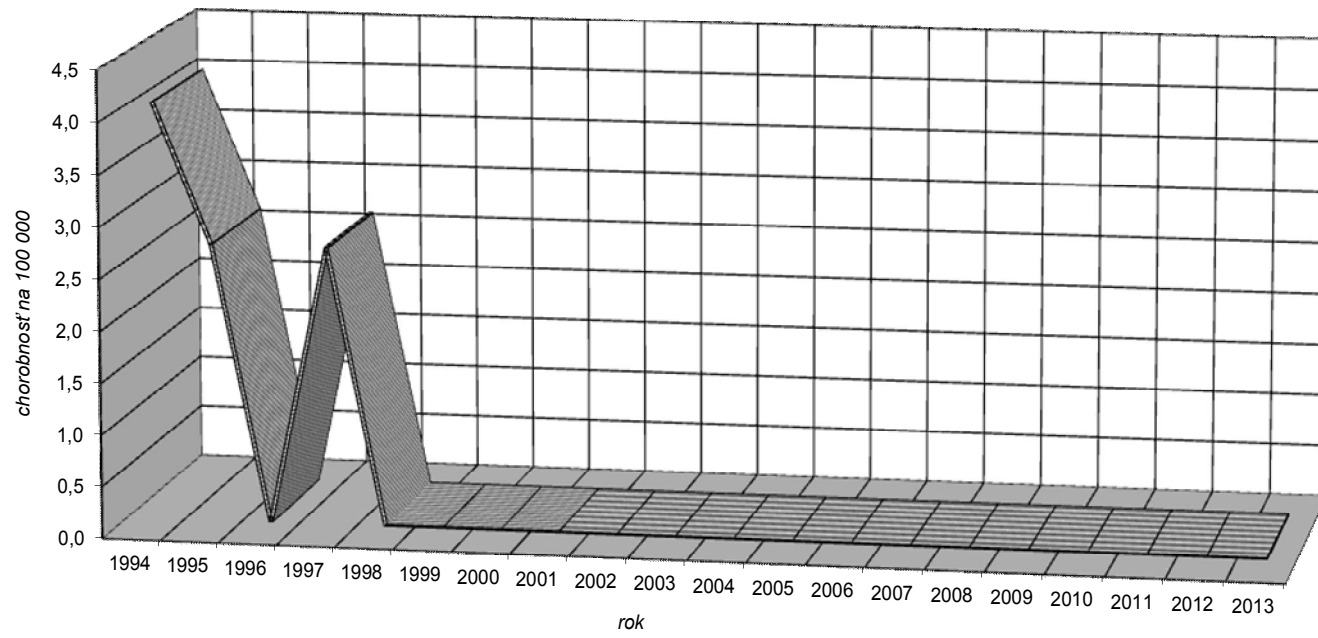
Osýpky - Morbili v okrese Topolčany za roky 1994 - 2013

Ružienka - Rubeola v okrese Topoľčany za roky 1994 - 2013

Mumps-Parotitis epidemica v okrese Topolčany za roky 1994 -2013

Tab. III.8.1 Porovnanie výskytu NN v lôžkových zariadeniach v okrese Topoľčany

Názov zariadenia	Počet hlásených nákaz		Počet hospit.	Proporcia %
	2012 abs.	2013 abs.	2013 abs.	
Nemocnica Topoľčany n.o.	73	60	15031	0,40
Spolu	73	60	15031	0,40

Tab. III.8.2 Porovnanie výskytu NN podľa oddelení v lôžkových zariadeniach v okrese Topoľčany

Oddelenie	Počet hlásených nákaz		Počet hospit.	Proporcia %
	2012 abs.	2013 abs.	2013 abs.	
Chirurgické	19	12	2149	0,6
Úrazovej chirurgie	1	2	1163	0,2
Gyn. – pôr.	2		1587	
Novorodenecké			617	
Neurologické	11		1029	
Interné	4	7	2515	0,3
Ortopedické		4	1740	0,2
Pediatrické	2	4	1882	0,2
OAIM+CJIS	29	24	850	2,8
Doliečovacie	5	4	760	0,5
Hemodialýza		3	59	5,1
Jednodňová chirurgia			739	
Spolu	73	60	15090	0,4

Tab. III.8.5 Výpis hlášených NN podľa diagnózy a EA v okrese Topoľčany

Etiologické agens	Diagnóza - MKCH													Spolu							
	A080	A081	A410	A411	A412	A415	J06	J069	T802	T814	T835	T857									
Stap.aureus			3				1		1	1		2		8							
E.coli						1			1	1	1	2		6							
Enterobacter										1				1							
Klebsiella							3		2		1	10		16							
Gram pozit. iné špec.										2				2							
Proteus									1		1	2		4							
Pseudomonas									1	1		9		11							
Rotavírus	2													2							
Norovírus		1												1							
Staphylococcus iný n.					1				2			1		4							
Staphylococcus iný š.				1										1							
Kultivačne negat.								1	3					4							
SPOLU	2	1	3	1	1	1	4	1	11	6	3	26		60							

Tab. III.8.6 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie/rok 2013

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie															
	črevná		Respiračná		urogenitálna		kože a slizníc		rany a popáleniny		sepsy		ostatné		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
OAIM+CJIS			16	66,7	3	12,5							5	20,8	24	40
Pediatrické	3	75	1	25											4	6,7
Doliečovacie			3	75							1	24			4	6,7
Chirurgické			6	50					5	41,7			1	8,3	12	20
Interné			3	42,9					1	14,3	1	14,3	2	28,6	7	11,7
Traumatologické											1	50	1	50	2	3,3
Ortopedické			2	50									2	50	4	6,7
Hemodialýza											3	100			3	5
Spolu	3	5	31	51,7	3	5			6	10	6	10	11	18,3	60	100

Tab. III.8.7 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie /rok 2013

Etiolog. agens	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respiračná		urogenitálna		kože a slizníc		rany a popáleniny		sepsy		ostatné		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Stap. aureus			3	37,5					1	12,5	3	37,5	1	12,5	8	13,3
E.coli			2	33,3	1	16,7			1	16,7	1	16,7	1	16,7	6	10
Enterobacter									1	100					1	1,7
Klebsiella			14	87,5	1	6,25							1	6,25	16	26,7
Gram pozit. iné špec.									2	100					2	3,3
Proteus			2	50	1	25							1	25	4	6,7
Pseudomonas			8	72,7					1	9,1			2	18,2	11	18,3
Rotavírus	2	100													2	3,3
Norovírus	1	100													1	1,7
Staph. iný neš.			1	25							1	25	2	50	4	6,7
Streptococcus iný											1	100			1	1,7
Kultivačne negat.			1	25									3	75	4	6,7
SPOLU	3	5	31	51,7	3	5			6	10	6	10	11	18,3	60	100

Tab. III.8.8 Prehľad o operáciách, operačných ranách a NN

Oddelenie (útvár)	Počet		Počet nozokomiálnych nákaz	
	operácií	operačných rán bez komplikácií	infikovaných operačných rán	iných NN
Chirurgické	1333	1328	5	7
Ortopedické	1153	1153		4
Traumatologické	939	939		2
Gyn- -pôrodnice	1187	1187		0
Jednodňová chirurgia	1518	1518		0
SPOLU	6130	6125	5	13
OAIM+CJIS				24
Interné			1	6
Pediatrické				4
Doliečovacie				4
Neurologické				
Hemodialýza				3
Spolu		6124	6	54

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2013 okrese Topoľčany

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
lôžk. odd. - OIKM/JIS	3					
lôžk. odd.- chirurg. smer	4				6	6
lôžk. odd. - nechirurg. smer	5				3	3
amb. všeobecní lekári+deti a dorast	49					
amb. odborní lekári	76				19	19
stomatológovia	38				11	11
centrálne operačné sály	1				8	8
odd. centrálnej sterilizácie	1				6	6
odd. jednodňovej chirurgie	1					
odd. hemodialýzy	2				2	2
lekárne	35					
rýchla zdrav. služba	4					
SPOLU	219				55	55

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia okrese Topoľčany

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet		z toho pozit.	počet		z toho pozit.
	Abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Úrazovej chirurgie	10			10		
Hemodialýzy	14	1	7,1	16	1	6,25
Novorodenecké	8	2	25	12	7	58,3
Doliečovacie	8			7	2	28,6
Gyn. oper. Sály	8	1	12,5	17		
COS	24	6	25	36	3	8,3
Spolu	72	10	13,9	98	13	13,3

Tab. IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okrese Topoľčany

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														% pozit.
	bubnoch		jednoráz. kombin. obaloch		kazetách, dózach		kontaj. ne-roch		lukasterik		v inom obale		voľne		
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
Kov (34/4)			10	1	16	2					4	0	4	1	11,8
Sklo (0)															
Guma (4/0)			4												
Textil (12/4)			4	2					8	2					33,3
Plasty (16/1)			14	1							2				6,25
Liečivá (2/0)											2				
endoskopy kateg.															
Šitie (2/1)											2	1			50
Roztoky (2/0)											2				
Iné															
SPOLU (72/10)			32	4	16	2			8	2	12	1	4	1	
% pozit				11,8		12,5				25		8,3		25	13,9

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Topoľčany

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU	% pozit.	
	HVS		Autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P			
kov	20	3	6				4	1			4	0			34	4	11,8
sklo																	
guma			2				2								4		
textil			12	4											12	4	33,3
plasty			2				10	1			4				16	1	6,25
liečivá											2				2		
endosk. I. kateg.																	
šitie											2	1			2	1	50
roztoky											2				2		
iné																	
SPOLU	20	3	22	4			16	2			14	1			72	10	13,9

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Topoľčany

	Výsledky testovania						
	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT (50)	21	42,0			17		
HVZ(154)	54	35,1	2	3,7	7		
FS (3)	3	100			8		
Plazma							
EO							
Iný (9)	9	100					
SPOLU(216)	87	40,3	2	2,3	32		

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit. abs.	%	Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
Ruky personálu	11					
Pokožka a ruky pac.	4					
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	4					
Inkubátory	2	2	100	SKN 2		
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie						
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím						
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	2					
Dezinfekčné roztoky						
Lekárske roztoky a H ₂ O						
Masti a gély						
Pomôcky na stravovanie pacientov	2					
Lôžkoviny a bielizeň	12	2	16,7	SKN 1, MRSA 1		
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.						
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	21	5	23,8	STAA 1, MRSA 2	ENT 1, PS.A 1	
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	20	1	5,0	SKN+ENT 1		
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	10	2	20,0	ENT 1	EC+ENTB 1	
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	10	1	10,0	SKN+ENT 1		
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)						
SPOLU	98	13	13,3	10	3	

Zoznam najčastejšie izolovaných mikrobiálnych druhov a ich skratky:

Názov mikróba:	Skratka:	G+,G-
Acinetobacter	ACI	-
Aeromonas /A. hydrophila .../	AER	-
Alcaligenes faecalis	ALC	-
Bordetelly	BOR	-
Burkholderie	BUR	-
Campylobacter	CAM	-
Candida albicans	CAN.A	P
Citrobacter	CIT	-
Clostridium	CLO	+
Corynebacterium	COR	+
Escherichia coli	EC	-
Enterobacter /agglomerans, cloacae, aerogenes, intermedium.../	ENTB	-
Enterokoky /Enterococcus faecalis/	ENT	+
Flavobacter species	FLA	-
Haemophilus influenzae	HE.I	-
Hafnia	HAF	-
Klebsiella /K. pneumoniae.../	KLE	-
Kvasinky - iné	KV.I	K
Legionella	LEG	-
Mikrokoky	MIK	+
Morganella morgani (predtým Proteus m.)	MM	-
Moraxelly /M. lacunata/	MOR	-
Mykoplazmy /M. hominis, pneumoniae .../	MYKP	P
Mykózy -patogénne huby /Aspergillus fumigatus, flavus, niger/	MYK	P
Neisserie	NEI	-
Ochrobactrum antropi	OCHA	-
Pantolea sp.	PAN	-
Pasteurella species	PAS	-
Proteus mirabilis	PR.M	-
Proteus vulgaris	PR.V	-
Proteus - iný /P. morgani,/	PR.I	-
Plesne /Cladosporium sp., .../	PL	P
Providencia (P.rettgeri)	PRO	-
Pseudomonas aeruginosa	PS.A	-
Pseudomonády iné /stutzeri, mendocina, putida, hominis, alcaligenes, cepacia, gram negat. nefermentujúce paličky .../	PS.I	-
Salmonella	SAL	-
Sarcina	SAR	+
Serratia /S. marcescens/	SER	-
Shigella	SHI	-
Staphylococcus aureus	STA.A	+
Staphylococcus epidermidis	STA.E	+
Staphylococcus iný /SKN = St. koaguláza negat., hominis, xylosus, warneri/	STA.I	+
Streptococcus agalactiae /aj streptokok zo skup. B /	STR.A	+
Streptococcus pneumoniae	STR.P	+
Streptococcus pyogenes	STR.S	+
Streptococcus iný /S. viridans, gama streptokoky.../	STR.I	+
Vzdušné sporujúce baktérie /Bacillus subtilis, cereus, megatérium/	VSB	+
Yersinia	YER	-

Činnosť odboru/oddelenia epidemiológie

Odbor/oddelenie epidemiológie			Počet
1.	Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	prvá. návšteva v ohnisku opakované návštevy v ohnisku počet vyšetrených osôb zvýšený zdravotný dozor lekársky dohľad iné protiepidemické ochorenia spolu:	466 28 441 2 2 939
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: voda potraviny iné spolu:	 6 6
3.	Doplňovanie epidemiologických údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz	z chorobopisov zo zdravotných záznamov z laboratórnych protokolov iné spolu:	127 45 435 5 612
4.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov kontrola očkovania (počet očkovaných) kontrola skladovania očkovacích látok prejednanie neúčasti na očkovaní priestupkové konanie iné spolu:	18 4585 18 4621
5.	Práca v EPIS-e	preberanie hlásení zadávanie prípadov kontrola a uzatváranie prípadov spracovanie dotazníkov k epidémii SRV chrípka spolu:	15 918 4880 12 8 1070 6903
6.	Analýza epidemiologickej situácie (uviest' počet)	denná týždenná mesačná ročná na požiadanie príprava podkladov spolu:	 52 12 2 4 15 85

7.	poradenstvo a podávanie informácií	v zdravotníctve v ohniskách rodinných v ohniskách kolektívnych pre verejnosť v médiach iné spolu:	892 466 4 270 2 1634
8.	Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)	správa rozbor podklad stanovisko spolu:	 0
9.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť prednášky pre ZP spolu:	2 2
10.	Publikácie pre verejnosť (uviesť miesto a názov v prílohe)	1. autor: spoluautor spolu:	
11.	Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch (uviesť názov a miesto v prílohe)	1. autor spoluautor vypísať názov a miesto* spolu:	 0
12.	Účasť na konferenciách (uviesť miesto a názov v prílohe)	aktívna pasívna vypísať názov a miesto* spolu:	 2
13.	Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)	príprava zadania zber podkladov sumarizácia analýza iné (príprava) spolu: *názov projektu BPŠ	1 25 1 1 28
14.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0

Odbor/oddelenie epidemiológie		Počet
15.	Plánovaný ŠZD v ZZ - kontrola HER a BOT	kontroly pracoviska 43 opakované návštevy 12 odber vzoriek zo sterilných materiálov 72 odber vzoriek z prostredia 98 odber vzoriek z ovzdušia odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov odber iných vzoriek 191 počet testovaných HVS 61 počet testovaných AUT 38 počet testovaných EO počet testovaných FS 11 iná sterilizačná technika 9 spolu: 535
16.	NN – cieľná kontrola HER a BOT v súvislosti s výskytom NN	kontroly pracoviska opakované návštevy odber vzoriek zo sterilných materiálov odber vzoriek z prostredia odber vzoriek z ovzdušia odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov odber iných vzoriek počet testovaných HVS počet testovaných AUT počet testovaných EO počet testovaných FS iná sterilizačná technika spolu: 0
17.	Epidemiologické vyšetrenie v súvislosti s chorobou z povolania	počet osôb 0
18.	Posudková činnosť	štúdie projektov konzultácie spracovanie kolaudácia vydanie posudkov spolu: 0
19.	Podnety a sťažnosti	počet 0
20.	Sankcie	počet
21.	Rozhodnutia	počet 4
22.	Odvolaania	počet

Epidémie alimentárnych nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov)		RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch				
Dg.		Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí	
Salmonella	A02	S. typhimurium	2	5	1	0
		S. enteritidis	5	16	4	0
		Iné sérovary				
Kampylobakter	A04.5	2	4	0	0	
Listéria	A32	Listéria monocytogenes				
		Iné listérie				
Yersinia	A04.6	1	2	0	0	
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)	0			
Bacillus	A05.4	B. cereus	0			
		Iný bacillus	0			
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0		0			
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	0			
	A05.2	Cl. perfringens	0			
		Iné clostrídium	0			
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	0			
	A03	Shigella	1	2	2	0
	A04.8	Iné bakteriálne agens	0			
Parazity	B75	Trichinella	0			
	A07.1	Giardia	0			
	A07.2	Cryptosporidium	0			
		Anisakis	0			
		Iné parazity	0			

Vírusy	A08.1	Norovirus	0			
	B15	Hepatitída A	0			
	A08 0,2,3,4.8	Iné vírusy	0			
Iné agens		Histamín	0			
		Morské biotoxíny	0			
		Iné agens	0			
Neznámy agens	A09		1	2	2	0

Príloha č.1

Účasť na konferenciách a seminároch

1. MUDr. Beata Hlaváčová – Škola vakcinológie III., 10. - 11.6.2013, Remata, Ráztočno
2. MUDr. Beata Hlaváčová – 4. ročník vedeckej konferencie „Zoonózy – spoločná ochrana zdravia ľudí a zdravia zvierat“ 16. – 18.10.2013, Bratislava
3. Mgr. Monika Gulášová – TK o nových poznatkoch v epidemiológii infekčných chorôb, 28.1. – 31.1.2013, Bratislava

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM
V TOPOĽČANOCH

VÝROČNÁ SPRÁVA
za rok 2013

Správu vyhotovili pracovníci oddelenia
Podpory zdravia

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

1. Organizačná štruktúra

a/ Oddelenie podpory zdravia

b/ Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia

2. Personálne obsadenie odboru

Zodpovedný lekár: MVDr. Lisák Vojtech CSc., MPH. – vedúci oddelenia

MUDr. Harineková Milada, PhD.

Bc. Trenčanská Mária, DAHE

B. Vzdelávanie pracovníkov

- 23.-25.1.2013 Bratislava – Diskusné sústreďenie v epidemiológii, prevencii a poradenstve chronických chorôb – MVDr. Lisák, Bc. Trenčanská
- 19.-20.3.2013 Trenčín – pracovné stretnutie „Podpora pohybovej aktivity, prevencia nadváhy a obezity na ÚVZ SR a RÚVZ v SR“
- MVDr. Lisák, Bc. Trenčanská
- 10.4.2013 Trenčín – V. odborná konferencia „Surveillance chronických chorôb“
– MUDr. Harineková, Bc. Trenčanská
- 10.4.2013 Nitra – Riadenie štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnoveho stavu - MVDr. Lisák
- 20.-21.6.2013 Bratislava – Diskusné sústreďenie Prevencia fajčenia a alkoholizmu vo výchove k zdraviu – MVDr. Lisák, Bc. Trenčanská
- 26.- 27.6.2013 Vyšné Ružbachy – porada vedúcich oddelení podpory zdravia
- MVDr. Lisák,
- 26.8.2013 Bojnice – pracovné stretnutie – Príprava a implementačná stratégia kampane 2013 „Odstráň obezitu“ – MVDr. Lisák, Bc. Trenčanská
- 28.10.2013 Bratislava – odborná konferencia „Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2013 – 2020: implementácia v praxi“ - MVDr. Lisák

- 29.10.2013 Bratislava – podpora mentálneho zdravia zdravotníckych pracovníkov –
- MVDr. Lisák
- 6.-8.11.2013 Bratislava – diskusné sústreďenie v epidemiológii, prevencii a poradenstve
chronických chorôb – MVDr. Lisák, Bc. Trenčanská
- 26.11.2013 Martin – odborná konferencia „10 rokov od ratifikácie rámcového dohovoru
o kontrole tabaku na Slovensku“ – MVDr. Lisák

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

- zvýšenie pohybovej aktivity

Poradňa pre znižovanie nadváhy – súčasťou terapie je aj pohybová aktivita, ktorú realizujeme v improvizovaných podmienkach v priestoroch RÚVZ. Do poradne nám v sledovanom období roka 2013 chodili 2 klienti, klienti využívali možnosť cvičiť u nás, a to dvakrát do týždňa v časovom horizonte troch mesiacov pod vedením našej asistentky.

12. apríl – Mestská galéria – edukačná kampaň smerovaná na zvýšenie pohybovej aktivity „Vyzvi srdce k pohybu“. O kampani sme verejnosť informovali článkom v regionálnom týždenníku MY DNEŠOK, na internete a panely v RÚVZ.

Aktivity k Svetovému dňu „Pohybom ku zdraviu“ uvádzame v kapitole 2.

- ozdravenie výživy

Sledovanie výživového stavu obyvateľstva - v projekte pokračujeme naďalej (viď bod 3).

Zdravá výživa..... MŠ Gogolova TO..... 1 prednáška..... 39 detí

Iné aktivity – viď bod 2 (Sv. deň zdravia; Sv. deň srdca; Medzinár. deň seniorov; Sv. deň výživy)

- zdravá rodina

Týždeň mozgu..... RÚVZ TO..... 1 prednáška..... 24 zamestnancov

Týždeň mozgu ZŠ Don Bosca TO 4 prednášky..... 89 žiakov

Týždeň mozgu..... Gymnázium TO..... 2 prednášky..... 47 študentov

Týždeň mozgu..... OA TO 4 prednášky..... 104 študentov

Týždeň mozgu.....	MŠ Tribečská ul. TO	1 prednáška	32 detí
Koncepcia oddelenia podpory zdravia ...	SZŠ TO	2 prednášky	42 študentov
Zdravotné dôsledky fajčenia	OA TO.....	3 prednášky	72 študentov
Ústne zdravie.....	cirk. gymnázium.....	2 prednášky.....	110 študentov
Ústne zdravie.....	MŠ Škultétyho.....	2 prednášky.....	58 detí
Ústne zdravie.....	ZŠ Škultétyho.....	4 prednášky.....	120 detí
Ústne zdravie.....	MŠ Tribečská	1 prednáška.....	20 detí
Ústne zdravie.....	MŠ Gogoľova	1 prednáška.....	39 detí
Alzheimerova choroba.....	cirk. gymnázium.....	2 prednášky.....	60 študentov
Alzheimerova choroba.....	ZŠ Tribečská TO.....	5 prednášok.....	130 žiakov
Duševné zdravie a drogy.....	SOŠ Tovarnícka.....	4 prednášky.....	110 študentov
Diabetes mellitus.....	ZPCCH.....	1 prednáška.....	34 obyvateľov
HIV/AIDS.....	gymnázium TO.....	2 prednášky.....	46 študentov
HIV/AIDS.....	SZŠ TO.....	2 prednášky.....	42 študentov
HIV/AIDS.....	sviečkový pochod	1 prednáška.....	41 obyvateľov

Vyzvi srdce k pohybu

V roku 2013 sa uskutočnil piaty ročník kampane pod gesciou RÚVZ Banská Bystrica, ktorá sa koná v rámci programu CINDI. Súťaž sa začala 8. apríla 2013 a trvala do 30. júna 2013. Za topoľčiansky okres sa do súťaže zapojilo 20 dospelých a 1 detský účastník. O kampani a podmienkach prihlásenia sa do súťaže sme informovali obyvateľov mesta na internetovej stránke nášho RÚVZ, na výveske v meste a prostredníctvom regionálneho týždenníka „My - DNEŠOK“.

Prevenia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

Poradňu pre odvykanie od fajčenia a závislosti na alkohol a drogy v roku 2013 navštívilo 10 klientov. Každému klientovi sme najskôr spravili vstupnú prehliadku, pri ktorej sme klientovi zmerali obsah CO vo výdychovom vzduchu, biochemické vyšetrenie krvi na rizikové faktory KVO, TK, antropometrické merania, percento telesného tuku a BMI. Súčasťou vstupnej prehliadky bolo aj vyplnenie dotazníka – „Test - závislosť na nikotíne“, ktorým si overíme výšku závislosti od tabaku. Na základe dosiahnutých výsledkov sme klientovi navrhli preňho čo najoptimálnejší postup pre odvykanie. V tomto smere za veľký nedostatok považujeme spoluprácu so samostatnými klientmi, keď títo vo väčšine

prípadoch navštívia poradňu len raz a viac sa už neohlásia. V takomto prípade nie je možné vysledovať ich ďalší osud a úspešnosť vyliečenia sa od závislosti na nikotíne.

Poradenstvo po telefóne sme podávali v dvoch prípadoch k problematike závislosti na tabaku a rovnako v dvoch prípadoch aj k problematike poradenstva na drogy.

Poradňu pre odvykania na alkohol a drogy osobne za rok 2013 nenavštívil ani jeden klient.

Súčasťou prevencie závislosti od fajčenia, alkoholu a drogách sú aj prednášky spojené s diskusiou zamerané pre žiakov a študentov základných a stredných škôl. Na túto tému odznelo 7 prednášok spojených s diskusiou pre 182 žiakov a študentov.

2. Verejné kampane a zdravotno – výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

11. – 17. marec – TÝŽDEŇ MOZGU

Na túto tému sme usporiadali viacero edukačných aktivít pre seniorov v kluboch dôchodcov, žiakov a študentov základných a stredných škôl v Topoľčanoch ako aj zamestnancov nášho úradu. V prednáškach sme hovorili o zložení nervovej sústavy a mozgu, o jeho činnosti, ale aj o mozgových ochoreniach, spôsoboch ich prevencie a význame tréningu pre pamäť. Na spropagovanie akcie sme použili vhodné zdravotno – výchovné materiály a pracovné listy. Celkove na túto tému odznelo 12 prednášok, ktorých sa zúčastnilo 301 poslucháčov. Verejnosť sme o kampani informovali prostredníctvom článku na internetovej stránke nášho úradu a výveskou v meste.

7. apríl - SVETOVÝ DEŇ ZDRAVIA

Pri tejto príležitosti sme dňa 5.4. 2013 v spolupráci s Mestom Topoľčany v mestskej galérii na námestí M. R. Štefánika v Topoľčanoch pripravili pre obyvateľov mesta Deň zdravia. Podujatia sa zúčastnilo 28 klientov, ktorým sme robili nasledovné vyšetrenia: celkový cholesterol, glukóza a triglyceridy, TK, telesný tuk, antropometrické merania, poskytovali poradenstvo s distribúciou zdravotno – výchovných (ZV) materiálov. Zároveň sme túto príležitosť využili aj na spropagovanie pripravovanej celoslovenskej kampani „Vyzvi srdce k pohybu“. O kampani sme informovali verejnosť aj prostredníctvom regionálneho týždenníka MY – DNEŠOK uverejnením článku pod názvom „7. apríl – Svetový deň zdravia“.

10. máj – **SVETOVÝ DEŇ – POHYBOM KU ZDRAVIU**

K tomuto dňu sme v regionálnom týždenníku MY – DNEŠOK uverejnili článok pod názvom „10. máj – Svetový deň pohybu ku zdraviu“, v ktorom poukazujeme na význam pohybu ako významného faktora prevencie srdcovocievnych ochorení a vyzvali širokú verejnosť k pohybu. Zároveň sme do škôl zaslali prípis, v ktorom sme školy vyzvali, aby v ten deň sprístupnili svoje športoviská širokej verejnosti. O význame pohybu z hľadiska prevencie mnohých civilizačných ochorení sme informovali obyvateľov mesta aj na výveske v meste.

31. máj – **SVETOVÝ DEŇ BEZ TABAKU**

O tomto významnom dni sme informovali širokú verejnosť oznamom v mestskej výveske, na paneloch v RÚVZ, na internete a v regionálnom týždenníku MY – DNEŠOK. Na RÚVZ v Topoľčanoch sme pri tejto príležitosti robili deň otvorených dverí, ktorého sa zúčastnilo 12 osôb. Na akcii sme záujemcom smokerlyzerom stanovovali koncentráciu CO vo výdychovom vzduchu a zdôrazňovali zdravotné riziká fajčenia. K tejto téme sme na Obchodnej akadémii v Topoľčanoch odprednášali tri prednášky, ktorých sa zúčastnilo 72 študentov. Zároveň sme k tomuto dňu na železničnej stanici v Topoľčanoch náhodným cestujúcim robili poradenstvo o spôsoboch a metódach odvykania od fajčenia a rozdávali zdravotno – výchovné materiály. Do kampane sa zapojilo 32 obyvateľov.

26. jún – **MEDZINÁRODNÝ DEŇ PROTI ZNEUŽÍVANIU DROG A OBCHODOVANIU S DROGAMI**

Pri tejto príležitosti sme dňa 2. júla v Mestskej galérii na nám. M. R. Štefánika v Topoľčanoch realizovali zdravotno-výchovnú kampaň „**Deň zodpovednosti**“. Na podujatí sme prístrojom Reflotron z kvapky krvi stanovovali GGT, merali krvný tlak a vyplňali krátky dotazník. Zároveň sme verejnosť vyzývali na zodpovednú konzumáciu alkoholických nápojov, informovali o zdravotných dôsledkoch škodlivého užívania alkoholu a o orientačnom čase odbúravania alkoholu v krvi. Na podujatí sme vyšetřili 28 osôb. O tejto celoslovenskej kampani sme verejnosť informovali článkom v miestnom periodiku „MY - DNEŠOK“ a v deň kampane tiež odvysielaním príspevku v mestskom rozhlase.

12. september – **EURÓPSKY DEŇ ÚSTNEHO ZDRAVIA** – k tomuto dňu odzneli 3 prednášky spojené s besedou a videoprojekciou pre deti v MŠ, 4 prednášky pre žiakov ZŠ a 2 prednášky pre študentov SŠ. O význame Európskeho dňa ústneho zdravia sme informovali verejnosť článkom v týždenníku MY – Dnešok a na internetovej stránke nášho úradu.

21. september – **SVETOVÝ DEŇ ALZHEIMEROVEJ CHOROBY** – pri tejto príležitosti sme uskutočnili 2 prednášky pre 60 študentov cirkevného gymnázia v TO a 5 prednášok pre 130 žiakov základnej školy na Tríbečskej ulici v TO. Verejnosť sme informovali formou vývesky v priestoroch nášho úradu.

27. september – **SVETOVÝ DEŇ SRDCA** - celonárodnú kampaň MOST 2013 sme realizovali v priestoroch oddelenia Podpory zdravia pri RÚVZ v Topolčanoch. Kampagne sa zúčastnilo 14 obyvateľov mesta a blízkeho okolia, ktorým sme vyšetrili cholesterol, glukózu, triglyceridy, HDL a LDL cholesterol, BMI, antropometrické merania a poskytli poradenstvo. Kampaň sme spropagovali aj prostredníctvom článku uverejnenom v regionálnom týždenníku My – Dnešok.

1. október – **MEDZINÁRODNÝ DEŇ STARŠÍCH** – tento rok sme sa venovali cieľovej skupine – seniori na vidieku. Pri tejto príležitosti sme v obci Krnča vyšetrili 33 obyvateľov, ktorým sme zmerali cholesterol, BMI, TK a podali zdravotno-výchovné poradenstvo spolu s distribúciou zdravotno-výchovných materiálov.

16. október – **SVETOVÝ DEŇ POTRAVY** – celoslovenskú kampaň „Odstráň obezitu“ sme zrealizovali v Mestskej galérii na námestí M.R. Štefánika v Topolčanoch. Kampagne sa zúčastnilo 7 obyvateľov, ktorým sme vyšetrovali telesný tuk, BMI, WHR a TK. Zároveň sme o tomto dni informovali verejnosť uverejnením článku v regionálnom týždenníku MY – Dnešok a na internete a informačným panelom umiestnenom v priestoroch nášho úradu.

17. november – **MEDZINÁRODNÝ DEŇ NEFAJČENIA**– o tomto dni sme informovali verejnosť prostredníctvom panelu umiestnenom v priestoroch nášho úradu a mestskej výveske. Pri tejto príležitosti sme uskutočnili 3 prednášky pre študentov Obchodnej akadémie v Topolčanoch, ktorej sa zúčastnilo 72 študentov.

46. týždeň – **EURÓPSKY TÝŽDEŇ BOJA PROTI DROGÁM** – propagácia súťaže pre 7. ročník ZŠ v okrese TO „Najlepšia protidrogová nástenka“, panel na RÚVZ. Odznali 4 prednášky pre 110 študentov na SOŠ Továrnická, TO na tému: „Duševné zdravie a drogy“

1. december – **SVETOVÝ DEŇ AIDS** – odzneli 2 prednášky pre 46 študentov gymnázia v Topoľčanoch, 2 prednášky pre 42 študentov SZŠ v Topoľčanoch. K tomuto dňu sa v Topoľčanoch uskutočnil sviečkový pochod spojený s prednáškou a besedou, ktorého gestorom bol SČK, pobočka Topoľčany v spolupráci s RÚVZ v Topoľčanoch a študentov SZŠ, ktorého sa zúčastnilo 41 obyvateľov mesta. Výveska v meste, panel v RÚVZ.

3. Výskumná a prieskumná činnosť.

Realizácia projektu „**Sledovanie výživového stavu obyvateľstva**“, v ktorej pokračujeme naďalej. Pri realizácii tohto projektu sme 80-tim klientom porobili základné biochemické vyšetrenia vypovedajúce o ich zdravotnom stave, merali TK a porobili antropometrické merania. Klienti boli zaradení do databázy Poradne zdravej výživy. Každému klientovi sme podľa aktuálneho zdravotného stavu a výsledkov vyšetrenia určili skóre rizika KVCH. V indikovaných prípadoch sme odporučili ďalšie sledovanie ich zdravotného stavu, na ktoré sme si klientov podľa potreby pozývali do našej poradne zdravia.

Realizácia dotazníkového prieskumu „**Zdravotné uvedomenie a správanie obyvateľstva SR**“, zameraný na najzávažnejšie rizikové faktory a ich výskyt v populácii. Prieskum sme realizovali v mesiacoch máj – jún 2013 a spracovali sme dotazníky od 104 respondentov.

Realizácia celoslovenskej zdravotno – výchovnej kampane „**Deň zodpovednosti**“. Kampaň sme realizovali dňa 2. júla 2013 v priestoroch Mestskej galérie v Topoľčanoch a celkovo sme vyšetrili 28 obyvateľov.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

12. apríl 2013 – DEŇ NARCISOV

Dňa 12. apríla 2013 sa uskutočnila v Mestskej galérii v Topoľčanoch tradičná aktivita pre obyvateľov mesta „Deň narcisov“. Aktivita sa uskutočnila v spolupráci s Ligou proti rakovine, pobočka Topoľčany. Pri tejto príležitosti sme vyšetrili 10 obyvateľov mesta, ktorým sme zmerali krvný tlak, telesný tuk a podávali ciele zdravotno – výchovné poradenstvo.

Túto aktivitu sme zároveň využili na propagáciu celoslovenskej kampane „Vyzvi srdce k pohybu“.

18. september 2013 VI. Topoľčiansky deň zdravia

Dňa 18.9.2013 sme zorganizovali **VI. Topoľčiansky deň zdravia**. Akciu sme pripravili v spolupráci s Mestom Topoľčany, Mestským kultúrnym strediskom a Mestskou knižnicou v Topoľčanoch. Akcia bola zameraná na zdravotnú výchovu a šírenie osvetu medzi širokou verejnosťou s cieľom zvýšiť záujem ľudí o vlastné zdravie a informovať obyvateľstvo regiónu o najdôležitejších rizikových faktoroch civilizačných ochorení vo vzťahu k spôsobu života a nezdravému životnému štýlu. Naším zámerom bolo priblížiť obyvateľom mesta našu prácu, čo robíme a čo môžeme spraviť pre občana na zlepšenie jeho vlastného zdravia. Záujemcom sme robili biochemické vyšetrenie krvi vypovedajúce o ich zdravotnom stave so zameraním na prevenciu civilizačných ochorení. Klientom sme vyšetřili krv na cholesterol a glukózu, merali krvný tlak. Zároveň sme klientom, meračom telesného tuku typu „OMRON BF 300“ merali percentuálne a celkové množstvo tuku obsiahnutého v ich tele ako ďalšieho dôležitého rizikového faktora kardiovaskulárnych ochorení (KVO). Vyšetřenie uvedených parametrov bolo spojené s odbornou konzultáciou, o ktorú bol mimoriadny záujem. Na podujatí sme vyšetřili 55 klientov a na základe dosiahnutých výsledkov všetkých vyšetření sme im poskytli poradenstvo s prihliadnutím na rizikové faktory vrátane zdravej výživy a zmenu životného štýlu. Súčasne s biochemickým vyšetřením sme klientom merali aj krvný tlak a percentuálne stanovenie množstva telesného tuku, čo využilo 62 obyvateľov. Avšak svoje aktivity sme zamerali aj pre fajčiarov. Prístrojom „piCO+ Smokerlyzer“ sme záujemcom stanovovali množstvo oxidu uhoľnatého vo výdychovom vzduchu a množstvo karboxyhemoglobínu v krvi, ktorý vypovedá o percentuálnom pomere kyslíka nahradeného CO v krvnom obehú. Túto možnosť vyšetřenia využilo 38 fajčiarov.

Súčasťou podujatia bolo aj orientačné vyšetřenie pitnej vody nitrotestom na prítomnosť dusičnany. Pri tejto príležitosti sa vyšetřilo 58 vzoriek vody, z čoho v 21 (36 %) prípadoch sme zistili prekročenie medznej hodnoty dusičnanov. Možnosť osobnej konzultácie využilo 82 občanov. Záujemcom boli podávané informácie ohľadom kvality vodných zdrojov v topoľčianskom okrese, o úrovni zásobovania obyvateľstva touto vodou a informácie o svojej vlastnej pitnej vode a spôsoboch jej úpravy.

Na podujatie prijali pozvanie aj firmy prezentujúce výrobky racionálnej výživy, výživové doplnky a firmy, ktorých know-how je zameraný na prírodnú kozmetiku. Prínosom bola účasť

všetkých zdravotných poisťovní, ktoré svojim poistencom a iným záujemcom prezentovali svoj program zdravotného poistenia. Pozvanie prijali a svoje aktivity prezentovali aj študenti strednej zdravotníckej školy a stredných odborných škôl podporujúcich zdravie. V rámci starostlivosti o zdravie občana sa na tomto podujatí prezentovalo viacero mimovládnych organizácií a občianskych združení: Slovenský červený kríž, Zväz postihnutých civilizačnými chorobami, Liga proti rakovine, Liga proti reumatizmu atď.

Dni zdravia v organizáciách

a) za štandardných podmienok:

- 20. 2. 2013 – Deň zdravia v KD „Slniečnica“ v Topoľčanoch – vyšetrených 22 dôchodcov
- 27.2. 2013 – Deň zdravia v záhradníctve „Hrad“ v Topoľčanoch – vyšetrených 13 zamestn.
- 2.9. 2013 – Deň zdravia na SOŠ Vansovej v Topoľčanoch – vyšetrených 17 zamestnancov
- 23.10. 2013 – Deň zdravia na OA v Topoľčanoch – vyšetrených 16 študentov
- 11. - 12. 11. 2013 – Deň zdravia na OA v Topoľčanoch – vyšetrených 28 zamestnancov

b) za neštandardných podmienok:

- 12.4. 2013 Deň narcisov, Galéria v Topoľčanoch – vyšetrených 10 obyvateľov
- 8.10. 2013 Deň zdravia ObÚ Krnča – vyšetrených 33 dôchodcov
- 23.4. 2013 Deň zdravia v Novesta Partizánske – vyšetrených 49 zamestnancov
- 7.5. 2013 Deň zdravia v MAN Bánovce n. Bebr. – vyšetrených 51 zamestnancov
- 28.5. 2013 Deň zdravia v SEMIKRON Vrbové – vyšetrených 33 zamestnancov

Poradňa pre znižovanie nadváhy a obezity

Aj tento rok pokračovala činnosť poradne pre znižovanie nadváhy, ktorej služby za obdobie roka 2013 pravidelne využívali 2 klienti. Klientom sme na prvom a poslednom stretnutí robili biochemické vyšetrenia krvi, kde sme sledovali hodnoty cholesterolu, glukózy, triglyceridov, HDL a LDL cholesterolu. Pri každom ďalšom stretnutí sme klientom robili antropometrické merania, percentuálne stanovenie ich telesného tuku, váhu, analyzovali ich jedálny lístok a pohybovú aktivitu. Neoddeliteľnou súčasťou znižovania nadváhy bola aj

beseda s klientmi, na ktorej sme rozoberali vždy inú tému v súvislosti s ich problémom, teda nadváhou. Takto sme sa s každým klientom celkovo stretli 12-krát, vždy 1-krát za týždeň. Výsledný efekt tejto činnosti hodnotíme pozitívne, keď sa klientom pri znižovaní svojej nadváhy podarilo dosiahnuť veľmi pekné výsledky.

Počet klientov poradne za rok 2013 – 2

(Vid' tab. č. 7 – iné – v základnej poradni)

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Spolupráca s oddelením hygieny výživy

Súčasťou spolupráce je realizácia projektu „Sledovanie výživového stavu obyvateľstva“ a poradne pre znižovanie nadváhy programom ALIMENTA.

Spolupráca so všetkými oddeleniami

Spolupráca naďalej pretrváva najmä pri zabezpečovaní Topoľčianskeho dňa zdravia, tvorbe mestskej vývesky určenej pre širokú verejnosť a rovnako aj pri príprave a distribúcii zdravotno – výchovných materiálov.

Spolupráca s oddelením informatiky

Spolupráca sa realizuje jednak na úrovni prípravy a tvorby výchovno – vzdelávacích materiálov, určených na distribúciu, ako aj pri tvorbe zdravotno – výchovných materiálov, určených či už pre panely na RÚVZ, alebo na vývesky v meste určené širokej verejnosti. Napokon je to spolupráca pri aktualizácii odborných príspevkov na internetovej stránke nášho RÚVZ.

Spolupráca so zdravotníckymi zariadeniami

Momentálna spolupráca s lekármi pre deti a dorast v okrese Topoľčany nie je na takej úrovni ako by sme si predstavovali. V predchádzajúcich rokoch sme sa v Poradni zdravia venovali aj deťom a ich rodinným príslušníkom, ktorým v rámci preventívnej prehliadky u svojho pediatra boli zistené korigovateľné odchýlky metabolických parametrov a pediater odporučil následnú konzultáciu v našej poradni. V sledovanom období roka 2013 nám pediatri neposlali ani jedinú dieťa či jeho rodinného príslušníka.

Spolupráca s Ligou proti rakovine

Spolupráca je dlhoročne na vysokej úrovni a uskutočňuje sa pri organizovaní zdravotno – výchovných podujatí, o ktoré je zo strany obyvateľstva zakaždým veľký záujem. Každoročne je to pri príležitosti Dňa narcisov. Liga proti rakovine sa pravidelne zúčastňuje na Topoľčianskom dni zdravia, na ktorom záujemcom prezentuje svoje aktivity podporujúce zdravie.

Spolupráca so Zväzom postihnutých civilizačnými chorobami

Spoluprácu hodnotíme ako veľmi pružnú a aktívnu, konkrétne pri realizácii Topoľčianskeho dňa zdravia a pri prednáškovej činnosti.

Spolupráca so Slovenským červeným krížom, pobočka Topoľčany

Spolupráca je naďalej na veľmi vysokej úrovni a uskutočňuje sa pri viacerých podujatiach, napr. účasti na Topoľčianskom dni zdravia, pri realizácii sviečkového pochodu v rámci boja proti AIDS, besedách a prednášok.

Spolupráca s Mestským úradom v Topoľčanoch

Spolupráca je už dlhé roky na dobrej úrovni. Mestský úrad nám každoročne poskytuje priestor na vyvesenie informačnej tabuli v meste, prostredníctvom ktorej informujeme občanov mesta o zdravotno-výchovných aktivitách RÚVZ a svetových dňoch zdravia vyhlásených WHO. Podľa potrieb nám poskytuje priestory v mestskej galérii pri realizácii viacerých kampaní vrátane Svetového dňa zdravia - Dňa narcisov, Dňa zodpovednosti a iných podujatí. Na veľmi vysokej úrovni je spolupráca pri usporiadaní Topoľčianskeho dňa zdravia, keď okrem priestorov nám MsÚ prispieva aj finančne na nákup vyšetrovacích prúžkov.

Spolupráca s materskými, základnými a strednými školami

Spolupráca je už po dlhé roky na veľmi dobrej úrovni predovšetkým v oblasti prednáškovej činnosti spojenej s besedou so žiakmi a študentmi základných a stredných škôl. Téma prednášok sa zakaždým dohodne so zodpovedným pedagógom, vo väčšine prípadov sú prednášky orientované na zdravú výživu a životný štýl, zdravotné dôsledky užívania drog,

fajčenia tabaku, alkoholizmus a AIDS. Súčasťou prednášky je aj distribúcia zdravotno – výchovných materiálov. Za uplynulé obdobie roka 2013 odznelo celkom 44 prednášok, na ktorých sa zúčastnilo 1259 žiakov a študentov základných a stredných škôl. Oddelenie Podpory zdravia disponuje 46. DVD nosičmi, ktoré sú príjemným spestrením prednášok a v nemalej miere zvyšujú edukačnú úroveň prednášok. V prípade záujmu spomínané DVD nosiče požičiavame koordinátorom škôl pre skvalitnenie ich vlastnej prednáškovej činnosti.

Oddelenie Podpory zdravia vychádza v ústrety aj zamestnancom a pedagógom škôl v rámci Dňoch zdravia pri poznaní svojho vlastného zdravia. Pri našich návštevách v školách zamestnancom robíme biochemickú analýzu krvi so zameraním na rizikové faktory KVO, meriame krvný tlak a poskytujeme poradenstvo. V prípade zistených odchýlok si klientov pozývame na oddelenie Podpory zdravia za účelom došetrenia ich zdravotného stavu.

Spolupráca so zdravotnými poisťovňami

Za sledované obdobie roka 2013 bola spolupráca realizovaná so všetkými zdravotnými poisťovňami pri realizácii Topolčianskeho dňa zdravia. So ZP UNION aj pri realizácii Dňa zdravia poriadaných v rámci podnikov. S pracovníkmi tejto poisťovne sme vycestovali do troch podnikov (viď bod 4. Dni zdravia v organizáciách, b - za neštandardných podmienok).

Spolupráca s podnikmi a firmami v regióne

Spolupráca sa uskutočnila v rámci Dňa zdravia v záhradníctve „Hrad“ v Topolčanoch (viď bod 4. Dni zdravia v organizáciách, a) za štandardných podmienok).

6. Iné činnosti odboru

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

7.1. Základná poradňa

Počet klientov v poradni zdravia za rok 2013 – 190

Počet nových klientov poradne zdravia za rok 2013 – 104

Počet opakovane vyšetrených klientov za rok 2013 – 86

Počet klientov vyšetrených podľa vekových skupín v roku 2013 – viď tab. č. 6

Krvný tlak – 203

Štatistika tlaku krvi u prvovyšetrených klientov za rok 2013 – priemerné hodnoty – vid' tab. č. 10 a, b

cholesterol – 202

glukóza - 202

HDL cholesterol – prvovyšetrenia – 131 - vid' tab. č. 8 a, b

Triglyceridy – 201

Rizikový index I. – vid' tab. č. 8 a, b

Rizikový index II. – vid' tab. č. 8 a, b

WHR – vid' tab. č. – vid' tab. č. 8 a, b

BMI – vid' tab. č. – vid' tab. č. 8 a, b

7.2. Nadstavbové poradne

Poradňa pre deti a rodiny

Počet klientov poradne za rok 2013 – 0

Poradňa zdravej výživy

Počet klientov poradne za rok 2013 - 80

Počet nových klientov poradne za rok 2013 – 41

Počet klientov vyšetrených v poradni podľa vekových skupín v r. 2013 – vid' tab. č. 6

Poradňa odvykania od fajčenia

Počet klientov poradne za rok 2013 - 10

Počet nových klientov poradne za rok 2013 – 10

Počet klientov vyšetrených v poradni podľa vekových skupín v r. 2013 – vid' tab. č. 6

Poradňa odvykania od závislosti

Počet klientov poradne za rok 2013 – 0

Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci

Počet klientov poradne za rok 2013 – 85

Počet klientov vyšetrených v poradni podľa vekových skupín v r. 2013 – vid' tab. č. 6

D. Ďalšie informácie o činnosti

Zdravotný stav obyvateľstva, čo do chorobnosti a úmrtnosti na kardiovaskulárne a onkologické ochorenia zostáva naďalej neuspokojivý. Slovenská republika sa v tomto smere zaraďuje medzi štáty Európy s najväčším výskytom. Rozvoj priemyselne vyspelej spoločnosti s rôznymi zmenami – technický pokrok, hektický spôsob života, životný štýl a medziľudské vzťahy, životné a pracovné prostredie prinášajú so sebou nové zdravotné problémy. Začínajú sa objavovať mnohé neinfekčné ochorenia, tzv. civilizačné choroby, ktoré síce poznáme i z minulosti, ale nepredstavovali takú hrozbu pre ľudstvo, ako je tomu teraz. Preto je ich zvládnutie úlohou celej spoločnosti.

Pojmom **civilizačné choroby** označujeme také ochorenia, ktoré sa v ľudskej populácii veľmi rozšírili a stávajú sa častou príčinou úmrtí. Radíme k nim najmä cukrovku, vysoký krvný tlak, artériosklerózu, srdcový infarkt, rakovinu, drogové závislosti atď. Pri ich výskyte sa uplatňujú viaceré civilizačné faktory vrátane stravy, nedostatočného pohybu, spôsob života a životný štýl. Je potrebné však zdôrazniť, že popri mnohých telesných ochoreniach stále väčší význam si zaslужujú duševné problémy a duševné poruchy. Na ich vzniku a priebehu sa popri stresu dokázal aj vplyv únavy, depresie, negatívneho myslenia a pocitov strachu a úzkosti. Práve preto je potrebné v záujme ochrany zdravia veľký dôraz klásť aj na prevenciu duševných porúch zdravia a ich rizikovým faktorom. Jedným z týchto preventívnych opatrení považujeme aj výchovu ku zdraviu, ktorá je určená pre široké masy ľudí. Začína sa už výchovou detí v materských školách, mládeže na základných a stredných školách, rovnako veľký dôraz sa kladie aj na zvýšenie zdravotného povedomia dospelých či starších ľudí, teda všetkých bez rozdielu veku, rasy a pohlavia. Takýmto výchovným pôsobením je aj plán zdravotnej výchovy, ktorý sme zamerali na deti a mládež, ale aj na staršiu generáciu. Týka sa zdravotného pôsobenia v oblasti zdravej výživy a obezity, prevencie HIV/AIDS a závislosti, tak aj v oblasti duševného zdravia.

V sledovanom období roka 2013 sme svoju pozornosť venovali deťom v MŠ, mládeži a seniorom v oblasti ústneho zdravia, prevencie cukrovky, zdravotných rizík a následkov zneužívania drog, fajčenia tabaku, ale aj problematike duševného zdravia a prevencie Alzheimerovej choroby. Pracovníci oddelenia Podpory zdravia odprednášali na túto tému viacero prednášok spojených s besedami pre deti v materských škôlkach, žiakom I. a II. stupňa základných škôl a študentom stredných škôl. Niektoré prednášky boli spojené s premietaním videofilmov k prednášanej téme. Na záver prednášky bol priestor vyčlenený aj na diskusiu.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Topoľčanoch sa za uplynulé obdobie roka 2013 zapojil do celoštátnej kampane pre zvýšenie pohybovej aktivity „**Vyzvi srdce k pohybu**“.

Pokračovali sme v realizácii projektu „Žiť zdravší a kvalitnejší život v staršom veku, alebo mám 65 + a teší ma, že žijem zdravo“. Seniori sa aktívne zúčastňovali stretnutí a besied venovaných zdravému životnému štýlu.

- ❖ február – klub dôchodcov SLNEČNICA v Topoľčanoch – vyšetrenie krvi za štandardných podmienok, TK a antropometrické merania. Vyšetrenia sa zúčastnilo 22 dôchodcov.
- ❖ marec – klub dôchodcov SLNEČNICA v Topoľčanoch - prednáška v rámci týždňa uvedomenia si mozgu + vypracovávanie pracovných listov. Prednášky sa zúčastnilo 28 dôchodcov.
- ❖ marec – klub dôchodcov NÁDEJ – prednáška v rámci týždňa uvedomenia si mozgu. Zároveň seniori vypracovávali pracovné listy. Prednášky sa zúčastnilo 32 seniorov.

Články uverejnené na internete RÚVZ Topoľčany:

- Týždeň mozgu
- 7. apríl – Svetový deň zdravia
- 31. máj – Svetový deň bez tabaku
- Vyzvi srdce k pohybu
- VI. Topoľčiansky deň zdravia
- 12. september – Európsky deň ústneho zdravia
- 10. október – Svetový deň duševného zdravia
- 16. október – Svetový deň výživy – kampaň „Odstráň obezitu“
- Svetový deň srdca – deň otvorených dverí

Témy uverejnené vo výveske:

- Týždeň mozgu
- Svetový deň pohybom ku zdraviu
- 7. apríl – Svetový deň zdravia
- Európsky imunizačný týždeň

- Vyzvi srdce k pohybu
- 31. máj – Svetový deň bez tabaku
- Deň zodpovednosti
- VI. Topoľčiansky deň zdravia
- Deň srdca – MOST 2013
- Prevencia chrípky
- 21. september – Svetový deň Alzheimerovej choroby
- Medzinárodný deň starších
- 16. október – svetový deň výživy – kampaň „Odstráň obezitu“
- 22. november – Medzinárodný deň bez fajčenia
- 1. december – Svetový deň boja proti AIDS

Týždenník MY Dnešok; YES rádio; TV Centrál; Mestský rozhlas

- 7. apríl – Svetový deň zdravia (MY Dnešok)
- Vyzvi srdce k pohybu
- 10. máj – Svetový deň „Pohybom ku zdraviu“
- 31. máj – Svetový deň bez tabaku
- Deň zodpovednosti (MY – Dnešok; Mestský rozhlas)
- Deň srdca – MOST 2013
- 12. september – Európsky deň ústneho zdravia
- VI. Topoľčiansky deň zdravia (TV Centrál; MY Dnešok; Radničné zvesti)
- 10. október – Svetový deň duševného zdravia
- 16. október – Svetový deň výživy – kampaň „Odstráň obezitu“
- 1. december – Svetový deň HIV/ AIDS

Panely v RÚVZ:

- 7. apríl – Svetový deň zdravia
- Vyzvi srdce k pohybu
- 31. máj – Svetový deň bez tabaku
- Leto – čas dovoleníek, prázdnin a oddychu
- VI. Topoľčiansky deň zdravia
- Deň zdravia

- Svetový deň Alzheimerovej choroby
- 21. október – Medzinárodný deň starších ľudí
- 16. október – Svetový deň výživy – kampaň „Odstráň obezitu“
- Obezita detí
- Svetový deň vody
- Európsky týždeň boja proti drogám
- 22. november – Medzinárodný deň bez fajčenia
- 1. december – Svetový deň HIV/ AIDS
- Zdravie v zime

Distribúcia:

- Čo robiť počas letných horúčav?
- ZV materiály k Svetovému dňu bez tabaku
- Vyzvi srdce k pohybu
- Chrípka
- Nadácia Memory: - Ako komunikovať s chorým na Alzheimerovu chorobu?
 - Trápi vás pamäť?
 - Blúdenie – problém ľudí s Alzheimerovou chorobou
- Európsky deň ústneho zdravia – Zábavné maľovanie s Elinkou a Mexom
- Odstráň obezitu!
- 27. september 2013: - Deň srdca
 - Pre optimálny krvný tlak
 - Kardiosol'

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2013

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (atestácia)	prac. miesta Úväzok	Počet osôb
Lekár - ved. odboru	verejné zdravotníctvo – MPH	1,0	1
Lekár – metodológ	internista – infektológ	0,2	1
Iný vysokoškolák I. stupňa			
Iný vysokoškolák II. stupňa			
DAHE		1,0	1
AHE			
Zdravotná sestra			
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		2,2	3

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2013

Tab. č. 2a

RÚVZ

Číslo riadku	N á z o v a k t i v i t y		Počet aktivít	Cieľové skupiny			
				Deti a mládež	Produktívny vek	Poproduktívny vek	Iné
1.	Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia	- zvýšenie pohybovej aktivity	8	6	1	1	
		- ozdravovanie výživy	6	1	3	2	
		- podpora nefajčiara a Abstinencia	7	7	0	0	
		- prevencia drogových závislostí	6	6	0	0	
		- výchova k partnerstvu , rodičovstvu manžel. a prevencia pohl. chorôb HIV, AIDS	7	6	1	0	
		- znižovanie krvného tlaku Nemedikamentózne	0	0	0	0	
		- duševné zdravie	26	23	1	2	
S P O L U			60	49	6	5	
2.	Zdravotno-výchovné akcie pre obyvateľov a osobitných zameraní na témy a termíny podľa kalendára SZO		65	28	21	16	
3.	Regionálne intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity		4	1	2	1	
4.	Školenia a odborné semináre	- pracovníkov OPZ	39	0	39	0	
		- lektorov - laikov					
5.	Práca a spolupráca na výskumných a prieskumných úlohách		3	0	3	0	
6..	Aktivity v hromadných oznamovacích prostriedkoch		54	0	0	0	54
7.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		25	12	7	6	
8.	Správy, rozbery pre orgány štátnej správy						
9.	Iné aktivity podľa cieľových skupín						
S P O L U			250	90	78	28	54

Tab. č. 2b

	Aktivita	Počet intervenovaných osôb
PROGRAM PODPORY ZDRAVIA ZNEVÝHODNENÝCH KOMUNÍT	Preventívna prehliadka/na podnet KP	
	Očkovanie/na podnet KP	
	Odber krvi/na podnet KP	
	Detské poradne/na podnet KP	
	Liečba choroby u lekára/na podnet KP	
	Kontrola/na podnet KP	
	Zdravotný preukaz poistenca/na podnet KP	
	Prieskum monitorovania zdravotného stavu	
	Edukácia/Zdrav. Výchova	
	Návšteva novorodencov	
	Počet návštev - obvodní lekári	
	Počet návštev - obecné úrady	
	Počet návštev - základné školy	
	spolupráca s terénnymi sociálnymi pracovníkmi	
	meranie tlaku krvi	
	odvšivenie	
	vypísanie žiadosti	
	športové aktivity	

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2013 do 31.12.2013

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	2	2,0	2,8	2	1,4	1,9
15-19	10	20,0	11,1	5	5,1	4,4	15	10,1	4,9
20-24	2	4,0	5,4	5	5,1	4,4	7	4,7	3,4
25-34	6	12,0	9,0	8	8,2	5,4	14	9,5	4,7
35-44	9	18,0	10,6	7	7,1	5,1	16	10,8	5,0
45-54	7	14,0	9,6	25	25,5	8,6	32	21,6	6,6
55-64	8	16,0	10,2	29	29,6	9,0	37	25,0	7,0
65 a viac	8	16,0	10,2	17	17,3	7,5	25	16,9	6,0
SPOLU :	50	100,0		98	100,0		148	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	2	4,0	5,4	3	3,4	3,8	5	3,6	3,1
25-34	3	6,0	6,6	7	8,0	5,7	10	7,3	4,4
35-44	7	14,0	9,6	7	8,0	5,7	14	10,2	5,1
45-54	7	14,0	9,6	19	21,8	8,7	26	19,0	6,6
55-64	12	24,0	11,8	24	27,6	9,4	36	26,3	7,4
65 a viac	19	38,0	13,5	27	31,0	9,7	46	33,6	7,9
SPOLU :	50	100,0		87	100,0		137	100,0	

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	10	20,4	11,3	5	6,1	5,2	15	11,5	5,5
20-24	2	4,1	5,5	5	6,1	5,2	7	5,3	3,9
25-34	6	12,2	9,2	8	9,8	6,4	14	10,7	5,3
35-44	9	18,4	10,8	7	8,5	6,0	16	12,2	5,6
45-54	7	14,3	9,8	25	30,5	10,0	32	24,4	7,4
55-64	8	16,3	10,3	21	25,6	9,4	29	22,1	7,1
65 a viac	7	14,3	9,8	11	13,4	7,4	18	13,7	5,9
SPOLU:	49	100,0		82	100,0		131	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	2	4,3	5,9	3	3,9	4,3	5	4,1	3,5
25-34	2	4,3	5,9	7	9,1	6,4	9	7,3	4,6
35-44	7	15,2	10,4	7	9,1	6,4	14	11,4	5,6
45-54	6	13,0	9,7	18	23,4	9,5	24	19,5	7,0
55-64	12	26,1	12,7	20	26,0	9,8	32	26,0	7,8
65 a viac	17	37,0	13,9	22	28,6	10,1	39	31,7	8,2
SPOLU:	46	100,0		77	100,0		123	100,0	

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania
za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013**

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
Neukončené základné	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Základné	15	16,7	7,7	29	17,1	5,7	44	16,9	5,7
Učňovské	18	20,0	8,3	19	11,2	4,7	37	14,2	4,7
Stredoškolské s maturitou	31	34,4	9,8	78	45,9	7,5	109	41,9	7,5
Vysokoškolské	26	28,9	9,4	43	25,3	6,5	69	26,5	6,5
Neregistrované	0	0,0	0,0	1	0,6	1,1	1	0,4	1,1
SPOLU:	90	100,0		170	100,0		260	100,0	

Prehľad o počte výkonov v Poradenskom centre ochrany a podpory zdravia v roku 2013

Tab.č.7

Poradňa	Výkon	Počet výkonov	Spolu	
Základná poradňa	Založenie karty klienta pre TZS	104	1691	
	Antropometrické meranie (výška, hmotnosť, obvod pásu, obvod bokov)*	204		
	Meranie TK, P *?	203		
	Biochemické vyšetrenie ***	783		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	19		
	Vyšetrenie	Smokerlyzerom		10
		Spirometrom		0
	Vyplnenie Dotazníka celkovej životnej pohody	0		
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	176		
	Odborné poradenstvo	190		
	Odporúčanie do siete zdrav. Zariadení	0		
Iné	2			
Poradňa zdravej výživy	Založenie karty klienta	41	281	
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	80		
	Zadanie údajov do príslušného software pre OHV	80		
	Odborné poradenstvo	80		
	Iné			
Poradňa odvykania od fajčenia	Meranie TK a pulzu	10	34	
	Meranie spirometrom	0		
	Meranie smokerlyzerom	10		
	Odborné poradenstvo	10		
	Iné	4		
Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Založenie karty klienta			
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti, výkonnosti			
	Meranie spirometrom			
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)			
	Antropometria			
	Pohybová inštrukcia			
	Odborné poradenstvo			
Iné				
Poradňa podpory psychického zdravia	Založenie karty klienta			
	Psychologické vyšetrenie			
	Anonymné odborné poradenstvo			
	Odporúčanie do siete zdrav. Zariadení			
Poradňa pre deti a mládež	Založenie karty klienta	0	0	
	Odborné poradenstvo	0		
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0		
	Iné	0		
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Založenie karty klienta	0	85	
	Vyšetrenie pracovného rizika	0		
	Odborné poradenstvo	85		
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0		
	Iné	0		
Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania TK	Založenie karty klienta			
	Meranie TK, P *?			
	Anamnéza			
	Odborné poradenstvo			
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení			
Celkom		2091	2091	

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	10	0	10	0	7	3	4	6	10	0	10	0	0	10	10	0	9	1	10	0
	rel.	27,8	0,0	25,6	0,0	24,1	14,3	22,2	19,4	24,4	0,0	33,3	0,0	0,0	26,3	27,0	0,0	39,1	3,7	29,4	0,0
	+-%	14,6	0,0	13,7	0,0	15,6	15,0	19,2	13,9	13,1	0,0	16,9	0,0	0,0	14,0	14,3	0,0	19,9	7,1	15,3	0,0
20-24	abs.	2	0	2	0	2	0	0	2	2	0	1	1	1	1	1	1	1	1	2	0
	rel.	5,6	0,0	5,1	0,0	6,9	0,0	0,0	6,5	4,9	0,0	3,3	5,3	9,1	2,6	2,7	10,0	4,3	3,7	5,9	0,0
	+-%	7,5	0,0	6,9	0,0	9,2	0,0	0,0	8,6	6,6	0,0	6,4	10,0	17,0	5,1	5,2	18,6	8,3	7,1	7,9	0,0
25-34	abs.	5	1	4	2	2	4	4	2	6	0	3	3	2	4	6	0	5	1	6	0
	rel.	13,9	7,1	10,3	18,2	6,9	19,0	22,2	6,5	14,6	0,0	10,0	15,8	18,2	10,5	16,2	0,0	21,7	3,7	17,6	0,0
	+-%	11,3	13,5	9,5	22,8	9,2	16,8	19,2	8,6	10,8	0,0	10,7	16,4	22,8	9,8	11,9	0,0	16,9	7,1	12,8	0,0
35-44	abs.	5	4	7	2	5	4	2	7	8	1	3	6	3	6	6	3	2	7	8	1
	rel.	13,9	28,6	17,9	18,2	17,2	19,0	11,1	22,6	19,5	16,7	10,0	31,6	27,3	15,8	16,2	30,0	8,7	25,9	23,5	6,3
	+-%	11,3	23,7	12,0	22,8	13,7	16,8	14,5	14,7	12,1	29,8	10,7	20,9	26,3	11,6	11,9	28,4	11,5	16,5	14,3	11,9
45-54	abs.	2	5	6	1	3	4	2	5	2	3	1	6	2	5	2	3	3	4	4	3
	rel.	5,6	35,7	15,4	9,1	10,3	19,0	11,1	16,1	4,9	50,0	3,3	31,6	18,2	13,2	5,4	30,0	13,0	14,8	11,8	18,8
	+-%	7,5	25,1	11,3	17,0	11,1	16,8	14,5	12,9	6,6	40,0	6,4	20,9	22,8	10,7	7,3	28,4	13,8	13,4	10,8	19,1
55-64	abs.	6	2	5	3	5	3	2	6	7	1	5	3	1	7	5	3	1	7	1	7
	rel.	16,7	14,3	12,8	27,3	17,2	14,3	11,1	19,4	17,1	16,7	16,7	15,8	9,1	18,4	13,5	30,0	4,3	25,9	2,9	43,8
	+-%	12,2	18,3	10,5	26,3	13,7	15,0	14,5	13,9	11,5	29,8	13,3	16,4	17,0	12,3	11,0	28,4	8,3	16,5	5,7	24,3
65 a viac	abs.	6	2	5	3	5	3	4	3	6	1	7	0	2	5	7	0	2	6	3	5
	rel.	16,7	14,3	12,8	17,3	17,2	14,3	22,2	9,7	14,6	16,7	23,3	0,0	18,2	13,2	18,9	0,0	8,7	22,2	8,8	31,3
	+-%	12,2	18,3	10,5	16,3	13,7	15,0	19,2	10,4	10,8	29,8	15,1	0,0	22,8	10,7	12,6	0,0	11,5	15,7	9,5	22,7
SPOLU:100%		36	14	39	11	29	21	18	31	41	6	30	19	11	38	37	10	23	27	34	16

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	2	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	rel.	0,0	4,1	0,0	14,3	1,9	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,3	0,0	3,1
	+-%	0,0	5,5	0,0	18,3	3,7	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,5	0,0	4,3
15-19	abs.	5	0	5	0	3	2	4	1	5	0	5	0	2	3	5	0	5	0	5	0
	rel.	10,6	0,0	6,1	0,0	5,7	4,7	8,9	2,7	8,6	0,0	11,9	0,0	6,7	5,8	7,5	0,0	13,5	0,0	15,2	0,0
	+-%	8,8	0,0	5,2	0,0	6,2	6,3	8,3	5,2	7,2	0,0	9,8	0,0	8,9	6,3	6,3	0,0	11,0	0,0	12,2	0,0
20-24	abs.	3	2	5	0	2	3	2	3	5	0	2	3	1	4	5	0	4	1	4	1
	rel.	6,4	4,1	6,1	0,0	3,8	7,0	4,4	8,1	8,6	0,0	4,8	7,5	3,3	7,7	7,5	0,0	10,8	1,7	12,1	1,6
	+-%	7,0	5,5	5,2	0,0	5,1	7,6	6,0	8,8	7,2	0,0	6,4	8,2	6,4	7,2	6,3	0,0	10,0	3,2	11,1	3,0
25-34	abs.	6	2	8	0	7	1	4	4	7	1	5	3	5	3	8	0	5	3	5	3
	rel.	12,8	4,1	9,8	0,0	13,2	2,3	8,9	10,8	12,1	4,5	11,9	7,5	16,7	5,8	11,9	0,0	13,5	5,0	15,2	4,7
	+-%	9,5	5,5	6,4	0,0	9,1	4,5	8,3	10,0	8,4	8,7	9,8	8,2	13,3	6,3	7,8	0,0	11,0	5,5	12,2	5,2
35-44	abs.	5	2	7	0	4	3	5	2	7	0	7	0	3	4	7	0	2	5	4	3
	rel.	10,6	4,1	8,5	0,0	7,5	7,0	11,1	5,4	12,1	0,0	16,7	0,0	10,0	7,7	10,4	0,0	5,4	8,3	12,1	4,7
	+-%	8,8	5,5	6,0	0,0	7,1	7,6	9,2	7,3	8,4	0,0	11,3	0,0	10,7	7,2	7,3	0,0	7,3	7,0	11,1	5,2
45-54	abs.	13	12	25	0	14	11	14	11	15	9	12	13	12	13	19	5	11	14	7	18
	rel.	27,7	24,5	30,5	0,0	26,4	25,6	31,1	29,7	25,9	40,9	28,6	32,5	40,0	25,0	28,4	38,5	29,7	23,3	21,2	28,1
	+-%	12,8	12,0	10,0	0,0	11,9	13,0	13,5	14,7	11,3	20,5	13,7	14,5	17,5	11,8	10,8	26,4	14,7	10,7	13,9	11,0
55-64	abs.	9	18	21	6	15	12	11	10	11	9	6	15	5	16	14	6	8	20	5	23
	rel.	19,1	36,7	25,6	42,9	28,3	27,9	24,4	27,0	19,0	40,9	14,3	37,5	16,7	30,8	20,9	46,2	21,6	33,3	15,2	35,9
	+-%	11,2	13,5	9,4	25,9	12,1	13,4	12,6	14,3	10,1	20,5	10,6	15,0	13,3	12,5	9,7	27,1	13,3	11,9	12,2	11,8
65 a viac	abs.	6	11	11	6	7	10	5	6	8	3	5	6	2	9	9	2	2	15	3	14
	rel.	12,8	22,4	13,4	42,9	13,2	23,3	11,1	16,2	13,8	13,6	11,9	15,0	6,7	17,3	13,4	15,4	5,4	25,0	9,1	21,9
	+-%	9,5	11,7	7,4	25,9	9,1	12,6	9,2	11,9	8,9	14,3	9,8	11,1	8,9	10,3	8,2	19,6	7,3	11,0	9,8	10,1
SPOLU:100%		47	49	82	14	53	43	45	37	58	22	42	40	30	52	67	13	37	60	33	64

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	0,0	3,4	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,5	0,0	6,6	0,0
20-24	abs.	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	1	1	2	0
	rel.	5,6	0,0	5,4	0,0	6,9	0,0	7,7	0,0	4,9	0,0	7,1	0,0	13,3	0,0	4,5	0,0	7,1	2,8	6,9	0,0
	+-%	7,5	0,0	7,3	0,0	9,2	0,0	10,2	0,0	6,6	0,0	9,5	0,0	17,2	0,0	6,2	0,0	13,5	5,4	9,2	0,0
25-34	abs.	2	1	3	0	2	1	2	0	2	0	1	1	1	1	2	0	3	0	3	0
	rel.	5,6	8,3	8,1	0,0	6,9	5,6	7,7	0,0	4,9	0,0	3,6	5,6	6,7	3,2	4,5	0,0	21,4	0,0	10,3	0,0
	+-%	7,5	15,6	8,8	0,0	9,2	10,6	10,2	0,0	6,6	0,0	6,9	10,6	12,6	6,2	6,2	0,0	21,5	0,0	11,1	0,0
35-44	abs.	6	1	7	0	3	4	3	4	7	0	4	3	1	6	7	0	0	7	5	2
	rel.	16,7	8,3	18,9	0,0	10,3	22,2	11,5	20,0	17,1	0,0	14,3	16,7	6,7	19,4	15,9	0,0	0,0	19,4	17,2	9,5
	+-%	12,2	15,6	12,6	0,0	11,1	19,2	12,3	17,5	11,5	0,0	13,0	17,2	12,6	13,9	10,8	0,0	0,0	12,9	13,7	12,6
45-54	abs.	6	1	6	1	1	5	2	4	6	0	2	4	0	6	6	0	1	6	4	3
	rel.	16,7	8,3	16,2	9,1	3,4	27,8	7,7	20,0	14,6	0,0	7,1	22,2	0,0	19,4	13,6	0,0	7,1	16,7	13,8	14,3
	+-%	12,2	15,6	11,9	17,0	6,6	20,7	10,2	17,5	10,8	0,0	9,5	19,2	0,0	13,9	10,1	0,0	13,5	12,2	12,6	15,0
55-64	abs.	6	6	7	5	8	4	7	5	8	4	7	5	4	8	11	1	2	10	8	4
	rel.	16,7	50,0	18,9	45,5	27,6	22,2	26,9	25,0	19,5	80,0	25,0	27,8	26,7	25,8	25,0	50,0	14,3	27,8	27,6	19,0
	+-%	12,2	28,3	12,6	29,4	16,3	19,2	17,0	19,0	12,1	35,1	16,0	20,7	22,4	15,4	12,8	69,3	18,3	14,6	16,3	16,8
65 a viac	abs.	14	3	12	5	13	4	10	7	16	1	12	5	7	10	16	1	6	12	6	12
	rel.	38,9	25,0	32,4	45,5	44,8	22,2	38,5	35,0	39,0	20,0	42,9	27,8	46,7	32,3	36,4	50,0	42,9	33,3	20,7	57,1
	+-%	15,9	24,5	15,1	29,4	18,1	19,2	18,7	20,9	14,9	35,1	18,3	20,7	25,2	16,5	14,2	69,3	25,9	15,4	14,7	21,2
SPOLU:	100%	36	12	37	11	29	18	26	20	41	5	28	18	15	31	44	2	14	36	29	21

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	3	0	3	0	2	1	2	1	3	0	3	0	2	1	3	0	2	1	2	1
	rel.	7,5	0,0	4,5	0,0	3,2	4,3	4,9	2,6	4,8	0,0	7,3	0,0	5,6	2,3	4,5	0,0	5,6	2,0	8,3	1,6
	+-%	8,2	0,0	5,0	0,0	4,3	8,3	6,6	5,1	5,3	0,0	8,0	0,0	7,5	4,5	5,0	0,0	7,5	3,9	11,1	3,2
25-34	abs.	4	3	6	1	4	3	5	2	6	1	4	3	2	5	7	0	6	1	7	0
	rel.	10,0	6,5	9,1	5,0	6,3	13,0	12,2	5,3	9,5	6,3	9,8	7,9	5,6	11,6	10,6	0,0	16,7	2,0	29,2	0,0
	+-%	9,3	7,1	6,9	9,6	6,0	13,8	10,0	7,1	7,2	11,9	9,1	8,6	7,5	9,6	7,4	0,0	12,2	3,9	18,2	0,0
35-44	abs.	5	2	7	0	5	2	5	2	7	0	5	2	5	2	7	0	6	1	3	4
	rel.	12,5	4,3	10,6	0,0	7,9	8,7	12,2	5,3	11,1	0,0	12,2	5,3	13,9	4,7	10,6	0,0	16,7	2,0	12,5	6,6
	+-%	10,2	5,9	7,4	0,0	6,7	11,5	10,0	7,1	7,8	0,0	10,0	7,1	11,3	6,3	7,4	0,0	12,2	3,9	13,2	6,2
45-54	abs.	6	13	16	3	11	8	8	11	12	7	6	13	5	14	11	8	6	13	1	18
	rel.	15,0	28,3	24,2	15,0	17,5	34,8	19,5	28,9	19,0	43,8	14,6	34,2	13,9	32,6	16,7	61,5	16,7	26,0	4,2	29,5
	+-%	11,1	13,0	10,3	15,6	9,4	19,5	12,1	14,4	9,7	24,3	10,8	15,1	11,3	14,0	9,0	26,4	12,2	12,2	8,0	11,4
55-64	abs.	13	10	16	7	17	6	10	11	18	3	12	9	9	12	19	2	10	13	8	14
	rel.	32,5	21,7	24,2	35,0	27,0	26,1	24,4	28,9	28,6	18,8	29,3	23,7	25,0	27,9	28,8	15,4	27,8	26,0	33,3	23,0
	+-%	14,5	11,9	10,3	20,9	11,0	17,9	13,1	14,4	11,2	19,1	13,9	13,5	14,1	13,4	10,9	19,6	14,6	12,2	18,9	10,6
65 a viac	abs.	9	18	18	9	24	3	11	11	17	5	11	11	13	9	19	3	6	21	3	24
	rel.	22,5	39,1	27,3	45,0	38,1	13,0	26,8	28,9	27,0	31,3	26,8	28,9	36,1	20,9	28,8	23,1	16,7	42,0	12,5	39,3
	+-%	12,9	14,1	10,7	21,8	12,0	13,8	13,6	14,4	11,0	22,7	13,6	14,4	15,7	12,2	10,9	22,9	12,2	13,7	13,2	12,3
SPOLU:	100%	40	46	66	20	63	23	41	38	63	16	41	38	36	43	66	13	36	50	24	61

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	3	1	2	4	1	0	1	12
	rel.	0,0	30,0	50,0	33,3	44,4	14,3	0,0	12,5	24,0
	+-%	0,0	28,4	69,3	37,7	32,5	25,9	0,0	22,9	11,8
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	1	1	2	0	1	1	1	7
	rel.	0,0	10,0	50,0	33,3	0,0	14,3	12,5	12,5	14,0
	+-%	0,0	18,6	69,3	37,7	0,0	25,9	22,9	22,9	9,6
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	4	0	1	3	1	2	3	14
	rel.	0,0	40,0	0,0	16,7	33,3	14,3	25,0	37,5	28,0
	+-%	0,0	30,4	0,0	29,8	30,8	25,9	30,0	33,5	12,4
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	2	0	1	2	4	4	3	16
	rel.	0,0	20,0	0,0	16,7	22,2	57,1	50,0	37,5	32,0
	+-%	0,0	24,8	0,0	29,8	27,2	36,7	34,6	33,5	12,9
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	0,0	2,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	0,0	3,9
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	10	2	6	9	7	8	8	50
HYPERTENZIA	abs.	0	2	0	1	2	4	5	3	17
	rel.	0,0	20,0	0,0	16,7	22,2	57,1	62,5	37,5	34,0
	+-%	0,0	24,8	0,0	29,8	27,2	36,7	33,5	33,5	13,1

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	4	2	7	3	5	7	0	28
	rel.	0,0	80,0	40,0	87,5	42,9	20,0	25,0	0,0	28,9
(<120 a <80)	+-%	0,0	35,1	42,9	22,9	36,7	15,7	16,0	0,0	9,0
2. Normálny	abs.	0	1	1	0	3	5	4	2	16
	rel.	0,0	20,0	20,0	0,0	42,9	20,0	14,3	11,8	16,5
(120-129 alebo 80-84)	+-%	0,0	35,1	35,1	0,0	36,7	15,7	13,0	15,3	7,4
3. Vyšší normálny	abs.	0	0	1	0	0	6	8	2	17
	rel.	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0	24,0	28,6	11,8	17,5
(130-139 alebo 85-89)	+-%	0,0	0,0	35,1	0,0	0,0	16,7	16,7	15,3	7,6
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	1	1	1	6	7	10	26
	rel.	0,0	0,0	20,0	12,5	14,3	24,0	25,0	58,8	26,8
(140-159 alebo 90-99)	+-%	0,0	0,0	35,1	22,9	25,9	16,7	16,0	23,4	8,8
5. Hypertenzia II	abs.	1	0	0	0	0	3	2	1	7
	rel.	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	7,1	5,9	7,2
(160-179 alebo 100-109)	+-%	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	12,7	9,5	11,2	5,1
HYPERTENZIA III	abs.	1	0	0	0	0	0	0	2	3
	rel.	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,8	3,1
(>179 alebo >109)	+-%	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,3	3,4
S P O L U	abs.	2	5	5	8	7	25	28	17	97
HYPERTENZIA	abs.	2	0	1	1	1	9	9	13	36
	rel.	100,0	0,0	20,0	12,5	14,3	36,0	32,1	76,5	37,1
	+-%	0,0	0,0	35,1	22,9	25,9	18,8	17,3	20,2	9,6
CELKOM	abs	2	15	7	14	16	32	36	25	147

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Tab.č.11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	2	1	1	1	2	0	7
	rel.	0,0	0,0	100,0	33,3	16,7	16,7	20,0	0,0	16,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	53,3	29,8	29,8	24,8	0,0	11,3
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	1	1	0	2	1	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	33,3	16,7	0,0	20,0	7,1	11,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	53,3	29,8	0,0	24,8	13,5	9,8
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	2	1	4	3	10
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	16,7	40,0	21,4	23,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	37,7	29,8	30,4	21,5	12,9
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	1	1	3	1	7	14
	rel.	0,0	0,0	0,0	33,3	16,7	50,0	10,0	50,0	33,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	53,3	29,8	40,0	18,6	26,2	14,3
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	1	1	1	2	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	16,7	10,0	14,3	11,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	29,8	29,8	18,6	18,3	9,8
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	2,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,5	4,6
S P O L U	abs.	0	0	2	3	6	6	10	14	42
	abs.	0,0	0,0	0	1	2	4	2	10	20
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	33,3	33,3	66,7	20,0	71,4	47,6
	+-%	0	0	0,0	53,3	37,7	37,7	24,8	23,7	15,1

Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	3	4	3	6	5	7	28
	rel.	0,0	0,0	100,0	80,0	42,9	35,3	27,8	28,0	37,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	35,1	36,7	22,7	20,7	17,6	10,9
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	1	1	4	2	3	11
	rel.	0,0	0,0	0,0	20,0	14,3	23,5	11,1	12,0	14,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	35,1	25,9	20,2	14,5	12,7	8,0
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	2	4	4	2	12
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	28,6	23,5	22,2	8,0	16,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	33,5	20,2	19,2	10,6	8,3
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	1	3	6	11	21
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	17,6	33,3	44,0	28,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	25,9	18,1	21,8	19,5	10,2
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,6	4,0	2,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,6	7,7	3,6
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	1,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	2,69
S P O L U	abs.	0	0	3	5	7	17	18	25	75
HYPERTENZIA	abs.	0,0	0,0	0	0	1	3	7	13	24
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	17,6	38,9	52,0	32,0
	+-%	0	0	0,0	0,0	25,9	18,1	22,5	19,6	10,6
CELKOM	abs	0	0	5	8/	13	23	28	39	117

Analyza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	15	14	14	2	3	9	21	0	12	24	2	2	
	Pokles	Rel	37,5	35,0	35,0	5,1	7,7	23,1	53,8	0,0	30,8	61,5	5,1	5,1
		+-%	25,0	14,8	14,8	6,9	8,4	13,2	15,6	0,0	14,5	15,3	6,9	6,9
	Nezmenené	Abs	14	23	5	26	26	15	11	39	69	7	29	32
		Rel	35,0	57,5	12,5	66,7	66,7	38,5	285,2	100,0	15,4	17,9	74,4	82,1
		+-%	14,8	15,3	10,2	14,8	14,8	15,3	14,1	0,0	11,3	12,0	13,7	12,0
	Nárast	Abs	11	3	21	11	10	15	7	0	21	8	8	5
		Rel	27,5	7,5	52,5	28,2	25,6	38,5	17,9	0,0	53,8	20,5	20,5	12,8
		+-%	13,8	8,2	15,5	14,1	13,7	15,3	12,0	0,0	15,6	12,7	12,7	10,5
	Celkom	100%	40	40	40	39	39	39	39	39	39	39	39	39
Ženy	Abs	19	18	17	11	11	15	33	0	21	35	3	3	
	Pokles	Rel	25,0	23,4	22,1	14,5	14,5	20,8	45,8	0,0	29,2	48,6	3,8	3,9
		+-%	9,7	9,5	9,3	7,9	7,9	9,4	11,5	0,0	10,5	11,5	4,3	4,4
	Nezmenené	Abs	30	53	13	42	46	26	18	72	11	14	60	58
		Rel	39,5	68,8	16,9	55,3	60,5	36,1	25,0	100,0	15,3	19,4	76,9	76,3
		+-%	11,0	10,3	8,4	11,2	11,0	11,1	10,0	0,0	8,3	9,1	9,4	9,6
	Nárast	Abs	27	6	47	23	19	31	21	0	40	23	15	15
		Rel	35,5	7,8	61,0	30,3	25,0	43,1	29,2	0,0	55,6	31,9	19,2	19,7
		+-%	10,8	6,0	10,9	10,3	9,7	11,4	10,5	0,0	11,5	10,8	8,7	8,9
	Celkom	100%	76	77	77	76	76	72	72	72	72	72	78	76

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013

tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	11	6	6	2	2	1	4	0	8	9	0	0	
	Pokles	Rel	68,8	50,0	54,5	18,2	25,0	8,3	66,7	0,0	38,1	100,0	0,0	0,0
		+-%	22,7	28,3	29,4	22,8	30,0	15,6	37,7	0,0	20,8	0,0	0,0	0,0
		Abs	3	5	1	7	4	6	2	15,	4	0	19	8
	Nezmenené	Rel	18,8	41,7	9,1	63,6	50,0	50,0	33,3	100,0	19,0	0,0	95,0	100,0
		+-%	19,1	27,9	17,0	28,4	34,6	28,3	37,7	0,0	16,8	0,0	9,6	0,0
	Nárast	Abs	2	1	4	2	2	5	0	0	9	0	1	0
		Rel	12,5	8,3	36,4	18,2	25,0	41,7	0,0	0,0	42,9	0,0	5,0	0,0
		+-%	16,2	15,6	28,4	22,8	30,0	27,9	0,0	0,0	21,2	0,0	9,6	0,0
	Celkom	100%	16	12	11	11	8	12	6	15	21	9	20	8
Ženy	Abs	16	6	9	6	4	7	12	0	15	10	2	2	
	Pokles	Rel	38,1	37,5	69,2	33,3	36,4	16,3	60,0	0,0	45,5	62,5	5,4	5,1
		+-%	14,7	23,7	25,1	21,8	28,4	11,0	21,5	0,0	17,0	23,7	7,3	6,9
	Nezmenené	Abs	18	10	2	11	7	16	2	38	6	4	30	35
		Rel	42,9	62,5	15,4	61,1	63,6	37,2	10,0	100,0	18,2	25,0	81,1	89,7
		+-%	15,0	23,7	19,6	22,5	28,4	14,4	13,1	0,0	13,2	21,2	12,6	9,5
	Nárast	Abs	8	0	2	1	0	20	6	0	12	2	5	2
		Rel	19,0	0,0	15,4	5,6	0,0	46,6	30,0	0,0	36,4	12,5	13,5	5,1
		+-%	11,9	0,0	19,6	10,6	0,0	14,9	20,1	0,0	16,4	16,2	11,0	6,9
	Celkom	100%	42	16	13	18	11	43	20	38	33	16	37	39

<i>Spolu</i>		Abs	27	12	15	8	6	8	16	0	23	19	2	2
	Pokles	Rel	46,6	42,9	62,5	27,6	31,6	14,5	61,5	0,0	42,6	76,0	3,5	4,3
		+-%	12,8	18,3	19,4	16,3	20,9	9,3	18,7	0,0	13,2	16,7	4,8	5,8
		Abs	21	15	3	18	11	22	4	53	10	4	49	43
	Nezmenené	Rel	36,2	53,6	12,5	62,1	57,9	40,0	15,4	100,0	18,5	16,0	86,0	91,5
		+-%	12,4	18,5	13,2	17,7	22,2	12,9	13,9	0,0	10,4	14,4	9,0	8,0
		Abs	10	1	6	3	2	25	6	0	21	2	6	2
	Nárast	Rel	17,2	3,6	25,0	10,3	10,5	45,5	23,1	0,0	38,9	8,0	10,5	4,3
		+-%	9,7	6,9	17,3	11,1	13,8	13,2	16,2	0,0	13,0	10,6	8,0	5,8
	Celkom	100%	58	28	24	29	19	55	26	53	54	25	57	47

KONTROLA, DOZOR A ŠTAŽNOSTI

1. Prehľad:

- Petícií 0
- sťažností : odstúpené, nevyhodnotené, opodstatnené, **neopodstatnené** 1
 - o anonymné
 - o opakované
- podania 40

2. Zamerania opodstatnených sťažností

3. Prijaté opatrenia

4. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety)v tabuľke

	petície	sťažnosti	Podnety		
			opodstatnené	neopodstatnené	odstúpené
HV	0	0	5	6	3
PPLaT	0	0	4	5	0
HŽP	0	0	1	7	6
HDM	0	0	0	3	0
Spolu:	0	0	40		

Najčastejšie príčiny podnetov:

Hygiena výživy:

- nedostatky v prevádzkovej hygiene
- nedostatky v osobnej hygiene
- nevyhovujúca kvalita výrobkov
- výskyt hlodavcov a nakladanie s odpadmi
- kvalita kozmetických výrobkov

Hygiena životného prostredia:

- hluk z prevádzky zariadení
- chovy zvierat, výskyt holubov
- prevádzka v zariadení sociálnych služieb
- hnojiská a žumpy
- pohrebná služba

Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia:

- hluk z prevádzok
- predaj chemikálií
- pracovné podmienky
- chýbajúce rozhodnutie k prevádzke

Hygiena detí a mládeže:

- stravovanie v školských zariadeniach
- nedostatky v prevádzkovej hygiene

5. Kontrolná činnosť

- vnútorných - 17
- vonkajších - 1
- sankcie, penále - 0
- rozsah a závažnosť nedostatkov zistených v hodnotenom období vonkajšími kontrolami – 0

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM
V TOPOĽČANOCH

VÝROČNÁ SPRÁVA
za rok 2013

Správu vyhotovil pracovník referátu

**ZDRAVOTNÍČKA INFORMATIKA
A BIOŠTATISTIKA**

1. Organizácia a podmienky činnosti odboru

1.1. Začlenenie podľa organizačnej štruktúry úradu

Referát informatiky a zdravotníckej štatistiky je v priamej riadiacej pôsobnosti regionálneho hygienika

1.2. Personálne obsadenie odboru

Referát informatiky a zdravotníckej štatistiky je obsadený jedným vysokoškolsky vzdelaným pracovníkom, ktorý sleduje najnovšie trendy v informačných a komunikačných technológiách a podľa potreby a finančných možností úradu aj vykonáva hardwarový upgrade PC, ako aj softwarový update aplikácií úradu. Referát informatiky a zdravotníckej štatistiky zabezpečuje bezproblémový chod aplikácií jednotlivých oddelení úradu, funkčnosť vnútornej siete úradu, nepretržité prijímanie a odosielanie e-mailovej pošty, udržiava v nepretržitej prevádzke sieť Internet ako i chod a update internetovej stránky úradu (www.ruvzto.sk).

Tabuľka 1

	Pracovníci odboru	
	interne	externe
VŠ lekár		
VŠ informatik	1	
VŠ bioštatistik		
SŠ informatik		
SŠ štatistik		

Poznámka:

Prepočítaný počet informatikov na úväzok (v desatinných číslach).

1.3. Počítačové a programové vybavenie na úrade

Technické vybavenie úradu bolo dostatočné pre zabezpečovanie plynulého chodu úradu i úloh vyplývajúcich z jeho činnosti. Technické vybavenie úradu pozostáva zo siete LAN a WIFI, v ktorej je zapojených 32 pracovných staníc PC a z toho 4 Notebooky. Jedna pracovná stanica PC je samostatná z dôvodu napojenia na Štátnu pokladnicu a jedna pracovná stanica PC sa nachádza v sklade pre prípad výpadku niektorého z PC na oddeleniach úradu. Ďalej úrad vlastní jeden Data projektor značky ACER, ktorý sa využíva na prednáškovú, vzdelávaciu a prezentačnú činnosť.

Technické vybavenie úradu je nutné každý rok upgradovať z dôvodu narastajúcich požiadaviek softwarových aplikácií.

1.3.1. Prepočítaný počet pracovníkov a počet PC na úrade

	Počet pracovníkov	Počet PC / z toho v LAN
Spolu	24,60	32

Poznámka:

Prepočítaný počet pracovníkov na úväzok.

1.3.2. Programové vybavenie na úrade na PC

Tabuľka 3a

Operačné systémy	Počet užívateľských licencií*
MS Windows 7	2
MS Windows Vista	
MS Windows XP	30
MS Windows 2000	
MS Windows 98	
MS Windows 95	
Staršie MS Windows	
Iné okrem MS Windows	

Tabuľka 3b

Kancelárske balíky	Počet užívateľských licencií*
MS Office 2010	21
MS Office 2007	14
MS Office 2003	
MS Office 2002	
MS Office 2000	
MS Office XP	
Staršie MS Office	10
Iné okrem MS Office	

Tabuľka 3c

Špecializované APV skupiny	Počet užívateľských licencií*
Zdravotnícke	1
Ekonomické a personálne	2
Registratúrne	40
Právnické	1
Štatistické a matematické	
Grafické	1
Antivírusové programy	35

Poznámka k tabuľkám 3a, 3b, 3c:

*V prípade multilicencie: Počet užívateľských licencií = max. počet klientov v multilicencii.

Na oddelení hygieny výživy a oddelení hygieny detí a mládeže sa využíva portálový Informačný systém úradov verejného zdravotníctva ISÚVZ, kde v priebehu celého roku sa zadávajú resp. aktualizujú údaje o nových resp. aktívnych potravinárskych zariadeniach, údaje z výkonu štátneho zdravotného dozoru, z úradných kontrol potravín, z odberov vzoriek, údaje o výsledkoch laboratórnych vyšetrení vzoriek potravín, pokrmov, predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami a pitnej vody. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o program, ktorý pracuje prostredníctvom internetového pripojenia, má náš nadriadený orgán aktuálne údaje o činnosti každého úradu.

Na oddelení hygieny výživy sa používa program ALIMENTA, v ktorom sú spracovávané jedálne lístky klientov v rámci projektu „Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospelaj populácie“, pre získanie údajov o druhu a množstve spotrebovaných potravín a o nutričnej hodnote celodennej stravy. Okrem uvedeného programu sa priebežne využíva i program MANAGER VÝŽIVY, ktorý má podobné využitie ako program ALIMENTA, no tento program je však dátovo a kombinačne variabilnejší.

Na oddelení poradne zdravia sa využíva databázový program Test zdravé srdce, v ktorom sú spracúvané údaje ako podkladový materiál za účelom preventívneho vyšetrenia, ako aj o jeho priebehu a súčastiach (dotazník, antropometria, meranie TK, odber kapilárnej krvi na biochemickú analýzu) v rámci základnej poradne zdravia.

Na oddelení hygieny životného prostredia a zdravia sa používajú portálové informačné systémy a to VODA NA KÚPANIE, ktorý sa využíva na zadávanie výsledkov analýz vôd na kúpanie, priebeh letnej turistickej sezóny na prírodných a umelých kúpaliskách, základné

informácie o prírodných a umelých kúpaliskách v okrese Topoľčany a portálový informačný systém O PITNEJ VODE, do ktorého sú zadávané výsledky analýz pitných vôd.

Na oddelení preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie sa používa program ASTR_2011 na evidenciu rizikových prác podľa jednotlivých faktorov, vytváranie požadovaných databáz a výstupných zostáv, ktoré slúžia ako podklady pre rôzne požadované výstupy.

Na oddelení epidemiológie sa využíva portálový informačný systém EPIS, kde sa hlásia infekčné ochorenia a to potvrdené, podozrenia z ochorení a zadávajú sa aj ochorenia z iných okresov. Ďalej sa klasifikuje každý prípad, jeho uzatvorenie, preberanie laboratórných protokolov, preberanie a hlásenie kontaktov. Program slúži pre vytváranie zostáv prenosných ochorení, chrípky a epidémií, ktoré využívame pri zostavovaní mesačného výkazu prenosných ochorení, pre potreby spracovania výročnej správy a podľa potreby, napr. pri epidémii chrípky.

Na sekretariáte regionálneho hygienika sa používa program WINASU pre účely registratúry, ktorý zabezpečuje evidenciu pošty.

Na oddelenie informatiky sa spracováva, vydáva a vedie evidencie skladových zásob v programe LEA SKLADY od firmy ARKOS.

Na oddelení hospodársko-technických činností sa používajú programy ASPI – databáza platných zákonov, ďalej od firmy ARKOS (LEA UAFALAN) pre účely účtovníctva a VEMA (EKOS) pre evidenciu hnutel'ného a nehnuteľného majetku úradu.

Na osobnom úrade sa používajú programy a VEMA (PAM) pre spracovanie personálnych údajov a mzdy.

1.4. Poskytovateľ pripojenie do internetu, Web sídlo úradu, Intranet

Tabuľka 4a

Poskytovateľ pripojenia	Slovanet a.s.
-------------------------	---------------

Poznámka:

V prípade viacerých bodov pripojenia vypísať každý prípojný bod.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Topoľčanoch využíva ADSL pripojenie a služby Internetu sú úradu poskytované externe firmou SLOVANET. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Topoľčanoch využíva službu VPN do ktorej je

zapojený v rámci siete regionálnych úradov. Firma SLOVANET ďalej poskytuje služby WEB priestoru, FTP, ktoré úrad využíva.

Tabuľka 4b

webové sídlo - vytvorené	interne
webové sídlo - aktualizácie	interne

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Topoľčanoch má vlastnú web stránku www.ruvzto.sk, ktorú prevádzkuje a interne aktualizuje na serveri poskytovateľa Internetových služieb firmy SLOVANET a.s.

Tabuľka 4c

Zriadený intranet	áno
-------------------	-----

2. Vzdelávanie informatikov

Pracovník referátu informatiky a zdravotníckej štatistiky sa nezúčastnil žiadneho vzdelávania pracovníkov pracujúcich v odbore zdravotnícka informatika a bioštatistika

3. Výsledky činnosti

3.1. Hardvérová a softvérová podpora

Hardvérovú a softvérovú podporu si náš úrad z časti zabezpečuje externe. Konkrétne sa jedná pri hardvérovej podpore o nákup nových PC, zariadení a pri softvérovej podpore sa jedná o update KERIO FireWallu, KERIO Mail Servera.

3.2. Semináre a školiace akcie

Pracovník referátu informatiky a zdravotníckej štatistiky sa zúčastnil porady celoslovenskej porady informatikov v SR konanej dňa 8.10.2013 v zasadačke RÚVZ Trenčín.

3.3. Činnosti v spolupráci s ostatnými odbornými útvarmi a iným(i) RÚVZ

V spolupráci s oddeleniami hospodársko-technických činností, personálnym a mzdovým referát informatiky a zdravotníckej štatistiky pripravoval a upravoval rôzne

výstupné zostavy, štatistické výkazy (reporty) podľa ich potreby. V spolupráci s oddeleniami preventívneho pracovného lekárstva, hygieny výživy, hygieny detí a mládeže, hygieny životného prostredia a zdravia, podpory zdravia, osobným úradom a regionálnym hygienikom referát informatiky a zdravotníckej štatistiky pripravoval a upravoval elektronické informácie, ktoré boli následne publikované na www stránke úradu.

Referát informatiky a zdravotníckej štatistiky spracoval v roku 2013 rôzne typy údajov, ktoré boli zasielané v elektronickej alebo tlačenej podobe ako podklady pre potrebu oddelení RÚVZ alebo ÚVZ SR, MZ SR. Konkrétne sa jedná o spracované a zaslané údaje:

- čiastkových výkazov o činnosti za jednotlivé oddelenia RÚVZ a zaslanie spracovaného výkazu o činnosti na ÚVZ SR v elektronickej podobe
- čiastkových programov a projektov za jednotlivé oddelenia RÚVZ a zaslanie spracovaných programov a projektov na ÚVZ SR v elektronickej podobe
- čiastkových Výročných správ za jednotlivé oddelenia RÚVZ na príslušné oddelenia RÚVZ v sídle kraja a ÚVZ SR v elektronickej podobe.
- z programu Test zdravé srdce z oddelenia poradňa zdravia RÚVZ.
- databáz z projektov realizovaných oddelením poradne zdravia RÚVZ.
- výstupný súbor z databázy programu ASTR_2011
- databázy, zoznamu zmlúv z verejného obstarávania na internetovej stránke úradu
- databázy osvedčení a jej zverejnenie na internetovej stránke úradu
- register zdravotníckej techniky - R /MZ SR/ 3-01 – aktualizácia pre NCZI

3.4. Ďalšie špecifické činnosti

Referát informatiky a zdravotníckej štatistiky vykonával špecifické činnosti, ktoré pozostávali z inštalácie a testovania rôzneho druhu softvéru a hardvéru v podmienkach RÚVZ.

Publikačná a prednášková činnosť za odbor príslušného RÚVZ v SR

1. Konkrétnu publikačnú činnosť uvádzať podľa normy STN ISO 690, Bibliografické odkazy

- RÚVZ so sídlom v Topoľčanoch nevykazovalo žiadnu publikačnú činnosť

2. Prednášková činnosť

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Týždeň mozgu		KD „Slniečnica“ TO	7.3.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Týždeň mozgu		ZŠ Don Bosca TO	11.3.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Týždeň mozgu		Gymnázium TO	12.3.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Týždeň mozgu		Obchodná akadémia TO	13.3.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Týždeň mozgu		RÚVZ TO	15.3.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Týždeň mozgu		KD „Nádej“ TO	18.3.2013
Bc. Trenčanská Mária	Nadváha a obezita – naše skúsenosti s klientmi pri znižovaní nadváhy	Podpora pohybovej aktivity, prevencia nadváhy a obezity na ÚVZ SR a RÚVZ v SR	Trenčín	19. - 20.3.2013
MUDr. Harineková Milada, PhD.	Týždeň mozgu		MŠ Trábečská I TO	20.3.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Koncepcia odd. Podpory zdravia		SZŠ TO	25.3.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Zdravotné dôsledky fajčenia		Obchodná akadémia TO	27.5.2013

Bc. Trenčanská Mária	Koncepcia odd. Podpory zdravia		SZŠ TO	4.6.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Ústne zdravie		Cirkevné gymnázium TO	11.9.2013
Bc. Trenčanská Mária	Ústne zdravie		MŠ Škultétyho, TO	11.9.2013
Bc. Trenčanská Mária	Ústne zdravie		ZŠ Škultétyho, TO	11.9.2013
Bc. Trenčanská Mária	Ústne zdravie		MŠ Tríbečská I, TO	13.9.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Alzheimerova choroba		Cirkevné gymnázium TO	19.9.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Alzheimerova choroba		ZŠ Tríbečská TO	20.9.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Duševné zdravie a drogy		SOŠ Tovarnícka TO	11.10.2013
Bc. Trenčanská Mária	Ústne zdravie		MŠ Gogoľova, TO	20.11.2013
MUDr. Harineková Milada, PhD.	Zdravá výživa		MŠ Gogolova TO	20.11.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	Diabetes mellitus		Zväz postihnutých civilizačnými chorobami	25.11.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	HIV/AIDS		Gymnázium TO	28.11.2013
MVDr. Lisák Vojtech, CSc., MPH	HIV/AIDS		SZŠ TO	29.11.2013